

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 18.05.2012 09:05

- 1. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti - 3. časť**
[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 04/05/2010; 18/2010; s.: 20,21,22; Rozvoj spoločnosti; Redakcia]
- 2. Najbohatší Slovák ANDREJ BABIŠ**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 06/05/2010; s.: 20; NOVÁ GENERÁCIA; redakcia]
- 3. Boj proti kasínu neutícha**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 12:00; 01/05/2010; Poludňajší žurnál; René Medzihradský]
- 4. Grécko predvolebnou témou**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 19:55; 03/05/2010; Téma dňa; Marek Mašura, Jana Zvončeková]
- 5. Finančný manažér roka 2009**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 05/05/2010; eTREND; redakcia]
- 6. Stavila som na kvalitu**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 06/05/2010; s.: 21; NOVÁ GENERÁCIA; redakcia]
- 7. Stromy plné spomienok**
[Téma: Ekonomická univerzita; Farmár; 06/05/2010; 19/2010; s.: 25; regióny; (les)]
- 8. Kríza ohrozuje viac ženy ako mužov**
[Téma: Ekonomická univerzita; Roľnícke noviny; 05/05/2010; s.: 18; Poradňa, Na voľný čas; ALENA ERDZIAKOVÁ]
- 9. Mandát premiéra**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 12:00; 07/05/2010; Poludňajší žurnál]
- 10. Ing. ALŽBETA KLEMPOVÁ**
[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 11/05/2010; 19/2010; s.: 25; ANKETA; OLIVER ONDRÁŠ]
- 11. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti - 4. časť**
[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 11/05/2010; 19/2010; s.: 19, 20, 21, 22, 23; Rozvoj spoločnosti; redakcia]
- 12. Čipky a maľby v Ekonomickej univerzite**
[Téma: Ekonomická univerzita; Bratislavské noviny; 13/05/2010; 18/2010; s.: 10; nezaradene; dš]
- 13. Koniec kopírovaniu diplomoviek**
[Téma: Ekonomická univerzita; Markíza, 19:00; 13/05/2010; Televízne noviny; z domova; Martin Jedinák a Andrea Šprochová]
- 14. DÁMA S HVIEZDIČKOU**
[Téma: Ekonomická univerzita; týždenník Markíza; 13/05/2010; 19/2010; s.: 66, 67; KARIÉRA; Alžbeta Pňačeková]
- 15. Protokol v modernej diplomacii**
[Téma: Ekonomická univerzita; EuroBiznis; 03/05/2010; 05/2010; s.: 70; štýl a spoločnosť; Barbora Hrvolová]
- 16. Knihy v predaji**
[Téma: Ekonomická univerzita; Knižná revue; 12/05/2010; 10/2010; s.: 6, 7; Anotácie; Redakcia]
- 17. Šance absolventov**
[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 16:00; 13/05/2010; Správy; Z domova]
- 18. Letisko mi bolo súdené**
[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 11/05/2010; 19/2010; s.: 72, 73; HOVORCOVIA; ANNA BOČKOVÁ, MÁRIA MIKOVÁ]
- 19. Zo Starého mosta sa MHD presunie na Most Apollo**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/05/2010; SITA]
- 20. Neprejde ním ani myš!**
[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 14/05/2010; s.: 8; BRATISLAVA; RASŤO MICHALKO]
- 21. Starý most zatvorí! Hrozilo zrútenie!**
[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 14/05/2010; s.: 10, 11b; Bratislava; ob]
- 22. V Bratislave sa mi dobre robí, ale čerstvé bagety tu nekúpim**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 11/05/2010; Martin Kóňa]
- 23. V Bratislave sa mi dobre robí, ale čerstvé bagety tu nekúpim**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 11/05/2010; s.: 11; SERIÁL HN; Redakcia]
- 24. Svet podľa SAV**

[Téma: Ekonomická univerzita; Týždeň; 10/05/2010; 19/2010; s.: 67,68,69,70,71,72,73; Kritická príloha; MARTIN HANUS]

25. Ako cez kopirák

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 13/05/2010; 19; s.: 15,16; Ekonomika v SR; Pavel Sibyla]

26. Úver je istou alternatívou k úsporám

[Téma: Ekonomická univerzita; Investor; 11/05/2010; 05/2010; s.: 8,9,10,11; Profil; Pavel Škriniar]

27. Inštitút občianstva, práva a povinnosti občanov; podstata dvojakeho občianstva

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 18/05/2010; Z prvej ruky; Z domova; Juraj Hrabko]

28. Módna šou patrila spomienke na modelku

[Téma: Ekonomická univerzita; Zvolensko-podpolianske noviny; 18/05/2010; 19/2010; s.: 7; Spoločnosť; ĽUBICA MOJŽIŠOVÁ]

29. Firmy chcú prax získanú už počas štúdia

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 20/05/2010; s.: 11; SERIÁL HN; Dušan Uhrin]

30. NEHCEME MAŤ IMIDŽ "FAN STRANY"

[Téma: Ekonomická univerzita; Harmonia; 21/05/2010; 05/2010; s.: 28, 29; ROZHOVOR; Redakcia]

31. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti - 5. časť

[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 18/05/2010; 20/2010; s.: 21,22,33; Rozvoj spoločnosti; Redakcia]

32. Hrozba či zbytočné obavy?

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 21:30; 16/05/2010; Týždeň; Z domova; Anna Vojteková]

33. Absolventi žiadajú aj 1 000-eurové nástupné platy

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 19/05/2010; s.: 24; Trh práce; jaš]

34. V kurze sú informatici

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 20/05/2010; s.: 19; SERVIS; redakcia]

35. Absolventi žiadajú aj 1000-eurové nástupné platy, obvykle však zľavia

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 19/05/2010; Nový Čas, jaš]

36. Technické smery stále populárne u zamestnávateľov

[Téma: Ekonomická univerzita; Strategie.sk; 17/05/2010; redakcia]

37. Nový MBA program na EU v Bratislave

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/05/2010; s.: 10,11; Ľudský kapitál; kk]

38. Ekonomická univerzita a SARIO podpíšu spoluprácu

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 25/05/2010; SITA]

39. Študentka mala úspech

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 22/05/2010; s.: 8; SLOVENSKO; sita]

40. Študentka zabodovala na medzinárodnom fóre

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 22/05/2010; s.: 4; Správy; SITA]

41. SBA má dvoch nových členov

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 27/05/2010; TS SBA]

42. Igor Kottman sa stal novým členom Prezídia SBA

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 27/05/2010; Redakcia]

43. anketa

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 28/05/2010; Dušan Uhrín]

44. NEHCEME MAŤ IMIDŽ "FAN STRANY"

[Téma: Ekonomická univerzita; Línia; 25/05/2010; 05/2010; s.: 64, 65; NEZARADENÉ; Denisa Marinkovičová]

45. Ambasádorky radia, ako podnikat'

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/05/2010; s.: 14,15; Ľudský kapitál; mš]

46. Len spievať mu nestačí

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 25/05/2010; 21/2010; s.: 87; TALENTY NOVEJ EURÓPY; ĽUDMILA GRODOVSKÁ]

47. Starý most je od 15. mája 2010 úplne zatvorený

[Téma: Ekonomická univerzita; Bratislavské noviny; 20/05/2010; 19/2010; s.: 1; Titulná strana; rob]

48. Rebríček najžiadanejších absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; www.itnews.sk; 21/05/2010; redakcia]

49. Na trhu sa najlepšia uplatňujú informatici a ekonómovia

[Téma: Ekonomická univerzita; zive.sk; 24/05/2010; SITA]

50. Novú daň si odnesú klienti

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 27/05/2010; s.: 9; Ekonomika; Ľuboš Jančík]

51. CityUniversity je pojem aj na Slovensku

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/05/2010; s.: 8,9; Ľudský kapitál; Milan Valášek]

52. Budeme Švédsko, alebo banánová republika?

[Téma: Ekonomická univerzita; SLOVO; 26/05/2010; 22/2010; s.: 14, 15, 16, 17; KNS]

53. Bratislava: Inovatívne výučbové pracoviská

[Téma: Ekonomická univerzita; www.svet-komunikacie.sk; 27/05/2010; SK]

54. Bratislava: Inovatívne výučbové pracoviská

[Téma: Ekonomická univerzita; www.svet-komunikacie.sk; 27/05/2010; SK]

55. TS: IBM podporilo vytvorenie inovatívnych výučbových pracovísk na Ekonomickej univerzite

[Téma: Ekonomická univerzita; www.itnews.sk; 28/05/2010; TS]

56. Vôňa Mexika na Slovensku

[Téma: Ekonomická univerzita; Markíza, 19:00; 28/05/2010; Televízne noviny; z domova; Danica Kleinová]

57. Keď ešte kúpele boli dostupné všetkým

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 29/05/2010; s.: 32,33; nostalgia; Vladimír Jancura]

58. Keď ešte kúpele boli dostupné všetkým

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 31/05/2010; Vladimír Jancura]

59. Skúmali rozvoj cestovného ruchu v regióne

[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny - Naše Novosti; 31/05/2010; 21/2010; s.: 7; Spravodajstvo; MIROSLAV ANTONI]

60. STV v správach propaguje nové knižky bývalých plagiátorov

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 28/05/2010; Medialne; Tomáš Czwtkovics]

61. Koniec kopírovaniu diplomoviek

[Téma: Rektor EU; Markíza, 19:00; 13/05/2010; Televízne noviny; z domova; Martin Jedinák a Andrea Šprochová]

62. Ekonomická univerzita a SARIO podpíšu spoluprácu

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 25/05/2010; SITA]

63. Nový MBA program na EU v Bratislave

[Téma: Rektor EU; HN; 28/05/2010; s.: 10,11; Ľudský kapitál; kk]

64. Vôňa Mexika na Slovensku

[Téma: Rektor EU; Markíza, 19:00; 28/05/2010; Televízne noviny; z domova; Danica Kleinová]

---

1. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti - 3. časť

[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 04/05/2010; 18/2010; s.: 20,21,22; Rozvoj spoločnosti; Redakcia]

Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti

Ekonomický ústav SAV (gestorské pracovisko)

Ústav politických vied SAV, Ústav štátu a práva SAV

Národohospodárska fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a vybraní experti

ZHRNUTIE

(Podklad na verejnú oponentúru)

Bratislava, február 2010

Konvergencia k úrovni vyspelých ekonomík ako základ stratégie

Stratégia vychádza zo zostavenia konvergenčného a konzervatívneho scenára hospodárskeho rastu. Hodnotia sa na základe toho, že Slovensko ešte stále značne zaostáva za úrovňou rozvoja hospodárstva vyspelých európskych i mimoeurópskych krajín. Jeho hospodárska stratégia musí byť zameraná na dosahovanie trvalo vysokých temp hospodárskeho rastu zabezpečujúcich konvergenciu slovenskej ekonomiky k výkonnosti rozvinutých ekonomík. Z tohto dôvodu sa z dvoch načrtnutých scenárov rastu - konzervatívneho a konvergenčného - stratégia zaoberá konvergenčným scenárom. Ciele hospodárskeho rastu sú v ňom stanovené tak, že škála možných temp rastu sa konfrontuje s disponibilnými zdrojmi transformovanými do podoby výrobných faktorov.

Recesia, do ktorej v roku 2008 vyústila svetová hospodárska kríza, oslabilá aj rozvojové aspirácie

slovenskej ekonomiky. Po predpokladanom dvoj- až trojročnom období, ktoré bude Slovensko potrebovať na návrat k predkrízovému stavu hospodárstva, možno očakávať, že pri splnení podmienok potrebných na využitie zlepšenej celosvetovej konjunktúry môže ekonomika SR do roku 2020 konvergovať v tvorbe HDP/ obyv. na asi 75 - 80 % úrovne EÚ 15, resp. na takmer 90 % úrovne EÚ 27. V tom istom čase sa miera zamestnanosti v SR môže priblížiť k úrovni EÚ 15 a mzdy môžu dosiahnuť 57 % úrovne EÚ 15. Početné komparatívne analýzy priebehu a výsledkov konvergenčných procesov prebiehajúcich vo svetovej ekonomike potvrdzujú dosiahnuteľnosť uvedených cieľov. Tie pre obyvateľov Slovenska predstavujú dobre viditeľný a príznačný benchmark, lebo je spojený s im známou vysokou životnou úrovňou obyvateľov západnej Európy, ktorú chcú sami dosiahnuť.

Tempá hospodárskeho rastu potrebné na splnenie stanovených konvergenčných úloh si vyžadujú nasadenie základných faktorov rastu (kapitálu a pracovných síl) s takými ročnými prírastkami, aké v 70. a 80. rokoch dokázali zabezpečiť krajiny EÚ 15 počas približovania úrovne ich ekonomík k úrovni USA. Pomerne rýchlo by sa pritom mala zvyšovať aj kvalita faktorov rastu podmieňujúca dostatočne vysoké prírastky integrálnej produktivity faktorov.

Hospodársky rast potrebný na reálnu konvergenciu je, prirodzene, v popredí záujmu stratégie rozvoja hospodárstva, jej obsah sa ním však neobmedzuje a nevyčerpáva. Ciele rastu sú len sprostredkujúce ciele zabezpečujúce riešenie celkového spoločenského, teda nielen hospodárskeho, ale v širokom zmysle aj sociálneho rozvoja. Do "koša" ekonomických cieľov patrí konvergencia výkonnosti slovenského hospodárstva k úrovni vyspelých krajín, zmierňovanie disparít vo výkonnosti jednotlivých regiónov SR a kvalitatívne štruktúrne zmeny vedúce k posilňovaniu jej znalostne a inovačne orientovaných segmentov. V cieľoch sociálneho rozvoja stojí v popredí vytváranie mimoprodukčných predpokladov znalostnej ekonomiky a učiacej sa spoločnosti, posilňovanie sociálnej kohézie a inklúzia znevýhodnených skupín obyvateľstva, stimulovanie pozitívnych zmien v demografických procesoch, zvyšovanie kvality života a starostlivosti o jeho environmentálne podmienky.

Uskutočňovanie cieľov ekonomického a sociálneho rozvoja sa v zásade dopĺňa, navzájom podporuje, má kooperatívnu povahu. Na realizáciu oboch skupín cieľov sú však potrebné zdroje, ktoré sú a budú obmedzené. Preto má riešenie úloh ekonomického a sociálneho rozvoja nielen kooperatívnu, synergickú, ale aj konkurenčnú povahu. Poznatky o trendoch vo fungovaní vyspelých krajín svedčia o tom, že v relácii riešenia úloh ekonomického a sociálneho rozvoja sa zvyšuje význam kooperatívneho a klesá váha konkurenčného princípu. Vzťahy medzi jednotlivými cieľmi sociálneho a hospodárskeho rozvoja sú však namixované z nerovnakých podielov oboch uvažovaných princípov.

V etape vytvárania predpokladov postindustriálneho rozvoja slovenskej spoločnosti jestvuje najtesnejší pozitívny (kooperatívny) vzťah medzi ekonomickým cieľom štruktúrnych zmien spojených s posilňovaním jej inovačne orientovaných segmentov a sociálnym cieľom vzdelaného obyvateľstva vytvárajúceho znalostnú, resp. učiacu sa spoločnosť. Na jednej strane teda kvalitatívne štruktúrne zmeny a na druhej tvorba fundamentov ľudského kapitálu. Dokonca tu nejde len o dva navzájom sa dopĺňujúce a podporujúce procesy, ale o ich splývanie do hlavného ťahu stratégie sociálno-ekonomického rozvoja SR do roka 2020.

Uvedené myšlienky sa na prvý pohľad javia ako samozrejmosti, ba až banality, v skutočnosti sú však požiadavkou na zásadný obrat doterajších trendov sociálno-ekonomického vývoja. Výsledky makroekonomických modelov analyzujúce súvislosti dlhodobého vývoja zisťujú, že dodatočné vklady do znalostnej ekonomiky (do vzdelania a výskumu) prinášajú pre zrýchlenie tempa rastu, zvýšenie zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti väčšie pozitívne efekty než znižovanie daní. V kontraste s tým sa zistilo, že na Slovensku sú vklady do znalostnej ekonomiky a do tvorby a zachovania ľudského kapitálu na nedostatočnej úrovni. Podiel verejných výdavkov na tieto účely z HDP je v SR značne menší než nielen v nadpriemerne, ale aj v podpriemerne výkonných ekonomikách EÚ.

Zanedbávanie tvorby ľudského kapitálu neprekážalo dosiaľ vysokým tempám hospodárskeho rastu preto, lebo boli spojené s masívnym prílevom PZI (pri nezanedbateľnom vplyve zlepšujúceho sa podnikateľského prostredia) a tým aj s vlnou inovácií prinášaných zahraničnými investormi. Pri pravdepodobnom slabnutí prílevu PZI v budúcej dekáde sa hospodársky rast už pred rokom 2020 bude musieť opierať stále viac o domáce zdroje. V opačnom prípade sa dostaneme (buď počas nasledujúcej recesie, alebo ešte skôr) do problémov, ktoré slovenskú ekonomiku vrhnú nazad oveľa drastickejšie než súčasná recesia.

Z hľadiska vytýčených cieľov i z hľadiska zdrojov použitých na ich uskutočňovanie sa navrhovaná stratégia zameriava na hospodársku i sociálnu konvergenciu Slovenska k úrovni vyspelých európskych krajín. Je preto namieste pomenovať ju konvergenčnou stratégiou. Na jej realizáciu sa bude musieť zamerať silný komplex hospodárskych politík, najmä však fiškálna (rozpočtová i daňová) politika, politiky vplyvajúce na trh práce a priemyselná politika podporujúca štruktúrne zmeny.

Po vstupe SR do eurozóny, keď sa fiškálna politika stala hlavným nástrojom makroregulácie, sú potrebné systémové zmeny vo verejných financiách. Ich konsolidáciu by malo podporiť pokračovanie reformy riadenia verejných financií. Bude tu nevyhnutné: posilniť prepojenie medzi ročným rozpočtom a strednodobým rozpočtovým rámcom; dopracovať systém stanovovania strategických cieľov rezortov a ich premietnutie do rozpočtu; oceňovať fiškálne dôsledky jednotlivých opatrení; odformalizovať, resp. zrealizovať stanovovanie zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov pri jednotlivých programoch; vybudovať inštitucionalizovaný systém merania dosiahnutia cieľov, a to tak v podobe ex post, ako aj v podobe ex ante (podobne, ako sa hodnotí využitie zdrojov z fondov EÚ).

Vstup do eurozóny a strata vlastnej menovej politiky zvýrazňuje nevyhnutnosť aktívne využívať fiškálnu

politiku vrátane potreby daňovej reformy zameranej na obnovu aktívnej (stimulačnej) funkcie daní. Prechod od pasívnej k aktívnej role daní skomplikuje ich výber. Mal by sa preto obmedziť len na malý počet vybraných smerov, medzi ktoré patrí podpora znalostnej ekonomiky, zameraná na rozvíjanie podnikového výskumu a vývoja, vzdelávacích aktivít a inovácií i na udržiavanie environmentálnej rovnováhy spolu so stimuláciou úspory energií.

Analýza rôznych možností zvyšovania vkladov do ľudského kapitálu, resp. do ľudských zdrojov zistila, že pre Slovensko je európska cesta opierajúca sa najmä o financovanie z verejných rozpočtov oveľa schodnejšia než americká cesta využívajúca v značnom rozsahu súkromné zdroje. Vážnou úlohou fiškálnej politiky je preto zaobstarat' väčšie verejné zdroje pre hospodársky rast spojený s vytváraním znalostnej ekonomiky. To sa nezaobíde bez obrátenia sústavného poklesu celkovej daňovej kvóty do jej mierneho narastania.

Terajšia extrémne nízka celková daňová kvóta (kvóta spolu vzatých daní a odvodov z HDP) sa môže už v blízkej budúcnosti stať vážnou prekážkou vytvárania znalostnej ekonomiky, akumulácie ľudského kapitálu a tým aj celkového sociálno-ekonomického rozvoja. Zväčšovanie celkovej daňovej kvóty sa môže dosiahnuť predovšetkým zmenou štruktúry daňového základu zvýšením podielu, ktorý v ňom má prírastok kapitálu (majetku) pri príslušnom znížení podielu jeho príjmovej časti. Vzhľadom na to, že tempá rastu kapitálu (majetku) sú vyššie než tempá rastu HDP, daňová kvóta sa môže zväčšovať aj bez zvyšovania daňových sadzieb. Ďalšie pozitívne dôsledky zvýšenia váhy majetkových daní spočívajú v obmedzovaní rozsahu repatriácie ziskov zahraničných investorov a v znižovaní atraktívnosti registrácie domácich firiem v daňových "rajoch".

Zväčšenie vkladov do znalostnej ekonomiky z verejných zdrojov prinesie žiaduce efekty len pri splnení štyroch predpokladov. Prvým je reforma systémov tvoriacich základ znalostnej ekonomiky - reforma zameraná na zvýšenie efektu z ich výdavkov. Druhým je využitie zväčšených zdrojov na tvorbu výrobných faktorov, a najmä na zvyšovanie kvality pracovných síl a budovanie technickej infraštruktúry, čo posilňuje konkurenčnú schopnosť podnikateľov. Tretím je taký spôsob použitia verejných zdrojov v prospech znalostnej ekonomiky, ktorý v podnikateľskej sfére vyvolá "pákový" efekt vynaloženia jej vlastných zdrojov na vývoj a výskum, celoživotné vzdelávanie a inovačné aktivity. Štvrtým je požiadavka, aby zmena daňového základu a iné možné korektúry daňového systému neohrozili atraktívnosť SR pre zahraničných investorov a konkurenčnú schopnosť domácich podnikateľov.

Očakávaná akcelerácia tvorby ľudského kapitálu zvýrazní význam pracovných síl v hospodárskom raste. Zväčšovanie rozsahu zamestnanosti by sa v časovom horizonte stratégie nemalo stať limitujúcim faktorom rozvoja ekonomiky. Približne po roku 2015, keď sa do nej vrátia recesiu uvoľnení pracovníci, sa opäť oživí problém nedostatku pracovnej sily. Do roku 2020 postačí, ak sa zvýši miera zamestnanosti na cieľových 70 % a udrží sa migračný prírastok podobný dosiahnutému v rokoch 2006 - 2008. V spojitosti s uskutočňovaním štruktúrnych zmien sa však objaví štruktúrny nedostatok pracovných síl. Politiky spojené s trhom práce, ktoré zabezpečujú efektívne využitie pracovných síl, musia rátať s čoraz heterogénnejším trhom práce. Ten sa pravdepodobne roztriešti do vzájomne si nekonkurujúcich skupín, ktoré možno agregovať do niekoľkých hlavných segmentov s nejasnými a prierodnými hranicami ťahnutými sa naprieč odvetviami a podnikmi.

Žiaduce je fungovanie všetkých segmentov, nielen toho, ktorý je spojený so sofistikovanými ekonomickými aktivitami. Dobrému fungovaniu každého segmentu môže pomôcť posilnenie pružnosti trhu práce v každej fáze hospodárskeho cyklu. Je tu však potrebný diferencovaný prístup. Kým segment spojený s expandujúcimi sofistikovanými činnosťami potrebuje hlavne podporu prostredníctvom politiky vzdelávania a flexibility trhu práce, segment spojený s tradičnou ekonomikou bude závislý aj od uplatnenia špeciálnych nástrojov trhu práce a v segmente pre ťažko uplatniteľnú pracovnú silu pôjde o prienik politiky trhu práce s politikou zamestnanosti, príjmovej aj sociálnej politiky.

Konvergenčná stratégia nie je zlučiteľná s kopírovaním politik rozvinutých v podstatne vyspelejšom prostredí. To tvorí bariéru na plné uplatnenie modelu flexicurity na trhu práce, lebo tento model je spojený s vysokým stupňom uvedomelosti a morálky. Spreádzajú ho značné verejné výdavky a vysoké daňové zaťaženie. Možnosti aplikácie modelu flexicurity v ekonomike s vysokou mierou nezamestnanosti, s rozsiahlym deficitom verejných financií, nízkym daňovým zaťažením a sklonom k zneužívaniu verejných politík sú veľmi obmedzené. Prítom však konvergenčná stratégia má ambíciu prekonať tieto bariéry a k podobnému modelu sa približovať.

Konvergenčný scenár ráta s posilnením financovania najmä aktívnych prvkov politiky trhu práce. To prospieva záujmom dotknutých občanov, aj záujmom zamestnávateľov zlepšením ponuky pracovných síl v potrebnej štruktúre.

Je pravdepodobné, že obdobie tesne po obnovení hospodárskeho rastu nebude priať rastu mzdovej hladiny. Neskorší nárast vzácnosti pracovnej sily (kvalifikovanej) však vyvolá jej zvyšovanie najmä v prípade, že bude rásť produktivita práce na báze spojenia technologického a humánneho rozvoja. Modelové prepočty ukazujú, že tak pre rast zamestnanosti, ako aj pre rast miezd či disponibilných príjmov domácností je najvhodnejšie realizovať typ rozvoja založený na náraste investícií do vedy a výskumu a na zvýšení kvality pracovnej sily. Rast mzdovej hladiny bude posilnený skutočnosťou, že po desaťročiach stagnácie reálnej mzdy budú mať zamestnanci šancu kompenzovať svoje dlhodobé príjmové odriekanie. Zvýšenie reálnych miezd na 57 % úrovne EÚ 15 do roku 2020 znamená, že v budúcej dekáde by sa reálne mzdy mohli zvýšiť približne o 25 %. To je podstatne viac než 11 % zvýšenie reálnych miezd dosiahnuté za roky 1990-2008.

Integrálnou súčasťou konvergenčnej stratégie bude intenzívnejšie pokračovanie v kvalitatívnych

štruktúrnych zmenách reagujúcich hlavne na zmeny v štruktúre a rozsahu globálneho dopytu. Dominantnú pozíciu v tomto smere bude mať ďalší rozvoj odvetví spracovateľského priemyslu ako základ exportnej výkonnosti. Silný rozvoj treba očakávať aj vo sfére služieb. Okrem rozšírenia znalostne orientovaných služieb pre podniky najmä v spracovateľskom priemysle treba zdôrazniť nevyhnutnosť rozšíriť a skvalitniť zdravotnícke a sociálne služby pre všetky skupiny obyvateľstva, osobitne pre seniorov. Štruktúrny vývoj by mal štát ovplyvňovať znalostne orientovanou priemyselnou (štruktúrnou) politikou, ktorá bude klásť dôraz na identifikáciu spoločných záujmov a cieľov domácich i zahraničných investorov, na (najmä v regiónoch uplatňovaných) podporu spolupráce potenciálnych investorov, zainteresovaných producentov a vedeckovýskumných inštitúcií.

V časovom horizonte stratégie je potrebné, aby slovenský spracovateľský priemysel energicky vstúpil do zmenenej paradigmy technologických procesov. Jej obsahom je zásadná reštrukturalizácia doterajších riadiacich procesov v podnikoch, aj zmena podnikovej kultúry, vytváranie nového typu priemyselného inžinierstva - digitálneho inžinierstva využívajúceho modelovanie a simuláciu ako integrálnu súčasť výrobných programov v reálnom čase. Pre nové postupy je nevyhnutné zmeniť aj doterajšie fungovanie podnikateľských zväzov, ktoré musia spolu so štátnou politikou aktívnejšie vstupovať do vytvárania technologických platforiem a ich integrácie s európskymi technologickými platformami.

Súčasná slovenská ekonomika je vo svojej otvorenej podobe založená prevažne na kvalitnej produkcii zahraničných firiem kombinujúcich využívanie lacnej pracovnej sily a dovezených technológií. Politika na získavanie zahraničných investícií by mala mať na zreteli, aby nové investície smerovali do oblastí, v ktorých Slovensko zaostáva (napríklad do farmaceutického priemyslu, do sofistikovaných odvetví chemického priemyslu, do špeciálnych odvetví strojárstva ako je zdravotnícka, meracia a pod. technika). Ide tu o odvetvia, ktoré na Slovensku majú výskumné zázemie (alebo predpoklady na jeho rozvinutie), s kvalitnými, doteraz však často v zahraničí využívanými výstupmi. Pri výbere zahraničných investícií treba navyše detailne zisťovať nielen odvetvie, do ktorého sa bude investovať, ale najmä to, aké aktivity bude investor v rámci svojho podnikania rozvíjať; či pôjde prevažne o montážne práce, alebo aj predvýrobné a povýrobné aktivity súvisiace s danou produkciou, ktoré sú spravidla viac ocenené než len výroba štandardizovaného produktu.

Domáce podniky (DP) predstavujú mimoriadne významný segment v našej ekonomike a zasluhujú si preto prinajmenšom takú pozornosť a podporu ako zahraničím kontrolované podniky (ZKP). Podieľali sa v roku 2006 v rámci nefinančného podnikového sektora až 72 % na zamestnanosti a 60 % na tvorbe pridanej hodnoty. Slabá je pozícia DP najmä v spracovateľskom priemysle pre nízku úroveň ich produktivity práce a z toho vyplývajúcu slabšiu konkurenčnú schopnosť.

Inovácia výrobných procesov a celej štruktúry tvorov a služieb sa stáva pre sektor DP hlavnou výzvou. Štát má uľahčiť podnikom ich náročné úlohy: sprístupniť im financie, nové poznatky, vysokovzdelaných pracovníkov, informácie, poradenské služby ako súčasť efektívneho podnikateľského prostredia. Systém podpory výskumu a vývoja (VaV) v podnikovom sektore by mal kombinovať podporu projektov, v ktorej sa v rámci stanoveného limitu finančných prostriedkov neraz vyraďujú aj dobré projekty, s plošnou podporou VaV vo forme úľavy na dani z príjmov na výdavky na VaV pre všetky podnikateľské subjekty, osobitne malé a stredné podniky. Pri plošnej podpore sa efekty obvykle prejavujú oveľa skôr ako pri viacročných projektoch.

Za oblastí intenzívnych inovačných aktivít a tým aj za perspektívne oblasti podnikania treba považovať segmenty hospodárstva napojené na perspektívne technologické polia. Medzi ne Európska komisia zaradila inovatívnu medicínu, nanotechnológie, zabudované systémy, aeronautiku a vzdušnú dopravu, vodík a palivové články, fotovoltické technológie a inovatívne technológie v potravinárskom priemysle. Analýza technologických tokov v ekonomike Slovenska poukazuje na to, že podnikateľská sféra je málo prepojená s výskumom v perspektívnych inovačných oblastiach a súčasná štruktúra výdavkov na VaV v SR v porovnaní s vyspelými ekonomikami stále smeruje do nižších stredných a nízkych technológií.

Treba zopakovať, že konvergenčná stratégia rozvoja do roku 2020 predpokladá možnú obnovu relatívne vysokých (hoci aj nižších než v rokoch 2006 - 2008) temp hospodárskeho rastu. Vychádza z hlbokej penetrácie ekonomiky SR zahraničným kapitálom, ktorý najmä v automobilovom a elektrotechnickom priemysle vybudoval rozsiahle kapacity s najmodernejšími technológiami. Zahraniční investori budú chcieť tieto kapacity v najbližších rokoch maximálne využiť, aby z ich výnosov mohli financovať aj modernizáciu technológií v materských podnikoch.

Možno očakávať, že ZKP budú rozvíjať svoje aktivity do najbližšej recesie, po nej sa to už však môže zmeniť. Čas, v ktorom sa táto zmena udeje, a ani jej priebeh sa vopred nedá predvídať. Isté však je, že slovenské hospodárstvo sa na ňu musí vo svojej rozvojovej stratégii pripraviť tak, aby sa hospodársky rast v ďalšom období mohol v narastajúcom rozsahu oprieť o vlastné sily a o domáce podnikanie. To je dôvod na razantnú realizáciu konvergenčnej stratégie za pomoci konvergenčnej politiky zameranej na podporu a udržanie vysokých temp hospodárskeho rastu na báze nasadenia zväčšujúcich sa verejných i súkromných zdrojov (získaných aj zo zmien v rozdeľovaní) do tvorby znalostnej ekonomiky a ľudského kapitálu. Financovanie úloh sociálneho rozvoja, ktoré priamo s vytváraním znalostnej ekonomiky nesúvisia, nebude síce napojené na zmeny v rozdeľovaní, bude však tiež profitovať z dosiahnutých výsledkov hospodárskeho rastu. Úmerne tomu, ako na báze vytvárania predpokladov a prvkov znalostnej ekonomiky sa výkonnosť hospodárstva SR bude približovať k výkonnosti rozvinutých ekonomík, môže sa v konvergenčnej politike váha sociálneho rozmeru približovať k váhe jej rastového rozmeru.

(Pokračovanie)

[Späť na obsah](#)

2. Najbohatší Slovák ANDREJ BABIŠ

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 06/05/2010; s.: 20; NOVÁ GENERÁCIA; redakcia]

majetok podľa Forbesu asi 1 mld. eur

Slovak žijúci v Česku vďačí za svoj majetok holdingu Agrofert, pod ktorý dnes patrí asi 150 firiem v Česku a Slovensku. Holding má podiel v spoločnostiach z potravinárskeho, poľnohospodárskeho a chemického sektora v niekoľkých krajinách Európy. Dnes 55-ročný Babiš vyštudoval **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**.

Začínal ako obchodník v bratislavskom Chemapole, neskoršom Petrimexe, ktorý sa zaoberal zahraničným obchodom. Koncom osemdesiatych rokov pôsobil ako obchodný zástupca v Mexiku. Keď sa začiatkom deväťdesiatych rokov do Petrimexu vrátil, stál pri založení jej českej pobočky Agrofert. Podnikateľa s povestou skromného človeka magazín Forbes zaradil na 937. miesto svetových miliardárov.

[Späť na obsah](#)

3. Boj proti kasínu neutícha

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 12:00; 01/05/2010; Poludňajší žurnál; René Medzihradský]

MODERATOR: Alfonz Šuran

Alfonz Šuran, moderátor: "Boj proti megakasínu, ktoré má vyrásť neďaleko Bratislavy, neutícha. Občianski aktivisti sú presvedčení, že celý projekt môže skončiť na Ústavnom súde. Nový zákon o hazardných hrách totiž podľa nich odporuje ústave. Developer v tom však problém nevidí a na projekte aj naďalej pracuje. Ako tvrdí, postupuje podľa zákona."

René Medzihradský, reportér TA3: "Petíciu proti výstavbe megakasína podpísalo viac ako stotisíc ľudí. Podpisy chcú aktivisti zbierať ešte niekoľko týždňov a potom poputujú novému parlamentu. Výhrady nemajú len k samotnej výstavbe komplexu Metropolis, ale upozorňujú aj na zákon o hazardných hrách, ktorý je podľa nich ušitý na mieru developerovi."

Natočené:

Anna Neumannová, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Je ten zákon presne naformulovaný na pripravované megakasíno."

****

René Medzihradský, reportér TA3: "Pre zvýhodňovanie jediného investora, podľa aktivistov, hrozí, že si celú vec zoberie pod drobnohľad Ústavný súd, alebo dokonca Európska komisia. Zákon totiž hovorí o kasíne v rekreačnom komplexe. Čo je práve prípad Metropolisu. Investor zvýhodňovanie odmieta."

Natočené:

Viliam Karas, právnik, Trnavská univerzita: "Vieme že takých kasín sa objektívne nemôže postaviť viac ako jedno na Slovensku."

Gábor Zászlós, predseda predstavenstva Trigránit a.s.: "Ten zákon umožňuje nielen Trigránitu, ale každej inej spoločnosti, že pokiaľ naplní podmienky narysované týmto zákonom, tak môže prísť na trh a podnikať v tejto sfére."

****

René Medzihradský, reportér TA3: "Developera od výstavby projektu neodrádza ani odpor mestského zastupiteľstva, mestských častí Jarovce aj Petržalka a predsedu Bratislavského kraja. Developer v súčasnosti oslovuje viaceré organizácie a inštitúcie a na projekte aj naďalej pracuje."

Natočené:

Gábor Zászlós, predseda predstavenstva Trigránit a.s.: "V súčasnej dobe už máme 43 vyjadrení od orgánov štátnej správy a dotknutých inštitúcií, ktoré vyhodnocujeme a sú kladné."

****

René Medzihradský, reportér TA3: "No občianski aktivisti ako aj ďalší odborníci majú iný názor."

Megakasíno pri Bratislave sa podľa nich stane producentom gemblerov a kriminality."

Natočené:

Anna Neumannová, **Ekonomická univerzita v Bratislave**: "Až jedna tretina z gemblerov pácha trestné činy."

René Medzihradský, reportér TA3: "Investor odkazuje, že v súčasnosti bude okolo projektu z jeho strany ticho. O výhodách investície chce spustiť informačnú a vysvetľovaciu kampaň až po voľbách."

****

René Medzihradský, TA3.

[Späť na obsah](#)

4. Grécko predvolebnou témou

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 19:55; 03/05/2010; Téma dňa; Marek Mašura, Jana Zvončeková]

MODERÁTOR: Peter Bielik

HOSTIA: Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**

Nora Gubková, moderátorka: "Nemecká pomoc je k Aténom o krok bližšie. Vláda kancelárky Angely Merkelovej schválila návrh zákona o poskytnutí 22 miliárd eur Grékom. Norma teraz putuje do oboch komôr parlamentu. Očakáva sa v ňom búrlivá diskusia."

Nemecká vláda dala zelenú

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "Eurozóna zatiaľ o nosný pilier svojej finančnej pomoci Grécku neprišla. Je to vďaka tomu, že nemecká vláda odklepla 22 miliárd eur pre Atény. Kabinet tak podľahol tlaku zahraničia, ktoré ho o urýchlenú pomoc požiadalo."

Natočené:

Angela Merkelová, nemecká kancelárka: "Zákon neznamená len to, že pomôžeme Grécku, ale aj to, že stabilizujeme menu euro a teda pomôžeme aj nemeckým občanom."

*****

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "O návrhu zákona teraz rozhodne parlament. Koalícia má v jeho oboch komorách dostatok hlasov na to, aby norma prešla. V piatok by tak zákon mohol podpísať prezident. Ak by sa tak stalo, Berlín by poslal do Atén prvých takmer 8,5 miliardy eur ešte tento rok. Nasledujúce dva roky by k sume pribudlo ďalších 14 miliárd eur."

Natočené:

Angela Merkelová, nemecká kancelárka: "Program funguje tak, že úvery poskytne nemecká štátna rozvojová banka, za ktoré bude ručiť spolkový rozpočet."

*****

Jana Zvončeková, reportérka TA3: "Schválenie normy môže zlomiť väzy strane Angely Merkelovej v nedeľňajších regionálnych voľbách v Severnom Porýní – Westfalsku. Kancelárka musí v hlasovaní zvíťaziť aby si koalícia udržala väčšinu v parlamente. Prieskumy však dávajú väčšie šance na úspech opozičným sociálnym demokratom, ktorí sa v spolkev krajine tešia silnej podpore. Očakáva sa, že opozícia si bude predvolebné body naháňať aj pri schvaľovaní pomoci Grécku v parlamente. Odvolá sa zrejme na to, že zastupuje bežných Nemcov, ktorí s Merkelovej balíkom pre Atény nesúhlasia. Marek Mašura a Jana Zvončeková, TA3."

Nora Gubková, moderátorka: "Sledujete Tému dňa, ktorej hlavnou témou je samozrejme ako po uplynulých dňoch Grécko a pomoc celej Európy tejto krajine. A my v téme budeme teraz pokračovať s Tomášom Dudášom z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**. Vitajte."

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: "Dobrý večer."

Nora Gubková, moderátorka: "Ja to ešte zhrniem možno pre divákov, ktorí neprišli na začiatku, ide o brutálne škrtky vo verejnom sektore, naddĺženie veku odchodu do dôchodku zo súčasných 53 na 67 rokov a rôzne iné škrtky v podobe škrtu 13., 14. platu, alebo mimoriadnych sezónnych dávok. Myslíte si, že takto nastavený balíček opatrení z gréckej strany bude stačiť, alebo sa jednoducho v tom uťahovaní opaskov aj po skúsenosti povedzme so slovenskými reformami, bude musieť ešte vlastne akcelerovať?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: "V prvom kroku by tento balíček mohol byť postačujúci, lebo ide ako ste povedali o veľmi, veľmi prísne opatrenia a ak Gréci ich dokážu vykonať a dokážu ísť podľa toho harmonogramu, že do roku 2014 dokážu skresť ten schodok na 3 %, tak malo

by to byť postačujúce podľa väčšina analytikov."

Nora Gubková, moderátorka: " Poďme trochu hovoriť možno o dopadoch na jednotlivé rozpočty, teraz poviem Eurozóny, nie Európskej únie, lebo napríklad naši českí a poľskí kolegovia z titulu toho, že nemajú zavedené euro, sa nebudú na tejto pomoci podieľať na rozdiel od nás. Aké vplyvy to podľa vás bude mať na tie rozpočty nasledujúce 3 roky pre jednotlivé európske krajiny? Videli sme z Nemecka, zrejme ak to prejde parlamentom, Bundestagom, odíde 22 miliárd eur. U nás je to suma samozrejme nepochybne nižšia, je 300 miliónov, ale zrejme na naše problémy a na naše rozpočty to asi bude veľká záťaž tiež."

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Samozrejme ide o vysoké výdavky, s ktorými asi jednotlivé vlády nie veľmi ráтали, lebo taká situácia sa nedala predpokladať ešte pred niekoľkými mesiacmi, takže každopádne krajiny ako Nemecko, tých spomínaných 22 miliárd, Francúzsko 17 miliárd a navyše keď sa nad tým zamyslíme, sú tam štáty, ktoré sú samé vysoko zadĺžené, ako Španielsko alebo Taliansko a tie tiež majú podiel 10 – 11 miliárd eur v tých ďalších troch rokoch, takže samozrejme tie verejné financie to zaťaží vo výraznej miere."

Nora Gubková, moderátorka: " My sme vlastne túto tému začali diskutovať v Tému dňa minulý týždeň tak ešte intenzívnejšie, vlastne odkedy bolo jasné, že sa bude pomáhať z európskej úrovne a keď tu vaši kolegovia sedeli, tak veľmi ostro kritizovali fakt, že táto skúsenosť až ukázala, ako veľmi Európskej únii aj napriek tomu, že prešla inštitucionálnou reformou v podobne Lisabonskej zmluvy, chýbajú kontrolné mechanizmy na jednoducho takéto prípady, aké sa stali v Grécku, že Grécko sa roky zadlžovalo, neuvádzalo korektné údaje a jednoducho zrazu je tu problém, na ktorý sa skladáme my všetci. To znamená ako by mali možno vyzeráť tie kontrolné mechanizmy v rámci únie, aby vlastne ďalšia krajina nezopakovala grécky scenár?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Tak samozrejme keď sa vrátíme k tomu gréckemu príkladu, už roky sa hovorilo o tom, že niečo nie je v poriadku s tými gréckymi verejnými financiami, ale nikto sa neodvážil urobiť ten krok na tú nápravu, respektíve Európska únia nemá vlastne nejaké právomoci na to, aby urobila nápravu a samozrejme táto kríza asi prinesie na jednej strane to, že sa posilnia kontrolné mechanizmy, že Eurostat bude prísnejšie kontrolovať tie štátne rozpočty a ich plnenie a možno v budúcnosti to môže priniesť aj väčšiu centralizáciu rozpočtovej politiky ako takej, aj keď ten odpor zo strany národných štátov asi bude veľký."

Nora Gubková, moderátorka: " My sa za chvíľku dostaneme aj na tú domácu úroveň, ale nedá mi nespýtať sa jednu aktuálnu vec, ktorú naznačil váš predrečník a síce veľvyslanec Helénskej republiky, alebo veľvyslanec Grécka na Slovensku, ktorý povedal, že nie je dôležité len vysvetliť ľuďom prečo tie reformy a tie neuveriteľné uťahovania opaskov jednotlivcov sú také dôležité, ale aj ukázať prstom, respektíve vyvodit' nejakú trestno-právnu zodpovednosť voči ľuďom, ktorí tu zavinili. Poznáme mnohé politické kauzy aj na európskej úrovni, aj v rámci Európskej komisie samotnej, vy veríte naozaj tomu, že 5 mužov Grécka z oligarchistických rodín sa postaví niekedy pred tribunal a povie sa – títo ľudia spôsobili pre milióny ľudí túto záťaž?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Ja som v tejto otázke veľmi skeptický a keď sa pozrieme ako skončili kauzy v minulosti nielen na Slovensku, ale aj v iných európskych štátoch, ale aj mimoeurópskych štátoch, tak ja si myslím, že ťažko je to predstaviteľné, že dôjde k nejakému odsúdeniu týchto ľudí."

Nora Gubková, moderátorka: " Ja som spomínala už aj na úvod relácie, že táto téma pomoci Grécku sa v posledných hodinách výrazne spolitizovala, pretože túto agendu politickú, respektíve problematiku Grécka začali do svojej rétoriky vnášať takmer všetky kľúčové politické strany, ozvala sa SDKÚ, ozval sa i vládný Smer. Celý deň túto diskusiu, tieto také nepriame výmeny názorov medzi slovenskými politickými stranami sledoval aj kolega Pavol Kirinovič. Pavol, máš slovo."

Naživo:

Pavol Kirinovič, reportér TA3: " Pekný večer. Tak k téme Grécko, alebo pôžička pre Grécko sa dnes naozaj vyjadrovali takmer všetky politické strany. Ich názory sú však rôzne, niektoré sú za pôžičku, iné sú zásadne proti. Stanovisko jasne prezentoval dnes napríklad aj premiér Robert Fico na mimoriadnej tlačovej konferencii a to také, že Slovensko zatiaľ žiadne peniaze Grécku neposkytne. Premiér sa vyjadril, že uvažovať o takejto veci bude vláda až vtedy, keď Grécko prijme výrazné šetriace opatrenia, a to napríklad zníženie výplat v Grécku o viac ako 25 %, alebo extrémne šetrenie verejnými financiami. SDKÚ dnes napríklad vyhlásila, že chce zbierať, alebo chce začať zbierať podpisy na zvolanie mimoriadnej parlamentnej schôdze, ktorá by sa týmto problémom mala zaoberať. KDH zasa napríklad pôžičku hodnotí ako najlepšie zo zlých riešení. A k téme sa vyjadrovalo aj Hnutie za demokratické Slovensko, ktoré je za pôžičku, ale až po vzájomných dohodách so svojimi koalíčnymi partnermi. Ako je zrejme, táto téma naozaj rozvíjala politickú scénu. Dôkazom toho je aj to, že napríklad na zajtra Slovenská národná strana zvolala mimoriadnu tlačovú konferenciu, ktorá by sa mala venovať práve tejto

téme, ale ich stanovisko je údajne také, že tiež podporujú zvolanie mimoriadnej schôdze. Premiér však schôdzu nechce a nechce tiež začínať akékoľvek rokovania, a to až dovtedy, kým Grécko neprijme konkrétne a tie rúzne priame kroky na šetrenie. Ale to bude podľa všetkého až po našich voľbách, teda toto predpokladajú odborníci a tým pádom sa tejto téme bude venovať až budúca vláda a budúci parlament."

*****

Nora Gubková, moderátorka: " Pavol, vďaka za tieto informácie a my tu v štúdiu Témy dňa opäť pokračujeme s Tomášom Dudášom z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**. Do akej miery je táto politická zatiaľ taká malá prestrelka, ale však dni pokračujú ďalej, k voľbám je stále bližšie, vlastne relevantná pre ten samotný fakt, že jednoducho Slovensko zrejme sa už nevyhne tomu, že pošle 300 miliónov eur na nejaký grécky účet štátny?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Ako ste povedali, keďže sa na úrovni Európskej únie dohodlo, tak nevidím tam priestor, že by sme sa vyhli tejto povinnosti, ale samozrejme ako sa blížíme k voľbám, tak samozrejme strany sa budú snažiť z toho získať nejaké percento do volebných preferencií a preto sa nevidím ani vláde, že nechce otvárať túto tému pred voľbami keďže predpokladám keby sme sa opýtali slovenských voličov, väčšina by bola proti."

Nora Gubková, moderátorka: " Áno, my sme takúto anketu v priebehu dňa aj robili, aj vysielali, je to takmer už možno celoeurópsky jav, lebo zrejme tam dochádza k synergickému efektu aj hospodárskej krízy, ktorá dva roky dosť šarapatí už aj tak a k tomu prišlo toto Grécko. V každom prípade existujú nejaké varianty výhodnej pôžičky pre Slovensko tak, aby vlastne nedoplácalo, dokonca premiér ešte pár dní dozadu hovoril, že môže na požičaní Grécku časom dokonca získať? Ako to tie jednotlivé krajiny, ktoré nemôžu zo štátnej kasy len tak poslať tie milióny, môžu urobiť, aké sú vlastne alternatívy?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Tak samozrejme ak nemáte tie prostriedky k dispozícii, tak sa nevyhnete pôžičke a samozrejme na teoretickej úrovni ak si vy požičiavate lacnejšie ako tých 5 %, tak teoreticky na tom zarobíte, za predpokladu, že Grécko splatí tie úvery, čo nie všetci sú úplne presvedčení, takže aj u Slovenska je to tak, že my si lacnejšie požičiavame zatiaľ ako 5 %, takže teoreticky, na teoretickej rovine by to mohlo byť v poriadku."

Nora Gubková, moderátorka: " Odkiaľ si budeme požičiavať, respektíve čo rozhoduje o tom, že ktorá krajina si ako výhodne môže požičať?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " V podstate požičiavať si budú všetci na medzinárodnom menovom trhu, respektíve medzinárodných finančných trhoch dlhopisových a podľa ratingu a podľa v podstate situácie na tých medzinárodných trhoch, takže tie krajiny, ktoré majú dôveru tých trhov, tak si budú požičiavať lacnejšie a tie, ktoré nie, tak drahšie."

Nora Gubková, moderátorka: "Dnes sa niektoré médiá pokúšali aj zistiť, ako je to vlastne s gréckymi štátnymi dlhopismi, ktoré kupovali naše banky. Je to okolo 1 % bankových aktív, ktoré sú rozdelené približne medzi siedmimi bankami. Do akej miery je to nebezpečné pre jednu banku vlastne takéto dlhopisy?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Ja si myslím, že ako pre celý bankový sektor to nie je ohrozením. Ja som čítal číslo okolo tých 600 miliónov eur je na Slovensku v našich bankách, ale ja si myslím, že to je v poriadku, samozrejme za predpokladu, že nedôjde k štátnemu krachu."

Nora Gubková, moderátorka: " Možno záverečná otázka je taká, ktorú kladiem bežne hosťom aby sme aj zistili ich optimizmus, alebo pesimizmus v otázke záchrany Grécka, či vlastne tento spôsob, ktorý zvolila Európska únia, že sa bude solidarizovať s Gréckom, je podľa vás východiskom z krízy, alebo sa len odďaľuje časť štátneho gréckeho bankrotu, respektíve možno taký extrémny názor, ktorý niektorí analytici už prezentovali, že jednoducho nestojí za to Grécku pomôcť a malo by opustiť Eurozónu. Kde ste na tomto spektre vy?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Ja skôr som optimista, takže ja som za pomoc Grécku, ale samozrejme všetko sa vyvíja od toho predpokladu, že ako sa Gréci chopia tejto šance, lebo musia si byť vedomí toho, že to je ich posledná šanca, ktorú im ostatné európske krajiny poskytnú, že ak teraz v týchto ďalších dvoch, troch rokoch sa nevrátia do udržateľných koľají, tak štátny bankrot bude nevyhnutnosťou. Ale ja osobne verím tomu, že prostredníctvom tejto pomoci tomu dokážeme predísť."

Nora Gubková, moderátorka: " Budeme vidieť, samozrejme čas ukáže aj tie jednotlivé rozhodnutia vlád, objemy prostriedkov, ktoré sa vrečka dostanú, ale aj to, ako s nimi bude naložené. Moje poďakovanie v tejto chvíli patrí Tomášovi Dudášovi z **Ekonomickej univerzity**, pekný večer, ďakujem, že ste prišli."

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU**: " Ďakujem."

Nora Gubková, moderátorka: " Ale takisto samozrejme aj vám vážení diváci za pozornosť a priazeň, ktoré Téma dňa prechováva. Zajtra sa už na vás teší kolega Peter Bielik. Ja vám želim pokojný zvyšok večera."

[Späť na obsah](#)

5. Finančný manažér roka 2009

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 05/05/2010; eTREND; redakcia]

Hlasujte za Finančného manažéra roka 2009

Radi by sme Vás informovali, že týždenník TREND vyhlásil už druhý ročník ankety o Finančného manažéra roka. Podujatie pripravil v spolupráci so Slovenskou asociáciou podnikových finančníkov a spoločnosťou Deloitte. Do nominovania a hodnotenia účastníkov sa zapojili aj ďalší odborní partneri – Accenture, BMB Leitner, Ernst & Young, KMPG a PricewaterhouseCoopers, ako aj analytická jednotka TREND Analyses.

Budeme radi, ak využijete možnosť hlasovať za jedného z piatich kandidátov, ktorí uspeli v niekoľkých výberových kolách tejto ankety. Pomôžete nám oceniť osobnosť, ktorá si za svoje výsledky v ťažkom krízovom roku i verejnú aktivitu zaslúži spoločenské uznanie a môže reprezentovať úspešných slovenských podnikových finančníkov. Hlasovanie potrvá do 17. mája, preto si ho neodkladajte na poslednú chvíľu.

Na ocenenie boli nominovaní:

Marian Cápaj (Microsoft Central and Eastern Europe)

Odpovede na anketové otázky

Bohdan Wojnar (Volkswagen Slovakia)

Odpovede na anketové otázky

Martin Mikláš (VSE)

Odpovede na anketové otázky

Szabolcs Gáborjáni-Szabó (Slovak Telekom)

Odpovede na anketové otázky

Eva Kramáriková (Sauer-Danfoss)

Odpovede na anketové otázky

HLASUJTE TU

Do hlasovania sa môžu zapojiť čitatelia TRENDU a eTRENDU. Stačí, aby boli registrovaní na www.etrend.sk. Hlasovať sa bude len na webe. Hlasy čitateľov ovplyvnia výsledok váhou 50 percent.

Ďalšími 50 percentami zaväžia hlasy majiteľov, riaditeľov a finančných riaditeľov firiem, ktorých TREND pozve na májovú TREND konferenciu Finančný manažment 2010.

Hlasovať je možné od 4. mája a hlasovanie uzatvárame 17. mája 2010 o 12.00 hod. Systém hlasovania zaručuje, že každý respondent môže hlasovať iba raz.

Stačí kliknúť na hlasovaciu linku. Ak ste prihlásení, zobrazí sa vám hlasovací formulár. V opačnom prípade sa zobrazí oznam, že je potrebné sa prihlásiť.

Marian Cápaj, Microsoft Slovakia

Do Microsoftu Slovakia nastúpil ako finančný riaditeľ v roku 2004, keď predtým pracoval v Ernst & Young. V októbri 2008 sa na rok presunul do Tallinnu, kde viedol obchod a marketing estónskej pobočky Microsoftu. Po návrate do Bratislavy zodpovedal za tvorbu finančnej stratégie a finančných plánov Microsoftu Slovakia. Začiatkom marca 2010 prešiel do pozície Regionálneho finančného manažéra a bude zodpovedný za finančnú stratégiu 19 malých a stredných pobočiek v regióne stredná a východná Európa. V súčasnosti si užíva posledné dni na Slovensku a teší sa na novú skúsenosť v Mníchove.

Marian Cápaj vyštudoval **EU** v Bratislave, v súčasnosti študuje University of New York v Prahe špecializáciu marketing a management.

Bohdan Wojnar, Volkswagen Slovakia

Od septembra 2006 riadi financie Volkswagenu Slovakia, koncom roka 2008 sa k nim pridala aj personálna oblasť. Do Bratislavy prišiel zo Škody Auto, kde od roku 1996 pôsobil ako vedúci controllingu. V spoločnosti Škoda Auto bol zamestnaný od roku 1985. Predtým pracoval v spoločnosti Kaučuk v Kralupoch nad Vltavou. Pôsobil tiež ako generálny riaditeľ dcérskej spoločnosti Škoda Auto Udmurtija a ako riaditeľ dcérskej spoločnosti Škoda Immo. V rokoch 2001 až 2006 bol členom vedeckej rady na Vysoké škole Škoda Auto a od roku 2007 je členom vedeckých rád bratislavskej **Ekonomickej univerzity** i Slovenskej technickej univerzity. Bohdan Wojnar vyštudoval v Prahe Vysokú školu chemicko-technologickú so špecializáciou na ekonómiu.

Martin Mikláš, Východoslovenská energetika

Pracovnú kariéru začal v roku 1997 ako riaditeľ úseku Ľudských zdrojov a organizačného rozvoja v Chirane-Prema Stará Turá. Od roku 2000 pôsobil v spoločnosti Slovak Telecom na pozíciách v oblasti financií a controllingu. Do VSE nastúpil v marci 2003. Riadil úsek Stratégie, controlling a manažment rizík. Od septembra 2005 pôsobil sedem mesiacov v centrále materského koncernu RWE AG v Essene v oblasti controllingu, pričom spolupracoval na akvizičných projektoch v Rumunsku, Macedónsku a

Holandsku. Po návrate sa v apríli 2006 stal členom predstavenstva a riaditeľom divízie Financie a služby pre zákazníkov VSE. Absolvoval Fakultu manažmentu UK v Bratislave a polročný pobyt na Cornellovej univerzite v USA

Gáborjáni-Szabó Szabolcs, Slovak Telekom

Profesionálnu kariéru začal v Komerčnej a kreditnej banke Maďarsko - K&H Bank, v rokoch 1995 a 1996 pracoval na budapeštianskej burze a neskôr v spoločnosti Matáv na rôznych finančných pozíciách.

Viceprezidentom pre financie v Slovak Telekom sa stal v roku 2001, od roku 2005 je tiež členom predstavenstva Slovak Telekom a členom predstavenstva T-Mobile Slovensko. Vyštudoval matematiku a počítačovú vedu na budapeštianskej Univerzite Loránda Eötvösa a ekonómiu na fakulte manažmentu Univerzity hospodárskych vied v Budapešti. V roku 2000 získal titul CFA (Chartered Financial Analyst) na CFA Institute (v minulosti známy ako AIMR - American Institute for Management and Research) Eva Kramáriková, Sauer-Danfoss

Začínala v podniku zahraničného obchodu Omnia v Bratislave, neskôr zakotvila v ZTS. V marci 1992 stála pri založení spoločnosti Leoni Slovakia v Novej Dubnici, kde pracovala tri roky ako finančná riaditeľka. Do strojárkej spoločnosti Sauer-Danfoss v Považskej Bystrici prešla v októbri 1995 a až dodnes pracuje na poste finančnej riaditeľky. Od roku 2002 je členkou predstavenstva. Riadi viaceré veľké projekty a zameriava sa najmä na inovácie v organizačnej oblasti. Bola tiež členkou projektového tímu pri zavádzaní Európskeho zúčtovacieho centra Sauer-Danfoss na Slovensku. Intenzívne sa venuje internému ekonomickému vzdelávaniu vrcholového a stredného manažmentu spoločnosti. Vyštudovala obchodnú fakultu na VŠE v Bratislave.

Ocenenie Finančný manažér roka 2009 odovzdáme na konferencii Finančný manažment 19. mája v bratislavskom hoteli Holiday Inn. Na konferenciu pod názvom Ako nás posilnila kríza sme pripravili viacero diskusných panelov, zameraných na aktuálne otázky firemných financií. Vystúpi v nich aj viacerí finanční riaditelia, nominovaní na ocenenie Finančný manažér roka.

[Späť na obsah](#)

6. Stavila som na kvalitu

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 06/05/2010; s.: 21; NOVÁ GENERÁCIA; redakcia]

Petra Marko (27) majiteľka produkčnej spoločnosti tanca a kostýmov ExtravaDansa Absolventka **Ekonomickej univerzity** podniká od 19 rokov. Chcela byť vedkyňou, no dala prednosť biznisu s tancom. Začínala s piatimi ľuďmi a miliónovou dlžobou. Dnes má 60 zamestnancov a pobočky na Slovensku, v Česku a Rakúsku. K tancu spracovanom v celej jeho šírke pribudla výroba a požičovňa kostýmov. Za svoje aktivity získala ocenenie Ambasádorka podnikateliek Slovenska.

"Som človek, ktorý veci takmer rýchlejšie realizuje ako nad nimi premýšľa. Hneď v ten deň, ako mi napadlo podnikáť, som začala kresliť kostýmy, zostavovať repertoár," opisuje svoje podnikateľské nadšenie Petra Marko. Prváčka na **Ekonomickej univerzite** ponúkla na jednom mieste všetky tanečné štýly a vynikajúcu organizáciu.

"Plánom B som sa nezaoberala. Stále idem naplno za tým, čomu verím. Mám oči otvorené a chopím sa príležitostí." Dôležitým krokom pre Petru bolo svojim produktom ihneď zaujať. Firmy s mladučkou študentkou odmietali strácať čas.

"Vždy som sa sústredila na vizuálny, emočný zážitok. Žiadny lobing, žiadne kávičky s klientom. Veľmi veľa som investovala aj do propagačných materiálov.

Keď už si na mňa totiž niekto našiel desať minút a uvidel ich, pochopil, že to mám naozaj prepracované. Takto som presvedčila prvých." Prvá akcia jej otvorila dvere. Ľudia ju spoznali a začali pribúdať zákazky.

Petra dnes dáva prácu tanečníkom, manažérom, trénerom, choreografom i krajčírom. Pobočky má v troch krajinách.

Svoj úspech pripisuje vysokým nárokom na krásu tanečnic, šírke repertoáru a luxusným kostýmom. A aj svojmu perfekcionizmu.

"Som naozaj detailista. Dokonalosť je objektívne nedosiahnuteľná, ale stále sa k nej viac a viac približujeme." Kde je jej méta? "Milujem svoj život a chcem, aby každý z mojich 60 ľudí - 20 členov manažmentu a 40 tanečníkov - bol u mňa maximálne spokojný."

"Žiadny lobing, žiadne kávičky s klientom."

[Späť na obsah](#)

7. Stromy plné spomienok

[Téma: Ekonomická univerzita; Farmár; 06/05/2010; 19/2010; s.: 25; regióny; (les)]

Už ôsmy raz si budeme môcť vybrať svoj najobľúbenejší strom.

Nadácia Ekopolis vyhlásila anketu Strom roka, ktorej cieľom je upozorniť na staré, vzácne či ohrozené stromy a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie. Partnerom ankety je Vydavateľstvo Dajama, kníhkupectvá Artforum a ISA Slovensko (Medzinárodná arboristická spoločnosť).

Motto tohtoročnej ankety znie: Stromy sú symbolom života, skrývajú v sebe príbeh, spomienky ukryté v letokruhoch. Svoj obľúbený strom môžu do ankety prihlásiť jednotlivci, mestá a obce, školy, firmy alebo organizácie do 31. mája 2010.

"Stromy nás sprevádzajú celým životom, či si to uvedomujeme, alebo nie. Často ich vyhľadávame kvôli oddychu či samote. Neraz sa k nim viažu naše spomienky, nielen z detstva.

Je nesporné, že výnimočné stromy si zaslúžia našu pozornosť a starostlivosť.

Ak má niekto motiváciu pre svoj obľúbený strom aj niečo urobiť, alebo ho aspoň predstaviť iným, má teraz dobrú príležitosť, " povedal programový manažér Nadácie Ekopolis Milan Hronec.

Komisia následne vyberie z prihlásených stromov 12 finalistov.

Verejné hlasovanie o víťaza ankety bude trvať do konca septembra 2010 a koncom októbra súťaž vyhodnotia. Strom s najvyšším počtom hlasov získa titul Strom roka 2010. Víťazom celoslovenskej ankety Strom roka sa minulý rok stal topoľ čierny z Bratislavy-Petržalky, ktorý rastie na dvore **Ekonomickej univerzity**. Na 2. mieste sa umiestnil brest horský z Liptovských Revúc a tretia skončila lipa veľkolistá z Myjavy.

(les)

tasr | foto

[Späť na obsah](#)

8. Kríza ohrozuje viac ženy ako mužov

[Téma: Ekonomická univerzita; Roľnícke noviny; 05/05/2010; s.: 18; Poradňa, Na voľný čas; ALENA ERDZIAKOVÁ]

Všadeprítomné krédo trhu sa poriadne otriasa v základoch a ani posledný vývoj udalostí nenasvedčuje tomu, že by v blízkej budúcnosti mala nastať zmena k lepšiemu. Aj keď sa niektorí politici hrdia tým, že to najhoršie už máme azda za sebou...

BRATISLAVA. Dôvera v stabilitu a autoreguláciu trhov sa vplyvom ekonomickej, sociálnej, ekologickej, politickej, energetickej, potravinovej krízy či krízy zdrojov tiež akosi vytratila.

"Európske stabilizačné programy sa sústreďujú najmä na podporu bánk a reálno-ekonomického sektora, ktorému napokon prospievajú aj rozsiahle infraštruktúrne investície z verejných financií," konštatovala Gabriele Michalish z **Ekonomickej univerzity** vo Viedni na medzinárodnom seminári Rodová perspektíva v ekonómii, ktorý sa nedávno uskutočnil v Bratislave. Zároveň poukázala na skutočnosť, že prednostne sa tieto podporné programy zameriavajú na zabezpečenie mužských pracovných miest, najmä v automobilovom priemysle či v stavebníctve, kým nezamestnanosť žien a zvyšujúca sa atypizácia spôsobov ich zamestnávania zintenzívňujú socio-ekonomické rodové hierarchie predovšetkým vo vzťahu postavenia na trhu práce, príjmu a prístupu k sociálnemu zabezpečeniu.

"Výsledkom vzrastajúceho tlaku na samozásobovanie domácností v čase krízy je nárast objemu neplatenej práce, ktorú väčšinou vykonávajú najmä ženy, čo podporuje rodovú delbu práce so všetkými sprievodnými socio-ekonomickými nerovnosťami," poukázala G. Michalish.

Z viacerých vystúpení zaznelo, že trh nie je len neutrálny mechanizmus, pretože prostredníctvom neho sa realizuje moc. Práca, príjmy a pomer proporcie príjmov a sociálnych istôt úzko súvisia s vyplácaním miezd.

Priemerný rozdiel v odmeňovaní žien a mužov v Európskej únii predstavuje v súčasnosti 18 %. Kým celoeurópsky priemer rodovej priepasti v odmeňovaní má za posledné desaťročie klesajúci trend, na Slovensku sa zatiaľ potvrdzuje prehĺbvanie rozdielu v odmeňovaní medzi mužmi a ženami.

Priemerný rozdiel v hrubej hodinovej mzde medzi ženami a mužmi vo všetkých hospodárskych odvetviach predstavuje v súčasnosti na Slovensku 20,9 %, čo je o 2,9 percentuálnych bodov viac ako je priemer EÚ 27 (18 %). Medzi jednotlivými krajinami a odvetvami existujú výrazné odlišnosti. Je to odzrkadlením pretrvávajúcej nerovnosti na trhu práce, ktorá v praxi postihuje najmä ženy.

Dosah rozdielu v odmeňovaní žien a mužov na výšku celoživotného zárobku spôsobuje, že ženy majú takisto nižšie dôchodky. Znamená to, že ženy sú častejšie postihnuté pretrvávajúcou a extrémnou chudobou ako muži. Atypické a často neisté marginalizované zamestnanecké pomery žien znamenajú pre ne značné riziko, keďže ich možno v prípade potreby ľahko rozviazať. Trend atypickej zárobkovej práce najmä žien (skrátene pracovné úväzky, sezónne práce), napríklad v poľnohospodárstve, lesníctve či potravinárstve, sa v dôsledku krízy prehĺbil a urýchlil.

"Príjem nezabezpečujúci základné existenčné potreby, nedostatočné sociálne zabezpečenie, zvýšené ohrozenie chudobou a s ňou spojeného sociálneho vylúčenia sú dôsledky, ktoré pod vplyvom krízy intenzívnejšie určujú životné podmienky žien - keďže práve ženy majú v dôsledku nerovného rodovo-špecifického rozdelenia majetku len zriedka rezervy, ktoré by im pomohli prekonať krízové obdobie,"

zhmula konzekvencie dôsledkov krízy na ženy G. Michalish.

ALENA ERDZIAKOVÁ

[Späť na obsah](#)

9. Mandát premiéra

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 12:00; 07/05/2010; Poludňajší žurnál]

MODERATOR: Alfonz Šuran,

Alfonz Šuran, moderátor: "No a my sa teraz presunieme na živo na Úrad vlády, kde sa začína tlačová konferencia premiéra po skončení rokovania so sociálnymi partnermi.

Na TA3 ste sledovali tlačovú konferenciu premiéra a ministra financií po skončení rokovania s koalíčnými partnermi. Okrem iného na nej zaznelo, že Slovensko sa pripojí k dohode medzi veriteľmi o pôžičkách jednotlivých štátov gréckej ekonomike na jej záchranu. Rozhodnutie ratifikovať túto zmluvu však bude na Národnej rade a prezidentovi republiky a navrhnú na dnešnej Rade Európskej únie, aby to bolo až po voľbách 2010.

O otázke mandátu na dnešné rokovanie eurozóny sme hovorili aj s Tomášom Dudášom z Fakulty ekonomických vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Na úvod sme sa ho opýtali, prečo nemeckí a francúzski predstavitelia mandát od parlamentu ešte pred začiatkom summitu potrebujú."

Zvukový záznam:

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Oni potrebujú preto, lebo Grécko má splatnú na budúci týždeň niekoľko miliardovú splátku dlhopisov, takže keďže najväčšia časť tých prostriedkov bude poskytovaná z Nemecka a Francúzska, tak tie by už mali byť k dispozícii na budúci týždeň."

Alfonz Šuran, moderátor: "Prečo potom premiér Fico mohol odcestovať do Bruselu bez mandátu?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "V konečnom dôsledku aj slovenský premiér bude ten mandát potrebovať, ale odsúva to zasadanie parlamentu vzhľadom na voľby, keďže ide o pomerne nepopulárnu tému na Slovensku, takže naša účasť na pomoci nie je až taká dôležitá ako tá nemecká alebo francúzska, takže nie je až taká vitálna v tom balíčku."

Alfonz Šuran, moderátor: "Kedy teda bude slovenská vláda potrebovať mandát od parlamentu?"

Tomáš Dudáš, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Keďže Slovensko bude uvoľňovať peniaze až v neskoršej tranže, v ďalších mesiacoch, takže na získanie tohto mandátu ešte bude čas v budúcich týždňoch."

****

[Späť na obsah](#)

10. Ing. ALŽBETA KLEMPOVÁ

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 11/05/2010; 19/2010; s.: 25; ANKETA; OLIVER ONDRÁŠ]

PODNIKATEĽKA, ktorá uviedla na trh bio potraviny s preventívnymi účinkami proti mnohým civilizačným ochoreniam

Vyštudovala Fakultu hospodárskej informatiky na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Jej kariéra nadobudla nový rozmer, keď sa v roku 2001 stala konateľkou spoločnosti K. K. V. -Union, zameranej na potravinársky priemysel a poľnohospodárstvo. Po výrobe nápojov na základe zdravých prírodných prísad spustila inovatívnu výrobu zdraviu prospešných potravín na báze cereálií s preventívnymi účinkami voči obezite, cukrovke, nádorovým ochoreniam i ďalším chorobám. Novými hodnotnými produktmi chce pomôcť nielen chorým, ale ponúknuť zdravú výživu aj pre športovcov a ťažko pracujúcich ľudí v zdravie ohrozujúcom prostredí. Alžbeta Klempová má dcéru a žije v Dunajskej Stredě.

Pripravil: OLIVER ONDRÁŠ

[Späť na obsah](#)

11. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti - 4. časť

[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 11/05/2010; 19/2010; s.: 19, 20, 21, 22, 23; Rozvoj spoločnosti; redakcia]

Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti

Ekonomický ústav SAV (gestorské pracovisko)
Ústav politických vied SAV, Ústav štátu a práva SAV
Národohospodárska fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a vybraní experti

ZHRNUTIE (Podklad na verejnú oponentúru) Bratislava, február 2010

Smerovanie k znalostnej ekonomike a spoločnosti

Technologický rozvoj, kvalita vzdelania, výkonnosť výskumnej sféry a inovatívnosť domácich podnikov patria k základným faktorom rozvoja znalostnej ekonomiky a spoločnosti. Kľúčovú úlohu v tomto rozvoji zaujíma človek, preto sa stratégia zameriava na faktory, ktoré jeho schopnosti rozvíjajú, a na prostredie, ktoré ich využitie podporuje. Doterajší trend vývoja však takémuto smerovaniu plne nezodpovedá. Sumárny inovačný index vyjadrujúci celkovú inovačnú kapacitu krajín dosahuje v SR iba 64 % priemeru EÚ 27. Výdavky na vzdelávanie predstavujú 4,4 % z HDP oproti 5,5 % v EÚ 19. Podobne výdavky na výskum a vývoj klesajú a do roku 2008 poklesli verejné výdavky na 41,5 % priemeru EÚ 27 a podnikové výdavky dokonca na 15,4 % priemeru EÚ 27. V hodnote indexu znalostnej ekonomiky sa Slovensko nachádza v rámci krajín EÚ 27 na 24. mieste. Bez podstatnej zmeny ekonomického prostredia stimulujúceho tvorbu inovácií, bez podpory štátu a spoločnej účasti podnikovej sféry, vysokých škôl, Slovenskej akadémie vied, vedeckovýskumných organizácií, rozvinutej medzinárodnej spolupráce, bez zvýšenia objemu prostriedkov do vzdelania, výskumu a vývoja, kvalitného manažmentu a bez účinnej koncentrácie prostriedkov na strategicky významné smery rozvoja, SR ako malá krajina nemôže dosiahnuť výraznejšie úspechy vo zvyšovaní svojej konkurenčnej schopnosti a v zlepšení svojho postavenia v rámci vyspelých krajín **EU**.

Kľúčový faktor v takomto vývoji zohráva vzdelanie a výchova. Materiálne výhody, ktoré technologický pokrok prináša, by nemali ohrozovať duchovné a kultúrno-spoločenské stránky osobnosti človeka, ale slúžiť jeho všestrannému rozvoju. Vzdelanie musí prispievať k zušľachteniu človeka, viesť ľudí k humanizmu, tolerancii, kreatívnemu mysleniu, spolupráci a zodpovednosti za svoj život, upevňovať dôveru v budúcnosť a zabezpečiť odovzdávanie kultúrnych a demokratických hodnôt predchádzajúcich generácií. Takéto nároky treba zabezpečiť nielen školskou výchovou a vzdelávaním, musí sa na nich podieľať aj rodina, mimovládne organizácie a masovokomunikačné prostriedky, a rovnako sa musí zvýšiť aj zodpovednosť každého jednotlivca za jeho vzdelanie a rozvoj jeho osobnosti.

Spoločnosť založená na znalostiach prináša so sebou aj značné riziká a nerovnosti vyplývajúce najmä z polarizácie vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva. Pre všetky vrstvy a skupiny obyvateľstva treba preto zabezpečiť dostupnosť a rovnosť šancí ku vzdelávacím aktivitám počas celého životného cyklu. Oproti tradičnej predstave jednorazovej prípravy na určité povolanie postačujúcej na celý život treba rozvíjať koncept celoživotného učenia sa. Znamená to preklenúť existujúcu strnulosť vo vzdelávaní a vo väčšej miere rozvíjať schopnosti využiteľné vo viacerých aj zatiaľ neexistujúcich povolaniach, ktoré umožňujú jedincovi úspešne sa vyrovnáť so zmenami v práci, osobnom aj spoločenskom živote. Sú to tzv. kľúčové kompetencie, ako súbor vedomostí, zručností, návykov a postojov využiteľných v rôznych oblastiach.

Osobitnú pozornosť si vyžaduje výchova detí v ranom veku, pretože osobnosť človeka sa rozvíja veľmi skoro a predškolská výchova zohráva v tomto vývoji dôležitú úlohu. Z hľadiska lepšieho zosúladenia výučby s potrebami praxe a trhu práce treba inovovať učebné a študijné odbory všetkých stupňov vzdelávania, osobitne stredného odborného školstva, podporovaného aj budovaním podnikových učilísk. V terciárnom vzdelávaní je čoraz naliehavejšiu zosúladať proporcie jednotlivých úrovní vysokoškolského vzdelávania (bakalárske, magisterské, inžinierske, doktorské a postgraduálne) a jednotlivých odborov vzdelávania s trendmi spoločenského a ekonomického vývoja; podporovať vzdelávanie študentov k inovačnému podnikaniu; zvyšovať podiel absolventov s kratším študijným cyklom (bakalárske formy) a urýchlene dopracovať legislatívu, aby titul bakalár bol praxou plne akceptovaný; nerozptyľovať pedagogické kapacity a neznižovať kvalitu výučby neracionálnym zvyšovaním počtu vysokých škôl.

Základným predpokladom zabezpečenia uvedených požiadaviek je dostatočný počet a kvalita učiteľov. Ich príprava by nemala končiť absolvovaním vysokej školy, ale pokračovať periodickou aktualizáciou ich vedomostí zakončenou atestačnými skúškami. Splnenie takýchto skutočností by malo zakladať nárok na kariérny rast a platový postup. Na vysokej škole by sa udeľovanie vedecko-pedagogických titulov malo viazať na úspešnú vedeckovýskumnú činnosť, publikačnú činnosť a vedenie doktorandov. Pre uchádzačov na pozíciu profesora a docenta by bolo prínosom zaviesť konkurzy otvorené pre uchádzačov z domácich a zo zahraničných vysokých škôl, výskumných pracovísk a schopných pracovníkov praxe.

Bez výrazného zlepšenia platovej situácie učiteľov, ktorá je najhoršia v rámci krajín V4, nemožno očakávať podstatné zlepšenie kvality výučby. Za súčasnej situácie práca učiteľov prestáva byť atraktívnou pre talentovaných mladých ľudí. Nedostatočné finančné zabezpečenie sa týka aj celej

vzdelávacej sústavy. Ročné výdavky na vzdelávacie inštitúcie pripadajúce na študenta v USD (PKS) predstavujú iba 45 % priemeru EÚ 19. Na preklenutie súčasných problémov vo financovaní infraštruktúry vzdelávacej sústavy treba využiť aj unikátnu možnosť čerpania prostriedkov z Operačného programu Vzdelávanie.

Treba zlepšiť aj celkový systém riadenia vzdelávacej sústavy vytvorením záväznej schémy postupu realizácie zmien vo forme akčného programu, ktorý by vychádzal z analýzy aktuálneho stavu z hľadiska obsahových, kvantitatívnych a štruktúrnych cieľov, prioritných úloh a efektívnosti realizovaných opatrení. Akčný program by mal vychádzať z dokumentov vzťahujúcich sa na rozvoj ľudských zdrojov, štátny rozpočet, regionálny rozvoj, zamestnanosť a ďalšie dokumenty prijaté vládou SR. Podobným spôsobom pripraviť aj akčné programy za vyššie územné celky, zohľadňujúce regionálne špecifiká trhu práce, stavu a vývoja vzdelávacieho systému v príslušnom regióne.

Cieľom stratégie v oblasti výskumu a vývoja je podporovať tvorbu nových poznatkov, spoluprácu výskumnej sféry s hospodárskou praxou a s inštitúciami európskeho výskumného priestoru a prispievať účinnejšie k technologickému rozvoju založenému na domácom výskume a k inovačnému pokroku. Jednostranné zvyšovanie technologickej úrovne výroby na základe importovanej technológie znížilo potrebu výdavkov na domáci VaV, ktoré poklesli do roku 2008 na 0,47 % HDP, čo je štvrtina priemeru krajín EÚ 27. Pritom podiel podnikateľského sektora na celkových výdavkoch VaV klesol na 20,3 % priemeru krajín EÚ 27. Z celkových výdavkov na technologický rozvoj pripadá na dovoz technológie až 89 %, zatiaľ čo na vlastný domáci výskum iba 7 %. V krajinách EÚ je tento pomer 36 % k 21 %. Základnou podmienkou výkonnosti a kvality VaV je dostatočný počet kvalifikovaných ľudských zdrojov. Prvoradou požiadavkou zvyšovania kvality ľudských zdrojov vo výskume je dôsledná analýza súčasného stavu a na základe nej vypracovanie opatrení na zvyšovanie kvalitatívneho a kvantitatívneho rastu pracovníkov v oblasti VaV a na vytváranie priaznivých podmienok na prácu vedeckých pracovníkov s jasnou perspektívou ich kariérneho rastu a postupu.

Slovenský výskum znevýhodňuje jeho zastaraná infraštruktúra. Vybudovanie modernej infraštruktúry zvýši atraktivnosť domáceho inovačného potenciálu aj pre zahraničných investorov. Značné možnosti v tomto smere poskytujú prostriedky z Operačných programov Výskum a vývoj a Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Dôležitým predpokladom efektívnej spolupráce domáceho výskumu so špičkovým výskumom vo svete je aj podpora vstupu SR do európskej infraštruktúry.

Slovensko ako malá krajina nie je schopné realizovať VaV na špičkovej svetovej úrovni vo všetkých oblastiach. Zvýšenie efektívnosti výskumu si vyžaduje prejsť na komplexnejšie koncipované úlohy VaV, sústredené na menší počet prierezových a tematických priorít s vyššími dotáciami na jeden projekt. Ich počet na obdobie napríklad 5-8 rokov treba stanoviť na 5 - 6 priorít zameraných na kľúčové nosné oblasti hospodárskeho a spoločenského rozvoja. V rámci týchto priorít treba zabezpečiť aj tzv. národný výskum, ktorý pre nás nebude nikto v zahraničí riešiť. Týka sa to najmä slovenskej kultúry, dejín, ekonomiky, jazyka atď. Riešené úlohy v rámci priorít nemeniť aspoň počas 5 rokov, pretože v kratšom období sa ich efekt nemôže plne prejavíť. Rovnako ako vo vyspelých krajinách EÚ treba podporovať spoluprácu a transfer poznatkov z výskumnej sféry do praxe vytváraním kompetenčných výskumno-vývojových centier a neformálnych zoskupení špičkových výskumných tímov a inštitúcií, ktoré spája dlhodobý strategický výskumný plán základného a aplikovaného výskumu (5-10 rokov).

V oblasti súťažného - účelového financovania treba predovšetkým zabezpečiť stabilné financovanie vedy a výskumu. Dosiahnuť, aby programy Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APW) zabezpečovali špičkový základný výskum, reintegračné granty, tematicky zamerané programy APW, cielený výskum, vedeckovýskumnú infraštruktúru, národné centrá excelentnosti a kompetenčné centrá a medzinárodnú spoluprácu.

Financovanie výskumu pre potreby inovačného rozvoja by sa malo zamerať na podporu priemyselného výskumu, experimentálneho vývoja a inovácií v prostredí priemyselných podnikov a ako implementačnú agentúru zriadiť Technologickú agentúru SR (TA SR). Jej programy zamerať na progresívne priemyselné odvetvia SR, na implementáciu zákona č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a na návratné formy financovania inovácií (záruky, mikropôžičkové schémy, rizikový kapitál atď.). V záujme posilnenia spolupráce medzi akademickou sférou a priemyslom bude účelné vyhlasovať aj spoločné výzvy APVV a TA SR.

Slovenská republika nemá doteraz pre oblasť financovania výskumu, vývoja a inovácií v Bruseli svoje zastúpenie. Nemá tak možnosť efektívne využívať bruselské "schémy financovania výskumu, vývoja a inovácií". Je vysoko žiaduce zriadiť v Bruseli Styčnú kanceláriu SR pre výskum, vývoj a inovácie ako efektívny nástroj na lepší transfer informácií oboma smermi (z Bruselu a do Bruselu) a na zlepšenie vedeckovýskumnej komunikácie v rámci štruktúr EÚ.

Zásadnejšiu zmenu si vyžaduje inštitucionálne zabezpečenie výskumu, vývoja a inovácií. Súťažná podpora výskumu, vývoja a inovácií by mala predstavovať ucelený systém, zastrešený jediným vrcholným orgánom s príslušnými kompetenciami pre vedu, techniku a inovácie. Poradným orgánom predsedu vlády SR by mala byť Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie. Jej predsedom by mal byť predseda vlády SR. Rada by prerokovala zásadné dokumenty a materiály týkajúce sa rozvoja vedy, techniky a inovácií SR.

Doterajší vývoj v oblasti inovácií nepostupuje spôsobom a tempom porovnateľným s vyspelými ekonomikami EÚ. Podiel vzdelanej pracovnej sily sice rýchlo narastá, ale Slovensko stále konkuruje hlavne nízkou cenou pracovnej sily. Nové poznatky a technológie, ktoré vznikajú v prostredí univerzít a

akademického výskumu, sa do praxe prenášajú v nedostatočnej miere, spoločnosť a ekonomika ich málo využíva a zhodnocuje. V počte EPO patentov na milión obyvateľov dosahuje iba 23,4 % priemeru EÚ 27 a v podiele inovatívnych malých a stredných podnikov s vlastným výskumom 59,7 %. Slovensko doteraz neuspelo vo významnejšej miere v presune aspoň niektorých útvarov VaV nadnárodných spoločností na svoje územie.

V záujme rýchlejšieho rozvoja v oblasti inovačných aktivít je žiaduce prijať viacero zásadných opatrení:

- Zvýšiť transfer technologických znalostí do praxe vytvorením uceleného systému špecializovaných pracovísk pre transfer technológií do praxe pri vysokých školách, SAV, rezortných výskumných organizáciách, mestách atď.

- Rozvinúť segment inovatívnych malých a stredných podnikov (MSP) vybudovaním dôveryhodnej schémy podpory zabezpečujúcej dlhodobu udržateľný rozvoj MSP formou návratnej finančnej pomoci na revolvingovom princípe prostredníctvom záručných schém a fondov rizikového kapitálu. Rovnako treba využívať aj plošne pôsobiace nástroje, ako sú daňové úľavy a stimuly.

- Zapojiť do inovačného rozvoja aj nadnárodné spoločnosti podporovaním príchodu ich výskumných kapacít zo zahraničia na Slovensko.

- Motivovať podnikovú sféru na zvyšovanie výdavkov do výskumu, vývoja a inovácií efektívnym spolufinancovaním z verejných zdrojov

- Podporovať rozvoj proinovačnej klímy a propagáciu úspešných inovatívnych podnikov.

- Inovačnú politiku neobmedzovať iba na podnikovú sféru, ale zahrnúť do nej aj oblasť verejných služieb.

- Rozvíjať spoluprácu aktérov inovačného procesu, posilňovať väzby medzi kľúčovými aktérmi národného inovačného systému formou odvetvových a regionálnych klastrov, technologických platforiem a vedecko-technologických parkov.

- Dobudovať inštitucionálnu štruktúru inovačnej politiky, implementovať inovačné stratégie do všetkých odvetvových politík a programových dokumentov rozvoja SR. Previazať štátnu vednú politiku so štátnou inovačnou politikou a zabezpečiť aj vertikálnu spoluprácu medzi národným a regionálnymi inovačnými systémami SR.

Formovanie súdržnej spoločnosti a vytváranie predpokladov na dôstojný život všetkých občanov

Strategickým cieľom rozvoja Slovenskej republiky musí byť udržateľný rozvoj kvality života jej občanov. Ten jej dosiahnuteľný najmä jej súdržnosťou. Takýto cieľ má **EU** vyjadrený vo svojej Budúcej stratégii EÚ do roku 2020. Je pokračovaním Lisabonskej stratégie z roku 2000, kde bol formulovaný znalostne-sociálny model rozvoja EÚ. Lisabonská zmluva z roku 2007 a jej uplatňovanie v praxi bude vplývať aj na tempo modernizácie politík súdržnosti v európskom priestore. Pokiaľ by európska súdržnosť bola obmedzená len na spoločný trh tovarov, mohla by ju rozkladať tvrdá konkurencia sprevádzaná výrazným daňovým a cenovým dumpingom zo strany ekonomicky slabších krajín. Alternatívou je budovanie sociálne súdržnej Európy, čo však bude narážať na dlhý rad politických a technických prekážok, pričom ich prekonanie bude záležitosťou celých generácií. Záujmom SR by malo byť, aby znalostne-sociálny model naštartovaný Lisabonskou stratégiou sa výraznejšie presadzoval nielen v SR, ale v celom európskom priestore.

V dokumente Dlhodobá vízia rozvoja slovenskej spoločnosti bola charakterizovaná sociálna štruktúra Slovenskej republiky. Dominantné postavenie v nej zaujíma málopočetná horná vrstva, naopak, stredné vrstvy sa svojou početnosťou i postavením stále zoslabujú, pričom časť z nich dokonca sociálne klesá a určitá časť nižších vrstiev sa prepadá do "podtriedy" sociálne vylúčených. Tieto tendencie silnejú najmä od konca 80. rokov dvadsiateho storočia a v rôznej miere ich prakticky pozorujeme vo všetkých európskych krajinách, ako aj v Spojených štátoch amerických. Z hľadiska spoločenskej súdržnosti ide o veľmi nebezpečný trend. Spoločnosť môže byť sociálne súdržná aj vtedy, ak je usporiadaná nerovnako, ale sociálna nerovnosť nesmie prekročiť určitú mieru. Moderná spoločnosť prechádza v súčasnosti zo stavu relatívnej sociálnej nerovnosti do stavu absolútnej sociálnej asymetrie. Tento vývoj ohrozuje celú spoločnosť. Je priamym protikladom ideálu otvorenej spoločnosti, predstavuje akútnu hrozbu pre financovanie sociálneho štátu a podkopáva kvalitu života absolútnej väčšiny členov spoločnosti, legitimitu a politickú stabilitu demokratického štátu.

Vonkajšie tlaky globalizovanej ekonomiky doliehajú na ekonomiku Slovenska, ale aj na jeho ľudský a kultúrny potenciál. Úlohou je zachytiť vlnu postindustriálneho vývoja. Procesy adaptácie na podmienky postindustriálnej spoločnosti môžu prebiehať rôzne. Závisí to od toho, či vývoj bude ponechaný sám na seba, alebo doň budú premyslene zasahovať orgány štátnej moci, ale aj nižších zložiek správy a samosprávy a štruktúry občianskej spoločnosti. V prvom prípade možno hovoriť o scenári vynútených zmien, v druhom o scenári aktívneho rozvoja.

Pri scenári vynútených zmien sa štát a celá spoločnosť nechá novými výzvami zaskočiť. Prudko

narastajú nerovnosti. Rozvíjajú sa hlavne v troch smeroch. Extrémne narastá nerovnosť medzi hŕstkou úspešných podnikateľov a akcionárov a medzi zvyškom spoločnosti. Súbežne s tým sa prudko a neodôvodnene zvyšuje nerovnosť medzi riadiacimi pracovníkmi a radovými zamestnancami, ktorých príjmy buď stagnujú, alebo dokonca reálne klesajú. A napokon narastá nerovnosť medzi ekonomicky aktívnymi a tými, ktorí boli trvale alebo dočasne vylúčení z trhu práce. Takýto adaptačný vývoj má negatívny vplyv na zamestnanosť. Na stálych zamestnancov sa nazerá len ako na nákladovú položku. Hromadné rozširovanie neplnohodnotných pracovných zmlúv sa stáva jednou z príčin toho, že je kritický nedostatok prostriedkov na fungovanie sociálneho štátu. V rovine sociálnej štruktúry dochádza k rozširovaniu "pracujúcej chudoby". Príslušníci stredných vrstiev prestávajú byť imúnni voči rizikám a neistotám, ktoré ešte nedávno hrozili iba nižším vrstvám. Vrchným stredným vrstvám pritom hrozí, že sa stanú posledným sponzorom sociálneho štátu.

Podľa scenára aktívneho rozvoja celý štát, regióny i mestá sa snažia aktívne reagovať na tlaky globalizácie, ktorým sa nedá vyhnúť. Prijíma sa celý rad vlastných opatrení s cieľom adaptovať sa na zmeny. Tento scenár však nie je sociálne úplne harmonický. Dochádza k sociálnej polarizácii, keď na jednom póle figurujú tí, ktorí prešli do modernizovaného sektora služieb (ide najmä o finančníctvo a informatiku), a na opačnom póle zostávajú pracovníci starého priemyslu a časti starých služieb (časť verejného sektora), ale i nových služieb (najmä osobných služieb). Spolu s nimi sa na tomto póle nachádzajú dlhodobo nezamestnaní, chudobní pracujúci, neúplné domácnosti a časť dôchodcov. Prebieha pomerne výrazná sociálno-priestorová segregácia. Udržateľná kvalita života občanov je pri tomto adaptačnom scenári ovplyvnená dvoma faktormi. Je to jednak funkčnosť sociálneho štátu, jednak postavenie stredných vrstiev v spoločnosti a ich schopnosť udržať si toto postavenie. Obidva tieto faktory sú vzájomne prepojené. Pri scenári aktívneho rozvoja sa predpokladá, že pri súčasnej hospodárskej kríze by mali byť nepriaznivé dôsledky rozdelené približne rovnakým dielom medzi všetky vrstvy spoločnosti. Musí byť jasne deklarované, že žiadna vrstva nesmie z krízy profitovať. Ak to nie je možné zabezpečiť, potom sa dá očakávať výrazné oslabenie dôvery v rámci spoločnosti a spolu s tým aj oslabenie sociálnej súdržnosti.

Ak si sociálny štát nedokáže udržať dostatok prostriedkov na svoje financovanie, potom môže vzniknúť početný, nízko platený proletariát služieb, ktorý bude nárazovo a nesystematicky suplovať aj služby verejného sektora. V prípade, že sociálny štát si udrží silnú pozíciu, aj tak hrozí, že dôjde k polarizácii medzi relatívne malou skupinou dobre chránených profesií a medzi ostatnou populáciou, ktorá zostane odkázaná len na minimálne sociálne dávky. Optimálnym riešením je vyvážená podpora zamestnaneckého jadra, ktoré je ešte schopné aspoň čiastočne sa vyhnúť sociálnym rizikám, ako aj výdatná pomoc tým, ktorí toho nie sú schopní.

V Slovenskej republike, najmä po roku 2002, prišlo k dramatickému zníženiu funkčnosti sociálneho štátu, najmä extrémnym znížením daňovej kvóty v absolútnej úrovni, ale aj v relácii k výkonnosti slovenského hospodárstva. To sa prejavilo v tom, že podiel výdavkov na tvorbu a udržiavanie ľudského kapitálu z verejných rozpočtov z HDP je v súčasnosti značne menší nielen v porovnaní s nadpriemerne, ale aj v porovnaní s podpriemerne výkonnými krajinami EÚ. Podiel výdavkov na sociálnu ochranu v roku 2007, ako percento z HDP, postupne od roku 2002 klesal na hodnotu 16,0 %, keď priemer v EÚ 27 je 26,2 % a 26,9 % v EÚ 15 (v ČR 18,6 %, v SR 22,3 %, v PR 18,1 %). Takýto stav nie je z hľadiska harmonického, súdržného stavu spoločnosti ďalej udržateľný. Preto aj v dôsledku hospodárskej krízy pôjde v SR v prvých rokoch časového horizontu do roku 2020 o stratégiu obnovy a zvýšenia podpory verejných služieb v prospech rozvoja ľudského a sociálneho kapitálu. Sociálny kapitál chápeme ako zdroj a prostriedok na udržiavanie širšej sociálnej súdržnosti nevyhnutnej na efektívnu a sociálne účinnú tvorbu a využitie znalostí v spoločnosti.

Súdržná spoločnosť neznamená, že spoločnosť je sociálne úplne homogénna. Aj sociálne diferencovaná spoločnosť, ktorá pripúšťa určitú mieru nerovnosti, môže byť dostatočne integrovaná. Je však nevyhnutné, aby fungujúci sociálny štát súdržnosť podporoval tým, že bude diferencovane pristupovať k hlavným segmentom populácie, a to podľa ich účasti na hospodárskom rozvoji štátu.

Prvý populačný segment pôsobí v konkurenčne schopnom sektore. Tvorí ho firmy, ktoré sú vysoko konkurencieschopné v podmienkach globalizovanej ekonomiky. Pokiaľ je táto konkurenčná schopnosť sprevádzaná vysokými mzdami zamestnancov, štát by mal za pomerne vysoké sociálne poistene poskytnúť kvalitnejšie zabezpečenie a viac istôt, než sú schopné garantovať súkromné fondy. Naopak, ak je konkurencieschopnosť dosahovaná na úkor miezd zamestnancov, štát by mal trvať na tom, že daná firma sa bude výraznejšie podieľať na sociálnom zabezpečení svojich zamestnancov. Ak sa to nepodarí, takáto firma funguje ako čierny pasažier národného poistného systému.

Druhý populačný segment pôsobí vo firmách závislých od hospodárskeho rozvoja prvej skupiny. Ide o malé firmy, ktoré pôsobia ako subdodávatelia veľkých firiem a závisia od ich zákaziek. Je bežnou praxou, že veľké firmy sa snažia preniesť maximum trhových rizík práve na týchto svojich subdodávateľov. Malo by byť v záujme štátu podporovať práve týchto malých výrobcov, pretože jednak predstavujú možné centrá inovácií v národnom meradle, spravidla nehrozí ich odchod z krajiny, jednak sú významnými zamestnávateľmi v rámci lokalít a regiónov.

Tretí populačný segment je zamestnaný v oblasti chránených rezortov verejného sektora (štátna správa, polícia, školstvo, zdravotníctvo a iné). Ide o sektor služieb, ktorý je pre fungovanie štátu životne dôležitý a ktorého zamestnanci sú voči štátu lojálni výmenou za pracovnú istotu a primeranú sociálnu ochranu. Rozsiahla privatizácia v rámci tohto sektora by mohla priamo ohroziť stabilitu štátu.

Štvrtý populačný segment je zamestnaný v marginalizovanom sektore, ktorý zahŕňa firmy okrajového

významu, zväčša trpiace prevádzkovými a platobnými problémami. Pri rozhodovaní o ich podpore je nevyhnutné porovnávať výdavky na ich udržanie s výdavkami, ktoré by vznikli v prípade ich zániku. Piatym populačným segmentom je skupina ekonomicky neaktívna, ktorá je najmä v dospelom veku vo väčšine odkázaná na zdroje sociálneho štátu.

Je zrejme, že možnosti štátu pôsobiť na veľké firmy, snažiť sa chrániť malé firmy, závislé od veľkých firiem, a garantovať stabilitu verejného sektora, sú obmedzené. Ak však štát nedokáže uplatniť svoj vplyv v týchto oblastiach a ponechá ich na trhových silách, tak vývoj spoločnosti bude prebiehať podľa prvého scenára. Politika štátu v tejto oblasti má nádej na úspech iba v prípade, že bude koordinovaná s úsilím politických síl v krajinách Európy. Pokiaľ štáty nebudú postupovať koordinovane, majú len minimálnu šancu zabrániť sociálne rozkladným dôsledkom ekonomickej globalizácie.

Postavenie stredných vrstiev má v súčasnosti a bude mať aj v budúcnosti kľúčovú úlohu z hľadiska sociálnej a politickej stability spoločnosti. Stredné vrstvy sú dnes v ťažkom postavení. Rastú tlaky na to, aby zmiernili svoje mzdové požiadavky. Zároveň mnohokrát slúžia ako posledný sponzor sociálneho štátu. Ak sa presadí scenár vynútených zmien, potom spoločnosť ako celok schudobnie. Stredné vrstvy, ktoré sú plodom fungujúcej spoločnosti zamestnania, v tomto scenári príjmovy i sociálne klesajú a zmiešavajú sa s ostatnými deklasovanými vrstvami.

Scenár aktívneho rozvoja predpokladá udržanie relatívne početnej strednej vrstvy, ktorej jadro sa skladá zo zamestnancov chránených sektorov a je posilnené o zamestnancov modernizovaných výrobných a nadpriemerne odmeňovanej časti verejných i súkromných služieb. Takáto stredná vrstva by mala byť dostatočne silná na to, aby sa udržala spojitosť medzi málopočetnou majetkovou a príjmovou elitou a relatívne obmedzeným počtom ľudí, ktorí sa z najrôznejších dôvodov ocitnú na hranici biedy, alebo prechodne môžu klesnúť aj pod túto hranicu.

Vzťah stredných vrstiev a sociálneho štátu má prvoradý význam. Existuje tu závažná dilema. Pokiaľ sociálny štát poskytuje pomoc a podporu aj stredným vrstvám, je to síce politicky priechodné, ekonomicky však príliš náročné. Pokiaľ by poskytoval pomoc len nižším vrstvám, bolo by to lacnejšie, ale pre stredné vrstvy neprijateľné. Stredné vrstvy musia mať pocit, že sociálny štát ich chráni a podporuje adekvátne tomu, čo do neho vkladajú svojimi príspevkami na jeho fungovanie. Najvyššie príjmové kategórie a veľké firmy sa od spoločnosti odtrhávajú a snažia sa vyvliecť z povinnosti prispievať na financovanie sociálneho štátu. Týmto spôsobom horné vrstvy dávajú nenávisť stredným vrstvám k vrstvám dolným, čo sociálnu súdržnosť spoločnosti ohrozuje.

Modernizácia sociálneho štátu je nevyhnutná, ale nemôže znamenať len pasívnu reakciu štátu obmedzenú iba na prípady extrémnej biedy a chudoby. Je potrebné pôsobiť preventívne najmä prostredníctvom sociálno-investičnej funkcie sociálneho štátu na rozvoj ľudského a sociálneho kapitálu. Práve táto funkcia sociálneho štátu môže zohrať kľúčovú úlohu v procese prechodu k postindustriálnej spoločnosti. Prejaví sa to tak vo vzťahu k trhu práce (aktívna politika zamestnanosti), aj vo vzťahu k rodinám (hlavne podpora neúplných rodín a domácností seniorov, ktoré sú najviac ohrozené sociálnymi rizikami), ako aj v oblasti bytovej politiky (podpora sociálneho bývania). Preto je pre rozvoj SR do roku 2020 najvýhodnejšie nielen vytvárať ale súbežne s jeho vytváraním aj začať využívať znalostne rastový model. Ten by mal odstrániť deformácie vo funkciách sociálneho štátu a obnoviť jeho vitálne funkcie. Neskôr (po roku 2020) by sa zo zdrojov získaných uskutočňovaním zásadných štruktúrnych zmien vytvárala nová úroveň ľudského a sociálneho kapitálu potrebná na sformovanie znalostne-sociálneho modelu. Prechod od znalostnerastového modelu na znalostne-sociálny model je hlavným ťahom na dosiahnutie dlhodobého cieľa presahujúceho časový horizont stratégie a to trvale udržateľného rastu kvality života občanov prostredníctvom vytvárania súdržnej spoločnosti. To je možné dosiahnuť iba scenárom aktívneho rozvoja. Pri tomto scenári sa musí vychádzať z predpokladu, že do roku 2020 bude spoločnosť v SR charakterizovaná ako zamestnanecká spoločnosť, kde dominantnú úlohu v zamestnanosti bude mať spracovateľský priemysel.

Aby spoločnosť mohla podporiť svoju sociálnu súdržnosť, musia byť splnené minimálne tri podmienky. Po prvé, pozíciu horných vrstiev treba brať ako legitímnu, po druhé, stredné vrstvy musia mať pocit, že sú adekvátne odmeňované za svoje služby a že systém im prináša viac výhod než nevýhod, a po tretie, aby dolné vrstvy mali šancu, že nezostanú prebytočné, ale dostanú príležitosť sa do spoločnosti začleniť. Pre ďalší vývoj sociálnej integrity bude rozhodujúce to, ako sa vyvinie situácia stredných vrstiev. Doterajšia reakcia stredných vrstiev, teda zmes individualistickej sústredenosti na seba a snahy polepšiť si na úkor tých, ktorí stoja nižšie než oni, síce môže vyhovovať sebeckejšej časti horných vrstiev, samotné stredné vrstvy však bude zrážať stále hlbšie.

Pre trvalo udržateľný rozvoj kvality života občanov SR a upevňovanie súdržnosti spoločnosti budú do roku 2020 dominantnými politikami: politika zdravia občanov, politika boja proti chudobe, politika starostlivosti o starších občanov, starostlivosť o rodinu, problematika inklúzie sociálne vylúčených a marginalizovaných skupín a problematika bývania.

Pri riešení chudoby v SR má nezastupiteľnú úlohu systém sociálnej ochrany. V priemere za celú EÚ tieto sociálne transfery redukujú riziko chudoby o 36 %. Sociálne transfery v SR, iné ako penzie a dávky pre pozostalých, redukujú riziko chudoby asi o 39 %. Bez týchto sociálnych transferov by miera chudoby predstavovala 19 %, zatiaľ čo po týchto sociálnych transferoch je miera chudoby na Slovensku len 11 %. Tieto údaje však zastierajú absolútnu úroveň výdavkov na sociálnu ochranu. Celkovo nízka priemerná úroveň príjmov domácností dovoľuje uspokojenie len základných životných potrieb, čo veľkej časti populácie sťažuje uspokojovanie vyšších druhov potrieb (rozvoj osobnosti, štúdium, zmysluplné využívanie voľného času, celoživotné vzdelávacie aktivity, kultúra a pod., teda rozvíjanie ľudského a

sociálneho kapitálu), ktoré by bolo žiaduce pri prechode k znalostne sociálnemu modelu spoločnosti v SR.

Starostlivosť o zdravie je v SR v súčasnosti orientovaná v prevažnej miere len na zdravotnú starostlivosť, napriek deklarovaniu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia. Platný Národný program podpory zdravia a prevencie, spracovaný podľa zákona, nie je napĺňaný. Nástroje tohto programu sú inštitucionálne, personálne, organizačne, metodicky, motivačne a finančne nedocenené a výrazne poddimenzované vo väzbe na reálny stav a potreby spoločnosti. Na vytvorenie udržateľného systému starostlivosti o zdravie a poskytovania zdravotnej starostlivosti sú potrebné ekonomické modely na všetkých úrovniach financovania a riadenia, ktoré po deštrukcii v tomto systéme po roku 2002 bude nevyhnutné riešiť ako ucelený systém inštitucionálneho regulačného rámca pre kvalitu života občanov SR. Určujúcimi parametrami týchto modelov musia byť informácie o zdravotnom stave populácie, dopyte po zdravotnej starostlivosti, ich štandardizácia a ekonomické možnosti spoločnosti. Tieto modely sú potrebné z pohľadu plánovania, rozvoja a obnovy zdrojov systému starostlivosti o zdravie, ako aj riadenia a regulácie celej spoločnosti. Musí sa vytvoriť taký systém financovania a manažmentu starostlivosti o zdravie, aby sa zlepšil zdravotný stav populácie, a tak znižoval dopyt po zdravotnej starostlivosti.

Demografická situácia v SR a Európskej únii bude vyžadovať spracovanie novej imigračnej politiky, do ktorej musia výraznejšie vstúpiť vedecké, kultúrne a občianske združenia, ktoré by sa mali aktívne podieľať na jej implementácii. Treba prekonať neochotu slovenskej spoločnosti prijať funkčný a pre spoločnosť výhodný model migračnej politiky. Je to nevyhnutnosťou, a zároveň aj výhodou pre trvalý a udržateľný rozvoj kvality života občanov SR.

Napriek predlžovaniu priemerného veku dožitia a zlepšovaniu zdravotného stavu starých ľudí, skôr či neskôr u časti z nich nastane potreba ich opatrovania. Situácia v ich finančnom zabezpečení poberaním starobného dôchodku nepredpokladá do roku 2020 ich vlastné financovanie opatrovania. Do poskytovania opatrovateľských služieb musí výraznejšie vstúpiť štát, regióny a obce, prípadne rôzne varianty spôsobov poistenia opatrovanie v starobe. Tento sektor služieb nemožno ponechať len na pôsobenie trhu. Predpokladaná odkázanosť starých ľudí na svoje okolie napovedá o nutnosti zabezpečiť dostatočnú úroveň minimálneho dôchodku a paralelný systém úhrady zvýšených nákladov spojených s opatrovateľskými službami. So zvyšovaním počtu starších ľudí na celkovej populácii súvisí aj tzv. strieborná ekonomika, čo je segment hospodárstva obsluhujúci staršiu generáciu.

Život starších ľudí výrazne ovplyvňuje ich dôchodková situácia. Súčasný neudržateľný stav je potrebné napraviť reformou financovania terajších prvých dvoch pilierov (zníženie odvodov do druhého piliera, prípadne parametrické zmeny v prvom pilieri) a transformáciou tretieho piliera (doplňkové dôchodkové spoločnosti) na plnohodnotný zamestnanecký doplnkový dôchodkový systém (so zachovaním súčasnej organizačnej štruktúry dôchodkového systému). V dôchodkovom systéme musí byť zafinancovaná kategória minimálneho dôchodku. Tým sa zabezpečí, aby všetky dôchodky, teda aj najnižšie dôchodky boli vyplácané z dôchodkového systému. Tak nebude nutné dôchodkový systém sanovať zo systému pomoci v hmotnej núdzi. Postupne sa v dôchodkovom systéme musí uplatniť princíp univerzality voči všetkých druhom povolani a zamestnania. Takéto výhody pre určité skupiny občanov vytvárajú extrémne deformácie, ktorú narušujú súdržnosť v spoločnosti. Nesúvisia so solidaritou v súdržnej spoločnosti, ktorej má dôchodkový systém napomáhať. U samostatne zárobkovo činných osôb by sa malo pristúpiť k zrealneniu (zvýšeniu) odvodov do dôchodkových fondov.

V súdržnej spoločnosti má dôležitú funkciu rodina. Posilnenie rodinného života môže znižovať náchylnosť občanov k stavu neistoty a ich vylučovaniu zo spoločnosti. Súvisí to jednak s výchovou mladej generácie, jednak s väčšou aktivitou zamestnávateľov na vytváranie podmienok pre rodinný život svojich zamestnancov. Je potrebné vytvoriť ucelený systém starostlivosti o mladé rodiny, a to zo strany štátu, ale aj zamestnávateľov. Práve silné a sebavedomé stredné vrstvy sú základom zdravej rozvoja spoločnosti. Ich úpadkom klesá váha rodiny najmä v plnení rozvojovej funkcie v trvalo udržateľnom rozvoji kvality života občanov v SR. Ak bude v rozvoji spoločnosti v SR do roku 2020 zohrávať kľúčovú úlohu zamestnanie, tak spoločenská zodpovednosť zamestnávateľov na vytváranie vhodnej klímy na rozvoj rodiny je nenahraditeľná.

Zvyšovanie kvality bývania a obytného prostredia možno riešiť uplatňovaním doteraz zavedených podporných nástrojov. To musí byť spojené s prehodnocovaním kvality obytného prostredia bytových domov (najmä panelových sídlisk a centrálnych častí miest - podhodnotenie služieb a dopravných riešení vrátane parkovacích možností voči súčasným potrebám; jednotlivé ukazovatele kvality životného prostredia prekračujú v mnohých prípadoch prípustnú normatívnu hranicu - hluk, exhaláty, prašnosť atď.). Naďalej treba uplatňovať zavedené fiškálne a sociálne nástroje v zmysle Smernice Rady Európy tak, aby bývanie bolo dostupné aj pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva v primeranom štandarde. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutné vytvoriť legislatívne a inštitucionálne podmienky aj zapojením súkromných zdrojov v rámci verejno-súkromného partnerstva a využiť európsku iniciatívu JESSICA na zvýšenie úverových finančných zdrojov na revitalizáciu sídlisk. Kvalitné bývanie do roku 2020 je podmienené potrebou pokračovať a rozširovať programy na znižovanie energetickej spotreby a zvyšovať podiel obnoviteľných zdrojov do bývania.

V inklúzii sociálne vylúčených a marginalizovaných skupín je najpočetnejšia skupina rómskych komunít. Predstavujú približne jednu tretinu rómskej populácie. Stratégia inklúzie tejto skupiny populácie vychádza zo základných strategických dokumentov prijatých na úrovni SR a EÚ a je založená na využívaní všetkých zdrojov vrátane prierezového spracúvania projektov, čo vyžaduje spoluprácu aktérov

v problematike výchovy, vzdelávania, školstva, budovania infraštruktúry a bývania, zamestnanosti a sociálnej pomoci, poskytovania verejných služieb vrátane zdravotníckych služieb a znižovania kriminality. Proces inklúzie sociálne vylúčených a marginalizovaných skupín je dlhodobý proces a v horizonte stratégie do roku 2020 je potrebné podporiť stabilizáciu systému a jeho neustále zdokonaľovanie.

Vývoj sociálnej integrity v rozhodujúcej miere ovplyvní to, ako sa vyvinie situácia stredných vrstiev. Doterajšia reakcia stredných vrstiev, charakteristická zmesou vysokého individualizmu, zahľadenosťou do seba a utilitaristickým prístupom k tým, ktorí stoja nižšie než ony, vyhovuje len časti vrstiev horných. Pre samotné stredné vrstvy to však znamená, že jej doterajší sociálny status môže v budúcnosti klesnúť. Nie je známy žiadny iný spôsob, ako posilňovať integritu spoločnosti, než na základe rovnakých práv sociálneho občianstva. Individualistické stratégie môžu byť výhodné v období sociálneho vzostupu, tvárou v tvár sociálnym rizikám však, naopak, zrýchľujú sociálny zostup. Stratégie skupinového sebeckva fungujú prevažne na úkor iných skupín i spoločnosti ako celku. Zachovanie a posilňovanie všeobecne zdieľaných sociálnych práv posilňuje sociálnu integritu veľmi spoľahlivo, je však finančne náročné. Nedá sa to však uskutočňovať dlhodobo, najmä nie vtedy, keď sa horné majetkové a príjmové kategórie i celé firmy svojho podielu na spolufinancovaní sociálneho zabezpečenia zbavujú a keď podľa ich vzoru aj ostatní chcú zo systému viac čerpať, než do neho dávať. Náklady scenára vynútených zmien (nárast sociálnych nerovností a ich premena na asymetriu) budú však aj v strednodobom horizonte výrazne vyššie než snaha realizovať scenár aktívneho rozvoja. Preto rozvoj spoločnosti v SR by sa mal v časovom horizonte do roku 2020 realizovať scenárom aktívneho rozvoja.

[Späť na obsah](#)

12. Čipky a maľby v **Ekonomickej univerzite**

[Téma: Ekonomická univerzita; Bratislavské noviny; 13/05/2010; 18/2010; s.: 10; nezaradene; dš]

VÝSTAVA **Ekonomická univerzita v Bratislave** oslavuje 70. výročie založenia a pri tejto príležitosti otvorili v priestoroch na Konventnej 1 výstavu troch výtvarníčok, jej zamestnankýň. Pod názvom Exaktnosť a umenie vystavujú do 31. mája 2010 svoje diela Emília Kozíková, Božena Fečová a Terézia Vítková. Prvé dve dámy sú maliarky, ktoré vo svojom živote sklbili lásku k maľovaniu s profesionálnym vedeckým zameraním. Ich motívmi sú prírodné scenérie či už v horskom prostredí alebo v malebných údoliach pri jazerách.

Autorky dokážu nájsť inšpirácie všade, kde sa pohybujú a svojimi farbistými a prepracovanými obrazmi podávajú nielen výpoveď o svojom vnútri, ale zasahujú aj dušu každého vnímateľa ich poetických obrazov. Terézia Vítková na výstave prezentuje paličkované diela a presviedča návštevníkov, že paličkované určite nie je technika, ktorá je v dnešnej, modernej dobe odsúdená na zánik. Výtvarníčky žijú v Bratislave a v Senci a svoje diela pravidelne prezentujú na kolektívnych aj individuálnych výstavách.

(dš)

[Späť na obsah](#)

13. Koniec kopírovaniu diplomoviek

[Téma: Ekonomická univerzita; Markíza, 19:00; 13/05/2010; Televízne noviny; z domova; Martin Jedinák a Andrea Šprochová]

MODERÁTOR: Martina Šimkovičová

Martina Šimkovičová, moderátorka TV Markíza: "Odpisovať sa nemá, ale vraj to robia takmer všetci. Slovo plagiát sa asi najčastejšie skloňuje na vysokých školách. Študenti by si mali rozmyslieť, či kopírovanie z cudzích diplomoviek risknú. Po novom ich kontroluje počítač."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Doteraz to bolo len na školách ako odhalia kopírovanie záverečných prác. Mnohé využívajú špeciálne softvéry na hľadanie rovnakého textu."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Študenti si môžu testovať práce a tým zároveň eventuálne upravovať ďalší postup."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Po novom študentom pozerá na prsty aj systém na odhaľovanie plagiátorstva za takmer 200 tisíc eur."

vysokoškólači: "Kopírovať sa bude vždy, aj keď bude toto, len sa to bude trochu retušovať."
vysokoškólači: "Ak mám citáciu slovenskú, tak určite to uvediem."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Vysoké školy doňho vkladajú práce elektronicky ešte pred

obhajobou. Počítač si každú diplomovku prečíta a vyhodnotí na koľko percent sa podobá tým v centrálnom registri. Škola dostane protokol o kontrole."

Oleg Cvik, Centrum vedecko-technických informácií: "My neurčujeme, že niečo je alebo nie je plagiátom, len dávame tej škole takú indíciu, že tu je niečo podozrivé, je to nejaká veľká zhoda."

Ivana Cimermanová, prorektorka pre vzdelávanie Prešovskej Univerzity: "Následne musí školiteľ rozhodnúť či sa jedná o plagiát alebo sa jedná iba o citáciu."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Každým dňom pribúdajú do systému ďalšie diplomovky. V registri je ich zatiaľ asi 35 tisíc. Je to iba zlomok toho, čo sa ukrýva v archívoch a knižniciach vysokých škôl. Môže trvať roky, kým sa nové diplomovky budú môcť porovnávať so staršími prácami ešte v papierovej podobe. Navyše autori s tým musia súhlasiť."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Teraz každý študent súhlasí s tým, že jeho práca je porovnávaná, kdežto u tých prác, ktoré boli obhajované pred piatimi, šiestimi rokmi, toto už nie je možné zabezpečiť."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Systém na odhaľovanie kopírovania sa ešte len rozbieha. Napriek tomu študenti si už nemôžu byť úplne istí, že im na plagiátorstvo nikto nepríde."

Martin Jedinák a Andrea Šprochová, TV Markíza.

[Späť na obsah](#)

14. DÁMA S HVIEZDIČKOU

[Téma: Ekonomická univerzita; týždenník Markíza; 13/05/2010; 19/2010; s.: 66, 67; KARIÉRA; Alžbeta Pňáčková]

Šoféruje s dvanásťcentimetrovými opätkami a neostýcha sa spýtať, ak niečomu nerozumie. A tvrdí, že ženy už dávno vedia viac, ako len vybrať farbu auta.

TEXT - Alžbeta Pňáčková FOTO: Tibor Géci, archív I. J.

Okrem zdravého sebavedomia by podľa marketingovej manažérky Mercedes-Benz Slovakia Ing. Ingrid Janečkovej nemala ľuďom chýbať aj istá pokora. Mladým radí, aby sa nebáli zamestnať na nižšej pozícii. Pretože praktické skúsenosti sú nenahraditeľné.

Začínala v reklamnej agentúre a doteraz nedá na to obdobie dopustiť.

"Bola to pre mňa naozaj vysoká škola marketingu a ak by som sa mala dnes znovu rozhodovať, zase by som zamierila do reklamky. Všetky skúsenosti, ktoré som tam získala, sú pre mňa neoceniteľné," hovorí Ingrid Janečková. Popri práci vyštudovala odbor obchod a marketing na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** a prepojenie štúdia s praxou si pochvaľuje: "Vedela som si vyselektovať skutočne dôležité informácie a porovnať, nakoľko sa teoretické poznatky zhodovali alebo rozchádzali so skutočným životom." Práve v reklamnej agentúre sa prvýkrát stretla aj so svojim súčasným zamestnávateľom a po štyroch rokoch dostala ponuku prejsť takpovediac na druhú stranu.

Prax nadovšetko

"Zvážila som ju a nastúpila som ako radový marketingový pracovník. Postupne som si okolo seba budovala tím schopných ľudí," spomína Ingrid Janečková, ktorá sa počas desiatich rokov prepracovala až na vedúcu marketingového oddelenia. I keď, ako sama hovorí, oslovenia typu pani vedúca či pani riaditeľka príliš v oblube nemá. "Som však hrdá na to, že som si prešla všetkými postami, či už v reklamnej agentúre, kde som začínala ako asistentka riaditeľa, tak aj v súčasnom zamestnaní. Je to veľká výhoda, pretože detailne poznám každú pracovnú pozíciu, a keď mi napríklad nejaký podriadený tvrdí, že niečo sa nedá urobiť, viem posúdiť, nakoľko je to naozaj pravda," vysvetľuje.

Jedným dychom dodáva, že ľudia, najmä mladí, by sa nemali zdráhať zamestnať sa na nižšej pozícii. "Nie som zástankyňa nejakej ustráchanosti, ale prekáža mi prílišné sebavedomie niektorých čerstvých absolventov. Keď príde niekto rovno po skončení školy a hneď chce riadiť oddelenie s minimálne piatimi ľuďmi, tak sa pýtam, z akých skúseností chce čerpať. Niektorým chýba taká zdravá pokora a aj tej sa treba naučiť." Radí tiež, že sa netreba báť opýtať, ak človek niečo nevie. Tvrdí, že to nie je prejav neschopnosti, práve naopak, dá sa tak predísť mnohým nedorozumeniam a omylom.

Najlepšia reklama - spokojný klient

Mnohí celkom dobre nevedia, čo si majú pod pojmom marketingová manažérka predstaviť. "Je to ťažké opísať len niekoľkými vetami. Istý čas som naše oddelenie volala oddelením zvláštnych úloh, lebo keď sa nevedelo, komu to prideliť, tak nám to posunuli," smeje sa. "Ale teraz vážne. Pod moje kompetencie

spadá v podstate všetko, s čím sa čitateľ, divák alebo poslucháč v súvislosti s našou firmou stretne. Či už je to rozhlasový alebo televízny spot alebo veľkoplošný plagát, ktorým sa snažíme upútať potenciálneho zákazníka," vysvetľuje Ingrid Janečková. "V neposlednom rade je to i priama komunikácia a vzťahy s verejnosťou. A to rovnako s odbornou, ako aj s dodávateľmi a zákazníkmi, ktorí podľa svojich vlastných skúseností šíria naše dobré alebo zlé meno." Práve spokojný klient je tou najlepšou reklamou, najmä, ak sa pravidelne vracia. Ingrid Janečková preto popri klasickom marketingu hľadá alternatívne formy komunikácie a upozorňuje, že nie je umenie predáť jedno auto jednému zákazníkovi, ale primäť ho, aby rád prišiel znova a znova. A očividne sa jej to darí. "Naša automobilová značka totiž nie je ani tak o potrebe ako skôr o emócií. Za tie roky sa mi stalo jediný raz, že človek mi po skúšobnej jazde odovzdal kľúče a povedal, no ďakujem, ale stačilo mi," usmieva sa.

Praktické ženy

Vyvracia tiež klíšé, že nežnejšie pohlavie vie tak maximálne zvoliť farbu auta. "Každodenne sa stretávam s tým, že žena hrá pri výbere auta veľmi dôležitú rolu. Muži sú možno o niečo zdatnejší vo veciach trebárs výkonu či iných technických parametrov, no ženy si všímajú praktické stránky. Okrem spotreby napríklad veľkosť úložného priestoru, vybavenie interiéru, či si má trebárs kde odložiť vodu, okuliare, ak majú malé deti, aký má prístup k sedačke a podobne," vyratáva.

Ju dcérka naučila okrem iného zmierniť pracovné tempo: "Hoci som sa do práce vrátila pomerne skoro, už sa mi nestáva, že by som v nej strávila trinásť - štrnásť hodín ako predtým. Navyše ma každé ráno dobíja energiou, lebo vstáva s takým úsmevom, že človek jednoducho nemôže mať zlú náladu." K Ingrid Janečkovej neodmysliteľne patria vysoké opätky.

"Niekedy mám pocit, že som sa v nich musela už narodiť. Dokonca sa mi v teniskách horšie chodí," smeje sa a dodáva, že na ihličkách prišla aj do pôrodnice. Nuž a v opätkoch aj, samozrejme, šoféruje.

VIZITKA INGRID JANEČKOVEJ: Vek: 38 Pozícia: vedúca oddelenia marketingu Jazyky: angličtina, nemčina, ruština

KDE PRIČUCHNÚŤ K MARKETINGU?

Študijné odbory zamerané na marketing nájdete na viacerých vysokých školách. Spomeňme napríklad Obchodnú fakultu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, Katedru marketingovej komunikácie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, Ekonomickú fakultu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici či Katedru marketingu a medzinárodného obchodu Fakulty manažmentu Prešovskej univerzity v Prešove. Ingrid Janečková však upozorňuje, že prax je v tomto odbore minimálne rovnako dôležitá, ako teoretické vzdelanie.

Päťročná dcérka Nina mamu pravidelne dobíja energiou.

S generálnym riaditeľom Mercedes-Benz Slovakia Ing. Andrejom Glatzom.

[Späť na obsah](#)

15. Protokol v modernej diplomacii

[Téma: Ekonomická univerzita; EuroBiznis; 03/05/2010; 05/2010; s.: 70; štýl a spoločnosť; Barbora Hrvolová]

V súčasných medzinárodných vzťahoch stoja otázky diplomatického protokolu v centre pozornosti nielen odborníkov a pracovníkov, pôsobiacich v diplomatických službách, ale prejavuje o ne živý záujem aj široká verejnosť. O rozhovor na túto tému sme požiadali prof. JUDr. Ľudovíta Tótha, CSc., z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

TEXT - Barbora Hrvolová, Foto: autorka

Ako sa dá stručne charakterizovať diplomatický protokol - čo sa vlastne skrýva pod týmto výrazom?

V odbornej literatúre nachádzame desiatky definícií diplomatického protokolu. Vo všeobecnosti rozumieme pod týmto pojmom súbor medzinárodných a národných noriem, pravidiel a obyčají, ktorými sa riadi formálna stránka služobného a spoločenského styku medzi oficiálnymi predstaviteľmi rôznych štátov a diplomatmi, ako i priebeh diplomatických podujatí a ceremónií. Diplomatický protokol teda upravuje formálnu a nie vecnú stránku diplomatických stykov. V súčasnosti existujú pravidlá diplomatického protokolu, ktoré sú platné v medzinárodnom meradle, avšak v jednotlivých štátoch existujú určité rozdielnosti, vyplývajúce z ich historických, kultúrnych a národných tradícií. S diplomatickým protokolom úzko súvisí štátny protokol, ktorý určuje hierarchiu ústavných činiteľov a oficiálnych predstaviteľov štátu, ako i ceremoniál vo vnútroštátnom pracovnom a spoločenskom styku

konkrétneho štátu. Popri výrazoch diplomatický, resp. štátny protokol sa stretávame napríklad aj s výrazom "Business protocol", ktorý obsahuje pravidlá pracovného a spoločenského styku medzi subjektmi pri podnikateľskej, resp. obchodnej činnosti.

Aké je hlavné poslanie a význam diplomatického protokolu a v ktorých situáciách nachádzajú uplatnenie v diplomatickej praxi?

Hlavné poslanie a význam diplomatického protokolu treba vidieť predovšetkým v tom, že úpravou pravidiel formálnej stránky styku diplomatov s oficiálnymi predstaviteľmi orgánov v štáte pôsobenia a s diplomatmi iných štátov vytvára priaznivé podmienky na dôstojný priebeh a realizáciu diplomatického styku, zdvorilostné prostredie, a tým aj priaznivé podmienky na realizáciu obsahovej stránky diplomatického poslanca, t. j. na realizáciu cieľov a zámerov zahraničnej politiky štátu.

Normy a pravidlá diplomatického protokolu nachádzajú uplatnenie v každodennej diplomatickej praxi pri rôznych oficiálnych príležitostiach a situáciách, ako sú napríklad uznávanie nových štátov, vymenovanie nových šéfov diplomatických misií, odovzdávanie poverovacích listín veľvyslancami hlave prijímacieho štátu, diplomatické návštevy, rozhovory, rokovania, organizácia a víťanie oficiálnych predstaviteľov a delegácií, slávnostné a smútočné oficiálne príležitosti a podobne.

Nachádzajú v diplomatickej praxi uplatnenie aj pravidlá spoločenskej etikety?

I keď sa oficiálne služobné a spoločenské styky v diplomatickej praxi striktnie riadia pravidlami diplomatického protokolu, nachádzajú tu v širokom rozsahu svoje uplatnenie aj pravidlá spoločenskej etikety. Pravidlá diplomatického protokolu a spoločenskej etikety medzi sebou úzko súvisia a v ich vzájomnom vzťahu často plnia podpornú a doplňujúcu funkciu. Pri niektorých oficiálnych či spoločenských protokolárnych situáciách sa popri záväzných pravidlách diplomatického protokolu využívajú v záujme docieľenia želaného priebehu a účelu konkrétneho služobného alebo spoločenského podujatia aj pravidlá etikiet, platné v mieste jeho konania.

Neklesá význam diplomatického protokolu v modernej diplomacii a v dobe, kedy je neformálnosť "v kurze"?

S touto otázkou sa často stretávame.

V diplomatickej praxi tiež nebýva význam diplomatického protokolu vždy rovnako interpretovaný. Pri hľadaní odpovede na túto otázku existujú dva extrémne názory. Jeden význam diplomatického protokolu podceňuje, jeho pravidlá považuje za prekonané a zbytočné, na druhej strane sú tu názory, ktoré jeho význam preceňujú a formálnu stránku diplomatického styku považujú za samoučel, pričom protokolárne formality a ceremoniálne zvyklosti chápu izolovane od obsahového zmyslu diplomatického styku. K týmto názorom treba pripomenúť, že mnohé protokolárne formality a ceremoniálne zvyklosti, ktoré sa v minulosti používali, boli vývojom prekonané a moderná diplomacia ich neuplatňuje vôbec alebo len v obmedzenej miere. Bolo by však nesprávne z tohto vývojového trendu vyvodzovať klesajúci význam diplomatického protokolu v moderných medzinárodných štýloch. Diplomatický protokol nestráca na význame ani v modernej diplomacii. Jeho pravidlá sa však interpretujú a realizujú spôsobom zodpovedajúcim novému obsahu medzinárodných stykov, účelne a racionálne, v menej okázalej, jednoduchšej podobe, pragmaticky a cieľavedome, a to tak ich foriem, ako aj ich rozsahu.

[Späť na obsah](#)

16. Knihy v predaji

[Téma: Ekonomická univerzita; Knižná revue; 12/05/2010; 10/2010; s.: 6, 7; Anotácie; Redakcia]

2 NÁBOŽENSTVO. DUCHOVNOSŤ 20 Kresťanské náboženstvá

HÜNERMANN, Wilhelm Pius X. Blčiaci oheň. Z nem. orig.

prel. Š. Šilhár Bratislava, Don Bosco 2009. 1. vyd.

385 s. Brož.

Životopis sv. Pia X.

ISBN 978-80-8074-112-9

HYŽA, Alan - KUBÍNYI Misia - Mission Bratislava, Don Bosco 2009. 1. vyd.

243 s. Viaz.

Slovenskí saleziáni vo svete.

ISBN 978-80-8074-113-6

KORANDOVÁ, Marie Milosťou zdobená Trnava, Spolok sv. Vojtecha 2009.

1. vyd. 142 s. Viaz.

Legendy a povesti o mariánskych obrazoch a sochách na Slovensku.
ISBN 978-80-7162-790-6

Služba lektora. Zost. A. Tyrol Svit, Katolícke biblické dielo 2010.
1. vyd. 162 s. Brož.
Manuál.
ISBN 978-80-89120-26-0

Sväté písmo Starého i Nového zákona Trnava, Spolok sv. Vojtecha - VOJTECH 2009. 2. vyd. 1612 s.
Viaz.
Písmo sväté.
ISBN 978-80-7162-777-7

TILLICH, Paul Systematická teológia. Z angl. orig.
prel. J. Grešo Liptovský Mikuláš, TRANOSCIUS 2009. 1. vyd. 744 s. Viaz.
Najvýznamnejšie dielo popredného protestantského teológa 20. storočia.
ISBN 978-80-7140-319-7 3 SPOLOČENSKÉ VEDY 30 Sociológia. Súčasná spoločnosť.
Demografia

KAŠČÁK, Ondrej Deti v kultúre - kultúry detí Prešov, Vydavateľstvo Rokus 2009.
1. vyd. 146 s. Brož.
Sociologická štúdia.
ISBN 978-80-89055-93-7 32 Politika

STIEGLER, Barbara - MICHALITSCH, Gabriele Spravodlivosť v rodových vzťahoch.
Z nem. orig. prel. Jana Cviková. Zost.
Jana Cviková Bratislava, ASPEKT, záujmové združenie žien 2010. 1. vyd. 120 s. Brož.
Dvanásť zborník radu Aspekty obsahuje štyri štúdie Barbary Stiegler o rodovej politike, jej analýzy
doplňa štúdia rakúskej ekonómky Gabriele Michalitsch, ktorá prináša pohľad na aktuálnu finančnú a
hospodársku krízu z perspektívy feministickej ekonómie.
ISBN 978-80-85549-86-7 33 Ekonomika

IVANIČKA, Koloman a kol.
Overcoming crisis - creation of the new model for socio-economic development of Slovakia / Prekonanie
krízy - tvorba nového modelu sociálno-ekonomického rozvoja Slovenska Bratislava, EKONÓM -
Národné centrum európskych a globálnych štúdií Slovenskej republiky 2010. 1. vyd.
508 s. Brož.
Publikácia s množstvom štúdií, v ktorých autori hľadajú alternatívu postkrízového modelu sociálno-
ekonomického rozvoja Slovenska.
ISBN 978-80-225-2882-5 34 Právo. Legislatíva

Praktické prípady z práva duševného vlastníctva Bratislava, IURA EDITION 2009.
2. preprac. a dopl. vyd. 87 s. Brož.
Príručka.
ISBN 978-80-8078-287-0

Predpisy o protipožiarnej bezpečnosti a ochrane Bratislava, Epos 2009. 1. vyd. 398 s.
Brož.
Prehľad platných predpisov.
ISBN 978-80-8057-819-0

Príručka odpadového hospodárstva Bratislava, Epos 2009. 1. vyd. 798 s.
Brož.
Prehľad predpisov pre oblasť odpadového hospodárstva.
ISBN 978-80-8057-822-0

Príručka poľovníka a lesníka Bratislava, Epos 2009. 1. vyd. 559 s.
Brož.
Príručka (po prijatí nového zákona o poľovníctve).
ISBN 978-80-8057-821-3

Príručka pre držiteľov zbraní do vrečka Bratislava, Epos 2009. 1. vyd. 208 s.
Brož.
Súhrn platných zákonov a nadväzujúcich vyhlášok.
ISBN 978-80-8057-816-9

Technické podmienky prevádzky vozidiel do vrečka Bratislava, Epos 2009. 1. vyd. 334 s.

Brož.
Prehľad predpisov.
ISBN 978-80-8057-818-3

Ústava, Ústavný súd, Národná rada SR a legislatívne pravidlá Bratislava, Epos 2009. 1. vyd. 208 s.
Brož.
Príručka.
ISBN 978-80-8057-824-4

Voľby do Európskeho parlamentu Bratislava, Merkury 2009. 1. vyd. 142 s.
Brož.
Prehľad právnych predpisov.
ISBN 978-80-89143-88-7 391 Učebnice

HAVRILOVÁ, Marcela - ZBOJEK, Ján Školský rodinný kalendár finančnej gramotnosti 2010 Bratislava, Príroda 2009. 1. vyd. 58 s.
Brož.
Učebná pomôcka na rozvíjanie finančnej gramotnosti.
ISBN 978-80-07-01809-9

KURIL, Michal Základy pracovného práva Bratislava, Merkury 2009. 1. vyd.
466 s. Brož.
Učebný text.
ISBN 978-80-89143-97-9

MATÚŠOVÁ, Silvia Organizácia a manažment inštitúcií Európskej únie Bratislava, Merkury 2009. 1. vyd.
140 s.
Brož.
Učebnica.
ISBN 978-80-89143-90-0

SUCHOŽA, Jozef - HUSÁR, Ján Obchodné právo Bratislava, IURA EDITION 2009. 1. vyd.
1100 s. Viaz.
Vysokoškolská učebnica.
ISBN 978-80-8078-190-0

Tešíme sa do školy. Z čes. orig. prel.
Tatiana Laliková Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. Nestr. Brož.
Rozsiahla publikácia úloh, ktoré hravou formou pripravujú dieťa na zvládnutie školy - vhodné pre deti od 5 rokov.
ISBN nemá

VLACHYSKÝ, Karol Podnikové financie Bratislava, IURA EDITION 2009. 1. vyd.
524 s. Viaz.
Vysokoškolská učebnica.
ISBN 978-80-8078-258-0 4 JAZYK. JAZYKOVEDA 49 Učebnice

BELANSKÝ, Jozef Pracovný zošit zo slovenského jazyka pre 8. ročník špeciálnych ZŠ Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá 2009. 6. vyd.
55 s. Brož.
Pracovný zošit k učebnici pre žiakov s mentálnym postihnutím.
ISBN 978-80-10-01731-7

BELANSKÝ, Jozef Pracovný zošit zo slovenského jazyka pre 9. ročník špeciálnych ZŠ Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá 2009. 6. vyd.
56 s. Brož.
Pracovný zošit.
ISBN 978-80-10-01732-4

VOJTECHOVSKÝ, Roman - HOLUBOVÁ, Veronika Nepriame pomenovania v slovenskom posunkovom jazyku Bratislava, Spolok nepočujúcich pedagógov 2009. 1. vyd. 63 s. + DVD. Viaz.
Príručka posunkovej reči s DVD.
ISBN 978-80-969695-5-5

WEISSOVÁ, Katarína Slovenský jazyk a komunikácia Bratislava, Príroda 2010. 1. vyd. 94 s.
Brož.
Pracovné listy.

ISBN 978-80-07-01820-4 6 APLIKOVANÉ VEDY 61 Medicína

SZILÁGYIOVÁ, Mária - ŠIMEKOVÁ, Ka tarína Infektológia pre prax Bratislava, Herba 2010. 1. vyd. 292 s.

Brož.

Monografia.

ISBN 978-80-89171-66-8

Venózný tromboembolizmus. Zost.

V. Štvrtinová Bratislava, Herba 2009. 1. vyd. 240 s.

Brož.

Prevenčia, diagnostika, liečba.

ISBN 978-80-89171-63-7 611 Populárna medicína

BREUSS, Rudolf Liečenie rakoviny, leukémie a iných chorôb prírodnými prostriedkami.

Z nem. orig. prel. H. Lerchová, E. Jassingerová Bratislava, Kalligram 2010. 3. vyd.

132 s. Brož.

Praktická príručka.

ISBN 978-80-8101-302-7 62 Psychológia. Psychiatria. Psychoanalýza. Sexualita

KOCHANÍKOVÁ, Zita Dozrievanie Bratislava, CAD PRESS 2009. 1. vyd.

138 s. Viaz.

Príbehy z praxe psychoterapeutky, ktoré ponúkajú možnosti rozvoja sebapoznania.

ISBN 978-86-88969-45-7

LAITMAN, Michael Odhalená kabala. Z angl. orig. prel.

do češtiny M. Pokorná Bratislava, Eugenika 2009. 1. vyd. 155 s.

Brož.

Kniha súčasného popredného kabalistu, v ktorej sa snaží ukázať prepojenie duchovného sveta s naším životom a ukázať cestu pokoja.

ISBN 978-80-8100-108-6

OCHABA, Róbert - ROVNÝ, Ivan - BIELIK, Ivan Ochrana detí a mládeže. Tabak, alkohol a drogy

Bratislava, Úrad verejného zdravotníctva SR 2009. 1. vyd. 184 s. Viaz.

Politika kontroly tabaku, alkoholu ako jedna z priorit verejného zdravotníctva v EÚ.

ISBN 978-80-7159-175-7

PARKIN, John C.

Kašli na to! Uleví se ti. Z angl. orig.

prel. do češtiny M. Skulina Bratislava, Eugenika 2009. 1. vyd. 240 s.

Brož.

Zábavná filozoficko-psychologická kniha o nadávaní a jeho vplyve na nás a okolie.

ISBN 978-80-8100-158-1

ROSETREE, Rose Jak se zbavit připoutanosti. Z angl.

orig. prel. do češtiny M. Skulina Bratislava, Eugenika 2009. 1. vyd. 367 s.

Brož.

12 krokov k uzdraveniu vzťahov.

ISBN 978-80-8100-128-4 631 Lesníctvo. Poľnohospodárstvo.

Poľovníctvo. Rybárstvo. Domáce zvieratá

Aktuálne otázky ekonomiky LH SR.

Zost. M. Kovalčík Zvolen, Národné lesnícke centrum 2009. 1. vyd. 148 s. Brož.

Zborník referátov zo seminára (Zvolen 21. - 22. 10. 2009).

ISBN 978-80-8093-102-5

Diaľkový prieskum zeme - lesy v meniacich sa prírodných podmienkach. Zost. Tomáš Bucha, Hana

Pavlendová Zvolen, Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav 2009. 1. vyd.

142 s. Brož.

Zborník príspevkov zo seminára (Zvolen, 19. 11. 2009).

ISBN 978-80-8093-098-1

Lesy mesta Banská Bystrica. Zost.

F. Mikovič Banská Bystrica, Mestské lesy Banská Bystrica 2009. 1. vyd. 218 s. Viaz.

História a súčasnosť mestských lesov - zborník príspevkov.

ISBN 978-80-970278-0-3 64 Praktický život

PERNECKÁ, Soňa Inteligentná sebaobrana pre ženy a ľudí fyziognomicky znevýhodnených obecne Bratislava, CAD PRESS 2009. 1. vyd.

172 s. Brož.

Praktická príručka opisuje systém účinných sebaobraných prvkov.

ISBN 978-80-88969-39-6 65 Kuchyňa. Potravinárstvo

KUSHI, Michio Makrobiotická cesta Bratislava, Eugenika 2010. 1. vyd.

324 s. Brož.

Kniha s podtitulom Kompletná príručka zdravej výživy o makrobiotickom životnom štýle, založenom na princípoch rovnováhy s prírodou.

ISBN 978-80-8100-160-4 66 Dekorácia. Záhradníctvo. Majstrovanie. Hobby

BEDRNA, Zoltán Starostlivosť o pôdu v záhrade Bratislava, Veda 2009. 1. vyd. 249 s.

Viaz.

Starostlivosť o pôdu v záhradách.

ISBN 978-80-224-1087-8

JACKSON, Paul Skladáme origami. Z angl. orig. prel.

Simona Hevešiová Veľký Meder, Talentum 2009. 1. vyd.

128 s. Brož.

Vyše 30 modelov najlepších papierových skladačiek na svete s detailnými inštrukciami k jednotlivým fázam skladania.

ISBN 978-80-88979-69-2

Krížikové výšivky na štyri ročné obdobia Veľký Meder, Talentum 2009. 1. vyd.

63 s. Brož.

Príručka na vyšívanie.

ISBN 978-80-88979-80-7

Sovy Zdenky Kukanovej. Zost. Z. Kukan Bratislava, Rodina Kukanovcov 2009.

2. vyd. 112 s. Viaz.

Zbierka sovičiek Zdenky Kukanovej.

ISBN 978-80-970236-3-8 67 Marketing. Manažment

KUDZBELOVÁ, Adriana Lídri v networkingu Bratislava, Marada Capital Services 2009. 1. vyd. 110 s.

Viaz.

Pomôcka pre tých, čo pôsobia v oblasti manažmentu. Zoznamuje s mnohými názormi a skúsenosťami úspešných manažérov.

ISBN 978-80-970079-1-1

SEDLÁK, Mikuláš Manažment Bratislava, IURA EDITION 2009. 4. preprac. a dopl. vyd. 434 s. Viaz.

Monografia.

ISBN 978-80-8078-283-2 68 Štatistika. Informatika. Elektronika

Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2008 Bratislava, Veda 2009. 1. vyd. 691 s.

Viaz.

Štatistické údaje SR za rok 2008.

ISBN 978-80-224-1103-5 691 Učebnice

Digitálne technológie a zásahy do vyučovania Bratislava, Štátny pedagogický ústav 2010. 1. vyd. 40 s.

Brož.

Študijný materiál.

ISBN 978-80-8118-032-3

KAPRÁLIK, Peter - GALANOVÁ, Jana - POLAKOVIČ, Marcel Logické systémy Bratislava, Slovenská technická univerzita 2009. 1. vyd. 167 s. Brož.

Vysokoškolské skriptá.

ISBN 978-80-227-3205-5

Kardiológia pre pediatriu 2 Bratislava, Univerzita Komenského, vydavateľstvo 2010. 1. vyd. 69 s.

Brož.

Učebný text.

ISBN 978-80-223-2755-8

PANÁČKOVÁ, Mária Technológia 1.

Bratislava, KONTAKT PLUS 2009.

2. vyd. 151 s. Brož.

Učebnica pre odbor stolár, operátor drevárskej a nábytkárskej výroby a hudobných nástrojov.
ISBN 978-80-88855-86-6

Počítačové systémy 1 Bratislava, Štátny pedagogický ústav 2010. 1. vyd. 40 s. Brož.
Študijný materiál.
ISBN 978-80-8118-033-0

ŠOLEK, Peter Technická mechanika II.
Bratislava, Slovenská technická univerzita 2009. 1. vyd. 123 s. Brož.
Vysokoškolské skriptá.
ISBN 978-80-227-3206-2 7 UMENIE. ŠPORT. VOĽNÝ ČAS 79 Šport. Voľný čas

Piráti Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. Nestr. Viaz.
Kniha šablón s tvarmi obrázkov, ktoré si dieťa môže nakresliť podľa jednotlivých návodov - nie je vhodná pre deti do troch rokov.
ISBN 978-80-8089-338-5

Princezné Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. Nestr. Edícia Nakresli si podľa šablóny.
Viaz.
Kniha šablón s tvarmi obrázkov, ktoré si dieťa môže nakresliť podľa jednotlivých návodov - nie je vhodná pre deti do troch rokov.
ISBN 978-80-8089-339-2 8 LITERATÚRA. BELETRIA 80 Literárne dejiny. Teória. Kritika.
Korešpondencia. Súborné dielo a vybrané diela. Biografie a monografie o spisovateľoch

BAJZA, Jozef Ignác Dielo. Zost. , komentáre, vysvetlivky, kalendárium života a diela a doslov napísala Erika Brtáňová. Z originálov preložili Jozef Nižňanský, Jozef Minárik, Mária Novacká Bratislava, Kalligram - Ústav slovenskej literatúry SAV 2009. 1. vyd. 600 s.
Edícia Knižnica slovenskej literatúry.
Viaz.

Výber z diela Jozefa Ignáca Bajzu (1755 - 1836) prináša v preklade dve čitateľsky najúspešnejšie prozaické práce - román Príhody a skúsenosti mladíka Reného a zbierku poviedok, anekdot a hádaniek Veselé príbehy a výroky. Prózy dopĺňa literárnohistorická reflexia tvorcu a jeho diela, autorov testament a nekrológ.
ISBN 978-80-8101-279-2 DOUGLAS, Dunn Hudba v ovocnom sade. Z angl. orig.
prel. Jana Kantorová-Báliková Bratislava, Literárna nadácia Studňa 2009. 1. vyd. 84 s. Brož.
Výber z básnickej tvorby škótskeho spisovateľa, kritika, pedagóga a knihovníka (nar. 1942).
ISBN 978-80-89207-06-0

JANÍK, Pavol Hovorca samého seba. Ilust. Miroslav Cipár Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2009. 1. vyd. 159 s. Edícia Knižnica Slovenských pohľadov. Viaz.
Kniha rozhovorov s autorom, spisovateľom strednej generácie (nar. 1956) z rokov 1982-2007.
ISBN 978-80-7090-929-4

KUKUČÍN, Martin Dom v stráni a iné prózy. Zost. , komentár, vysvetlivky, kalendárium života a diela a doslov napísal Ján Gbúr Bratislava, Kalligram - Ústav slovenskej literatúry SAV 2010. 1. vyd. 512 s.
Edícia Knižnica slovenskej literatúry.
Viaz.
Vybrané diela významného slovenského spisovateľa: prózy a korešpondencia - záverečné kapitoly tvoria ukážky z kritiky a spomienok.
ISBN 978-80-8101-278-5

MAŠKOVÁ, Alla Slovenský naturizmus v časopriestore. Z rus. orig. prel. Hedviga Kubišová. Doslov Andrej Červeňák, Zdenko Kasáč, Vladimír Petřík Bratislava, Spolok slovenských spisovateľov 2009. 1. vyd. 191 s. Brož.
Monografia ruskej slovakistky o filozofických a literárnych charakteristikách významného hnutia (L. Ondrejov, D. Chrobák a i.) našej literatúry 20. storočia.
ISBN 978-80-8061-346-4

ROZKOŠ, Pavel Jozef Gregor Tajovský v povedomí Nadlačanov Bratislava, Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov 2010. 1. vyd.
135 s. Edícia Memo. Brož.
Literárna, historicko-memoárová publikácia o šesťročnom pobyte J. G. Tajovského v Nadlaku.
ISBN 978-80-8061-405-8 81 Poézia

LITVÁK, Ján Vtáctvo nebeské. Ilust. Martin Groch Prešov, Slniečkovo 2009. 1. vyd. 43 s.
Edícia Verše on line. Brož.
Sedemnásty zošit edície venovanej súčasnej slovenskej i zahraničnej poézii - zbierka básní vydaných v

autorskom náklade už v roku 2005 so zaujímavými reflexiami a lyrickými postrehmi autora, básnika, prozaika, kritika (nar. 1965).
ISBN 978-80-89314-14-0

MATLÁKOVÁ, Zlata Nepoznaná. Ilust. Emil Sedlák Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2010. 1. vyd. 69 s. Viaz.

Šiesta básnická zbierka duchovnej a osobnej lyriky autorky (nar. 1949).

ISBN 978-80-8115-022-7

STRAKA, Anton Chvatom Žilina, Knižné centrum 2010. 1. vyd.

Nestr. Viaz.

Aktuálna básnická zbierka s autentickými témami od autora staršej generácie (nar. 1942).

ISBN 978-80-8064-362-1 83 Román. Novely. Povedky

ADLER, Elizabeth Stretnime sa v Benátkach. Z angl.

orig. prel. Ján Kamenistý Bratislava, Remedium 2010. 1. vyd.

384 s. Viaz.

Román americkej spisovateľky zo súčasnosti o láske a tajomstvách.

ISBN 978-80-89230-46-4

AL-GÍTÁNÍ, Džamal Pyramídové texty. Z arab. orig. prel.

Marek Brieška Prešov, BAUM 2010. 1. vyd. 85 s.

Viaz.

Kniha významného súčasného egyptského spisovateľa (nar. 1945), v ktorej poviedkové texty sú kompozične usporiadané do pyramídy a hovoria o tajomstve a neuchopiteľnosti.

ISBN 978-80-968575-7-9

BEVERLEY, Jo Hazard s láskou. Z angl. orig. prel.

Miriám Ghaniová Bratislava, Slovenský spisovateľ 2010.

1. vyd. 335 s. Viaz.

Historická romanca britsko-kanadskej spisovateľky o Anne, dcére vojvodu, a Raceovi, ktorý nemá urodzený pôvod.

ISBN 978-80-220-1512-7

BROWNOVÁ, Sandra Špinavá hra. Z angl. orig. prel. Dana Brenčičová Bratislava, Ikar 2010. 1. vyd. 406 s.

Viaz.

Román bestselleristky, v ktorom bývalý väzeň Griff prijíma od miliónára Speakmana návrh, aby sa vyspal s jeho ženou.

ISBN 978-80-551-2110-9

HÁBER, Stanislav Oskár ide do neba Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2009. 1. vyd. 157 s. Viaz.

Románový príbeh - intímna svedčnosť starého horára Oskára o skutkoch jeho života od spisovateľa strednej generácie (nar. 1966).

ISBN 978-80-7090-946-1

JOHNSTONOVÁ, Joan Muž s vôňou koní. Z angl. orig. prel.

Miroslava Staszová Bratislava, Slovenský spisovateľ 2010.

1. vyd. 288 s. Viaz.

Ľúbostný román zo súčasnosti z prostredia farmárskych rodín na drsnom texaskom vidieku.

ISBN 978-80-220-1514-1

KOPCSAY, Mária Medvedia skala Bratislava, Kalligram 2010. 1. vyd.

104 s. Viaz.

Novela je šiestou knihou známeho súčasného prozaika (nar. 1968), kde kombinuje filozofický nadhľad s každodennosťou.

ISBN 978-80-8101-268-6

MAYNARDOVÁ, Joyce Predĺžený víkend. Z angl. orig. prel.

Jozef Kot Bratislava, Ikar 2010. 1. vyd. 221 s.

Viaz.

Psychologický triler americkej spisovateľky (nar. 1953) o zvláštnom vzťahu traumatizovanej Adele, ktorá prichýli zraneného trestanca.

ISBN 978-80-551-2113-0

MELASOVÁ, Tatiana Tovar. Doslov Vlado Schwandtner Bratislava, Marenčin PT 2010. 1. vyd.

263 s. Viaz.

Šokujúci román inšpirovaný autobiografickými skúsenosťami narkomanky a prostitútky (nar. 1982).
ISBN 978-80-8114-059-4

PRIBYLINCOVÁ, Barbara A Boh stvoril muža. . . Ilust. Miroslav Turták Bratislava, Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov 2010. 1. vyd.

98 s. Brož.

Miniromán - novela autorky mladšej strednej generácie, v ktorom vypovedá o súčasnej žene, jej pohľadoch na život, na vzťahy a na seba.

ISBN 978-80-8061-352-2

RAJEC, Fero Trus natruc! (Podraz po slovensky 2) B. m. , VI. nákl. 2010. 1. vyd. 172 s.

Viaz.

Aktuálna próza autora nepriamo nadväzuje na príbeh z románu Podraz po slovensky (2006) a je o dvoch hrdinoch, ktorí istý čas pobudli na ostrove Mackinac v Hurónskom jazere na severe Spojených štátov amerických.

ISBN 978-80-970299-8-2

REVICKÁ, Gabriela Momenty zo života vydatej ženy Veľký Meder, Talentum 2009. 1. vyd.

158 s. Viaz.

Emotívne anekdotické črty zo súčasnosti, v ktorých autorka čerpala námety z vlastného života a vlastnej rodiny.

ISBN 978-80-88979-84-5

SMITHOVÁ, L. J.

Upírske denníky: Temnota. Zo slov.

orig. prel. Marína Gálisová Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. 254 s. Brož.

Ďalšie pokračovanie upírskych príbehov pre dospelujúcu mládež o tajomnom a krutom svete upírov.

ISBN 978-80-8089-343-9

SMITHOVÁ, L. J.

Upírske denníky: Zbesilosť. Z angl.

orig. prel. Marína Gálisová Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. 224 s. Brož.

Tretie pokračovanie upírskych príbehov pre dospelujúcu mládež o tajomnom a krutom svete upírov (štvrtý diel vyšiel s názvom Temnota) - kniha bola sfilmovaná ako seriál.

ISBN 978-80-8089-342-2

TOMAŠOVIČ, Pavol Bezčasie. Ilust. Andrej Grossmann Trnava, Spolok sv. Vojtecha - VOJTECH 2010.

1. vyd. 139 s. Viaz.

Druhá kniha próz spisovateľa strednej generácie, ktorá reflektuje psychologické a filozofické aspekty človeka.

ISBN 978-80-7162-811-8

ZÁVADA, Pál Potomkovia fotografa. Z maď. orig.

prel. Renáta Deáková Bratislava, Kalligram 2010. 1. vyd.

426 s. Viaz.

Nová kniha autora úspešného románu Jadvigín vankúšik (1999), na ktorý aj voľne nadväzuje a znovu komponuje pozoruhodnú mozaiku vzťahov, súkromných aj historických udalostí.

ISBN 978-80-8101-316-4 84 Eseje. Prednášky. Iné písomné formy

Keď si vymýšľam. . . Úvod Viera Švenková Vrbové, Gymnázium J. B. Magina 2010. 1. vyd. 68 s. Brož.

Zborník prác 11. ročníka literárnej súťaže sci-fi. Vydané v spolupráci s Ro dičovským združením pri gymnáziu, mestom Vrbové a Trnavským samosprávnym krajom.

ISBN 978-80-9703470-2

ŽUCHA, Ivan Strácanie nájdeného času Bratislava, Kalligram 2010. 1. vyd.

126 s. Brož.

Kniha intelektuálnych analýz a filozofických vhládov od psychiatra a spisovateľa (1935-2009).

ISBN 978-80-8101-303-4 86 Literatúra pre deti a mládež

HORECKÝ, Michal Veselé rozprávky. Ilust. Ján Vrabec Žilina, Knižné centrum 2010. 1. vyd.

32 s. Viaz.

Deväť rozprávok s podtitulom: Michal Horecký pre Betku, Kiku a iné deti.

ISBN 978-80-8064-370-6

MURRELLOVÁ, Deborah Veľká kniha - Bojovníci. Z angl. orig.

prel. Sylvia Dzuríková Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. 120 s. Viaz.

Populárno-náučná kniha s encyklopedicky riešenou koncepciou o bojovníkoch, histórii a zbraniach s množstvom farebných ilustrácií - v tomto edičnom rade vyšli tituly: Divokí piráti, Kúzla a mágia.
ISBN 978-80-8089-335-4

SUBALLYOVÁ, Ľubica My deti z Trávníkov. Ilust. Juraj Martiška Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2009. 1. vyd. 76 s. Viaz.

Druhá kniha spisovateľky určená deťom obsahuje tri trojice poviedok o deťoch a ich vzťahoch k rodičom a kamarátom.

ISBN 978-80-7090-943-0 9 GEOGRAFIA. BIOGRAFIE. DEJINY 91 Zemepis. Turistika. Cestovanie

Môj prvý atlas sveta. Z angl. orig.

prel. Sylvia Dzúriková Bratislava, Vydavateľstvo Fragment 2010. 1. vyd. Nestr. Brož.

Nástenná mapa sveta plus 200 samolepiek - pre deti od 7 rokov.

ISBN 978-80-8089-354-5

ASPEKT, záujmové združenie žien, Mýtna 38, 811 07 Bratislava, tel. 02/5249 1639, 0918 479 677, 0911 265 408, e-mail: administrativa@aspekt.sk BAUM, A. Matušku 11, 080 01 Prešov, tel. /fax 051/7755 400 CAD PRESS, P. O. Box 5, 844 44 Bratislava 42, tel. 02/6436 9928 Don Bosco, Miletičova 7, 821 08 Bratislava, tel. 02/555 722 26, fax 02/555 749 92, e-mail: donbosco@donbosco.sk EKONÓM, Odbojárrov 10, 832 20 Bratislava, tel. 02/6729 5360 Epos, Pečnianska 6, 851 03 Bratislava, tel. /fax 02/6241 2357, e-mail: epos@epos.sk Eugenika, Iljušinova 2, P. O. Box 187, 850 00 Bratislava 5, tel. /fax 02/6381 0659, e-mail: eugenika@eugenika.sk Gymnázium J. B. Magina, Beňovského 358/100, 922 03 Vrbové, tel. 033/7791 495, e-mail: gymvrbove@gymvrbove.sk Herba, Švabinského 4a, P. O. Box 53, 851 01 Bratislava, tel. 02/5477 6683, fax 02/5477 6683, e-mail: herba@centrum.sk Ikar, Kukuričná 13, 831 03 Bratislava 3, tel. 02/ 49 104 307-308, fax 02/ 49 104 350, e-mail: ikar@ikar.sk IURA EDITION, Oravská 17, 821 09 Bratislava, tel. 02/ 53 41 87 89 - 92, fax 02/ 53 41 77 83, e-mail: office@iura.sk Kalligram, Staromestská 6, 813 36 Bratislava, tel. 02/5441 5028, fax 02/5441 1801, e-mail: szig@kalligram.sk Katolícke biblické dielo, Jilemnického 32/A, 059 21 Svit, tel. /fax 052/7757 047

Adresár vydavateľstiev

Knižné centrum, Predmestská 51, 010 01 Žilina, tel. 041/7232 610, fax 041/7234 106 KONTAKT PLUS, Cukrová 14, 811 06 Bratislava, tel. 02/5273 1483 Lesnícky výskumný ústav, T. G. Masaryka 22, 960 92 Zvolen, tel. 045/532 03 16, fax 045/531 41 92, e-mail: poboxzv@fris.sk Literárna nadácia Studňa, Karadžičova 25, 811 08 Bratislava, tel. 0905 510 370, fax 02/5564 6645, e-mail: studna.in@gmail.com Marada Capital Services, Marie C. Sklodovskej 1512/13, 851 00 Bratislava, tel. /fax 02/6593 6474 Marenčin PT, Jelenia 6, 811 05 Bratislava, tel. 0907 783 442, 02/2072 3752, e-mail: marenčin@marenčin.sk Merkury, Martinčekova 2, 821 09 Bratislava, tel. 02/5341 7297, fax 02/5341 5922 Mestské lesy Banská Bystrica, ČSA 26, 974 01 Banská Bystrica Národné centrum európskych a globálnych štúdií Slovenskej republiky, National Centre for European and Global Studies of the Slovak Republic, Dolnozemska cesta 1, 853 35 Bratislava, tel. 02/6729 5172, e-mail: ncegs@euba.sk Národné lesnícke centrum, T. G. Masaryka 22, 960 92 Zvolen, tel. 045/532 03 16, fax 045/531 41 92, e-mail: nlc@nlc.sk Príroda, Koceľova 17, 821 08 Bratislava 2, tel. 02/5556 6176, 0908 757 160, fax 02/5542 5160, e-mail: priroda@priroda.sk Remedium, Segnáre 62, 841 03 Bratislava, tel. 02/6428 7364, fax 02/6436 6734, e-mail: remedium@netax.sk Siniečkov, Občianske združenie, Levočská 9, 080 99 Prešov, tel. 051/7733 009 Slovenská technická univerzita, Vazovova 5, 812 43 Bratislava, tel. 02/5729 4111, fax 02/5729 4537 Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá, Sasinkova 5, 815 19 Bratislava, tel. 02/5556 4293, fax 02/5542 5714, e-mail: market@mlade-leta.sk Slovenský spisovateľ, Vajnorská 128, 832 92 Bratislava 12, tel. 02/4445 3041, e-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk Spolok nepočujúcich pedagógov, Nobelova 1/A, 831 02 Bratislava, tel. 0903 024 063, e-mail: snepeda@szm.sk Spolok slovenských spisovateľov, Laurinská 2, 815 84 Bratislava 1, tel. 02/5441 8670, fax 02/5443 5371, e-mail: spolspis@stonline.sk Spolok sv. Vojtecha - VOJTECH, Radlinského 5, 917 01 Trnava, tel. /fax 033/5907 711, 033/5907 760, e-mail: ssv@ssv.sk Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 830 00 Bratislava, tel. 02/4425 5853 Talentum, Kúpeľná 2, 932 01 Veľký Meder, tel. /fax 031/5552 332 TRANOSCIUS, Tranovského 1, 031 80 Liptovský Mikuláš, tel. /fax 044/5523 070, e-mail: mail@tranoscus.sk Univerzita Komenského, vydavateľstvo, Šafárikovo nám. 6, 818 06 Bratislava, tel. 02/5924 4111, 5293 1830 Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská 52, 826 45 Bratislava, tel. 02/49 284 111, e-mail: uvzsr@uvzsr.sk Ústav slovenskej literatúry SAV, Konventná 13, 813 64 Bratislava, tel. 02/5441 3391 Veda, vydavateľstvo SAV, Dúbravská cesta 9, 845 45 Bratislava, tel. 02/5477 4253, 02/5245 0153, fax 02/5477 2682, 02/5245 0153, e-mail: veda@centrum.sk Vydavateľstvo Fragment, Kominárska 2, 831 04 Bratislava 3, tel. 02/5023 4583, fax 02/5557 3151, e-mail: fragment@fragment.sk Vydavateľstvo Matice slovenskej, Mudroňova 1, 036 52 Martin, tel. 043/4220 692, fax 043/4307 243, e-mail: vms@vydavatel.sk Vydavateľstvo Rokus, Sabinovská 55, 080 01 Prešov, tel. 051/ 7710 411, 7712 669, fax 051/ 7710 411, e-mail: rokus@rokus.sk Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, Laurinská 2, 814 99 Bratislava, tel. /fax 02/5443 2671, e-mail: vsss@vsss.sk

[Späť na obsah](#)

17. Šance absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 16:00; 13/05/2010; Správy; Z domova]

Martin Strižinec, moderátor TA3: "Najväčšiu šancu nájsť si na Slovensku zamestnanie majú vraj vyučení informatici a ekonómovia, naopak na trhu práce je malý záujem o teológov, právnikov a učiteľov. Vyplýva to z rebríčka najžiadanejších absolventov, ktorý zostavil internetový portál Profesia SK."

Reportér TA3: "Dopyt po vyštudovaných informatikoch je na slovenskom trhu dlhodobo vyšší ako ponuka."

Dalibor Jakuš, riaditeľ, Profesia SK: "Napriek tomu, že sa zvyšuje počet absolventov, ktorí vychádzajú z Vysokých škôl informatického zamerania, stále ten trh nie je dostatočne nasýtený a ono možno súvisí aj s tým, že vlastne tá informatizácia spoločnosti stále pokračuje, to znamená čoraz viac procesov prechádza na to, že sú spracované prostredníctvom informačných technológií, takže tam nie je nejaký štandardný dopyt alebo úroveň dopytu na tom trhu, ale stále vlastne sa vytvárajú nové a nové pozície."

Reportér TA3: "Naopak zamestnávateľia majú malý záujem o absolventov teológie, pedagogiky či študentov preferovaného práva. Najviac žiadaní sú študenti Fakulty informatiky na Slovenskej technickej univerzite. Vlani sa na jedno miesto na tejto fakulte hlásili dvaja stredoškóľáci. Na druhom mieste je Fakulta riadia a informatiky na Žilinskej univerzite."

Najžiadanejšie Fakulty informatiky

Slovenská technická
Žilinská univerzita
Ekonomická univerzita

[Späť na obsah](#)

18. Letisko mi bolo súdené

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 11/05/2010; 19/2010; s.: 72, 73; HOVORCOVIA; ANNA BOČKOVÁ, MÁRIA MIKOVÁ]

Hovorkyňa bratislavského Letiska Milana Rastislava Štefánika DANA MADUNICKÁ mala posledné týždne naozajstnú hektiku v práci. Spôsobila ju islandská sopka, ktorá ochromila leteckú dopravu v celej Európe a pred pár dňami opätovný výbuch opäť zabrzdil lietadlá.

, , Bolo to náročné obdobie.

Byť neustále v strehu, sledovať vývoj situácie, získavať informácie a spracúvať ich tak, aby boli dostatočne zrozumiteľné pre všetky cieľové skupiny. A samozrejme, správnymi kanálmi ich distribuovať, aby sa dostali k tým, pre ktorých boli určené, " vysvetľuje hovorkyňa a dodáva, že táto práca jej vzala takmer všetko súkromie, keďže udalosti na letisku sa dejú bez ohľadu na dennú či nočnú hodinu a za posledné dva roky na tejto pozícii jej na čele pribudlo aj zopár vrások. Nie je totiž nič nezvyčajné, ak ju povinnosti zaskočia hoci aj uprostred noci. "Vo väčšine prípadov ide o rušenia letov alebo ich meškania z dôvodu nepriaznivých poveternostných podmienok, prípadne z technických príčin. Nie vždy si však situácia vyžaduje moju prítomnosť na letisku. Vyjadrenia poskytujem telefonicky, prípadne vmieste svojho bydliska. Myslím si, že v činžiaku už všetci susedia vedia, kto som a čo robím, " smeje sa hovorkyňa. Práca, ktorej náplňou je komunikácia s verejnosťou a médiami, ju začala baviť už na predchádzajúcej pozícii riaditeľky pre styk s verejnosťou v jednej z najväčších softvérových spoločností na Slovensku, aj keď vyštudovala **Ekonomickú univerzitu**. Po príchode na letisko sa musela oboznámiť s jeho históriou, s činnosťami, od bezpečnosti až po financovanie. "Hovorcovi nestačí iba sympatická tvár a príjemný hlas, táto pozícia si vyžaduje oveľa viac. Dobrý hovorca musí detailne poznať prostredie, v ktorom pôsobí, aby bol odborne zdatným a rešpektovaným partnerom nielen pre médiá, ale i pre kolegov, " zdôrazňuje mladá hovorkyňa, ktorá zatiaľ nemá vlastnú rodinu, ale svoj čas rozdeľuje medzi prácu a svoje záľuby. Aká je teda mimo kamier? "Rada oddychujem aktívne. Dvadsať rokov som tancovala vo folklórnom súbore, posledný rok som začala hrať tenis a volejbal, chodím sa korčuľovať.

Výborne si oddýchnem i pri kosení trávy či s motyčkou v ruke, " hovorí s úsmevom Dana Madunická, ktorej vraj práca hovorkyne letiska bola predurčená. "Narodila som sa v Brezovej pod Bradlom, kde na neďalekom Bradle stojí Mohyla M. R. Štefánika. Asi už vtedy mi bolo súdené stať sa hovorkyňou nášho letiska, ktoré nesie jeho meno. "

ANNA BOČKOVÁ, MÁRIA MIKOVÁ

[Späť na obsah](#)

19. Zo Starého mosta sa MHD presunie na Most Apollo

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/05/2010; SITA]

Zmeny v trasovaní liniek sa týkajú denných autobusov 50, 78 a 95. Nočné linky N80 a N95 budú po novom premávať cez Nový most.

BRATISLAVA 13. mája (WEBNOVINY) - Mestská hromadná doprava premávajúca po bratislavskom Starom moste sa od soboty presunie na Most Apollo. Dôvodom je úplné uzatvorenie Starého mosta pre jeho havarijný stav, ktorý potvrdili aj výsledky posledných pravidelných meraní. Tie preukázali, že mostovka za posledný rok poklesla o 16 milimetrov, čo je 16-krát viac ako v predchádzajúcom roku. Zmeny v trasovaní liniek sa týkajú denných autobusov 50, 78 a 95. Nočné linky N80 a N95 budú po novom premávať cez Nový most.

"Pre mestskú hromadnú dopravu to nie je dobrá správa, lebo strácame jednu dôležitú dopravnú tepnu. Ľuďom sa život skomplikuje, ale realita je a musíme ju akceptovať. Bezpečnosť má prednosť," pre agentúru SITA to uviedol predseda predstavenstva Dopravného podniku Bratislava (DPB) Branislav Zahradník. Jedným z negatív bude napríklad dlhšie cestovanie, komplikácie sa očakávajú od pondelka, teda v prvý pracovný deň po zavedení zmien. Dopravný podnik však v tejto súvislosti cestujúcich žiada o pochopenie. Cestujúci však môžu na podnik adresovať svoje pripomienky, ten po ich vyhodnotení môže pristúpiť k určitým úpravám.

Linka číslo 50 bude premávať od OD Slimák po Autobusovú stanicu Mlynské nivy, odtiaľ ale bude pokračovať cez Landererovu na Most Apollo, Einsteinovu k Auparku. Odtiaľ bude jazdiť cez Nový most na Malú scénu na autobusovú stanicu a pokračovať bude po súčasnej trase. Celková trasa sa tak predĺži o približne jeden kilometer. V praxi budú zmeny okrem iného znamenať, že linka nebude zastavovať na Šafárikovom námestí. Cestujúci z autobusovej stanice do centra budú musieť využiť trolejbusy. Linka číslo 78 bude premávať od Čilížskej po Trnavské mýto bez zmien, odtiaľ ale pôjde na Most Apollo k **Ekonomickej univerzite**, cez Gettingovu do Ovsíšť'a a späť. Linka číslo 95 pôjde zo Šafárikovho námestia na Most Apollo, odkiaľ bude pokračovať na Einsteinovu, Jantárovu, Námestie hraničiarov, odkiaľ bude premávať po súčasnej trase na Vyšehradskú. Naspäť pôjde cez ulicu Pri Starom háji. Aby sa pri týchto zmenách podarilo zachovať aktuálny interval, dopravný podnik bude musieť nasadiť o dva až tri autobusy viac.

SITA

[Späť na obsah](#)

20. Neprejde ním ani myš!

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 14/05/2010; s.: 8; BRATISLAVA; RASŤO MICHALKO]

Dôležitá bratislavská dopravná tepna je v havarijnom stave a hrozí, že sa zrúti

ÚPLNE ZATVORIA STARÝ MOST

RASŤO MICHALKO

BRATISLAVA – Starý most v hlavnom meste bude od zajtra úplne uzavretý. Už cez neho neprejdú ani autobusy MHD. Havarijný stav mosta totiž ohrozuje nielen premávku, ale aj lodnú dopravu.

Okrem autobusov na most nepustia ani cyklistov a pravdepodobne ani chodcov. Za osem rokov meraní nezaznamenali taký prepád cesty ako teraz. Posledné výsledky odhalili, že na jednom mieste sa most prepadol až o 16 milimetrov oproti stavu spreď roka! Dokonca začali vypadávať časti cesty priamo do rieky. Odborníci z firmy, ktorá most opravuje, nevedia dopredu povedať, dokedy bude Starý most zatvorený.

"Najskôr musíme zistiť, nakoľko je poškodený," povedal riaditeľ firmy Vladimír Kovalčík.

Zároveň upozornil, že keby túto cestu cez Dunaj nezatvorili, mohol by sa most zrútiť!

Zmeny v doprave "Odstavením mosta strácame jednu dôležitú dopravnú tepnu, no bezpečnosť je prvoradá," povedal predseda predstavenstva Dopravného podniku Branislav Zahradník.

Autobusom 50, 78 a 95 i nočným spojom N80 a N95, ktoré mostom doteraz jazdili, museli upraviť trasy. Najväčšie komplikácie čaká dopravný podnik asi v pondelok, teda v prvý pracovný deň po zavedení zmien.

Starý most zatvorili pre individuálnu dopravu koncom roka 2008. V budúcnosti by chceli na opravený

most dostať aj električky.

Nové trasy autobusových liniek **NÁHRADNÉ TRASY**: Pozrite sa, kde budú jazdiť autobusy po uzavretí Starého mosta. Autobus číslo 50 bude premávať od OD Slimák po Autobusovú stanicu a pokračovať cez Landererovu na Most Apollo, Einsteinovu k Auparku. Odtiaľ sa vráti cez Nový most a Malú scénu na autobusovú stanicu a potom nadbehne na stabilnú trasu. Cesta sa tak predĺži o kilometer. Linka už nebude zastavovať na Šafárikovom námestí.

Cestujúci z autobusovej stanice do centra budú musieť využiť trolejbusy.

- Linka číslo 78 bude jazdiť od Čilízskej po Trnavské mýto bez zmien, odtiaľ však pôjde na Most Apollo k **Ekonomickej univerzite** cez Gettingovu do Ovsišťa a späť.

- Linka číslo 95 pôjde zo Šafárikovho námestia na Most Apollo, odkiaľ bude pokračovať na Einsteinovu, Jantárovu, Námestie hraničiarov a potom sa napojí na súčasnú trasu na Vyšehradskú. Naspäť pôjde cez ulicu Pri Starom háji.

ČAKÁ HO ZÁCHRANA: Odborníci most uzavreli, aby sa nezrútil. Najviac klesol pri tomto pilieri.

[Späť na obsah](#)

21. Starý most zatvorila! Hrozilo zrútenie!

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 14/05/2010; s.: 10, 11b; Bratislava; ob]

Linky 50, 78 a 95 už v sobotu odklonia na Most Apollo

BRATISLAVA - Predišli nešťastiu! ? Starý most dnes o polnoci uzatvoria pre autobusy aj cyklistov. Konštrukcia nad jedným z pilierov totiž klesla o viac ako 16 milimetrov. Most sa navyše nakláňa na jednu stranu a v ceste sú diery.

Linky 50, 78 a 95 tak budú premávať po Moste Apollo. Opätovné otvorenie Starého mosta sa plánuje v roku 2012.

Šoféri osobných vozidiel sa bez Starého mosta museli zaobísť už od začiatku minulého roka, odtiaľ si budú musieť zvykať aj cestujúci MHD a cyklisti. Ako však tvrdia kompetentní, je to pre ich dobro. "Za posledný rok výrazne poklesla konštrukcia až 16-násobne viac ako predtým, na ľavej strane viac ako na pravej. Zatiaľ nevieme, čo bolo príčinou," tvrdí generálny riaditeľ Metro Bratislava Vladimír Kovalčík. Podľa neho nevideli iné východisko, ako okamžite zastaviť prevádzku. "V najkrajnejšom prípade by sa mohol most zrútiť," tvrdí Kovalčík. Uzatvorenie mosta sa týka liniek 50, 78, 95 a nočných spojov N95 a N80. "Zmena trás bude znamenať navýšenie o dve až tri vozidlá. V prípade linky 50 sa trasa predĺži o jeden kilometer" tvrdí predseda predstavenstva DPB Zahradník. Most začnú v priebehu dvoch týždňov rozoberať, aby určili, v akom je stave. (ob, foto rb, archív Metro)

Takto budú jazdiť autobusy

Linka č. 50 OD Slimák - ŽST Nové Mesto - Dulovo námestie - AS Mlynské nivy - Landererova - Most Apollo - Einsteinova - Aupark - Aupark - Einsteinova - Nový most - Malá scéna - AS Mlynské nivy - Dulovo námestie - ŽST Nové Mesto - OD Slimák

Linka č. 78 Čilížská - Astronomická - Drieňová - Trnavské mýto - Most Apollo - **Ekonomická univerzita** - Gettigova - Ovsištské nám. - Ovsište a späť

Linka č. 95 Šafárikovo nám. - Most Apollo - Einsteinova - Jantárová - Nám. hraničiarov - Romanova - Jantárová - Vyšehradská, späť cez Pri Starom háji

Linka č. N95 Hlavná stanica - Nový most - Rusovská - Nám. hraničiarov - Technopol - Vozovňa Petržalka

Linka č. N80 Hlavná stanica - Nový most - Muchovo nám. - Ovsište - Furdekova - Jiráskova - Bratská - Kopčianska - Kúpalisko Matador

Výtlky na cestách v katastrofálnom stave bola na Starom moste cesta, na vozovke sa tvorili diery. Tá najväčšia bola široká 20 a dlhá 60 centimetrov.

Trasúca sa lávka Keď po moste prechádzal autobus, chodci cítili otrasy, čo svedčilo o zlom stave mosta. Ešte nie je isté, či sa lávka uzatvorí aj pre peších.

Narušená konštrukcia Na najstaršom zachovanom bratislavskom moste sa výrazne podpísal zub času, oceľová konštrukcia hrdzavie a už na prvý pohľad vyzerá, ako by mala každú chvíľu spadnúť.

Prepadávanie vozovky Cestná časť nad štvrtým pilierom poklesla v priebehu roka o viac ako 16 milimetrov - na ľavej strane o 16 a na pravej strane o 10 milimetrov. Most sa nakláňal na jednu stranu.

[Späť na obsah](#)

22. V Bratislave sa mi dobre robí, ale čerstvé bagety tu nekúpim

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 11/05/2010; Martin Kóňa]

Karéra a súkromie. Na Slovákoch si váži priamosť v biznise a vadí mu, že Francúzi sú niekedy chaotickí. Relaxuje pri zbierke mincí.

Topmanažér s anglicky znejúcim menom a českým pasom šéfuje v Bratislave pobočke francúzskej automobilky a obľubuje najmä japonskú kuchyňu, ide však o Slováka z Tatier. Pozvanie na raňajky v reštaurácii Due Amici tentoraz prijal generálny riaditeľ Renault Slovensko Richard Evanson.

Biznis v Bratislave

Ako Evanson priznáva, raňajky sú preňho dôležitou súčasťou dňa, bez nich by ani nemohol vyjsť z domu. V Bratislave sa mu veľmi príjemne pracuje. "Slováci sú prístupnejší a v biznise priamejší. Ľahšie sa s nimi komunikuje ako s Francúzmi, ktorí by najradšej všetko od základu menili trikrát denne," hovorí. Prekáža mu však, že si nemá možnosť kúpiť čerstvé potraviny inde ako v supermarkete. "Keď som žil niekoľko rokov v Paríži, najpríjemnejšou časťou rána bola návšteva bagetiéra, predavača syrov či zeleniny hneď v blízkosti bytu, kde som býval. V Prahe sú tieto možnosti o niečo chudobnejšie, ale v Bratislave mi chýbajú úplne," hovorí topmanažér, ktorý síce býva v slovenskom hlavnom meste, ale do českej metropoly jazdí minimálne každý druhý víkend. Niet sa čo čudovať, strávil tam takmer polovicu života vrátane vysokoškolských čias. Aj v otázke životných preferencií má jasno. "Praha je veľmi kozmopolitné mesto, máte veľa možností ísť za kultúrou, históriou a podobne.

More a hory

Richard Evanson priznáva, že kvôli moderným technológiám je v práci prakticky nonstop. Všetci však občas potrebujú vypnúť. Ako si teda predstavuje ideálny víkend? "Keď ho môžem tráviť s priateľkou, a keď sa môžeme vybrať niekam do hôr," vysvetľuje. Priznáva, že do Tatier sa vracia nerád. Po kalamite zažíva na miestach, kde prežil detstvo, veľmi stiesnený pocit. Veľmi často trávi čas v Jizerských horách na česko-poľskom pohraničí, a ďalšou obľúbenou destináciou je rakúsky Kaprun. Pri jeho spôsobe života je jasné, aký typ dovolenky mu vyhovuje. "Často ide o kompromis. Priateľka by najradšej dovolenkovala pri mori, ja by som najradšej lozil po horách. Takže sa to snažíme kombinovať. Väčšinou ideme spolu k moru, a potom idem sám na hory," smeje sa. Z dosiaľ navštívených krajín sa mu najviac páčilo v Kanade, rád spomína na pár dní v mestečku Jasper uprostred Skalnatých hôr.

Formula a Gagarin

Jeden z mála športov, ktorý dokáže v televízii pozerat' dlhé hodiny, sú preteky formuly 1. Ako však priznáva, čo sa týka áut, nie je veľký fanatik. "Znamenajú pre mňa veľmi zaujímavú celoživotnú prácu, a, samozrejme, bezpečný a komfortný prostriedok, ako sa dostať z bodu A do bodu B," hovorí. Svoje vysnené auto však má - je nim Aston Martin. Zatiaľ však zostáva verný značke, ktorú reprezentuje - na Renaultoch, samozrejme, jazdí aj celá jeho rodina.

Jeho skutočnou vášňou je však numizmatika. Mince zbiera už od detstva a ich dnešný počet ani nevie odhadnúť. Je ich niekoľko tisíc, takže na ich katalogizáciu musí používať špeciálny softvér. Ako hovorí, každý mesiac si musí kúpiť nejakú novú mincu do zbierky, inak sa cíti nesvoj. Nie je to ani tak o reálnej cene mincí, ako o zberateľskej hodnote. "Desaťrubľovka s Gagarinom pre mňa znamená oveľa viac ako hodnota, ktorú predstavuje." Sústreďuje sa totiž najmä na dve oblasti. Zbiera mince z celého sveta s motívom letectva a kozmonautiky. Okrem toho by bol rád majiteľom kompletnej zbierky československých pamätných mincí z rokov 1945 až 1993, ktorých je takmer dvesto. A ktoré "úlovky" z jeho zbierky mu robia najväčšiu radosť? "Keď Renault v rokoch 2005 a 2006 vyhral Veľkú cenu formuly 1, Bank de France k tejto príležitosti vydala pamätné mince," nezaprie v sebe manažéra s korporátnym duchom.

Kto je Richard Evanson

Vysokoškolské vzdelanie získal na Fakulte medzinárodných vzťahov pražskej **Ekonomickej univerzity**. Po ukončení štúdia pôsobil ako produktový manažér u distribútora Renault pre Českú republiku. Štyri roky pôsobil v Paríži, kde mal na starosti predaj a marketing pre Slovensko, Poľsko, Španielsko a Portugalsko. Generálnym riaditeľom Renault Slovensko je od roku 2007.

Dotazník

Koľko kilometrov najazdíte za rok?

Okolo 40-tisíc.

Aké bolo vaše prvé auto, a na čom jazdíte dnes?
Ešte na internáte" som mal modrý Renault Twingo. Mojm posledným autom je biela Laguna Coupé,
šesťvalcový trojliter.
Koľko hodín denne trávite v práci?
Deväť, aj keď človek pracuje nonstop.
Beriete si prácu domov?
Nosím si Blackberry, kde je všetko.
Čo máte na svojej práci najradšej?
Rôznorodosť. Každý deň je iný.
Čo vám na práci najviac prekáža?
Dlhé mítingy, ktoré nevedú k žiadnym rozhodnutiam.
Martin Kóňa

[Späť na obsah](#)

23. V Bratislave sa mi dobre robí, ale čerstvé bagety tu nekúpim

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 11/05/2010; s.: 11; SERIÁL HN; Redakcia]

Životný štýl. Na Slovákoch si váži priamosť v biznise a prekáža mu, že Francúzi sú niekedy chaotickí. Relaxuje pri zbierke mincí.

Bratislava - Topmanažér s anglicky znejúcim menom a českým pasom šéfuje v Bratislave pobočke francúzskej automobilky a obľubuje najmä japonskú kuchyňu, ide však o Slováka z Tatier. Pozvanie na raňajky v reštaurácii Due Amici tentoraz prijal generálny riaditeľ Renault Slovensko Richard Evanson.

Biznis v Bratislave

Ako Evanson priznáva, raňajky sú preňho dôležitou súčasťou dňa, bez nich by ani nemohol vyjsť z domu.

V Bratislave sa mu veľmi príjemne pracuje. "Slováci sú prístupnejší a v biznise priamejší. Ľahšie sa s nimi komunikuje ako s Francúzmi, ktorí by najradšej všetko od základu menili trikrát denne," hovorí. Prekáža mu však, že si nemá možnosť kúpiť čerstvé potraviny inde ako v supermarkete. "Keď som žil niekoľko rokov v Paríži, najpríjemnejšou časťou rána bola návšteva bagetiéra, predavača syrov či zeleniny hneď v blízkosti bytu, kde som býval. V Prahe sú tieto možnosti o niečo chudobnejšie, ale v Bratislave mi chýbajú úplne," hovorí topmanažér, ktorý síce býva v slovenskom hlavnom meste, ale do českej metropoly jazdí minimálne každý druhý víkend.

Relaxuje na horách

Richard Evanson priznáva, že kvôli moderným technológiám je v práci prakticky nonstop. Všetci však občas potrebujú vypnúť. Ako si teda predstavuje ideálny víkend?

"Keď ho môžem tráviť s priateľkou, a keď sa môžeme vybrať niekam do hôr," vysvetľuje. Priznáva, že do Tatier sa vracia nerád. Po kalamite zažíva na miestach, kde prežil detstvo, veľmi stiesnený pocit. Veľmi často trávi čas v Jizerských horách na česko-poľskom pohraničí, a ďalšou obľúbenou destináciou je rakúsky Kaprun.

Pri jeho spôsobe života je jasné, aký typ dovolenky mu vyhovuje.

"Často ide o kompromis. Priateľka by najradšej dovolenkovala pri mori, ja by som najradšej lozil po horách.

Takže sa to snažíme kombinovať.

Väčšinou ideme spolu k moru, a potom idem sám na hory," smeje sa. Z dosiaľ navštívených krajín sa mu najviac páčilo v Kanade, rád spomína na pár dní v mestečku Jasper uprostred Skalnatých hôr.

Formula s Gagarinom

Jeden z mála športov, ktorý dokáže v televízii pozerat' dlhé hodiny, sú preteky formuly 1. Ako však priznáva, čo sa týka áut, nie je veľký fanatik. "Znamenajú pre mňa veľmi zaujímavú celoživotnú prácu, a, samozrejme, bezpečný a komfortný prostriedok, ako sa dostať z bodu A do bodu B," hovorí. Svoje vysnené auto však má - je nim Aston Martin. Zatiaľ však zostáva verný značke, ktorú reprezentuje - na Renaultoch, samozrejme, jazdí aj celá jeho rodina.

Jeho skutočnou vášňou je však numizmatika. Mince zbiera už od detstva a ich dnešný počet ani nevie odhadnúť. Je ich niekoľko tisíc, takže na ich katalógizáciu musí používať špeciálny softvér. Ako hovorí, každý mesiac si musí kúpiť nejakú novú mincu do zbierky, inak sa cíti nesvoj. Nie je to ani tak o reálnej cene mincí, ako o zberateľskej hodnote. "Desaťrubľovka s Gagarinom pre mňa znamená oveľa viac ako hodnota, ktorú predstavuje." Sústreďuje sa totiž najmä na dve oblasti. Zbiera mince z celého sveta s motívom letectva a kozmonautiky. Okrem toho by bol rád majiteľom kompletnej zbierky československých pamätných mincí z rokov 1945 až 1993, ktorých je takmer dvesto. A ktoré "úlovky" z

jeho zbierky mu robia najväčšiu radosť? "Keď Renault v rokoch 2005 a 2006 vyhral Veľkú cenu formuly 1, Bank de France k tejto príležitosti vydala pamätné mince, " nezaprie v sebe manažéra s korporátnym duchom.

Kto je Richard Evanson

Vysokoškolské vzdelanie získal na Fakulte medzinárodných vzťahov pražskej **Ekonomickej univerzity**. Po ukončení štúdia pôsobil ako produktový manažér u distribútora Renault pre Českú republiku. Štyri roky pôsobil v Paríži, kde mal na starosti predaj a marketing pre Slovensko, Poľsko, Španielsko a Portugalsko. Generálnym riaditeľom Renault Slovensko je od roku 2007.

Dotazník

Koľko kilometrov najazdíte za rok?
Okolo 40-tisíc.

Aké bolo vaše prvé auto, a na čom jazdíte dnes?
Ešte na "koleji" som mal modrý Renault Twingo. Mojm posledným autom je biela Laguna Coupé.

Koľko hodín denne trávite v práci?
Deväť, aj keď človek pracuje nonstop.

Beriete si prácu domov?
Nosím si domov Blackberry.

Čo máte na svojej práci najradšej?
Rôznorodosť. Každý deň je iný.

Čo vám na práci najviac prekáža?
Dlhé mítingy, ktoré nevedú k žiadnym rozhodnutiam.

[Späť na obsah](#)

24. Svet podľa SAV

[Téma: Ekonomická univerzita; Týždeň; 10/05/2010; 19/2010; s.: 67,68,69,70,71,72,73; Kritická príloha; MARTIN HANUS]

Koncom apríla sa ukončila verejná oponentúra dokumentu, ktorým chceli slovenskí vedci podať správu o stave krajiny a načrtnúť jej víziu. Ostalo len pri pokuse. Vedci nepodalí správu o stave krajiny, ale o biede našich spoločenských vied.

MARTIN HANUS

V roku 2006 nová vláda Roberta Fica požiadala Slovenskú akadémiu vied (SAV), aby vypracovala stratégiu smerovania Slovenska do roku 2030. Už vtedy boli namieste pochybnosti, či je to ten najlepší spôsob, ako minúť 900-tisíc eur (27 miliónov korún). Ale netreba za tým hneď hľadať plánovaciú mániu bývalého komunistu Fica. Dokumenty tohto typu vznikajú aj v iných vyspelých demokraciách. Podobné zadanie dala kedysi aj Dzurindova vláda Inštitútu pre verejné otázky.

Vyvstali teda dve otázky: 1. Majú slovenskí vedci nato, aby vyprodukovali niečo zaujímavé a podnetné, čo si získa aký-taký rešpekt politikov, intelektuálov a médií? 2. Budú vedci pod patronátom SAV schopní zachovať si nezávislosť od vlády, ktorá si ich prácu objednala a zaplatila?

trojica

Najskôr k druhej otázke. Jej zodpovedanie nám vláda aj sama SAV veľmi uľahčili.

Premiér síce ubezpečil, že so všetkými závermi vedcov nemusí súhlasiť, pretože si želá kvalitný vedecký materiál, ale zároveň z neho vyšlo: "Európsky priestor má byť priestor sociálneho trhového hospodárstva s veľkým dôrazom na plnú zamestnanosť, na sociálny rozvoj, ochranu životného prostredia. Čiže žiadal som, aby tieto ciele boli podstatne viacej preklenuté do tohto materiálu." A treba dodať: čo premiér žiadal, to dostal. Ale bolo by neférové tvrdiť, že musel prostredníctvom svojich ľudí nejako zvlášť tlačiť na kľúčových tvorcoch materiálu. Pozitívna chémia medzi našim ľavicovým premiérom a autormi bola už, takpovediac, naprogramovaná.

Hlavným gestorom celého projektu sa stal totiž Ekonomický ústav SAV, ktorému šéfuje profesor Milan Šikula. A ten mocensky ovládajú ekonómovia nad 65 rokov.

Denník SME pred nejakým časom citoval zo Šikulovho spisu ŠtB. Dnes 68-ročný Šikula bol do roku 1989 angažovaným komunistom, a ako agent tajnej služby informoval o "nepriateľskej činnosti" svojich

kolegov. Pre ŠtB písal dlhé správy, stretával sa v konšpiračnom byte a považovali ho za "preverený prameň". Tajných už ako vtedajší pracovník Ekonomického ústavu SAV informoval o "silnej oportunistickej skupine", ktorá pôsobila na ústave v roku 1968.

Podľa kuloárov bol však hybnou pákou Stratégie Peter Staněk. Tento ekonóm, ktorý pôsobil v minulosti ako poradca premiéra Vladimíra Mečiara a dnes radí Robertovi Ficovi, je v našej ekonomickej obci legendou. O Staněkovi sa dá s istotou povedať, že patrí medzi najpopulárnejších učiteľov na bratislavskej **Ekonomickej univerzite**. S obrovskou rýchlosťou a sugestívnosťou chrlí čísla, fakty a súvislosti, a preto ne jeden študent po Staněkovej prednáške ľahko prepadne pocitu, že už konečne pochopil, ako funguje a kam speje tento svet. Ako však preukázal mediálny analytik Gabriel Šípoš, pre Staněka je typické, že jeho katastrofické prognózy zväčša príliš nevychádzajú. Po zavedení rovnej dane napríklad predpovedal, že v jej dôsledku môže zaniknúť tretina malých a stredných podnikov (hoci v skutočnosti ich počet značne narástol).

Do kľúčovej trojice nám chýba ešte jeden muž: šéf poradcov premiéra Vladimír Faič síce nevystupuje ako oficiálny spoluautor Stratégie, ale podľa našich zdrojov sa zúčastňoval na najužších poradách gestorov jednotlivých kapitol, kde v mene premiéra aktívne dozeral na správny smer "vedeckého dokumentu".

čítal to vôbec niekto?

Ale budme voči hlavným autorom Stratégie milosrdní: v zásade nie je nič poburujúce na tom, že inklinujú, podobne ako vláda, doľava, želajú si, aby sme budovali "sociálne-znalostný model" podľa vzoru Škandinávie, a túžia po tom, aby sociálne rozdiely boli čo najmiernejšie a dane skôr vyššie. O stave našej vedy však vypovedá odborná a editorská kvalita, v akej dokument predložili. Stačí si ho letmo porovnať s Víziou rozvoja Českej republiky do roku 2015, ktorú v roku 2000 predložili na žiadosť vlády ČSSD českí vedci pod vedením Martina Potúčka. Kým Potúčkova vízia má 160 strán, napísaných vcelku atraktívnym jazykom, SAV so svojimi 550 stranami čitateľa ubije už po prvých stranách. Česká vízia mala aspoň prehľadnú formálnu štruktúru, v ktorej pomenovala vývojové spoločenské trendy a načrtla, aké by mali byť priority Českej republiky.

Šikulova Stratégia je však nestráviteľný šalát bez editorskej koncepcie. Miestami pripomína historickú štúdiu (ako sa vyvíjala verejná správa...), inde ponúka siahodlhý prehľad o danej problematike ako vystrihnutý z vysokoškolských skrípt, zrazu nudou zaspávajúci čitateľ ožije s pocitom, že číta antiglobalizačný prejav Huga Cháveza alebo referát Viery Tomanovej zo snemu Smeru, a o niekoľko strán zas prekvapený čitateľ zistí, že autori sa nachvíľu umúdrili a píšú vcelku vecne o možných scenároch vývoja (ekonomiky, trhu práce, demografie a podobne...).

Ale mizerná nie je len šalátová forma. Zrejme nebolo toho, kto by si tých 550 strán prečítal pozorným okom a odstránil faktické protirečenia medzi kapitolami. Príklad: v šiestej kapitole sa dramaticky píše, že "osobitným problémom na Slovensku sú priepastné rozdiely medzi regiónmi Slovenska", ktoré sa týkajú príjmovej nerovnosti. Pritom o 150 strán ďalej tím regionalistov celkom v protiklade k tomu dokazuje, že téma regionálnych príjmových rozdielov sa na Slovensku mystifikuje, pretože tie rozdiely nie sú medzi jednotlivými regiónmi vôbec také vysoké...

pozor, nerovnosť!

Práve príjmová nerovnosť je podľa hlavných tvorcov Stratégie a vízie vôbec najväčším problémom, ktorému čelí ľudstvo vrátane Slovákov. Hrozivú mieru nerovnosti vidia až tak naliehavo, že ju fabulujú aj tam, kde neexistuje. V Dlhodobej vízii (ktorá vznikla ako predstupeň Stratégie) píšú, že kvalitu života na Slovensku "determinuje vysoká úroveň príjmovej nerovnosti" a ďalej, že sme "spoločnosťou s vysokou mierou príjmových nerovností". Ako sa môžu pod také tézy suverénne podpísať ľudia, ktorí si hovoria vedci?

Skutočnosť je presne opačná: v medzinárodných porovnaníach, či už v rámci Európy, alebo sveta, vychádza Slovensko ako relatívne príjmovovo rovnostárska krajina, v ktorej medzi hornými a dolnými 10 či 20 percentami nie je vysoká, ale pomerne nízka príjmová nerovnosť. V tomto ukazovateli máme určite bližšie k vybájanému "sociálne-znalostnému" severskému modelu než k "neoliberálne-znalostnému" modelu USA, pred ktorým nás tvorcovia Stratégie usilovne varujú.

Autori si síce želajú preniesť na Slovensko Škandináviu s veľkou mierou prerozdelenia, ale robia to mechanicky, akoby sa spoločnosť dala plánovať v laboratóriu. Akademiци neriešia, či by sa Slovensko s vysokým prerozdelením náhodou nepodobalo viac korupčnému juhu než transparentnému severu. Lenže načo sa trápiť takýmito starosťami, keď naši vedci vidia celkom iné hrozby: "Najvyššie príjmové kategórie a veľké firmy sa od spoločnosti odtrhávajú a snažia sa vyvliecť z povinnosti prispievať na financovanie sociálneho štátu. Týmto spôsobom horné vrstvy dávajú nenávisť stredných vrstiev k vrstvám dolným, čo sociálnu súdržnosť spoločnosti ohrozuje." Veru tak.

včera ako dnes

Postarší ekonómovia, ktorí formulovali ťažiskové tézy Stratégie, to nemali až také zložité. Stačilo sa preniesť v čase o 30-40 rokov dozadu a, samozrejme, bolo potrebné aj nahradiť niektoré pojmy. Včera bol nekritickým vzorom ZSSR, dnes Škandinávia, včera nás ohrozovali pravíkoví oportunisti, dnes

neoliberáli (ktorých autori obsedantne spomínajú, pričom si pod nimi zjavne predstavujú libertariánov, ktorých je na Slovensku päť a pol), a RVHP zas bolo potrebné vymeniť za EÚ.

Nekritickosť, s akou autori citujú rôzne dokumenty EÚ, ktorých dikciu preberajú s úplnou samozrejmosťou, miestami vyráža dych. Naši vedci napríklad takisto vychádzajú z toho, že sa voči iným štátom EÚ dopúšťame neprípustného daňového dumpingu. Autorský kolektív dokonca naznačuje, že si želá harmonizáciu sociálneho zabezpečenia, ako aj daňových systémov bez toho, aby zanalyzoval plusy či mínusy takej radikálnej zmeny.

Vedci v súlade s dobovou propagandou popierajú elementárnu skutočnosť, že odovzdávaním kompetencií do EÚ Slovensko stráca zo suverenity. Vedci tvrdia, že nijaká suverenita nie je obmedzená, pretože kompetencie odovzdávame "na základe prejavu slobodnej vôle". Keby teda Slovensko dobrovoľne odovzdalo EÚ trebárs aj všetky kompetencie, podľa našich akademikov by sme boli naďalej úplne suverénnym štátom...

Otázku, načo sú nám vedci, ktorí len opakujú dobové klišé, aj to najmä z prostredia antiglobalistických aktivistov, si čitateľ musí položiť častejšie.

Niektoré pasáže sa čítajú ako angažovaná správa hnutia Greenpeace ("ľudstvo od polovice 80. rokov prekračuje globálnu kapacitu Zeme", skloňujú sa tu úplne pochybné a nevedecké pojmy ako "ekologická stopa"). Iné len reprodukovujú frázy, ktoré na nás zívajú odšadiaľ: že musíme čo najviac zdrojov investovať do výskumu, vedy a inovácií a musíme budovať čo najviac znalostnú ekonomiku, inak zhynieme. To všetko lemujú desiatky návrhov, čo všetko by mal ešte zabezpečovať štát. Autori nijako neskrývajú sebavedomie, ktoré čerpá z finančnej krízy, spôsobenej "neoliberálnym trhovým fundamentalizmom". Aj preto môžu smelo konštatovať "znovuobjavenie štátu ako pozitívnej hodnoty pre život spoločnosti". Škoda len, že pritom zabudli reagovať na hlavné výzvy, ktoré neminú ani Slovensko.

na nezaplatenie

Stratégia našich akademikov mohla mať aký-taký zmysel aspoň v jednej veci: keby boli schopní formulovať nevyhnutné, hoci aj nepopulárne návrhy, ktoré môžu, na rozdiel od politikov, vyjadriť nahlas. Napríklad ako konsolidovať verejné financie, ktoré sa už dlhodobo, najmä teraz, v čase krízy, vymkávajú spod kontroly? Ale nič také na 550 stranách o budúcnosti Slovenska nehľadajte. Ekonomovia síce navrhujú "zásadnú výdavkovú štruktúru verejného rozpočtu", ale vôbec nenaznačujú, čoho by sa to mohlo dotknúť. Alebo zopakujú večnú mantru populistov, že treba lepšie využívať eurofondy. Ak chcete viac odvahy, radšej čítajte predvolebné programy politikov.

Alebo iný príklad: súčasná kríza v eurozóne mala byť námetom na zásadnú analýzu, ako sa máme zachovať, keď sa situácia bude vyvíjať podľa takeého či onakého scenára. Čo na to naši prognostici? "Názory na budúcnosť eurozóny sú v turbulentných krízových časoch veľmi heterogénne - od pohľadu na euro ako 'ochranný dáždnik' až po predpovede rozpadu menovej únie. Čas ukáže, ako sa so svetovou krízou toto zoskupenie so všetkými jeho nedokonalosťami vyrovná..." Aj vy by ste si trúfli na takú prognózu za 900-tisíc eur?

prečo?

Ale opäť, nebudeme nemilosrdní. Ako už povedal klasik, prognózy sú ťažké, najmä ak sa týkajú budúcnosti.

Ako je však možné, že v menoslove desiatok autorov možno nájsť aj mená naozaj erudovaných vedcov a odborníkov? Niektorí nám pod podmienkou anonymity vysvetlili, prečo sa stali súčasťou Šikulovho najširšieho tímu. Buď sa tomu celkom nemohli vyhnúť, pretože sa na Stratégii podieľala ich inštitúcia. Urobili si svoju čiastkovú analýzu, ktorá sa stratila medzi stovkami strán, a len veľmi pozorný čitateľ môže vycítiť isté napätie medzi ich textom a hlavnou líniou dokumentu. Iným vôbec neprekážala účasť na projekte, pretože mohli celkom slobodne napísať niekoľko strán zo svojho odboru a brali to ako spôsob prezentácie. Naozaj sa to oplátilo?

štyri pozitíva

Ale dosť bolo deštruktívnej kritiky, svet nie je taký čierny. Na záver je tu zopár pozitívnych vecí, ktoré treba na Stratégii a vízii celkom vážne oceniť:

Tie haldy textu obsahujú aj kapitoly, ktoré stoja za prečítanie. Napríklad novinári by si mali povinne prejsť zaujímavú stať o tom, že regionálne rozdiely na Slovensku nie sú zďaleka také veľké, ako zvyknú médiá spoločnosť zbytočne traumatizovať. (Pretože kvalita života jednotlivých regiónov sa má na základe príjmu a spotreby, nie HDP.)

V Stratégii sa mohli ocitnúť aj horšie veci. Postarší ekonomovia sú síce posadnutí identifikáciou sociálnych a príjmových nerovností, ale našťastie ich vôbec nezaujíma dnes taka módna agenda rovnosti mužov a žien. Tento pojem sa v Stratégii objavuje len vtedy, keď citujú dokumenty EÚ, inak je tá téma autorom, našťastie, úplne ukradnutá.

Šikulov tím urobil dosť veľa pre to, aby sa na Stratégiu rýchlo zabudlo, pretože ju všetci aj tak chápú ako Ficov projekt. Podpredseda KDĽ pre ekonomiku Anton Marcincin pre .týždeň hovorí: "Ak teraz poviem, že Stratégia v nás zanechala veľmi rozpačitý dojem, tak som to povedal ešte veľmi jemne a pekne. Odráža skôr stav ekonomickej vedy na Slovensku, ktorá je úplne odrezaná od praxe. Je tam strašne

veľa nápadov na výdavky, ale len jeden odsek, odkiaľ ich vziať." Podobne hovorí aj ekonóm Miroslav Beblavý z SDKÚ: "Viacerí sme si to prešli, ale nijako výraznejšie nás to nezaujalo. Písali to autori, ktorí sú z veľkej časti prepojení s bývalým režimom a nemajú rešpekt. Hoci sú aj výnimky. Intelektuálny potenciál za tou stratégiou nie je taký, aby sa tých vyše 500 strán stalo povinným čítaním."

A podobne reagujú aj ľudia z prostredia analytikov. Michal Lehuta, ktorý pracuje pre Trend Analyses, priznáva, že on a jeho kolegovia sa Stratégii venovali len okrajovo: "Celkovo sa to číta podobne ako program Smeru - veľa vaty, floskulí, ničnehovoriacich viet, žalostne málo konkrétností. Autori asi aj majú myslenie dostatočne štruktúrované na to, aby niečo pádne vyprodukovali, zostalo však väčšinou len pri najvšeobecnejších frázach ako "budeme rozvíjať A, B, C, aj D".

Nie je vlastne pozitívne, že okrem okrúhlych stolov STV (a teraz aj .týždňa...) nestojí ten nedobry dokument nikomu za väčšiu pozornosť?

A celkom na záver, najväčšia radosť je škodoradosť. Hoci sme v úvode napísali, že česká vízia z roku 2010 bola formálne spracovaná omnoho lepšie, nemusíme ju našim západným bratom vôbec tak závidieť. Analytička Lidových novin Lenka Zlámalová na adresu Potúčkovej Vízie pre .týždeň uviedla: "Boli to také všeobecné táraniny v štýle, že ak nebude pršať, nezmokneme. Česká politika se podľa tej vízie nikdy neriadila. Ani sa o nej nevedela žiadna podstatná debata. Neboli tam žiadne bystré intelektuálne postrehy, ktoré by niekoho dokázali prekvapiť a otvoriť mu oči. Myslím, že práce tohto typu žiadny zmysel nemajú. Nech to robia nezávislé think-tanky plné intelektuálov. Formulácie smerovania spoločnosti sú ich parketou."

Možno vôbec najlepšiu radu vizionárom dal bývalý nemecký kancelár Helmut Schmidt, keď na vrchole svojej politickej slávy povedal: "Kto má vízie, nech ide k lekárovi."

FOTO:

Majú vôbec vedecké vízie zmysel?

Dá sa prognózovať budúcnosť a zároveň sa vyhnúť tliachaniu?

Číta sa to podobne ako program Smeru - veľa vaty, floskulí, ničnehovoriacich viet.

FOTO:

Naši akademici si predstavujú Slovensko ako utopickú Škandináviu: všetci sa budú mať rovnako dobre.

Zrejme nebolo toho, kto by si tých 550 strán prečítal pozorným okom.

Ako skonštruovať nový svet? Stačí, keď budú politici počúvať sociálnych inžinierov.

[Späť na obsah](#)

25. Ako cez kopirák

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 13/05/2010; 19; s.: 15,16; Ekonomika v SR; Pavel Sibyla]

Nákup systému na odhaľovanie plagiátov sa nezaobišiel bez slovenských špecifik

Keď sa vlni na jeseň prevalilo, že vedúci predstavitelia právnickej fakulty univerzity v Plzni a mnohí jej absolventi prišli k titulom aj vďaka opisovaniu cudzích prác, prišlo o miesto 41 zamestnancov školy a padlo i pár trestných oznámení. Podobne pred dvoma rokmi skončil bývalý guvernér Národnej banky Slovenska Marián Tkáč. Pre plagiátorstvo s ním rozviazala zmluvu bratislavská **Ekonomická univerzita**, na ktorej externe prednášal. To, že M. Tkáča neskôr koalíční poslanci zvolili za člena Rady STV, vystihuje prístup politických špičiek k tejto citlivej téme. A takpovediac "po slovensky" sa postupovalo aj v prípade antiplagiátorského systému, ktorý tunajšie vysoké školy prvý raz využijú v končiacom sa školskom roku.

Bez skúsenosti a v predstihu

Súťaž na systém odhaľovania plagiátov vyhlásilo v októbri minulého roka Centrum vedecko-technických informácií (CVTI), ktorého zriaďovateľom je ministerstvo školstva. Z firiem, ktoré prevzali súťažné podklady, však do stanoveného termínu nedala ponuku žiadna a CVTI vybralo dodávateľa rokovacím konaním. Z troch oslovených uchádzačov vyšla víťazne slovenská firma Svop, ktorá podľa zmluvy za systém zinkasuje bežmála 200-tisíc eur.

Tender na antiplagiátorský systém nie je pre Svop prvá zákazka od CVTI. Centru firma v minulosti dodala aj Centrálny register záverečných prác (CRZP) a Centrálny register evidencie publikačnej činnosti. Firma, ktorá sa zameriava na poradenstvo a vývoj knižničného softvéru, nemá žiadne

skúsenosti s vývojom antiplagiátorských systémov. Trojročné referencie boli pritom jedna zo základných technických požiadaviek v nezrealizovanej súťaži.

Riaditeľ CVTI Ján Turňa odmieta, že by víťaz tendra bol dohodnutý vopred. Centrum rokovalo aj s Masarykovou univerzitou v Brne, ktorej program využíva napríklad Univerzita Komenského, a s firmou NetPoint ponúkajúcou systém talianskej spoločnosti 3D Informatica.

S NetPointom sa rokovalo 8. januára, no už v ten istý deň firma dostala zamietavý e-mail od námestníka CVTI Olega Cvika. "Na druhej strane by sme veľmi radi využili know-how talianskeho riešenia. Naša predstava je, že sa skontaktujete s firmou Svop, ktorá je dodávateľom aplikácie CRZP a ktorá prisľúbila dodať aj riešenie antiplagiátorského softvéru v požadovanom termíne," píše sa v odkaze. No podľa písomného vyjadrenia šéfa Svopu Jána Grmana sa jeho firma dostala na rokovanie ako posledná a až vo februári. Výzva konateľom NetPointu, aby sa so Svopom skontaktovali ešte pred ukončením rokovacích konaní, je aj v slovenských pomeroch minimálne neštandardná.

Nech sa Slováci učia

Poznámka o "požadovanom termíne" súvisí s požiadavkou v súťažných podkladoch. Podľa nich mal uchádzač dodať a sfunkčniť systém do dvoch mesiacov od uzavretia zmluvy. V prípade, že by sa mu to nepodarilo, obstarávateľ si vyhradil právo odstúpiť od zmluvy. Bez akejkoľvek finančnej kompenzácie. Pre firmy, ktoré prevzali súťažné podklady a s ktorými sa TREND rozprával, bola práve táto požiadavka prekážkou, aby vôbec dali ponuku do súťaže. "Minimálne jeden mesiac by bol pre neúplnosť zadania potrebný len na analýzu, na základe ktorej sa stanoví presný časový harmonogram," tvrdí konateľ NetPointu Ján Vigaš.

Požiadavka realizácie zákazky do dvoch mesiacov sa však už v zmluve medzi CVTI a firmou Svop nenachádza, čo J. Vigaš považuje za podraz. Víťaznej firme v prípade nespĺnenia termínov namiesto toho hrozia penále z omeškania vo výške sto eur za každý pracovný deň. Stovku však môže žiadať aj Svop za každý deň, ktorý by sa štát omeškal pri platení faktúr. "V princípe je to to isté," myslí si O. Cvik. Na termíny malo údajne tlačiť ministerstvo školstva a hoci je možné súťaž, ktorej podmienky nikto nespĺní, zrušiť a vypísať novú, podľa neho je dobré, ak systém dodá Svop. "Dáme prácu slovenským ľuďom, prečo by tie peniaze mali ísť preč? Nech sa naši ľudia učia," argumentuje námestník CVTI.

Pripravený biznis praje

Z kancelárie J. Grmana zavrňajú zašlé časy. Možno dvadsaťročný nábytok ladí s dreveným oknom, cez ktoré prefukuje. Neznamená to, že by úspešná firma šetrila na interiérovom vybavení. J. Grman nie je len konateľom Svopu, ale aj odborným asistentom na Fakulte elektrotechniky a informatiky bratislavskej Slovenskej technickej univerzity. Množstvo dokumentov s firemnou hlavičkou na jeho stole v kancelárii na fakulte naznačuje, že práce s antiplagiátorským systémom má Svop vyše hlavy. "O tomto projekte sa hovorí dlho. Tak som sa pred rokom opýtal kolegov, či by sme to vedeli spraviť," vysvetľuje J. Grman, prečo pre Svop neboli šibeničné termíny prekážkou.

O pripravenosti firmy na povinnosti škôl súvisiace so zberom diplomoviek a s kontrolou ich originality svedčí aj modul Svopu na evidenciu a zber záverečných prác. Firma ho ponúkala už v januári a rieši problém nárazového zberu diplomoviek, na ktorý mnohé školy nemusia byť z technickej stránky pripravené. Cena kompletneho balíka 8 187 eur a aktuálne osem škôl, ktoré na ponuku Svopu zareagovali kladne, robí biznis s CVTI ešte zaujímavejším. Nehovoriac o požiadavkách na rozšírenie antiplagiátorského systému, za ktoré bude štát podľa zmluvy platiť gázu 50 až 100 eur za hodinu. Od pôvodnej požiadavky, aby sa práce dali do systému vkladať aj cez webové rozhranie, sa podľa J. Grmana upustilo na žiadosť "zhora". Táto možnosť sa však podľa neho v budúcnosti nevylučuje. Zarobí na povinnosti univerzít preveriť diplomovky antiplagiátorským programom chce aj štát. CVTI uzatvára so školami zmluvu o spravovaní a spracovaní záverečných prác a overovaní ich originality. Podľa nej by túto činnosť CVTI malo školám poskytovať bezplatne. No nie každej. Súkromným vysokým školám, ktorým tiež povinnosť overovania originality vyplýva zo zákona, bude od akademického roku 2010/2011 umožnený zber a kontrola diplomoviek či rigorózných prác len za úhradu. V zmluve, ktorá sa uzatvára na dobu neurčitú, sa však výška platby nespomína. Podľa rezortu školstva to dnes ešte nie je možné. "Ak sa vykoná kalkulácia, bude vyjadrovať náklady na prevádzku," píše sa v stanovisku ministerstva.

Spoplatnenie služieb CVTI súkromným školám sa podľa šéfa centra J. Turňa dostalo do zmluvy na žiadosť vedúceho služobného úradu rezortu Františka Schlossera. Privátne školy sa môžu právom cítiť diskriminované, keďže štát od verejných škôl peniaze nežiada. Práve naopak, prispieva im piatimi eurami za každú záverečnú prácu vloženú do centrálného registra.

Cez Google k obhajobe

Spôsob, akým štát zakúpil antiplagiátorský systém, ešte neznamená, že program nebude spĺňať najvyššie kritériá. So žiadosťou o spoluprácu oslovila Svop aj americká firma Turnitin, ktorá sa plagiátorstvu venuje od roku 1996. Čo je podľa J. Turňa istým ocenením kvality práce Svopu. No fakt je, že prvú várku záverečných prác slovenský systém nebude porovnávať s internetovými zdrojmi, ale len s približne 20-tisíc slovenskými diplomovkami a rigoróznymi prácami, ktoré dodnes školy

odoslali do centrálného úložiska. Porovnávanie s internetom príde na rad najskôr po pilotnej prevádzke, ktorá sa skončí v septembri. Na návrh škôl Svop zindexuje internetové zdroje najmä v slovenskom jazyku, ale napríklad aj obľúbenú Wikipediú.

Napriek tomu môže byť internet aj v budúcnosti dobrý zdroj pre nepoctivých študentov. Podľa technickej špecifikácie stanovenej v zmluve sa od systému nepožaduje tezaurové porovnávanie, pri ktorom sa skúma príbuznosť slov. Takže ak by niekto bez citovania odpísal z českej mutácie knihy Ekonómia od Bena Bernankeho a Roberta Franka vetu "princíp vzácnosti nám pripomína, že naše zdroje sú konečné, ale naša túžba po veciach je nekonečná" a párkrát ju prehnal cez Google prekladač, program Svopu to neodhalí. Vo vete "zásada nedostatku nám pripomína, že naše zdroje sú absolútne, ale naša túžba po veciach je neobmedzená" by odhalil len minimálnu zhodu s pôvodným výrokom.

Podľa J. Grmana sa však už strom významovo príbuzných slov buduje a systém bude pripravený aj na multijazyčné porovnávanie. Spolupracovať chcú so Slovenským jazykovedným ústavom. "Tvoríť takéto stromy slov z nuly by bolo nevyužitím práce, ktorá už bola urobená na odbornej úrovni," myslí si šéf Svopu.

Systém pre nich

Podľa vysokoškolského zákona sa overuje kontrola originality diplomovej práce v zmysle určenia miery zhody s inou prácou v systéme centrálného registra. Právomoc vyniesť verdikt, či ide o plagiat, však ponecháva samotným školám. Napríklad v prípade Trnavskej univerzity to bude školiteľ záverečnej práce, kto posúdi, či prácu možno považovať za študentský výtvor alebo plagiat. Konečné stanovisko na základe posudku predloženého školiteľom vydá až skúšobná komisia.

V zmluve medzi Svopom a CVTI sa tiež požaduje, aby bola úroveň zhody parametricky nastaviteľná, keďže napríklad v záverečnej práci z práva sa očakáva vysoká miera citácie zákonov. "Pri technickej práci má význam sa zaoberať už aj nižším percentom zhody," vysvetľuje J. Grman. Nastavenie miery zhody pre jednotlivé odbory však nebude mať na starosti ministerstvo, ale samotné školy. "Je to systém pre nich a má im pomáhať v rozhodovaní o tom, čo je a čo nie je plagiat," myslí si šéf Svopu.

[Späť na obsah](#)

26. Úver je istou alternatívou k úsporám

[Téma: Ekonomická univerzita; Investor; 11/05/2010; 05/2010; s.: 8,9,10,11; Profil; Pavel Škriniar]

S Barbarou Neiger aj o odlišnostiach medzi firemnými a retailovými klientmi

V súčasnosti sa v bankovníctve do popredia dostávajú náklady. Ani nie v ich absolútnom vyjadrení, skôr vo vzťahu k výnosom. V porovnaní s minulosťou sa banky viac zamerali na ekonomický ukazovateľ nákladová účinnosť. "Bankami prijaté opatrenia a postupné zotavenie trhu sa v priebehu jedného až dvoch rokov určite pretavia do pozitívnych hospodárskych výsledkov," hovorí za svoj sektor Barbara Neiger, predsedníčka predstavenstva Volksbank Slovensko.

Nie je jediná v názore, že slovenský bankový trh je zdravý. "Nástrahy krízy prekonal bez výraznejších problémov. Všetky banky majú potrebnú úroveň likvidity. Obchodné modely jednotlivých bankových domov sú orientované predovšetkým na domáci trh. Z toho vyplýva, že sa nepotrebujú vyrovnávať s rizikom vývoja prostriedkov uložených v cudzích menách," približuje situáciu. Existuje však pár záležitostí, ktoré slovenský trh citeľne ovplyvnili. "Jednou z nich je jednoznačne prechod na novú národnú menu. Vplyvom zavedenia eura sa prakticky zrušili poplatky za výmenu mien, čo je jednoznačným prínosom pre obyvateľov, ktorí využijú výhody jednotnej meny pri cestovaní do zahraničia, i pre podnikateľské subjekty obchodujúce s európskymi krajinami," hovorí o výhodách pre bankových klientov. Prijatie eura zároveň zmenilo úrokové sadzby na nižšiu úroveň, z ktorej profitujú opäť podniky a spomedzi obyvateľstva ľudia s úvermi. "Druhou záležitosťou, ktorá ovplyvnila slovenské banky, je vpád krízy do činnosti bánk." Ziskovosť bánk sa v porovnaní s minulými obdobiami znížila a tento pokles bude v štatistikách zreteľný dlhší čas. To je dôvod, prečo sa v bankách začali realizovať procesy, ktoré sa v nich doteraz neuskutočňovali. Pre mnohých, predovšetkým zamestnancov, sú to nepopulárne kroky. V porovnaní s minulosťou sa kladie neporovnateľne väčší dôraz na efektivitu. Zdôvodňujú sa jednotlivé činnosti a zisťuje sa ich vplyv na celkovú efektivitu. "Problém netkvie výlučne vo výške nákladov, ale v ich vzťahu k výnosom. Banky v porovnaní s minulosťou svoj zreteľ upriamili na účinnosť nákladov. Myslím si, že bankami prijaté opatrenia a postupné zotavenie trhu sa v priebehu jedného až dvoch rokov pretavia do pozitívnych hospodárskych výsledkov.

Vstup do menovej únie mal na obyvateľstvo vplyv v mnohých pohľadoch. Jedným z nich je pokles úrokových sadzieb. Teda tak na vkladových, ako aj úverových produktoch. Kým jedni sú s výškou sadzby nespokojní, druhí si ju pochvaľujú. "Ak sa banka správa čisto obchodnícky, tak potom môže veľmi ľahko dôjsť k tomu, že klient nebude vedieť, čo znamená nízka úroková sadzba na úvere na krátky čas. Platí to tak pri všetkých klientoch. Všetko totiž záleží predovšetkým na tom, ako sa s klientmi zaobchádza. Je dobré povedať, že banka musí byť obozretná, a to pri každej výške úrokových sadzieb," upozorňuje B. Neiger. Ako hovorí, pre banku je neporovnateľne výhodnejšie, ak jej klienti vedia, že nízke

úrokové sadzby sú iba na určité a vopred ťažko odhadnuteľné obdobie. Úroky by nemali byť jediným dôvodom na výrazné zadĺženie. "Iná situácia je, samozrejme, pri podnikoch a iná pri obyvateľstve." Obyvateľstvo v SR má tú výhodu, že v porovnaní s ostatnými európskymi krajinami je viditeľne menej zadĺžené. "Nízka zadĺženosť síce znamená priestor pre úverovanie, ale vždy existuje pádný dôvod na to, aby sa prípadné zaťaženie dlhom premyslelo, a klient sa tak vyhol unáhlenému zadĺženiu. Každým neuváženým zadĺžením sa zvyšuje riziko nesplatenia dlhu. A to je negatívom tak pre dlžníka, ako aj pre banku."

Sporiť alebo žiť na dlh

Na mieru zadĺženia obyvateľstva sa zvykne nazerať z dvoch uhlov. Kým na jednej strane sa hovorí o priestore pre viac úverov pre obyvateľstvo, pričom sa argumentuje stavom v krajinách západnej Európy, na druhej strane sú v časoch problémov na finančnom trhu banky rady, že slovenskí dlžníci nie sú zavalení toľkými dlhmi ako ich západné "vzory". Kde je teda ten optimálny pomer medzi zadĺženosťou a žitím z úspor? "Nemôžeme hovoriť o tom, či je niečo dobré alebo zlé. A to preto, lebo záleží na tom, akými prostriedkami dlžník disponuje. Teda akým spôsobom môže svoj dlh vrátiť," vyvracia domnienku o čierno-bielom svete. V žiadnom prípade nepovažuje úver za niečo zlé. Skôr naopak. Úver je podľa nej istou formou úspor. "V oboch prípadoch človek potrebuje pravidelne odkladať peniaze. Pri sporení sa však človek k vysokej sume dopracuje po dlhodobom sporení. Pri úvere má danú sumu k dispozícii okamžite a dlhodobu ju bude splácať," porovnáva. Isté je, že akýkoľvek investičný zámer sa dá realizovať iba s disponibilnými prostriedkami. A ak je investičný zámer dobrý, nemalo by sa s ním dlho čakať. "Za nesprávne považujem také uvažovanie, pri ktorom si niekto chce tridsať rokov šetriť, napríklad na bývanie, a až potom si ho zadovážiť. Za správnejšie považujem opačný postup. Teda zaobstaráť si bývanie a rovnaký čas ho splácať. Rovnako uvažujú aj podnikatelia. Ak majú záujem napr. o nejaký stroj, vezmú si úver, kúpia zariadenie a následne splácajú úver. Zadĺženie ako také nemožno vo svojej podstate odsudzovať. Umožňuje realizovať plány. A práve plán by mal byť dôvodom zadĺženia. Ak investičný plán neexistuje, nemal by existovať ani dlh. Nesprávne je nepremyslené zadĺženie, teda keď človek nevie, na čo konkrétne potrebuje peniaze, a nevie, kedy a z čoho požičané prostriedky vráti," argumentuje B. Neiger.

Ďalším rozmerom porovnávania sporenia a života na dlh je obdobie, keď sa peniaze dostávajú do spotreby. Sporenie znamená odkladanie nákupu tovaru do budúcnosti. Inými slovami, podpora ekonomiky sa posúva na neskôr. Opakom je úver, keď sa hospodárstvo podporuje okamžite, avšak to znamená aj toľko, že isté obdobie sa podporovať nebude mať z čoho, pretože sa budú splácať dlhy. Dá sa v určitom momente tvrdiť, že je zadĺženosť zdravá? "Na otázku sa nedá jednoznačne odpovedať. Iná je situácia pri obyvateľstve, iná pri podnikoch a úplne iná pri štáte. Dlhodobu platí, že zadĺženosť štátu by nemala presiahnuť 60 % jeho hrubého domáceho produktu," pokračuje. Dôvodí to tým, že si to hospodárstvo môže dovoliť, hlavne čo sa týka splácania úrokov. S určitosťou si netrúfa povedať, či sa má štát primárne zamerať na splatenie svojich dlhov. Dlhy môžu svojím spôsobom slúžiť napríklad na splatenie starších a cenovo menej výhodných úverov. Sú mnohé krajiny, ktoré niekoľko rokov dokážu bez výrazných problémov existovať aj pri vyššej zadĺženosti a dosahovať pozitívny ekonomický rast. "Pri úveroch ide skutočne o to, nepozerať sa na ne krátkodobu, ale s vyhlídkou do ďalekej budúcnosti. Určite je správnejšie zamerať sa na investície, ktoré z dlhodobého hľadiska znamenajú prínos, než sa snažiť splatiť dlhy," podporuje úvery ekonomickými argumentmi.

Odporúčania pre výšku štátneho dlhu dáva aj Európska menová únia. Ako je to pri obyvateľstve? "V privatej sfére je určite na uváženie dlh prevyšujúci desaťnásobok ročného príjmu. Vtedy by mal byť človek obzvlášť obozretný. Musí si uvedomiť, ako bude zvládať splatenie takéhoto dlhu. Všetky dlhy by mali byť z dlhodobého hľadiska splatené. Nielen peňažne, ale aj hodnotovo." Pri kúpe bývania nejde napríklad iba o materiálne, ale aj duševné hodnoty. Človek získava okrem štyroch stien pocit bezpečia a istoty. Úplne o niečom inom je podnikateľská sféra. "Nielenže sa nedá porovnávať podnikateľský sektor s domácnosťami, nedajú sa porovnávať ani jednotlivé segmenty hospodárstva navzájom," hovorí o zložitosti problematiky. Niektoré segmenty vyžadujú zadĺženie, iné, naopak, by mali fungovať bez zadĺženia. "Navyše, ak je podnik "predĺžený", existujú aj zákonné obmedzenia a pravidlá, napríklad na vyhlásenie konkurzu. Neexistujú čísla, ktoré by hovorili o zdravej zadĺženosti pre všetky časti hospodárstva," dodáva. Zdravú zadĺženosť do istej miery stanovujú tak veritelia, ako aj vlastníci spoločností. Ak sa stane, že je objem úverov vysoký, začnú sa zvyšovať aj požiadavky banky v podobe vyššej úrokovej sadzby na novom úvere alebo sa to prejaví v požiadavke na vyššie zhodnotenie vloženého kapitálu akcionárov.

Potenciál kúpy či predaja

Finančný sektor je v posledných rokoch okorenený zlučovaním značiek a kupovaním menších hráčov. Aké sú plány banky v tejto oblasti? "Táto otázka by mala smerovať skôr na akcionárov s ohľadom na ich dlhodobé plány a zámery," hovorí Barbara Neiger. Vie si predstaviť situáciu, že dôjde k preskupovaniu síl na bankovom trhu. A to tak na slovenskom i európskom trhu. Dôvodom sú napríklad aj zvýšené požiadavky na banky zo strany Európskej únie. "Materská spoločnosť našej banky rozbehla proces na nájdenie strategického partnera. Z tohto vyhlásenia sa nedá hovoriť o tom, že by bola na predaj. Jeden z akcionárov "starej matky" slovenskej Volksbank má opčné právo na podporu ďalšieho rozširovania a

rozvoja bankovej skupiny."

Budúcnosť bánk vidí v špecializácii. "Na slovenskom trhu vidíme pomerne vysokú koncentráciu, na ktorej sa v najbližších rokoch s veľkou pravdepodobnosťou nič nezmení. Najväčšie banky sú totiž už príliš veľké na to, aby v dohľadnej budúcnosti nehrali "prvé husle"." Jediné, čo pripúšťa, je pokles ich podielu na trhu, avšak najviac o pár percent. Popri týchto veľkých hráčoch, ktorí sa zameriavajú na všetky typy klientely, sa určite uvidia úzko špecializované banky. "Malé banky určite nemôžu konkurovať v rozsahu služieb. Nie je zmysluplné snažiť sa konkurovať veľkým bankám v každej oblasti pôsobenia. Preto jediné východisko je zamerať sa na vybrané oblasti podnikania. Prapôvodnou funkciou banky bolo sprostredkovanie, teda mediácia medzi tým, kto peniaze potreboval, a tým, kto peniaze vlastnil. V tomto sa určite funkcia bánk nezmení. Zmenia sa však obchodné modely. Jedna štúdia hovorí napríklad o tom, že región strednej a východnej Európy bude naberať na dôležitosť. Ekonomický rast bude mať zdroj práve v tomto regióne."

Korporát alebo retail

Po rokoch pôsobenia v korporátnej oblasti dostala B. Neiger možnosť pozrieť sa aj na druhú stranu bankovníctva, teda na retail. "Každý segment vyžaduje určitú štruktúru informácií. V čase, keď som prišla do Volksbank Slovensko, tri štvrtiny obchodu pozostávali práve z obchodov, ktoré neboli zamerané na konkrétnu cieľovú skupinu klientov. To sa za uplynulé tri roky zmenilo. Štyri pätiny našich príjmov plynú z oblasti malých a stredných podnikov," hovorí Barbara Neiger. Po troch rokoch zmien je toho názoru, že banka je v tomto segmente na dobrej ceste a treba sa začať zlepšovať aj v oblasti produktov a služieb pre retailových klientov. "Koniec koncov, s takým počtom pobočiek, aký máme, patríme k retailovým bankám." V súčasnosti je pre ňu výzvou zamerať sa na zmenu generovania obchodu. "To, čo je dobre vybudované, funguje. A vlastne to zameranie je dôvod, prečo som prijala túto pozíciu v banke. Banka má práve v oblasti retailu možnosti a príležitosti ďalšieho rastu." Každý klient vyžaduje od banky niečo iné. Korporátni klienti vyžadujú napríklad viac poradenstva. "S takým poradenstvom, aké sa poskytuje firemným klientom banky, sa retailoví klienti stretávajú najviac pri hypotékach," hľadá B. Neiger prirovnanie. Požiadavky klientov sa dajú zdôvodniť časovým horizontom. Pri firemných klientoch je časový horizont vo všeobecnosti dlhší. Tým, že retailoví klienti majú kratšie časové horizonty, početnosť ich požiadaviek je automaticky vyššia. "Preto segment retailovej klientely musí byť do určitej miery štandardizovaný. Štandardizácia umožňuje vykonávať činnosti rýchlejšie, keďže ide aj o čas. Tak klientov, ako aj nás," pokračuje. Pri privátnych klientoch ide neraz akoby o hromadnú výrobu, kým pri firemnej klientele ide, naopak, veľmi často o veľmi individuálne podmienky a požiadavky. V čom sa tieto dve skupiny určite neodlišujú, sú očakávania a náročnosť na kvalitu. Tá sa dá docieľiť napríklad cestou osobného bankového poradcu. "Každý klient má svojho. Tento ťah sa vyplatil. Sprvu sa síce voči tomuto systému starostlivosti ozvali protestné názory, ale čas ukázal, že to bol správny krok. Aj keď sú finančné produkty robené pre "masy", ich predaj masový byť nemôže. Ku každému treba pristupovať individuálne," približuje Barbara Neiger. Predaj vo veľkom by sa dal realizovať napríklad prostredníctvom alternatívnych distribučných kanálov - internet či call centrá. Zákonné požiadavky však neumožňujú využívať potenciál týchto distribučných kanálov na sto percent. Vždy je potrebné, aby klient v konečnom dôsledku prišiel do pobočky a podpísal zmluvu. "V tomto smere majú banky zviazané ruky. Tento stav však považujem za správny. Banka jednoznačne musí poznať klienta. Musí sa vyvarovať anonymity, pretože tá zvyšuje riziko. Platí staré známe "know your customer", teda poznaj svojho zákazníka. Dá sa tým vyhnúť mnohým rizikám, a to aj vtedy, keď zákazníka vidíme iba pri podpise zmluvy," zdôvodňuje.

Zmeny neboli náhle

Na najvyššom poste v banke je niečo vyše pol roka. V banke však nie je nová. Pôsobí v nej už viac ako štyri roky. "Nepotrebovala som spoznávať celú inštitúciu, čo bolo jednoznačnou výhodou pre obe strany," hovorí B. Neiger. Oddelenia, ktoré predtým viedla, poznala detailne. Navyše, od roku 2008 jej postupne pribúdali povinnosti aj v iných oblastiach, čo jej umožnilo získať širší rozhľad nad činnosťami banky. Svoje prvé kroky ako šéfy banky v žiadnom prípade nepovažuje za razantné či zásadne meniace pôvodné smerovanie. "Jednu z prvých vecí, ktoré som na novom poste uskutočnila, bola výmena obrazov v kancelárii," dodáva s úsmevnou iróniou na dôkaz toho, že jej profesionálny postupom sa drastické zmeny v banke neuskutočnili. Už niekoľko mesiacov pred vymenovaním vedela, že túto pozíciu bude zastávať. Mala teda dostatok času sa na ňu pripraviť. "Typické neočakávané kroky nových riaditeľov, ktoré sú známe v iných bankách, sme realizovať nepotrebovali. Všetko už bolo dlho naplánované." Do Volksbank prišla z Prahy, kde pôsobila štrnásť rokov. "Ponuka prísť na Slovensko prišla v čase, keď som premýšľala, ako ďalej. Uvažovala som, či by som chcela ostať ešte ďalších štrnásť rokov v Prahe. Aj keď som sa tam cítila dobre, rozhodla som sa, že by som rada spoznala aj inú krajinu," približuje svoje životné kroky. Banka ju neoslovila náhodou. Kontakt na ňu mala z čias jej štúdia MBA vo Viedni. Pre Bratislavu som sa rozhodla aj preto, lebo nie je ďaleko od Viedne. "Je k môjmu rodnému mestu podstatne bližšie než Praha. A čo ma najviac lákalo, bola skutočnosť, že kým predtým som pracovala predovšetkým v oblasti riadenia rizík, teraz sa mi ponúkala možnosť pracovať pre retailovú banku, a to v oblasti korporátneho bankovníctva. A v inej kultúre a inom type banky. To bola kombinácia, ktorá sa nedala odmietnuť." V regióne strednej a východnej Európy tak už pôsobí devätnásť

rokov. "Som tu rada a myslím to úprimne. Ak by sa mi tu totiž nepáčilo, už dávno by som pracovala niekde inde."

Na Slovensko prišla pred piatimi rokmi. Za ten čas dostala slovenčinu do uší, hovoriť si však netrúfa. Na konverzáciu v slovenčine sa zakaždým potrebuje sústrediť, hovorené slovo tak vyžaduje o čosi viac času. "Tomu, čo ľudia hovoria, rozumiem pomerne dobre. No skutočnosť je taká, že vlastne po slovensky ani hovoriť nepotrebujem," vysvetľuje. Jej kolegovia totiž hovoria buď po nemecky alebo po anglicky. Pri komunikácii z času načas využíva služby tlmočníka, pričom sa občas pritrafí aj úsmevný moment. "Občas začnem na položené otázky odpovedať ešte pred dokončením prekladu. Tým prezradím, že čo-to po slovensky rozumiem," hovorí.

Najväčšie výzvy

Už samotnú pozíciu, ktorú zastáva, považuje Barbara Neiger za dostatočne veľkú výzvu a nad osobnými cieľmi sa priveľmi nezamýšľa. "Takáto funkcia dostatočne zmení život. Menia sa požiadavky na človeka i očakávania okolia. Asi tou najväčšou výzvou, v nadväznosti na toto všetko, je ostať sama sebou." Nikdy sa nepozerala na budúcnosť očami funkcií, ale očami úloh a ich výsledkov. "S tým súvisí aj ďalšia výzva a to, aby som mala z práce radosť a aby ma práca uspokojovala. Aby som si zachovala pozitívne myslenie."

Medzi jej záľuby patrí predovšetkým umenie. Má relatívne veľkú zbierku (a aj veľkých) obrazov. Časť z nich jej spestruje jej kanceláriu, do ktorej ich umiestnila na znak novej éry vo svojom profesijnom živote. V jej súbore umenia má obrazy od ukrajinských, českých, ale aj azerbajdžanských autorov. Bývanie v hlavnom meste považuje za privilégium, pretože má k dispozícii prakticky dva popredné operné domy - v Bratislave i vo Viedni. Okrem pravidelných návštev divadla či opery si rada zahrá aj brídz a golf. "Na záujmy si človek jednoducho čas nájsť musí," hovorí Barbara Neiger. Okrem záujmov venuje svoj čas aj charitatívnemu Rotary klubu. Členstvo v ňom si váži, pretože zo svojej pozície dokáže mnohé veci ovplyvniť a pomôcť druhým.

Pavel Škriniar

V súčasnosti je výzvou zameranie sa na zmenu generovania obchodu.

Barbara Neiger (50)

predsedníčka predstavenstva
Volksbank Slovensko

Štúdium práva na Viedenskej univerzite ukončila titulom doktorky práv. Titul MBA získala v roku 2006 po ukončení štúdia na **Ekonomickej univerzite** vo Viedni. Pred jej pôsobením na Slovensku bola Barbara Neiger od roku 1992 členkou predstavenstva Calyon Bank Czech Republic (predtým Credit Lyonnais Banka Praha). V júli 2005 sa stala členkou predstavenstva Volksbank Slovensko. Od októbra 2009 je jeho predsedníčkou.

[Späť na obsah](#)

27. Inštitút občianstva, práva a povinnosti občanov; podstata dvojakého občianstva

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 18/05/2010; Z prvej ruky; Z domova; Juraj Hrabko]

MODERÁTOR: Juraj Hrabko

HOSŤ: Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK; Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity**

Juraj Hrabko, moderátor: "Príjemné poludnie, počúvate Rádio Slovensko, počúvate pravidelnú diskusnú reláciu Z prvej ruky. Z jej štúdia vás zdraví moderátor Juraj Hrabko. Vitajte. Jedno z novembrových hesiel v roku 1989 znelo - Narodil sa občan. Aj sa narodil, hoci o pár rokov neskôr, keď si ľudia mohli vybrať, či sa stanú občanmi Českej, alebo Slovenskej republiky. O inštitúte občianstva, o právach a povinnostiach občanov, budú diskutovať moji dnešní hostia. Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity** rovnako v Bratislave. Dobrý deň, vitajte v štúdiu."

Hostia: "Dobrý deň."

Juraj Hrabko, moderátor: "Otázky hosťom môžete klásť aj vy naši poslucháči a to prostredníctvom e-

mailu na adresu Slovensko@rozhlas.sk, alebo pomocou SMS správy na číslo 7773 v tvare Slovensko medzera a text vašej otázky. Na úvod také tie základné záležitosti si povedzme. Ako sa vlastne stávame občanmi, aké máme práva, aké majú občania práva a povinnosti, ako je to vlastne upravené v základnom dokumente, v Ústave Slovenskej republiky. Pán Mráz."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Ja by som začal tým, že vlastne čo to je štátne občianstvo."

Juraj Hrabko, moderátor: "Alebo tak."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Je to politicko-právny vzťah medzi fyzickou osobou a štátom, z ktorého pre oba subjekty vyplýva určitý okruh práv a povinností. Predpokladá sa, že tento vzťah je vždy, alebo spravidla, od narodenia až do smrti. No ovšem výnimočne počas života môže dôjsť aj k zmene v štátnom občianstve, za určitých okolností. Chcel by som snáď ešte podotknúť jednu vec, akým spôsobom môže osoba štátne občianstvo nadobudnúť, aby sme mali nejakú jasnú predstavu. V prvom rade pri narodení, keďže nadobúdanie štátneho občianstva je vždy na základe zákona príslušného štátu, čiže neexistuje nejaká univerzálna medzinárodná norma a keďže štátov je viacero, tak každý má svoju právnu úpravu a z tohto dôvodu medzi tými právnymi úpravami bývajú aj rôzne odchýlky. Pri narodení dieťa môže nadobudnúť štátne občianstvo buď to po svojich rodičoch, t.j. právo prvý, ďalej môže nadobudnúť štátne občianstvo na základe princípu teritoriálneho, t.j. že sa narodí na území nejakého štátu, ktorý má takýto zákon a ten mu udelí štátne občianstvo, alebo potom je ešte jedna možnosť, že tieto dva princípy sú zmiešané a vlastne je to taký nejaký kombinovaný princíp, aby náhodou nedošlo k ujme. Ďalší spôsob nadobúdania štátneho občianstva je naturalizácia. Čiže tu sa predpokladá, že osoba neskôr nadobúda štátne občianstvo. Nielen narodením. Pri tejto naturalizácii môže osoba nadobudnúť štátne občianstvo na základe žiadosti, teda udelením keď splní nejaké podmienky ktoré si štát stanovuje, tie môžu byť rôznorodé, ďalej môže nadobudnúť štátne občianstvo sobášom. Niektoré štáty majú možnosť a udeľujú štátne občianstvo za zásluhy, čiže keď prijme napríklad nejaký úrad, alebo nejak inak sa zaslúži v prospech štátu, tak tento mu môže udeliť štátne občianstvo, no a potom samozrejme štátne občianstvo môže nadobudnúť ešte aj osvojením, napríklad keď vnesie od manželstva manžel nejaké dieťa, alebo deti a ten druhý si ich osvojuje, aby oni mohli nadobudnúť aj štátne občianstvo toho druhého."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pani Kunová."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Ja by som možno len doplnila niekoľko informácií, že sú určité nové prvky v štátnom občianstve, ktoré napríklad prijali aj právne úpravy Európskej únie a to je štátne občianstvo Európskej únie. Občanom únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu a občianstvo únie dopĺňa štátne občianstvo, ale nenahrádza ho. K tomu je aj celý systém oprávnení občana Európskej únie, ktoré mu vyplývajú z tzv. Lisabonskej zmluvy a zároveň aj z Charty základných práv a slobôd, pretože to je určitý bonus pre občana, ktorý má navyše k tomu občianstvu členského štátu."

Juraj Hrabko, moderátor: "Ale existujú ešte viaceré medzinárodné dokumenty, ktorými sme povedzme Slovensko alebo štáty viazané, je to napríklad dokument Rady Európy, to je ten známy Európsky dohovor o občianskych právach. On nejakým spôsobom ešte pridáva, alebo čím sa odlišuje od toho, čo hovoril pán Dr. Mráz?"

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "V tomto dokumente je vlastne naformulované čo sa vyžaduje pre štandarty, európske štandarty, ktoré sú priznané pre občana jednotlivých európskych štátov a členských štátov Rady Európy, prípadne signatárov tohto dohovoru, to znamená, že ako keby usmerňoval jednotlivé členské štáty, ale aj zároveň teda signatárske štáty k tomu, aby si upravili právne predpisy podľa tohto dohovoru, ktorý ukazuje smer v tejto legislatíve."

Juraj Hrabko, moderátor: "Práva a povinnosti občanov. Sú pre všetkých rovnaké? Bez ohľadu na to, ako nadobudol človek to občianstvo? Alebo sú odlišné?"

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Práva a povinnosti, záleží od právnej úpravy daného štátu, čo má zakotvené v základnom zákone, ale u nás je to štandardné. My sme do listiny ľudských práv prevzali práva a povinnosti, ktoré sú obsiahnuté v Pakte o občianskych a politických právach, ktorý je pre nás záväzný a vlastne od toho sa to všetko u nás odvíja."

Juraj Hrabko, moderátor: "Tam prišlo tiež k nejakým úpravám pokiaľ viem. Pokiaľ si pamätám, kedysi platilo aj v ústave, že slovenského občana nemožno vydať do iného štátu, toto sa upravovalo myslím práve v súvislosti s Európskou úniou. Pani Kunová vy to budete vedieť. Ja si len matne spomínam, keď si spomeniete aj vy na samoúnos tzv. Michala Kováča mladšieho, vtedy Ústavný súd práve rozhodol na tom článku ústavy, že nemožno ho vydať, že aj tým bolo porušené jeho právo. To sa potom škrtlo

myslím potom, keď sme súhlasili s európskym trestným rozkazom?"

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Nie, nie. To sú základné pravidlá, základné princípy medzinárodného práva, ktoré zakotvujú túto zásadu, že nikoho nemôžete vyhostiť z vlastnej krajiny."

Juraj Hrabko, moderátor: "Vyhostiť je iné ako vydať na trestné stíhanie."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Vydať na trestné stíhanie, to je zase rozdielne v prípade toho, že sa upravovali niektoré otázky ohľadne európskeho zatykača."

Juraj Hrabko, moderátor: "Ohľadom toho európskeho zatykáacieho rozsahu. Dobré. Poďme k dvojitému občianstvu, lebo to je téma dnešných dní. Dá sa povedať v čom, a prejdime rovno k aktuálnej situácii, ktorá je medzi Slovenskom a Maďarskom, v čom je atypické to čo sa teraz robí, ten návrh už v hrubých rysoch poznáme, poznáme reakciu Slovensku, resp. reakciu tlmočenú predsedom vlády pánom Robertom Ficom, hovorí o bezpečnostnom riziku, takmer o ohrození štátu. K niektorým vyjadreniam sa ešte dostaneme. Ale váš základný pohľad pán Mráz na to."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "No dvojité štátne občianstvo, alebo dvojité štátne občianstvo znamená vlastne, že osoba má dve alebo viacero štátnych občianstiev. Z toho, že osoba je občanom nejakého štátu, preňho vyplýva určité okruh práv a povinností. Čiže on musí tieto práva a povinnosti, t.j. zákony, dodržiavať, či už je na území svojho štátu, alebo je niekde v zahraničí. Lenže keď on má občianstvo viacerých štátov, on je rovnakým spôsobom viazaný ku každému štátu. A teda tam by mohli tieto jednotlivé práva a povinnosti na seba naraziť."

Juraj Hrabko, moderátor: "Prepáčte, ak sa dostaneme teda k podstate tej veci a hovorí sa v tejto súvislosti hlavne o teritóriu, položím tú otázku priamo. Nech akýkoľvek Maďarsko prijme zákon, môže platiť na území Slovenska bez toho, aby s tým Slovensko súhlasilo?"

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Zákony majú teritoriálnu pôsobnosť. To vyplýva vlastne z vnútornej suverenity štátov. Nie je možné, alebo nie je prípustné, aby sa vnucovala vôľa obsiahnutá v zákone, niekomu inému, inému štátu. Lebo tým pádom by sme sa dopustili zasahovania do vnútorných vecí, prípadne by sme ako už bolo povedané, mohli nejakým spôsobom ohroziť suverenitu tohto štátu."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pani Kunová."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "No samozrejme otázka suverenity je veľmi dôležitá, ale ja musím zdôrazniť, že dnes v práve a v globálnom svete tie otázky suverenity sú nejakým spôsobom prekonané. Napríklad keď zoberiem opäť len doktrínu priameho účinku práva Európskej únie, kde právo ktoré vytvárajú inštitúcie v Európskej únii platí na území jednotlivých členských štátov, kde sa štáty samozrejme na tom dohodli podľa určitého postupu, tak už nemôžem tak veľmi dôsledne dodržiavať tento princíp suverenity. Sú tu aj rozhodcovské sudy na území Slovenska. To len také určité oživenie tejto témy, lebo myslím, že niektoré tie zásady medzinárodného práva práve v tomto období sú prekonávané."

Juraj Hrabko, moderátor: "Možno sa dá povedať, že Slovensko je v tejto súvislosti na nohách, pretože ruší sa schôdza parlamentu, zasadá Bezpečnostná rada, stále hovoríme, iba kvôli jednej veci bol povolaný na konzultácie slovenský veľvyslanec pán Weiss z Maďarska do Bratislavy, európska diplomacie dostala rôzne úlohy. Opäť sa ale vrátim k tej otázke. Čo sa stane, keď maďarský parlament schváli zákon o dvojacom občianstve v akomkoľvek znení, nech im prisúdi čo im prisúdi, keď to Slovensko nebude uznávať takýto zákon? Čo sa stane potom? Čo môžu robiť?"

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "No pokiaľ by došlo k takejto situácii a dúfam že nedôjde, tak by vlastne sa pokúsili o exteritoriálnu pôsobnosť ich zákona na území Slovenska. A ja osobne sa domnievam, že toto by nebolo prípustné."

Juraj Hrabko, moderátor: "No ale tu by to neplatilo predsa. Pokiaľ Slovensko s tým nebude súhlasiť, tak tu ten maďarský zákon, alebo zákon schválený v Maďarsku platiť jednoducho nemôže predsa, nie?"

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "No lenže on sa vzťahuje na občanov Slovenskej republiky maďarskej národnosti. Ja viem, že určite by tu nechodili nejakí emisári, ktorí by tu rozdávali nejaké doklady o štátnom občianstve, ale táto osoba by vlastne vycestovala do Maďarska, kde by tieto doklady mohla obdržať."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pani Kunová."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "My o tejto otázke hovoríme teraz hypoteticky, nevidíme ten zákon samotný."

Juraj Hrabko, moderátor: "Áno, modelujeme, samozrejme."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Ja by som upozornila samozrejme na určité ustanovenie práve Európskeho dohovoru o občianstve, že každý štát vo svojej vnútroštátnej právnej norme ustanoví možnosť naturalizácie osôb, ktoré majú zákonný, alebo obvyklý pobyt na jeho území, čo sa v zákone zdôrazňuje. Z medzinárodného práva vyplýva, že štát si môže určiť okruh osôb, ktoré považuje za svojich občianov, ale zároveň s týmto princípom iste musí rešpektovať suverenitu. A ja sa domnievam, že dovedy, pokiaľ bude konečná verzia tohto zákona, budú diplomatickou formou obidva štáty rokovať. V zásade dvojité občianstvo je z historicko-právneho hľadiska, ale aj zo súčasného hľadiska dovoleným inštitútom. Takže ja by som ho až tak nedémonizovala ako sa to zvykne v našich médiách robiť. Treba uvažovať, aby skutočne bolo uplatnené na základe medzinárodného práva, európskych štandardov a takisto nášho práva."

Juraj Hrabko, moderátor: "Len k tomu treba zrejme vôľu oboch strán. Pán Mráz, nech sa páči."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Tu snáď by bolo treba zdôrazniť ešte jednu vec. Otázku pobytu. Pretože na otázku pobytu je viazané aj štátne občianstvo. Ak by osoba žila na území štátu a by chcela, požiadala by, tak samozrejme štátne občianstvo za určitých okolností, pri splnení podmienok, by mohla dostať. Ale aby som ja dával štátne občianstvo niekomu kto u mňa vôbec nežije, len dajme tomu má nejaký pôvod, tak to zase myslím že nie."

Juraj Hrabko, moderátor: "Dobre, veď bude to celé pod kontrolou. Pani Kunová, chceli ste reagovať."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Snáď len doplním, že aj pri statuse Slovákov žijúcich v zahraničí sa vyžaduje určité obdobie, kedy majú mať vlastne splnenú tú podmienku pobytu. Keď už by sme pozerali určitú analogickú situáciu, tak určite by sme mohli zdôrazniť tento náš zákon."

Juraj Hrabko, moderátor: "Zrejme sa to celé aj tak, aj tak bude pod kuratelou medzinárodného spoločenstva, či nie? Predpokladáte že nie? Dostane sa to na medzinárodné pole, napokon aj Slovensko vyhlasuje, že sa obráti na vysokého komisára, čiže nebude to ako len tak možné jednostranný krok urobiť. Druhá vec je ale a to je zrejme, Maďarsko hovorí, že teraz ani nejde tak o príslušníkov maďarskej menšiny žijúcich na Slovensku, skôr ide o Rumunsko a tieto ďalšie okolité štáty ktoré sú a ktoré to dvojité občianstvo nemajú. Nie je tam cesta, to je aj otázka nášho poslucháča, v prípade schválenia takéhoto zákona, vieme že Rumuni voči nemu neprotestujú, že by sa stali následne akýmiśi spôsobom aj občanmi Európskej únie? Hrozí tam takéto nejaké nebezpečenstvo?"

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Oni v zásade sú občanmi Európskej únie."

Juraj Hrabko, moderátor: "Áno, ale Srbsko, Chorvátsko a tieto ďalšie krajiny myslím, lebo tých sa to má všetko týkať."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "No určite. Práve tieto otázky, ktoré by s tým boli spojené, by museli byť prehodnocované v rámci rokovaní s Európskou úniou a ja si osobne myslím, že by sa určite práve táto otázka dostala na rokovanie aj s predstaviteľmi inštitúcií Európskej únie, pretože je to chápané práve tak ako som to citovala z paragrafu 20 Lisabonskej zmluvy, že sa občanom Európskej únie stáva občan členského štátu."

Juraj Hrabko, moderátor: "Čiže dá sa povedať, že celý tento spor, ktorý teraz vedíme, v úvodzovkách spor samozrejme, je už dnes pod kontrolou Európskej únie príslušných orgánov, alebo to vyplýva z toho, že Maďarsko pred schválením toho zákona má ho konzultovať s orgánmi Európskej únie? Práve vzhľadom na to čo sme hovorili, že by vlastne pribudli aj občania Európskej únie, hoci ich štáty členmi nie sú."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Ja neviem ako pán profesor Mráz, ale ja nevidím tú situáciu až tak dramaticky, pretože ako znovu zdôrazňujem, my ten zákon nevidíme, hovoríme len hypoteticky, museli by sme mať znenie toho zákona a pokiaľ to znenie tuná nie je a zatiaľ nič neporušuje, tak nemajú vlastne ani dôvod inštitúcie Európskej únie nejakým spôsobom monitorovať ten stav."

Juraj Hrabko, moderátor: "Je predpoklad, ani ja nepoznám presné znenie, pretože žiaľ maďarsky neviem, takže si ho neviem prečítať a preložiť, ale ten fakt ktorý spomínal aj pán Mráz, určite tam je, že pôjde o udelenie občianstva nie na základe teritórií, ale na základe pôvodu, identity. Čiže toto keď zoberieme ako fakt, takže v tomto prípade?"

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "V každom prípade je to zaujímavá otázka ktorú ste položili, pretože si myslím, že takto postavená otázka sa stane predmetom rokovani multilaterálnych na úrovni Európskej únie, ale zatiaľ tam nevidím dôvod."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pán Mráz."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Ja sa domnievam, že keď vznikne problém, tak samozrejme ten problém sa riešiť bude. A teda aj Európska únia vstúpi, alebo jednotlivé inštitúcie vstúpia do problémov, keď to budú považovať za potrebné."

Juraj Hrabko, moderátor: "Myslíte si, alebo prečo podľa vás neprotestujú iné tie krajiny, ktorých sa má to dotknúť tento novoprijímaný zákon? Spomínali sme Rumunsko atď. Tie okolité štáty. Pretože tam ešte to dvojake občianstvo nie je. Protestuje vlastne iba Slovensko."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "To je možno že aj pochopiteľné, pretože vzťahy medzi Slovenskom a Maďarskom momentálne nie sú najlepšie a teda každý sa snaží brániť a samozrejme ohradiť voči kroku toho druhého, pokiaľ sa domnieva, že ho poškodzuje."

Juraj Hrabko, moderátor: "Dobre. Skúsme ešte povedať, pretože predseda vlády Robert Fico hovorí aj o tom, že ak by tu bol takýto zákon schválený a jednoducho by prišlo k akémusi udeľovaniu občianstva pre príslušníkov maďarskej menšiny žijúcich na Slovensku, upraví ústavu, upraví zákony, že sa na tom dohodne tak, aby takýmto aktom, kedy prijmú tí príslušníci maďarskej menšiny žijúcej na Slovensku štátne občianstvo Maďarska, stratili občianstvo Slovenskej republiky. Prvá otázka je, dostaneme sa aj k českej úprave, pretože na tú sa odvoláva, ale prvá otázka, mňa skôr zaujíma, ako je toto ošetrené občianstvo z hľadiska akejsi ochrany súkromia. Inými slovami, ako my budeme mať v takom prípade možnosť, a my rozumiem Slovensko, dozvedieť sa či tento príslušník maďarskej menšiny, povedzme Aladár žijúci v Dunajskej Strede, je zároveň aj príslušníkom, teda štátnym občanom Maďarskej republiky? Zrejme Maďarská republika nemá, alebo má povinnosť vydávať takéto informácie že áno, táto osoba je štátnym občanom: A máme takú povinnosť my? Keď to zoberieme v globále? Má to nejakým spôsobom potvrdzovať, keď samotný ten občan to nechce? Tak že sa neodvoláva na to."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Ja sa domnievam, že s tým bude problém, pretože tieto informácie určite nejak nebudú jednoducho overiteľné a zverejňované. Tu snáď ešte jednu vec by som, alebo na jednu vec by som poukázal, že totiž akonáhle by osoba nadobudla štátne občianstvo, tak štát, ktorého je táto osoba štátnym občanom, ak by sa tá osoba dostala do nejakých problémov, by mohol uplatniť tzv. diplomatickú ochranu a to už je bezprostredný zásah do vnútorných záležitostí štátu, pretože on s domnieva, že môj občan je ohrozený na teritórii toho štátu a teda budem na to reagovať."

Juraj Hrabko, moderátor: "Môžete nám modelovať nejaký príklad?"

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "No príklad, nejaký orgán štátu buď to poškodí, alebo neudeliť niečo čo by udeliť mohol, alebo mal v prospech tejto osoby, ona sa obráti na štát ktorého je štátnym občanom, no a v tom prípade už vstupuje, alebo môže do toho vstúpiť ten druhý štát, že bude tlačiť diplomatickou cestou na ten štát, ktorého orgán nevyšiel v ústrety, alebo ktorého orgán poškodil jeho štátneho občana."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pani Kunová."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "No ja snáď len na margo tej informovanosti, prípadne ľudí či niekto má alebo nemá dvojité občianstvo. Ja nevidím dôvod, tam určite bude platiť aj ochrana osobných údajov, celý systém legislatívny a okrem toho ľudia s dvojitým občianstvom sa na území Slovenska pohybujú bez toho, že by niekomu hlásili, že majú dvojité občianstvo. Takže tá otázka si myslím je trochu odťažitá. Čo sa týka vyhlásení, určite by som zdôraznila článok 5 Ústavy SR, že nikomu nemožno odňať občianstvo SR proti jeho vôli. Toto je znovu zdôraznené aj v samotnom zákone o štátnom občianstve, to znamená, že opäť sa zdôrazňuje proti jeho vôli."

Juraj Hrabko, moderátor: "Áno, len ústava ide novelizovať a s tým článkom sa dá narábať. To je vlastne avízo pána premiéra Fica, ktorý hovoril, v prípade potreby zmeníme aj ústavu."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Ja by som rada zdôraznila, že je to jeden zo základných princípov, ktorý je práve uvedený aj v Európskom dohovore pre občianstvo. To znamená, že asi v tomto smere by ten postup nemohol byť."

Juraj Hrabko, moderátor: "Ako to potom funguje v Českej republike? Tou sa zvykne argumentovať. Tam to predsa funguje."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Štátny občan Českej republiky stráca štátne občianstvo zo zákona automaticky okamžikom, ak na základe výslovného, a to zdôrazňujem, výslovného prejavu vôle nadobudne cudzie štátne občianstvo a sú tam určité výnimky, napríklad v prípade uzatvárania manželstva. Čiže je zdôraznený opäť ten fakt, na základe výslovného prejavu vôle. Nestratí ho v prípade, že získal napríklad štátne občianstvo zo zákona, tak v tom prípade má právo na dvojité občianstvo."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pán Mráz."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "No v tomto prípade, nemyslím tým Českú republiku, ale v prípade o ktorom hovoríme, vlastne on by ten jednotlivec by konal, on by prejavil svoju vôľu, lebo chce získať."

Juraj Hrabko, moderátor: "Áno, tak to má byť vlastne, že na základe individuálnej žiadosti."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "A tým pádom, keď by on získal štátne občianstvo, tak sa zaviazal, použijem termín ktorý je taký zrozumiteľný, poslušnosťou voči tomuto štátu ktorý mu to štátne občianstvo udelí a tým vlastne sa ten druhý štát, ktorého už je štátnym občanom, mohol cítiť byť ukrižovaný, alebo poškodený."

Juraj Hrabko, moderátor: "Prípady Českej republiky sa teda nedá vzťahovať aj na Slovensko? Slovensko-maďarské vzťahy teda ktoré riešime o dvojacom občianstve? My nemôžeme prijať takú úpravu ako má Česká republika? Aj po novelizácii ústavu samozrejme."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Viete, my sme ďalej naviazaní aj na ďalšie bilaterálne zmluvy s inými štátmi. Ten historický a teritoriálny vývoj na Slovensku je trochu iný ako bol v Českej republike, tam sú určite politické dôvody aj iné, takže.."

Juraj Hrabko, moderátor: "Aj tu máme politické dôvody, aj Maďarsko má politické dôvody, aj Slovensko má politické dôvody."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Ja si nemyslím, že týmto smerom, nejakým opakovaním určitého právneho vzoru, by to bolo možné. Skôr si myslím, že by možno bolo možné regulovať túto právnu úpravu spoločne v niektorých členských štátoch a koordinovať túto právnu úpravu tak, aby k týmto situáciám, nevznikli takéto situácie na úrovni Európskej únie, ale to je otázka zase, že by sa museli posunúť niektoré kompetencie z členských štátov na Európsku úniu. Myslím teraz len na náš región, nemyslím na regióny, ktoré nespádajú pod Európsku úniu."

Juraj Hrabko, moderátor: "Pán Mráz."

Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Ja by som vo všeobecnosti na objasnenie chcel povedať jednu vec, že ak udeľuje štát štátne občianstvo na základe žiadosti niekomu, tak on vtedy má stanovené určité podmienky. A jednou z tých podmienok môže byť, ako je to napríklad u nás, že žiadateľ musí byť bezdomovec, alebo že musí predložiť doklad o vypustení zo štáto-právneho zväzku. Prísľub pre budúcnosť. Čiže toto je bežná prax, ktorá je používaná štátne."

Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty UK v Bratislave: "Možno už do budúcnosti máte teda na mysli asi tú situáciu."

Juraj Hrabko, moderátor: "Dnešnými hosťami relácie Z prvej ruky boli Vlasta Kunová, riaditeľka Ústavu medzinárodných vzťahov Právnickej fakulty Univerzity Komenského a Stanislav Mráz, vedúci Katedry medzinárodného práva **Ekonomickej univerzity**. Ďakujem za veľmi zaujímavú diskusiu, želim všetko dobré, dovidenia."

Hostia: "Ďakujeme, príjemné popoludnie."

Juraj Hrabko, moderátor: "Vás vážení poslucháči aj v mene vysielacieho tímu zdraví moderátor Juraj Hrabko. Dovoľujeme si." Dovoľujeme si.

[Späť na obsah](#)

28. Módná šou patrila spomienke na modelku

[Téma: Ekonomická univerzita; Zvolensko-podpolianske noviny; 18/05/2010; 19/2010; s.: 7; Spoločnosť; LUBICA MOJŽIŠOVÁ]

ZISK Z PREHLIADKY KRÁSY A MÓDY IŠIEL NA POMOC DEŤOM

Súťaž krásy s hľadaním novej tváre pre kozmetickú značku mala charitatívny rozmer.

ZVOLEN. Módná šou, na ktorej sa vo Zvolene hľadala tvár pre dánsku kozmetickú značku na Slovensku, mala predovšetkým charitatívny rozmer.

Zisk z prehliadky módy a krásy sa rozhodli organizátori venovať Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici na kúpu bronchoskopu; špeciálneho, veľmi tenkého diagnostického prístroja na dýchacie cesty.

Na pamiatku

Konkurzov do súťaže o prvú slovenskú tvár kozmetickú značky sa zúčastnilo viac ako tisíc mladých dievčat z celého Slovenska. Do finále ich postúpilo pätnásť. Víťazkou sa stala 17-ročná študentka gymnázia Michaela Karaková z Banskej Bystrice, ktorá sa najviac páčila aj publiku a odniesla si zároveň cenu Girl Sympatia.

Finálový večer sa niesol v duchu spomienky na modelku Andreu Šimovú z Banskej Bystrice, ktorá pred tromi rokmi zomrela na cystickú fibrózu. Mala 22 rokov a pred sebou sľubnú kariéru modelky.

"Poznali sme sa sedem rokov, robila pre moju modelingovú agentúru. Fotografovala pre Elite a za sebou mala aj módnou prehliadku pre Jeana-Paula Gaultiera. Robila ju krátko pred svojou smrťou. Takáto príležitosť býva vo svete modelingu odrazovým mostíkom," povedala Eva Droppová-Jablonská, vicemiss z roku 1992, ktorá bola iniciátorkou módnej šou na Andreinu pamiatku. "Cystická fibróza je dedičné ochorenie, ktoré postihuje pľúca a pankreas. Ročne sa s týmto ochorením narodí na Slovensku 15 - 20 detí. Preto sme sa rozhodli zozbierať peniaze na bronchoskop, ktorý toto závažné ochorenie umožní včas diagnostikovať."

K výťažku z finálového večera vo výške 3-tisíc eur prispela sumou 2-tisíc eur aj Slovenská autobusová doprava Zvolen.

Jedna duša, dva telá

Do finále súťaže sa prebojovali aj dve nerozlučné kamarátky; Simona Nečasová a Marta Nemcová z Hontianskych Nemiec. Poznajú sa takmer celý život. Spolu chodili do materskej školy, neskôr do základnej, spolu absolvovali štúdium na krupinskom gymnáziu. V súčasnosti obidve študujú prvý rok na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** rovnaký odbor podnikanie v obchode a cestovnom ruchu. Samozrejme, že spolu sedeli v jednej školskej lavici a dnes spolu obývajú internátnu izbu.

"Sme ako jedna duša a dve telá," zasmiala sa Simona. "Rovnako zmýšľame, často rovnako reagujeme, máme rovnakú slovnú zásobu. To nás priviedlo na tú istú školu."

Obidve sa vlni rozhodli skúsiť šťastie v modelingu. Za sebou majú módnou prehliadky s kolekciami športového odievania. Súťaž krásy, ktorá sa konala vo Zvolene, bola ich prvou takouto skúsenosťou. "Neľutujeme, že sme si to vyskúšali. Máme nové zážitky, vieme, ako to funguje aj v zákulisí. A vôbec to nie je také jednoduché, aké sa to mnohým zdá."

Predstavu, že by ich mohla rozdeliť žiarlivosť či závisť, ak by jedna z nich súťaž vyhrala, Simona nepripustila. "To určite nie, to by sa nestalo," povedala rozhodne. Napokon, ako dodala, ich prioritou je nateraz škola, nie modeling.

LUBICA MOJŽIŠOVÁ

[Späť na obsah](#)

29. Firmy chcú prax získanú už počas štúdia

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 20/05/2010; s.: 11; SERIÁL HN; Dušan Uhrin]

Najmladší manažéri. Počet uchádzačov o miesto je väčší ako v minulosti, nižší vek však nemusí prekážať.

Kto riadi automobilový biznis na Slovensku?

Aký vývoj nás čaká a ako najvýhodnejšie kúpiť či postarať sa o svoje auto? Čítajte v novom seriáli HN.

Bratislava - Časy, keď sa manažérmi stávali mladí ľudia bez praxe, sú preč. Je to prirodzený vývoj a kríza tento proces len urýchlila.

Mladí manažéri mali podľa hovorca BMW Milana Stupku u nás od revolúcie až doteraz veľkú príležitosť, ktorá prichádza raz za sto rokov. "Kolegovia v centrále v Nemecku nám závideli, ako rýchlo sa dala urobiť profesionálna kariéra u nás, respektíve vo východnej Európe. Vznikali tu množstvá pozícií, na ktoré musíte na Západe čakať oveľa dlhšie, keďže trh je tam stabilizovaný," vysvetľuje.

Dvojičky manažmentu

Vo firmách je podľa Ivony Valušekovej zo spoločnosti Auto Valušek osvedčená kombinácia dvojičiek manažmentu. "Ide o mladého manažéra v kombinácii so starším skúsenejším vedúcim, ktorý si v podstate vychováva svojho následníka.

Učí ho diplomacii a rozvážnosti, zapája do projektov, a postupom času mu prenecháva i pomernú časť rozhodovania, čím sa postupne pasuje do roly kontrolóra," hovorí.

"Myslím si, že je všeobecne viac kandidátov, než ich bolo pred krízou, čo však nemusí znamenať, že získať pozíciu je ľahšie," tvrdí Market manager spoločnosti Renault Peter Slánský. Určite je vyšší počet uchádzačov, ale potom záleží na konkrétnom človeku, či spĺňa predpoklady spojené s vykonávanou pozíciou.

"Ak áno a je ten najlepší kandidát, tak ponuku dostane." Na mladých ľuďoch sa dnes kladú vysoké nároky nielen z hľadiska teórie, ale aj praxe. Práve prepojenie vedomostí a skúseností je podľa hovorca Volkswagen Slovakia Vladimíra Machalíka pre absolventov veľmi dôležité.

Vychovávajú vlastných

"Pre uplatnenie po štúdiu je tiež dôležité dôkladne si premyslieť odbor, ktorý chce mladý človek študovať.

Ak sa totiž chce o technické pozície uchádzať absolvent humanitných odborov, má automaticky zložitejšiu štartovaciu pozíciu. "Automobilky pomáhajú absolventom a študentom rôznymi programami. Mnohé si tak vychovávajú vlastných odborníkov. Spoločnosť Škoda ponúka podľa hovorkyne Lucie Busquet absolventom vysokých škôl takzvaný Trainee program v závodoch Mladá Boleslav, Kvasiny a Vrchlabí. "Študentom ponúkame spoluprácu už počas školy." Podobné programy má tiež spoločnosť Renault, Volkswagen, BMW či Kia. Dušan Uhrin

Vladimír Kuruc vedúci plánovania lakovne

Má 33 rokov. Je absolventom odboru tepelná energetika a technika prostredia Strojníckej fakulty STU v Bratislave. Už počas štúdia na vysokej škole a krátko pred príchodom do Volkswagen Slovakia pôsobil na viacerých technických pozíciách ako projektant a technik na Slovensku aj v Nemecku. Do Volkswagen Slovakia nastúpil v rámci trainee programu v roku 2000 na oddelenie plánovania montáže. V roku 2004 sa stal vedúcim plánovania lakovne. Podieľal sa na nábehu vozidiel Audi Q7, prvej aj druhej generácie Volkswagenu Touareg, Porsche Cayenne a Škody Octavia. "Najdôležitejšie je neustále vzdelávať sa, učiť sa nové veci, ale tiež počúvať. Byť manažérom totiž znamená preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, viesť tím ľudí, včas rozpoznávať, analyzovať a vyhodnotiť rôzne situácie. A to sa nedá naučiť z roka na rok."

Matúš Paľa riaditeľ predaja

Narodil sa 18. júla 1979 v Bratislave. Po absolvovaní francúzsko-nemeckého gymnázia v Bonne vyštudoval medzinárodné podnikanie na Obchodnej fakulte **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Časť štúdia strávil na Université Marne-la-Vallée v Paríži. V Peugeot Slovakia pôsobí od roku 2003, kedy nastúpil na pozíciu manažéra flotilového predaja spoločnosti. Necelých päť rokov na tejto pozícii mu umožnilo zbližiť sa so širokou rodinou firemných zákazníkov značky, vybudovať si dobré vzťahy so sieťou autorizovaných predajcov Peugeot a zžiť sa s hodnotami tradičnej francúzskej značky. Od februára 2008 sa stal vo veku 28 rokov riaditeľom predaja a členom riaditeľskej rady spoločnosti. Zodpovedá za predajné výsledky značky na slovenskom trhu, projekt jazdených vozidiel, flotilový predaj, logistiku nových vozidiel a obchodný rozvoj autorizovaných dilerov značky v SR.

Ján Mastalič manažér oddelenia všeobecného nákupu

Má 31 rokov. Ako absolvent Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov na Žilinskej univerzite začal svoju kariéru v oblasti logistiky ako disponent v zasielateľskej firme Frans Maas v roku 2003. Do spoločnosti Kia Motors Slovakia nastúpil v roku 2005 na pozíciu špecialistu oddelenia všeobecného nákupu so špecializáciou na dopravu a colnú problematiku. Od januára 2010 pracuje vo funkcii manažéra všeobecného nákupu. "Náplňou mojej práce je zabezpečiť plynulý tok materiálov pre výrobu z krajín mimo Európskej únie so súvisiacou colnou agendou, predovšetkým v oblasti colných režimov s

ekonomickým účinkom. Daná práca je veľmi rozmanitá a dynamická, čo mi prináša mnoho skúseností a nových poznatkov. K tejto práci pristupujem s veľkou zodpovednosťou a rešpektom. "

Ivona Valušková Risk Manager spoločnosti

Má 27 rokov. Vyštudovala na Fakulte managementu UK v Bratislave. Svoje štúdium si na tej istej univerzite rozšírila v roku 2008 o titul PhDr. Počas doktorandského štúdia sa zamerala na vývoj v automobilovom priemysle v porovnaní so štandardmi v Európskej únii. Kariéru v automobilovom priemysle začínala už v roku 1997 v spoločnosti Auto Valušek, kde pracovala na pozícii PR manažérky. Počas svojho štúdia absolvovala niekoľko zahraničných stáží. Od roku 2008 do roku 2009 pracovala pre spoločnosť Škoda Auto Mladá Boleslav, v rámci ktorej absolvovala stáž na pozícii Risk Managera vo Volkswagen Group Rus v Moskve. Medzi jej prednosti patria kreatívne myslenie, komunikačné a organizačné schopnosti, flexibilita a nezávislosť. Oblubuje parkúrové jazdenie, snoubording a golf. Tiež pracovala na výskume Rozhodovacie procesy založené na etických princípoch.

Lucia Busquet vedúca oddelenia Public Relations

Má 29 rokov. Vyštudovala medzinárodné vzťahy na Obchodnej fakulte **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. V automobilovom biznise sa pohybuje už šesť rokov. Ako produktová manažérka odštartovala svoju kariéru u importéra Renault Slovensko, kde sa podieľala na produktovej politike značky Renault na Slovensku. Od júna 2005 pôsobila v T. O. P Auto Slovakia, dovozcovi značky Volvo, ako PR a produkt manažérka. V tejto pozícii mala na starosti produktovú stratégiu spoločnosti a komunikáciu s verejnosťou. Od novembra 2007 pracuje ako vedúca oddelenia Public Relations spoločnosti Škoda Auto Slovakia. Zodpovedá za externú komunikáciu firmy, organizáciu eventov na podporu značky a vedenie PR agentúry. Má tiež na starosti filantropické aktivity spoločnosti a je šéfredaktorkou firemného časopisu Škoda Magazín. "Dôvera zákazníkov k značke sa buduje dlhodobo. Mojm cieľom je, aby sa naši zákazníci, médiá aj široká verejnosť mohli vždy spoľahnúť, že Škoda je tu pre nich, že s nimi komunikuje a rozumie im. "

Matúš Baltazarovič Junior Marketing Manager BMW a Mini

Má 25 rokov. Vyštudoval marketingovú komunikáciu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. V rokoch 2000 až 2004 pracoval v spoločnosti Kenvelo. Potom v roku 2006 pracoval ako marketingový a obchodný asistent pre spoločnosť St. Nicolaus. V roku 2006 odišiel pracovať na dva roky do Spojeného kráľovstva. Od roku 2007 pracuje na svojej súčasnej pozícii v spoločnosti BMW Group Slovakia v Bratislave. Zodpovedá napríklad za lokálne aplikovanie medzinárodného webového prostredia značiek BMW a Mini, či za vzťahy s médiami a ich monitoring. "Chlapcom sa buď páčia autá alebo dievčatá. Mne sa zapáčila samolepka auta, ktorú som mal nalepenú na skrinke v detskej izbe. Napokon som prišiel na to, že práve tento svet štyroch kolies ma zaujíma. Všetko, čo sa mi v živote páči, sa točí okolo veľkých či malých, rýchlych či športových, luxusných a drahých, malých a výhodných, skrátka štvorkolesových hračiek nás dospelých. Na mojej práci sa mi páči jej tempo a život, akým žije tá-ktorá značka v nás a prostredníctvom nás. "

Peter Slánský Market Manager

Má 30 rokov. Vyštudoval na Českej poľnohospodárskej univerzite. Pracovať začal už v roku 1997 v rodinnom podniku v maloobchode a veľkoobchode s kozmetikou a drogériou. V roku 2004 pracoval v Beiersdorfe ako Trade Marketing Specialist, neskôr do roku 2005 pre spoločnosť Carrefour ako nákupca oddelenia drogérie a kozmetiky, kde zodpovedal za sortiment, cenotvorbu a marketingovú podporu. Potom začal pracovať ako Product Manager spoločnosti Lyreco. Od roku 2008 až do súčasnosti pôsobí ako Market Manager v spoločnosti Renault Slovensko. Na starosti má podporu vybraných modelov značky Renault a obchodné výsledky v rámci slovenského trhu. "Musím mať prehľad nielen o našich modeloch, ale aj o situácii na trhu, vedieť reagovať na zmeny a prinášať riešenia lokálneho aj národného formátu. Tiež organizujem rôzne eventy v rámci dílerskej siete, predstavenie nových modelov v rámci tlačových konferencií a podobne. Môžem povedať, že práca je veľmi rôznorodá a nenecháva človeka zapadnúť do stereotypov, čo je presne to, čo na nej veľmi oceňujem. "

[Späť na obsah](#)

30. NEHCEME MAŤ IMIDŽ "FAN STRANY"

[Téma: Ekonomická univerzita; Harmonia; 21/05/2010; 05/2010; s.: 28, 29; ROZHOVOR; Redakcia]

Do politiky vstúpil najmä preto, aby mohol v našom štáte výrazne zmeniť pravidlá. "Desať rokov som podnikal, čas sa naplnil a chcelo to zmenu.

No nechceme byť len stranou 'fan party', ponúkame konkrétne riešenia vážnych spoločenských problémov, " hovorí predseda strany Sloboda a Solidarita (SaS) Ing. Richard Sulík

- V čom sa SaS odlišuje od ostatných politických strán? V mnohých veciach. Dali sme si záležať na odbornom programe.

Sme jediná pravicová a liberálna strana.

A sme strana bez komunistov a eštebákov.

- Sympatické je, že ako jednu z podmienok vstupu do strany vyžadujete daňové priznania na internete.

Áno.

Okrem toho musí každý záujemca o členstvo v SaS podpísať čestné vyhlásenie.

Chceme poznať záujemcov a vedieť, akých budeme mať členov.

- Vaša predvolebná kampaň je zameraná najmä na strednú a mladšiu generáciu.

Máme veľa mladých voličov, ale naše reformné riešenia, najmä detailne rozpracovaná reforma odvodov, sa týka všetkých obyvateľov, predovšetkým dvoch miliónov pracujúcich. No nechceme mať len imidž "fan strany".

- Napríklad takej, ktorá propaguje marihuanu?

To nie je pravda. My len nechceme, aby 20-ročné deti skončili v base so záznamom v registri trestov kvôli takejto hlúposti. Paradoxné je, že naša spoločnosť toleruje alkohol bez problémov, hoci na jeho následky zomiera ročne približne 5000 ľudí. Ide nám o primeranosť trestov. Dnes napríklad dostane človek za neúmyselné zabitie tri roky, ale ak u niekoho nájdú štyri-päť marihuanových cigariet, dostane päť rokov. To je absurdné!

Chceme, aby prechovávanie marihuany nebol trestný čin, ale priestupok. A týka sa to len marihuany a ničoho iného. No nie sme za jej legalizáciu. V našom programe však riešime predovšetkým množstvo naozaj vážnych problémov.

- Môžete hovoriť konkrétne? V programe máme viac ako 120 konkrétnych návrhov.

Myslím si, že vieme zlepšiť život na Slovensku. Ide najmä o komplexnú reformu odvodov, ale aj podnikateľských slobôd. Máme dobre rozpracovaný program, ktorý už bol niekoľkokrát pochválený ako najlepší predvolebný program politických strán.

- Napríklad? Návrhy v školstve smerujú k väčšej miere rozhodovania škôl. Chceme, aby mali jeden normatív ako zdroj financovania od štátu. Dnes školy dostanú normatív plus knižky plus peniaze na opravu strechy a potom im z krajských úradov diktujú, na čo majú peniaze použiť. V zdravotníctve navrhujeme, aby ten, kto si celý rok nečerpal zdravotnú starostlivosť, dostal polovicu svoj - ho odvodu nazad. V súdnictve navrhujeme zaviesť audiozáznamy, ale aj prísnejšiu kontrolu sudcov. Máme prepracovanú aj kapitolu k rómskej problematike. Naš program je komplexný a má veľa konkrétnych návrhov.

- Prečo by vás mali voliť mladé rodiny?

Lebo im zoberieme oveľa menej na odvodoch.

Na to máme vyrobenú pomôcku, otáčacie koliesko, kde si môžu v závislosti od množstva detí a príjmu celej rodiny vytočiť, o koľko im vzrastie čistý príjem.

- Prečo ste sa rozhodli vstúpiť do politiky?

Najmä preto, že sa v našom štáte dajú výrazne zmeniť pravidlá. Desať rokov som podnikal, čas sa naplnil a chcelo to zmenu. Myslím, že v politike je čo robiť, preto sa tu plánujem istý čas zmysluplne angažovať. Predtým tu bola pravicová a liberálna strana ANO, no tá zanikla a priestor ostal neobsadený. My zakladajúci členovia SaS sme si povedali, že by sme ho mohli obsadiť a zatiaľ sa nám celkom darí.

- Myslíte si, že chudobný človek by do politiky nemal vstupovať? Pravdou je, že kto nemá zabezpečené živobytie, má si ho najprv zabezpečiť. Pokiaľ ide o rozpočet našej strany, na kampaň dávame 300-tisíc eur.

Na členskom sme vybrali okolo 200-tisíc, ďalšie peniaze sme dostali od našich členov v daroch. Všetky výdavky aj príjmy sú na našej webovej stránke

- Čo vaša rodina? Som rozvedený, mám štyri deti. Dcéra má 16 rokov, syn 14 a z "čerstvého kola" mám ešte polročnú dcérku a dvaapolročného syna.

- Beriete svoje deti ako partnerov? Tie staršie určite. S dcérou sa viem baviť ako s úplne rovnocenným partnerom. Hoci si nemyslím, že by sa moje deti raz chceli angažovať v politike, je pre mňa silnou motiváciou, aby chceli žiť na Slovensku.

- Debatujete s deťmi aj o politike? Často a rád. Moja dcéra teraz rada mudruje. Ale aj moja bývalá svokra, dcérina babka - to je veľký politický komentátor. Keď som s nimi, je vždy o čom hovoriť.

- Neofutovali ste svoj vstup do politického diania - trebárs aj v súvislosti so stratou súkromia? Je pravda, že súkromie postupne strácam. Do istej miery som s tým aj rátal. Nie je to zatiaľ dramatické, reportéri mi nestoja za dverami a dúfam, že k tomu ani nepríde. Je to zriedkavé, aby takto sledovali politikov, na to sme príliš bezvýznamní. Vybudovanie strany a rozbeh politickej kariéry však bol časovo veľmi náročný a teraz je už neskoro na banovanie.

- Veď ani podnikateľ sa v práci nezastaví.

V politike je toho ešte viac? Rovnako veľa. Keď som pred rokmi rozbiehal svoju firmu, v prvej fáze to bolo doslova od nevidím do nevidím. Vo fáze živelného rastu treba totiž všetko hneď a naraz a vždy je už neskoro. Budovanie politickej strany mi pripomenulo toto obdobie.

- Neodsunuli ste kvôli podnikaniu rodinu na vedľajšiu koľaj? V prvotnej fáze som ešte rodinu nemal. Začínal som v roku 1991 a dcéra sa narodila až v roku 1994. No pravdou je, že v ďalších rokoch podnikanie ovplyvnilo môj rodinný život a ukrojilo mi veľa času z môjho súkromia. Na druhej strane, venoval som sa mu desať rokov a dúfam, že zo zisku budem žiť možno až do konca života. To nie je zlé. Každý si musí zvážiť, či mu desať rokov stojí za to, aby sa potom mohol venovať tomu, na čo má chuť.

- Nemôže podnikanie aj za rozpad vašej rodiny? To nie je otázka podnikania.

Stále veľmi dobre vychádzam so svojimi staršími deťmi, aj s bývalou manželkou.

Navyše, teraz mám dve ďalšie deti, ktoré by som v pôvodnej rodine nemal. Je to obohatenie. S partnerkou nie sme zosobášení, ale spolu žijeme. Nič vo svojom živote by som nenechal.

- Kto stojí za názvom a logom strany?

Názov som vymyslel ja, všetko ostatné vymyslel Juraj Miškov.

- Prečo práve sloboda a solidarita? Sú to dve konkrétne hodnoty, ktoré sú pre našu stranu dôležité. Bol som proti, aby sme mali marketingový názov typu Smer, Vpred, teda nejaký ničnehovoriaci názov.

Chcel som, aby vyjadroval hodnoty, ktoré chceme realizovať v programe i v praxi.

Na týchto dvoch hodnotách by mala byť postavená aj spoločnosť.

- Aké hodnoty sú pre vás dôležité? Čím viac slobody pri zachovaní základnej miery solidarity. Na tom sa dá postaviť aj politická strana aj súkromný život.

- Akceptujete aj iné názory? Samozrejme, že áno. No keď vznikala strana SaS, spísal som, čo si pod slobodou a solidaritou predstavujeme, a potom sme hľadali ľudí, ktorí sú s tým stotožnení. Keď niekto prišiel a povedal, sloboda nie, som za to, aby sa o všetko staral štát, povedali sme mu, aby zvážil, či nepôjde radšej do inej strany. Hoci je povolené mať akýkoľvek názor, na druhej strane som presvedčený, že drvivá väčšina ľudí z SaS ich má v tomto smere rovnaké. Je veľmi dôležité ťahať za jeden povraz.

- Nemáte obavy, že vás časom politické prostredie zomelie a pojmy ostanú len na papieri? Nechajme sa prekvapiť. Robíme však opatrenia, aby sme neopustili hodnoty, ktoré sú v našom programe záväzné. Nemôžeme však s určitosťou povedať, čo sa stane v budúcnosti.

- Akým spôsobom prebieha u vás výber členov? Je veľmi náročný. Každý záujemca musí poslať životopis a čestné vyhlásenie o strane príslušnosti. Tí, ktorí prejdú sitom prvej selekcie, sú pozvaní na pohovor. O tých, ktorí prejdú pohovorom, napíšeme ostatným členom a opýtame sa, či nemajú výhrady voči ich prijatiu.

Keď nie, sú prijatí.

- Nemôže sa stať, že niekto nebude prijatý len kvôli osobnej averzii? Na pohovore musia byť za SaS vždy dvaja. Sú to profesionáli, preto nemám obavu, že by riešili osobné sympatie. No ak by tam bola prudká antipatia, tak pre mňa je aj toto dôvod. Načo sa zbytočne trápiť?

- Je meritom aj vzdelanie? Určite áno.

Sme stranou, ktorá chce meniť v krajine pravidlá, a na to potrebujeme odborníkov.

Samozrejme, nie každý, kto má vzdelanie, je aj odborník - aj ja poznám hlupákov, ktorí majú vzdelanie. Ale naopak to platí - každý odborník má aj patričné vzdelanie.

- Keď voľby dopadnú pre vás úspešne, čo urobíte na druhý deň? Poriadne to oslávime.

- Tak si zapálite :-)? To nie. Po voľbách sa najprv pozriem, ako dopadli ostatní. Uvidíme, kto sa do parlamentu dostane a podľa toho začne vznikať koalícia, ktorá prevezme moc v tejto krajine.

- S kým si viete predstaviť áno? A s kým rozhodne nie? Určite nie so Smerom, pretože voči Smeru sme sa jasne vyhranili od prvého dňa. Nie s HZDS nie je dôležité, lebo oni bojujú o prežitie na hranici 4-5 %.

Keby však k tomu došlo, ani s HZDS, ani so SNS by sme nešli vládnuť. Naša poveseť je pre nás dôležitá. Ostávajú pravicové strany. Musíme však počkať a vidieť, aké budú výsledky.
Denisa Marinkovičová Foto: www. sulik. sk

ING. RICHARD SULÍK

Narodil sa v r. 1968 v Bratislave, ale v 1980-om celá rodina emigrovala do Nemecka. Jeho rodičia aj dve sestry tam dodnes žijú. Na Slovensko sa vrátil v r. 1991 a po štúdiách v Nemecku začal študovať na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. V r. 1991 založil firmu FaxCopy, ktorú viedol do r. 2001. V r. 2002 oslovil vtedajšieho ministra financií Ivana Mikloša s návrhom rovnej dane. Stal sa jeho poradcom a vypracoval Koncepciu daňovej reformy, ktorá bola aj jeho diplomovkou. Bol riaditeľom firmy OLO, a. s. , v júli 2006 sa stal opäť poradcom ministra financií Jána Počiatka, kde zotrval do apríla 2007.

[Späť na obsah](#)

31. Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti - 5. časť

[Téma: Ekonomická univerzita; OBECNÉ NOVINY; 18/05/2010; 20/2010; s.: 21,22,33; Rozvoj spoločnosti; Redakcia]

Vízia a stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti Ekonomický ústav SAV (gestorské pracovisko) Ústav politických vied SAV, Ústav štátu a práva SAV Národohospodárska fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a vybraní experti

ZHRNUTIE

(Podklad na verejnú oponentúru)
Bratislava, február 2010

Zabezpečenie udržateľného a bezpečného rozvoja

Stratégia udržateľného a bezpečného rozvoja je prioritne zameraná na človeka, dôsledne vychádza z jeho potrieb a potrieb spoločnosti. Jej cieľom je kontrolovať celú sieť interakcií spoločnosť - krajina tak, aby bol zabezpečený environmentálne udržateľný ekonomický, sociálny a kultúrny rozvoj spoločnosti s rozhodujúcim akcentom na kvalitu života človeka.

Spoločnosť je systémom interagujúcich ekonomických, sociálnych a kultúrnych procesov. Krajina je systémom procesov, ktoré prebiehajú v anorganickej prírode (geologické, geomorfologické, klimatické, hydrologické, pedologické), v organickej prírode (biologické) a v spoločnosti (procesy využívania a kultivácie krajiny). Medzi spoločnosťou a krajinou tak jestvuje široké pole bezprostrednej interakcie. Interakcia má charakter spätnej väzby, ktorá má dve podoby. V prvom prípade spätná väzba znamená dynamickú rovnováhu krajiny. Krajina je kontrolovaná autoregulačnými procesmi, mení sa pomaly, pravidelne a spoločnosť sa stačí týmto zmenám prispôbovať. Zároveň spoločenské procesy nenarušujú autoregulačné mechanizmy krajiny. Takáto interakcia je predpokladom i zárukou environmentálne udržateľného rozvoja. V druhom prípade má spätná väzba charakter fluktuácie. Krajina sa mení rýchlo, chaoticky, nezvratne a spoločnosť nie je schopná týmto zmenám sa prispôbovať, v dôsledku čoho dochádza k devastácii krajiny, čo je hrozbou pre udržateľný a bezpečný rozvoj spoločnosti.

Celostne chápaná stratégia udržateľného a bezpečného rozvoja spoločnosti sa skladá z viacerých čiastkových stratégií, ktoré musia byť priestorovo diferencované, musia odzrkadľovať priestorovú pestrosť slovenskej krajiny a reagovať na rýchlo sa meniace prírodné, ale aj spoločenské procesy. V súčasnosti sú takými procesmi klimatické zmeny. Globálne, dlhodobé klimatické zmeny sa prejavujú v čoraz častejších extrémnych prírodných katastrofách, ktoré vyvolávajú dlhý rad reťazových reakcií a spôsobujú množstvo škôd s nimi spätých. Tieto procesy možno v istej miere ovplyvniť a škody minimalizovať prijatím vhodných strategických opatrení v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, racionálnym manažmentom povodí, realizáciou konkrétnych opatrení v činnostiach spätých s tvorbou emisií, s likvidáciou odpadov a so znečisťovaním životného prostredia.

Aby sa však dali robiť účinné strategické rozhodnutia a prijímať opatrenia na rozvoj našej spoločnosti, treba zmeniť súčasnú spoločenskú klímu, ktorú dnes často určujú viac médiá než veda. Na ozdravenie takejto klímy treba vedu postaviť na miesto, ktoré jej v spoločnosti patrí, a zabrániť tomu, aby sa spoločenské vedomie formovalo v atmosfére "diskusii", v ktorých ako rovnocenný partner k vedeckému postoju neraz vystupujú rôzne extrémne zjednodušené amatérske postoje. V nezdravej atmosfére nekonečných, nikam nevedúcich "diskusii" to môže umŕtvíť mnohé dôležité strategické rozhodnutia.

Stratégia environmentálne udržateľného a bezpečného rozvoja sa teda musí opierať o poznatky širokého spektra prírodných a spoločenských vied. Proces realizácie prijatých strategických rozhodnutí musí byť zabezpečovaný na všetkých dotknutých úrovniach za podmienok dostatku kvalitných manažérov a odborníkov, ktorí v rámci permanentného dialógu s aktérmi kľúčových centier moci v demokratickej spoločnosti - štát, podnikatelia, občiansky sektor, médiá - sú schopní definovať strategické,

ale aj operatívne opatrenia na dosiahnutie trvalého a bezpečného rozvoja slovenskej spoločnosti. Ako strategický cieľ pre budúci vývoj poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva stratégia definuje alternatívu, ktorá umožní plné produkčné, ekonomické a sociálne využitie potenciálu krajiny - najmä pôdny a lesný kryt, zdroje vody - a využívanie najlepších dostupných technológií (ovzdušie, odpady) v záujme environmentálne udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho tvorbu verejných statkov a rozvoj najmä vidieckych oblastí.

Posilnenie úlohy poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, ale aj iných hospodárskych činností v ochrane a udržiavaní prírodných zdrojov, kultúrnych hodnôt krajiny a v tvorbe iných verejných statkov je nesubstituovateľnou podmienkou naplnenia strategického cieľa.

Vzhľadom na rôznu mieru naliehavosti konkrétnych opatrení v jednotlivých hospodárskych činnostiach za strategicky prvoradé, a to aj vo vzťahu k záväzkom vyplývajúcim zo Zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii, možno považovať priority a opatrenia vo vodnom hospodárstve (napr. odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd). Ide najmä o zachovanie nenahraditeľnej funkcie vody v krajine, starostlivosť o zdroje vody (zdroje a ich kvalita) a ich racionálne využívanie aj s akcentom na prípravu podmienok ich budúceho možného využitia ako obchodovateľnej komodity. To predpokladá uplatnenie integrovaného manažmentu riadenia povodí vo vzťahu k vodnému hospodárstvu a životnému prostrediu. Tieto náročné úlohy sa však nedajú splniť bez výrazného príspevia poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

K tomu by dopomohlo aj zvýšenie spoločenského dohľadu nad účelným využitím pôdy, ktoré musí byť podriadené dlhodobým základným záujmom krajiny a jej obyvateľov. Rozhodujúce pritom je využívať všetku pôdu tak, aby sa zabezpečila ochrana prírodných zdrojov a zachovala sa kultúrna krajina. Prijatie racionalizačných opatrení pomôže riešiť naliehavé potreby, ako napríklad zadržiavanie vody v krajine, zachytávanie CO₂ v pôde, v jej vegetačnom kryte, a iné problémy súvisiace okrem iného aj s klimatickými zmenami. Osobitnú pozornosť treba venovať optimalizácii priestorovej štruktúry lesných ekosystémov v krajine, ich manažmentu z hľadiska efektívnej produkcie - drevná biomasa sa stáva strategickou surovinou 21. storočia - a plnenia mimoprodukčných funkcií lesa.

V podmienkach otvoreného vnútorného trhu a svetovej liberalizácie obchodu za ďalšiu prioritu v naznačených súvislostiach pokladáme posilnenie konkurencieschopnosti domácich výrobcov. Brzdí ju viacero príčin, ako je nedostatočný prienik technologických inovácií, úroveň podnikového manažmentu, slabá trhová integrácia výrobcov, prekážky pre riadne fungovanie trhu s pôdou, nedostatočné konkurenčné prostredie na trhu výrobných vstupov a iné.

V prezentovaných súvislostiach má rovnako strategickú prioritu rast miery ekonomicky a ekologicky zdôvodneného materiálového a energetického zhodnocovania odpadov, znižujúceho tlak na čerpanie prírodných zdrojov, zníženie objemu emisií s pozitívnym pôsobením na zložky prírodného prostredia a v konečnom dôsledku na zdravie a kvalitu života obyvateľov.

Skvalitnenie týchto hospodárskych činností chápeme ako ďalšiu prioritu smerujúcu k rozvoju životaschopného vidieka a vidieckej ekonomiky, čo spolu s priemyslom spracovania potravín, dreva, výroby energií (voda, biomasa, odpady), službami a inými hospodárskymi aktivitami a pri delbe práce s urbánnym zázemím vidieckeho priestoru umožňuje vytvárať ekonomicky a environmentálne akceptovateľnú kostru vidieckej ekonomiky, a rozvoj infraštruktúry územia. Podmienkou udržateľnosti takéhoto vývoja je, že štát bude garantovať určité istoty vytváraním vhodných podmienok na takýto typ podnikania, ako aj podporou rozvoja technológií uplatňovaných v týchto činnostiach, osobitne pri výrobe energie z obnoviteľných zdrojov.

Tieto činnosti majú nezastupiteľnú úlohu pri udržaní sociálnej kohézie a zamestnanosti na vidieku, čo je zvlášť významné v čase hospodárskej recesie. Aj keď podiel týchto hospodárskych činností na celkovej zamestnanosti je nízky, ich schopnosť vytvárať zamestnanosť je často väčšia ako v mnohých iných odvetviach, čo sa prejavuje v multiplikačných efektoch vytvorených pracovných miest aj v nadväzujúcich sektoroch. V malých vidieckych obciach a zaostávajúcich regiónoch je to najvýznamnejším akcelerátorom zamestnanosti.

Dôležitým aspektom kvality života je potravinová bezpečnosť Slovenska, čiže dostatočná ponuka a dostupnosť kvalitných a zdravotne neškodných potravín (food safety). Aj keď úloha domáceho poľnohospodárstva v dosahovaní potravinovej bezpečnosti pri pôsobení voľného európskeho potravinového trhu a pri otvorenej ekonomike sa často spochybňuje, pripisujeme jej dôležitosť, pretože funkčný produkčný potenciál domáceho poľnohospodárstva zmierňuje hrozby následkov živelných udalostí, medzinárodných konfliktov a nerovnovážnych stavov na svetových trhoch potravín. Naša angažovanosť v zaistení potravinovej bezpečnosti nadväzuje na stratégiu reforiem Spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie, zacielenú na rast produktivity poľnohospodárstva podporovaním výskumu, rozvojom infraštruktúry a vzdelávania, ako aj odstraňovaním prekážok obchodu s potravinami.

Budúci ekonomický rast Slovenska a rozvoj jeho regiónov bude závisieť najmä od dostupnosti surovín, energetických zdrojov, vody, potravín a procesov zlepšujúcich životné prostredie. Kľúčovým problémom v najbližších 5-10 rokoch v oblasti energetiky bude riešenie energetickej bezpečnosti, diverzifikácia energetických zdrojov, využitie domácich surovín a obnoviteľných zdrojov energie a energetické úspory. Cieľom stratégie energetickej bezpečnosti je dosiahnuť konkurencieschopnú energetiku, zabezpečujúcu spoľahlivú a efektívnu dodávku všetkých foriem energie za prijateľné ceny, s prihliadnutím na ochranu odberateľa i životného prostredia.

Sektor dopravy významným spôsobom ovplyvňuje rozvoj hospodárstva a umožňuje fungovanie

jednotného vnútorného trhu EÚ. Doprava je aj prostriedkom na dosiahnutie sociálnej a regionálnej súdržnosti. K strategickým cieľom v oblasti dopravy patrí dosiahnutie trvalo udržateľnej mobility. V rámci tohto cieľa treba úsilie a prostriedky sústrediť najmä na dobudovanie diaľničnej siete juh - sever a západ - východ, ako aj železničných terminálov pre kombinovanú dopravu. V popredí by mal byť komodálny prístup, čo v praxi znamená účinné využívanie rôznych druhov dopravy a ich spájanie s cieľom ich optimalizácie pri zohľadňovaní kritérií udržateľného rozvoja. Doprava je veľkým zamestnávateľom, no, žiaľ, je aj najväčším znečisťovateľom životného prostredia. Preto je žiaduce intenzívne pokračovať v realizácii strategických opatrení zameraných na zmiernenie negatívneho vplyvu dopravy na životné prostredie. Počet osobných automobilov na Slovensku v porovnaní so susednými krajinami je síce nižší, pravda, dá sa očakávať, že ich podiel v najbližších piatich rokoch bude trvalo rásť. Zvyšujúci sa podiel individuálnych druhov dopravy vedie k potrebe riešiť dopravné preťaženie v mestách a prímestských oblastiach. Zlepšenie situácie v doprave bude mať pozitívny vplyv na výšku emisií a zníženie časových strát, ale naliehavé je tento proces urýchlene rozbehnúť najmä v oblasti Bratislavy a väčších miest Slovenska.

Regionálny a územný rozvoj Slovenska

Regionálny rozmer stratégie regionálneho a územného rozvoja má napomôcť zvýšenie ekonomickej efektívnosti verejných intervencií (odborovou a priestorovou koncentráciou), ako aj zníženie sociálnej exklúzie obyvateľov SR (odstraňovaním neodôvodnených rozdielov) na základe medziregionálnej solidarity. Rozdielna ekonomická výkonnosť regiónov a sociálna marginalizácia určitých skupín obyvateľstva, ktoré sa často koncentrujú v určitých regiónoch, sú problémy, ktorým čelia v rôznej miere prakticky všetky krajiny.

V Slovenskej republike medzi hlavné regionálne problémy patria predovšetkým západno-východné rozdiely, ich citlivosť a ich senzitivné vnímanie spoločnosťou, vysoká koncentrácia marginalizovaných skupín (dlhodobozamestnaní, nekvalifikovaní, sociálne odkázaní) najmä na juhu stredného Slovenska a na severnom Slovensku, malá previazanosť veľkých investícií do regionálnych štruktúr, všeobecná inovačná zaostalosť regiónov, fragmentovaná podpora regionálneho rozvoja. Špecifickým problémom zaostávajúcich regiónov je zlá dopravná dostupnosť a celkové nedostatky v hard a soft infraštruktúre. Treba však upozorniť, že skutočná miera disparít je v SR politicky i mediálne často prezentovaná veľmi zjednodušene, a neraz aj zneužívaná.

Miera adaptácie regionálnych ekonomík v SR na globálny vývoj je rozličná. Medzi najviac ohrozený región patrí východné Slovensko. Regióny na západe SR, ale i väčšie mestá boli schopné získať dostatok investícií a byť atraktívne pre kvalifikovanú pracovnú silu, aj generovať dostatok pracovných miest vytváraných hlavne sektorom MSP. Nízka miera adaptácie niektorých regiónov SR sa prejavila ešte výraznejšie počas globálnej ekonomickej krízy. Krízou boli postihnuté najviac tie okresy, ktoré sú typické buď vyššou zamestnanosťou v priemysle (a západné Slovensko), alebo sú dlhodobozamestnanosťou vysokou mierou nezamestnanosti.

Stratégia regionálneho a územného rozvoja sa snaží adekvátne reagovať na očakávaný globálny vývoj a, prirodzene, dopĺňa stratégiu rozvoja hospodárstva, znalostnej ekonomiky a spoločnosti, udržateľného rozvoja a súdržnej spoločnosti. Jej úlohou je koordinovať tieto intervencie v priestore. Hlavným cieľom stratégie regionálneho rozvoja je preto budovanie takého ekonomického a sociálneho systému, ktorý smeruje k zvyšovaniu konkurencie-schopnosti regiónov SR, podporí schopnosti regiónov prilákať a udržať úspešné firmy, pri súčasnom dosiahnutí stabilnej alebo rastúcej miery vzdelanosti a kvality života obyvateľov regiónu. V tomto systéme by nemali vznikať dlhodobozamestnané regióny, v ktorých by pretrvával ekonomický a sociálny úpadok. Ekonomický rast regiónov by mal byť v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Rozvoj regiónov by mal prispievať k optimálnej výkonnosti štátu ako celku, v jeho ekonomickej, sociálnej a environmentálnej dimenzii.

Spôsob riešenia regionálnych problémov je významne determinovaný realizáciou kohéznej politiky Európskej únie v SR. Kritériá na čerpanie kohéznej pomoci vymedzujú, že hlavná časť podpory bude poskytnutá pre celé Slovensko, okrem Bratislavského kraja. Systém programovania, implementácie a financovania podpory regiónom je podriadený usmerneniam EÚ. Zatiaľ čo kohézna politika EÚ sa vo vyspelých krajinách považuje za doplnkovú, v SR je to hlavný zdroj regionálnej podpory. Tvorba Národnej stratégie regionálneho rozvoja (NSRR) na roky 2007 - 2013, bez existencie vlastnej NSRR, nízke skúsenosti s programovaním a implementáciou, ako aj nižšia účinnosť hodnotiacich a kontrolných mechanizmov vyústili do problémov jednak s efektívnou alokáciou financií (tematické a priestorové), jednak s administratívnou náročnosťou, korupciou a klientelizmom. Toto všetko sa prejavilo aj problémami v čerpaní kohéznej podpory EÚ.

Slovenská republika prijala medzinárodné záväzky za oblasti, ktoré boli neskôr prenesené na samosprávy. Zo záväzkov vyplýva vecné a časové plnenie, ktoré je však ohrozené z dôvodu, že štát nepresunul dostatočné zdroje do oblasti vodného hospodárstva, dopravy, školstva, zdravotníctva atď. Hlavné strategické ťahy smerujú k zlepšeniu efektívnosti intervencií v regionálnom, rozmere (a to tak zdrojov EÚ, ako aj domácich zdrojov). Kriticky dôležitou súčasťou stratégie je vytvorenie vhodného inštitucionálneho rámca na jej realizáciu. Problematika regionálneho rozvoja sa dotýka viacerých úrovní vládnutia (má charakter tzv. multi level governance). Pokrokom v oblasti strategického usmernenia regionálneho rozvoja v budúcnosti je spracúvanie Národnej stratégie regionálneho rozvoja, ktorá by mala vytvoriť systém koordinácie aktivít štátu v priestore. Jej doplnkom by malo byť vytvorenie

samostatného finančného systému regionálnej podpory (napr. vo forme Fondu regionálneho rozvoja); ten by sa zameriaval na podporu komplexných lokálnych rozvojových stratégií, ktoré by umožnili vzájomné prepojenie sektorovej a regionálnej dimenzie rozvoja. Priestorová rozdrobenosť podpory by sa potom nešila prostredníctvom integrovaných regionálnych programov (financovaných z viacerých OP). Na zlepšenie implementačného systému a odborného zázemia navrhujeme vytvoriť integrované regionálne rozvojové agentúry a decentralizovať implementáciu OP na úrovni NUTS 2 (prípadne NUTS 3). Dôležitou súčasťou zmien by malo byť aj zlepšenie hodnotiaceho systému tak v časti výberu projektov, ako aj ex post hodnotenia dôsledkov intervencií. Tieto procesy však vyžadujú zlepšenie odborného zázemia. Pomoc podnikom sa bude orientovať na návratnú finančnú výpomoc prostredníctvom zvýhodnených úverov a na zlepšenie podnikateľského prostredia (oblasť efektívnosti verejných služieb).

Regióny SR prechádzajú rôznymi štádiami vývoja, majú rozdielne problémy a vyžadujú rozdielne formy podpory. Bratislavský región sa profiluje ako metropolitný región stredoeurópskeho významu, preto by sa opatrenia na jeho rozvoj mali nasmerovať na zvýšenie medzinárodnej prepojenosti. Takáto stratégia vyžaduje nielen podporu medzinárodného dopravného napojenia a excelentnej IT infraštruktúry, ale aj podporu excelentného výskumu (účasť v medzinárodných sieťach) a jeho komerčného uplatnenia, špecializovaného vzdelávania (s medzinárodnou reputáciou), špecializovaných služieb a pod. Regióny s rozvíjajúcim sa priemyslom by sa mali strategicky orientovať na diverzifikáciu ekonomických aktivít do príbuzných sektorov, programov následnej starostlivosti (after care) pre existujúcich investorov, zvýšenie inštitucionálnej podpory transferu technológií (technologické inkubátory), podporu výskumu a technologického rozvoja v príbuzných vedeckých oblastiach (centrá kompetencie). Vidiecke a periférne regióny sa musia sústrediť hlavne na budovanie väzieb s centrálnymi regiónmi (doprava, inštitucionálne väzby...). Prioritou bude podpora prílevu investícií a dobudovanie infraštruktúry pre podnikanie, nevyhnutnou podmienkou by však malo byť aj zlepšenie dostupnosti a kvality vzdelávania. Periférne regióny majú značné problémy aj s koncentráciou marginalizovaných skupín. Riešenie týchto problémov vyžaduje koordináciu viacerých aktérov z rôznych oblastí, a predovšetkým zapojenie marginalizovaných skupín do tohto procesu. Vo vidieckych regiónoch bude potrebné podporovať poľnohospodárstvo ako multifunkčné odvetvie, najmä tie odvetvia poľnohospodárskej výroby, ktoré majú schopnosť generovať pracovné miesta, zvýšiť podporu menších poľnohospodárskych podnikov, rodinných fariem orientujúcich sa na odvetvia s vyššou pridanou hodnotou (vidiecky turizmus a agroturistika, sociálne služby pre vidiecke obyvateľstvo, produkcia malotonažných poľnohospodárskych produktov, predaj z dvora, spracovanie produkcie na farme a pod.).

Rozvoj regiónov nie je determinovaný len procesmi v samotných regiónoch a verejnými intervenciami štátu, ale významnú úlohu budú zohrávať aj procesy v susediacich regiónoch, a to najmä v oblasti Bratislava - Viedeň - Győr, juh Slovenska so susediacimi maďarskými regiónmi a región Žilina - Ostrava - Katowice. Dôležitou formou rozvoja môže byť aj forma euroregiónov.

Z hľadiska priestorového naplňovania cieľov rozvojovej stratégie - procesov konvergencie, ako i podpory zvyšovania efektívnosti procesov - je významnou skutočnosťou, že Slovenská republika má v súčasnosti pomerne rozvinutú polycentrickú sústavu osídlenia s 8 regionálnymi centrami (vo všetkých sú napríklad univerzity). Spolu s takmer 130 mestami (z nich približne 70 sú významnými strediskami zamestnanosti) sa vytvárajú predpoklady na racionálnu sieť sídiel pre rozvoj ekonomických aktivít. Ide o hierarchický systém sídiel, ktorý umožňuje vhodne kombinovať rozvoj zamestnanosti, uspokojovanie základných i vyšších potrieb vhodnou dostupnosťou, ako aj zabezpečovať celoslovenský rozvoj prostredníctvom rozloženia jeho ťažísk do existujúcich a podporovaných centier národohospodárskeho rastu.

V súčasnosti prebiehajúce procesy globalizácie uprednostňujú ekonomickú úlohu určitých aglomerácií (napr. v prípade väčšiny PZI), pričom v týchto súvislostiach je v rámci krajín zrejme najmä dominantná úloha hlavných miest a v rámci regiónov je to dominantná úloha ich sídelných centier. Najväčšie predpoklady na priťahovanie nových ekonomických aktivít majú také mestá a sídelné zoskupenia, ktoré disponujú potrebnými prvkami globálnej konkurencieschopnosti, až po schopnosť zachytávať, implantovať prvky rôznych štádií inováčného a kreatívneho rozvoja pri zohľadnení požiadaviek na kvalitu životného prostredia.

Uvedené skutočnosti naznačujú, že objektom realizovanej politiky sa musia stať mestá, ktoré tvoria skelet polycentrickej mestskej sústavy a ktoré sú aj ťažiskové póly ekonomickej stability a potenciálneho rozvoja jednotlivých regiónov. Popri existujúcich centrách s vysokými školami a výskumnými kapacitami (terajšie krajské mestá) sa javí potreba podporovať rozvoj centier národohospodárskeho rastu v oblasti Spiša (Poprad - Spišská Nová Ves), východného Slovenska (Michalovce) a južného Slovenska (Lučenec). Súčasťou takto podporovaného rozvoja bude rozširovanie impulzov do periférnych oblastí. Pomôže to zvýšiť atraktivitu vidieckych sídiel predovšetkým v oblasti bývania a v diverzifikácii ekonomickej základne vidieckych sídiel (obmedzenie migrácie do centier osídlenia, starnutie vo vidieckych sídlach a pod.)

Súbežne s touto, tendenciou je v procese vyrovnávania dôležité zabezpečovať štandard vybavenia prostredníctvom verejných investícií, aby na každej úrovni bola zabezpečená príslušná úroveň obsluhy územia (v porovnateľnej kvantite a kvalite podľa funkcií sídiel). Z tohto hľadiska je potrebné prehodnotiť územné systémy jednotlivých druhov sociálnej infraštruktúry (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra...) a zjednotiť ich v rámci polycentrickej sústavy osídlenia vytvorením centier integrovanej obsluhy obyvateľstva s komplexnými službami. Osobitne významnou podmienkou rozvoja polycentrického systému osídlenia je budovanie regionálnej verejnej dopravy. Ide o zabezpečenie efektívnej a

racionálnej dopravy medzi sídelnými centrami a sídlami v ich zázemí (dostupnosť obyvateľov za prácou, službami a informáciami ekologicky prijateľným spôsobom). Predpokladom úspešnosti realizácie tejto stratégie je aj tvorba adekvátneho mechanizmu redistribúcie prostriedkov z rastových regiónov a centier do zaostávajúcich regiónov.

Dôležitú úlohu pri plnení uvedených strategických cieľov zohráva lokálna a regionálna verejná správa, ako aj ostatní aktéri rozvoja. Je dôležité, aby aktívne pôsobili na podmienky a výsledky princípů "efektívnosti a rovnosti" v ťahu na znalostnú spoločnosť. Takúto úlohu možno súhrnne označiť posunom v jej modernizácii. Súčasná podoba organizačného usporiadania má celý rad bariér a otvorených problémov, napriek tomu pri ďalších postupoch je potrebné rešpektovať, aby sa realizovalo čo najmenej organizačných zmien, a sústrediť sa na skvalitňovanie obsahu výkonu verejnej správy. To v období stratégie predpokladá integráciu roztrieštenej miestnej štátnej správy formou koncentrácie niektorých odvodných úradov do jedného úradu. Na úrovni miestnej samosprávy, ak má byť obec schopná reálne vykonávať úlohu miestnej vlády, musí byť dostatočne silná (veľkosť rozpočtu, administratívne kapacity, kvalita manažmentu, technické zázemie, ekonomické a územné podmienky). Túto charakteristiku nenapĺňajú obce s malým počtom obyvateľov, ktorých je v početnosti obcí SR väčšina. Výhodiskom je transformovanie a legislatívna úprava charakteru spoločných obecných úradov na tzv. spoločné obecné úradovne, ako základ zlepšenia inštitucionálneho a personálneho zabezpečenia verejných služieb v zabezpečovaní preneseného výkonu štátnej správy a vybraných originálnych kompetencií. Možno to zhrnúť do nosnej myšlienky: problémom nie je fragmentovaná sídelná štruktúra, ale fragmentovaná štruktúra správy na miestnej úrovni. Súčasne však treba vykonať prieskumy a analýzy, vypracovať dosahové štúdie na stanovenie optimálnej veľkosti správnej jednotky. To si vyžaduje vytvoriť inštitucionálne zabezpečenie modernizácie ako systémového procesu formovania verejnej správy plniaceho metodickú, koordinačnú, vzdelávaciu a vedeckovýskumnú činnosť.

Pre rast efektívnosti sú rozhodujúce tieto faktory:

- a) zefektívnenie rozhodovacieho procesu založeného na implementácii manažérskych metód v činnosti jednotlivých subjektov verejnej správy;
  - b) razantná informatizácia a elektronizácia na všetkých úrovniach a súčastiach verejnej správy, s akcentom na dostupnosť "tvrdej" infraštruktúry a "mäkkej" (internetovej) dostupnosti v odľahlých periférnych regiónoch;
  - c) znižovanie nákladov na výkon verejných služieb, a to ekonomizáciou verejnej správy, založenej na meraní výkonov a metódach hodnotenia efektívnosti a kvality, predpokladajúcich existenciu štandardov pre jednotlivé druhy verejných služieb.
- To všetko vyžaduje, na jednej strane, zvýšiť kompetentnosť manažmentov (volených aj výkonných) verejnej správy v zmysle zabezpečenia neustáleho rastu ich zručností, stanoviť požiadavky na výkon činnosti zamestnancov verejnej správy a špecifikovať motiváciu vzdelávania volených predstaviteľov. Na druhej strane, verejné služby majú byť prioritne orientované na ciele, čo niekedy môže zvýšiť náklady. Uvedené procesy sú nevyhnutným predpokladom naplnenia strategického cieľa - "dobré vládnutie" regionálna a lokálna verejná správa, t. j. ako správa hospodárna, produktívna, účinná, dostupná a transparentná.

(Koniec materiálu)

[Späť na obsah](#)

32. Hrozba či zbytočné obavy?

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 21:30; 16/05/2010; Týždeň; Z domova; Anna Vojteková]

MODERÁTOR: Anna Vojteková

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Je dvojité občianstvo, ktoré chce zaviesť maďarský parlament pre nás skutočne hrozbou, alebo majú naši politici zbytočné obavy? Bližšie sa na to pozrieme so Stanislavom Mrázom z Fakulty medzinárodných vzťahov **ekonomickej univerzity**. Dobrý večer."

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Dobrý večer prajem."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Pán Mráz, maďarská strana zvažuje, že dá občianstvo aj Maďarom žijúcim v zahraničí. Je to štandardný postup? Môže si také niečo jedna krajina voči druhej dovoliť?"

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No nie je to štandardný postup a to z jednoduchého dôvodu. Ak by napríklad udeľovali štátne občianstvo osobe, ktorá by mala dlhodobý alebo trvalý pobyt na území Maďarska, prosím to by bolo možné. Ale tým, že udeľuje vlastne občianovi cudzieho štátu alebo susedného štátu štátne občianstvo, tak vlastne zasahuje do vnútorných vecí tohto štátu, dá sa povedať, že aj ohrozuje jeho zvrchovanosť a suverenitu. Pretože vlastne štátne občianstvo je politicko-právny vzťah a z toho vyplývajú jak pre občana, tak aj pre štát určité povinnosti a oni by sa mohli domáhať plnenia si svojich povinností voči svojim štátnym občanom na území Slovenskej republiky."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Pán Mráz, počuli sme, že premiér sa obáva sa o budúcnosť krajiny, zvažuje aj niektoré mimoriadne opatrenia. Bola by teda skutočne hrozba, ak by maďarská menšina dostala dvojité občianstvo?"

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No v každom prípade je to, čo ja viem, nezvyčajné, neštandardné. Isteže, ako som už povedal, došlo by tu k narušeniu jednak vzájomných vzťahov a zároveň by došlo aj k ohrozeniu vlastne suverenity Slovenskej republiky."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Ako sme takisto počuli, premiér je pripravený v prípade, že maďarský parlament schválí zákon o dvojitom občianstve zvolať bezpečnostnú radu, uvažuje sa o novele ústavy. Sú to opodstatnené kroky z našej strany?"

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Každý štát, ktorý je poškodený, má právo na protiopatrenia, takže protiopatrenia zo slovenskej strany sú v poriadku."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Pán Mráz, ale v ústave sa hovorí, že nikomu nemožno odňať štátne občianstvo Slovenskej republiky proti jeho vôli. Bolo by teda prípustné, ak by naša krajina zmenila ústavu a žiadala od občanov, ktorý prípadne prijímajú aj maďarské občianstvo, aby sa zriekli občianstva slovenského? Nebol by to zásah do ústavou garantovaných práv v súčasnosti?"

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Toto právo bolo prevzaté vlastne z Paktu občianskych a politických práv. A tam sa má na mysli, že občanom nie je možné odňať štátne občianstvo za predpokladu, že má iba jedno občianstvo. Ale ak sa osoba nejakým spôsobom výrazne previní proti svojej krajine, v ktorej má štátne občianstvo, tak táto krajina má právo reagovať a teda mohlo by prichádzať do úvahy aj také niečo."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Dalo by sa teda chápať, že ak maďarská menšina žijúca na Slovensku v budúcnosti prijme aj maďarské občianstvo, previnila by sa tým voči Slovensku?"

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No či by sa previnila alebo neprevinila, na to je ťažko povedať. Oni sú slovenskí štátni občania a keď by pristúpili na takýto krok, ktorý by vlastne poškodzoval slovenské záujmy, tak by sa určite previnili."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Ešte posledná otázka, pán Mráz. Z medzinárodného hľadiska, aká by bola teda z našej strany adekvátna odpoveď na tento maďarský zákon?"

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No ja si myslím, že v prvom rade naša diplomacia musí získať podporu pre náš názor a naše stanovisko. A potom vlastne urobiť si nejaký sústredený tlak na maďarskú vládu, aby odstúpila od tohto kroku."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Ďakujem veľmi pekne a želám vám úspešný týždeň."

Stanislav Mráz, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Vám taktiež."

Anna Vojteková, moderátorka TA3: "Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

33. Absolventi žiadajú aj 1 000-eurové nástupné platy

[Téma: Ekonomická univerzita; Nový Čas; 19/05/2010; s.: 24; Trh práce; jaš]

Pri pohovore však zvyčajne z požiadaviek zľavia

BRATISLAVA - Mladí ľudia s čerstvým diplomom si pýtajú čoraz viac peňazí. Predstava farmaceutov o nástupnom plate je 1 083 eur, čo je až o 350 eur viac ako pred piatimi rokmi. Napriek tomu si dnes absolventi nepýtajú viac, ako môžu dostať. A aj z toho sú ochotní zľaviť, len aby dostali prácu.

"Vo všeobecnosti môžeme povedať, že platové očakávania absolventov uvádzané v životopisoch sú nižšie ako priemerný plat v danom odvetví," uviedol Miroslav Dravecký z internetového prieskumu platov Mercedes. sk.

Nadpriemerná nie je podľa neho ani požiadavka a farmaceutov zarábať po skončení školy hneď 1 083 eur. "Farmaceutický priemysel je jedným z mála, ktorého sa kríza nedotkla," vysvetlil Dravecký.

Aj keď si absolventi pýtajú vyššie platy ako vlani, pri pohovore zo svojich požiadaviek zľavia, len aby dostali miesto. Nezamestnanosť v apríli opäť klesla - z 12,88 na 12,52 percenta. Mierne sa zlepšuje šanca nájsť si prácu aj pre mladých ľudí. Najväčšiu

majú informatici a ekonómovia. Ponuka práce bola pre programátorov nižšia, ako bol počet uchádzačov len v čase krízy v druhom štvrtroku roku 2009.

"Od septembra 2009 už opäť počet pracovných ponúk pre programátorov prevyšuje dopyt," uviedla Lucia Burianová z Profesia. sk. Naopak, malý záujem majú zamestnávateľa o absolventov teológie, pedagogiky, ale aj študentmi preferovaného práva.

(jaš, foto shutterstock)

Top 15 fakúlt podľa záujmu zamestnávateľov o absolventov

Fakulta Index záujmu 1 Fakulta informatiky a informačných technológií, Slovenská technická univerzita 115, 00% 2 Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita 93, 90% 3 Fakulta hospodárskej informatiky, **Ekonomická univerzita** 74, 30% 4 Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita 71, 80% 5 Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Univerzita Komenského 70, 20% 6 Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita 64 70% 7 Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita 50 60% 8 Fakulta medzinárodných vzťahov, **Ekonomická univerzita** 48 30% 9 Fakulta masmediálnej komunikácie, Univerzita sv. Cyrila a Metoda 47 60% 10 Obchodná fakulta, **Ekonomická univerzita** 45 90% 11 Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského 44, 80% 12 Fakulta manažmentu, Univerzita Komenského 44, 10% 13 Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela 43 50% 14 Fakulta prírodných vied Univerzita sv. Cyrila a Metoda 42 40% 15 Národohospodárska fakulta **Ekonomická univerzita** 41 70%

[Späť na obsah](#)

34. V kurze sú informatici

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 20/05/2010; s.: 19; SERVIS; redakcia]

O akých absolventov majú zamestnávateľa najväčší záujem?

ŠTEFAN MESÁROŠ

MATURUJETE, dali ste si prihlášku na viaceré vysoké školy a nevíete si z nich definitívne vybrať?

Možno vám pri rozhodovaní pomôže, že zamestnávateľa majú najväčší záujem o absolventov informatiky a ekonómie.

Najžiadanejší na trhu práce sú absolventi Fakulty informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Na jedno voľné miesto na tejto fakulte sa pritom hlásili vlni iba dvaja stredoškólači. Naopak, na Právnickú fakultu Univerzity Mateja Bela sa hlásilo na jedno miesto až 11 ľudí, hoci jej absolventi zamestnávateľov nezaujali.

Vyplyva to zo štatistík spoločnosti Profesia, ktorá už tretí rok za sebou pripravila rebríček úspešnosti vysokých škôl a univerzít podľa toho, aký záujem majú zamestnávateľa o ich absolventov. Najlepšie šance uplatniť sa na trhu práce majú študenti fakúlt zameraných na informatiku.

Tie obsadili hneď prvých šesť miest v rebríčku. V prvej dvadsiatke je aj sedem fakúlt s ekonomickým zameraním.

Na pracovnom trhu je dlhodobo vyšší dopyt po ľuďoch z IT sektora, ako je počet uchádzačov o tieto pozície.

Naopak, malý záujem majú zamestnávateľa o absolventov teológie, pedagogiky, ale aj študentmi preferovaného práva.

Celoeurópsky problém

"Mladí ľudia sú neraz nevyhranení.

Nepoznajú situáciu na trhu práce. O to väčšia je zodpovednosť na ich rodičoch," povedala psychologička Jana Pružinská. Viac by sa o svojich absolventov mala však podľa nej starať aj stredná škola.

S jej názorom súhlasí aj sociologička Sylvia Porubánová: "Treba zatriktívniť profesie, ktoré sú na trhu žiadané." Podľa nej však tento problém neexistuje len na Slovensku. "V celej Európe pretrváva mýtus, že niektoré profesie sú lukratívne," uviedla Porubánová.

Rebríček fakúlt podľa záujmu zamestnávateľov o absolventov

1. Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenská technická univerzita
2. Fakulta riadenia a informatiky Žilinská univerzita
3. Fakulta hospodárskej informatiky **Ekonomická univerzita**
4. Fakulta elektrotechniky a informatiky Slovenská technická univerzita
5. Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzita Komenského
6. Fakulta elektrotechniky a informatiky Technická univerzita

7. Stavebná fakulta Slovenská technická univerzita
8. Fakulta medzinárodných vzťahov **Ekonomická univerzita**
9. Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzita sv. Cyrila a Metoda
10. Obchodná fakulta **Ekonomická univerzita**
11. Fakulta sociálnych a ekonomických vied Univerzita Komenského
12. Fakulta managementu Univerzita Komenského
13. Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzita Mateja Bela
14. Fakulta prírodných vied Univerzita sv. Cyrila a Metoda
15. Národohospodárska fakulta **Ekonomická univerzita**
16. Fakulta ekonomiky a manažmentu Slov. poľnohospodárska univerzita
17. Stavebná fakulta Technická univerzita
18. Ekonomická fakulta Technická univerzita
19. Ekonomická fakulta Univerzita Mateja Bela
20. Fakulta architektúry Slovenská technická univerzita

NAJŽIADANEJŠÍ: Zamestnávateľia majú najväčší záujem o absolventov informatiky.

[Späť na obsah](#)

35. Absolventi žiadajú aj 1000-eurové nástupné platy, obvykle však zľavia

[Téma: Ekonomická univerzita; cas.sk; 19/05/2010; Nový Čas, jaš]

Včera 10:58

Mladí ľudia s čerstvým diplomom si pýtajú čoraz viac. Predstava farmaceutov o nástupnom plate je 1083 eur, čo je až o 350 eur viac ako pred piatimi rokmi.

Napriek tomu si dnes absolventi nepýtajú viac, ako môžu dostať. A aj z toho sú ochotní zľaviť, len aby dostali prácu.

"Vo všeobecnosti môžeme povedať, že platové očakávania absolventov uvádzané v životopisoch sú nižšie ako priemerný plat v danom odvetví," uviedol Miroslav Dravecký z internetového prieskumu platov Mercedes.sk. Nadpriemerná nie je podľa neho ani požiadavka farmaceutov zarábať po skončení školy hneď 1 083 eur. "Farmaceutický priemysel je jedným z mála, ktorého sa kríza nedotkla," vysvetlil Dravecký.

Aj keď si absolventi pýtajú vyššie platy ako vlani, pri pohovore zo svojich požiadaviek zľavia, len aby dostali miesto. Nezamestnanosť v apríli opäť klesla - z 12,88 na 12,52 percenta. Mierne sa zlepšuje šanca nájsť si prácu aj pre mladých ľudí. Najväčšiu majú informatici a ekonómovia. Ponuka práce bola pre programátorov nižšia, ako bol počet uchádzačov len v čase krízy v druhom štvrtroku roku 2009.

"Od septembra 2009 už opäť počet pracovných ponúk pre programátorov prevyšuje dopyt," uviedla Lucia Burianová z Profesia.sk. Naopak, malý záujem majú zamestnávateľia o absolventov teológie, pedagogiky, ale aj študentmi preferovaného práva.

ABSOLVENTI S NAJVÄČŠOU ŠANCOU NA TRHU

Informatika - je pre nich 73 % pracovných ponúk

Stavebníctvo - 45 %

Ekonomika - 38 %

Spoločenské vedy - 32 %

Pod 28 %

5. Technológia

6. Strojárstvo

7. Filozofia

8. Prírodné vedy

9. Umelecké smery

10. Šport

11. Zdravotníctvo

12. Pedagogika

13. Právo

14. Teológia

Aký plat si pýtajú absolventi škôl

Fakulta, Univerzita 2008 2009 Nárast v %

1 Hutnícka fakulta, Technická univerzita (Košice, Prešov) 801 867 49,60%

2 Farmaceutická fakulta, Univerzita Komenského 989 1083 48,30%

3 Stavebná fakulta, Žilinská univerzita 804 838 48,00%

4 Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita 871 937 46,50%

- 5 Fakulta priemyselných technológií, Trenčianska univerzita A. Dubčeka 756 789 46,40%
  - 6 Fakulta špeciálneho inžinierstva, Žilinská univerzita 727 767 45,40%
  - 7 Fakulta výrobných technológií, Technická univerzita (Košice, Prešov) 713 752 40,60%
  - 8 Fakulta špeciálnej techniky, Trenčianska univerzita A. Dubčeka 790 845 40,20%
  - 9 Fak. baníctva, ekológie, riadenia, Technická univerzita (Košice, Prešov) 684 717 40,10%
  - 10 Filozofická fakulta, Prešovská univerzita 679 733 39,90%
  - 11 Materiálovotechnologická fakulta, Slovenská technická univerzita 793 834 38,50%
  - 12 Fakulta prírodných vied, Univerzita Mateja Bela 715 747 38,50%
  - 13 Ekonomická fakulta, Technická univerzita (Košice, Prešov) 747 765 38,40%
  - 14 Fakulta manažmentu, Univerzita Komenského 885 905 37,30%
  - 15 Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita 786 802 36,50%
  - 16 Prírodovedecká fakulta, Univerzita P. J. Šafárika 682 737 35,40%
  - 17 Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela 740 773 33,20%
  - 18 Fak. Politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela 808 852 33,00%
  - 19 Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov, Slov. Poľnohospodárska fakulta 688 719 32,30%
  - 20 Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa 689 718 32,30%
- Top 15 fakúlt podľa záujmu zamestnávateľov o absolventov

Fakulta Index záujmu

- 1 Fakulta informatiky a informačných technológií, Slovenská technická univerzita 115,00%
- 2 Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita 93,90%
- 3 Fakulta hospodárskej informatiky, **Ekonomická univerzita** 74,30%
- 4 Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita 71,80%
- 5 Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Univerzita Komenského 70,20%
- 6 Fakulta elektrotechniky a informatiky, Slovenská technická univerzita 64,70%
- 7 Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita 50,60%
- 8 Fakulta medzinárodných vzťahov, **Ekonomická univerzita** 48,30%
- 9 Fakulta masmediálnej komunikácie, Univerzita sv. Cyrila a Metoda 47,60%
- 10 Obchodná fakulta, **Ekonomická univerzita** 45,90%
- 11 Fakulta sociálnych a ekonomických vied, Univerzita Komenského 44,80%
- 12 Fakulta manažmentu, Univerzita Komenského 44,10%
- 13 Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela 43,50%
- 14 Fakulta prírodných vied, Univerzita sv. Cyrila a Metoda 42,40%
- 15 Národohospodárska fakulta, **Ekonomická univerzita** 41,70%
- 16 Fakulta ekonomiky a manažmentu, Slov. poľnohospodárska univerzita 41,50%
- 17 Stavebná fakulta, Technická univerzita (Košice, Prešov) 41,20%
- 18 Ekonomická fakulta, Technická univerzita (Košice, Prešov) 40,40%
- 19 Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela 39,90%
- 20 Fakulta architektúry, Slovenská technická univerzita 38,50%

Fakulta, Univerzita 2008 2009 Nárast v %

- 1 Hutnícka fakulta, Technická univerzita (Košice, Prešov) 801 867 49,60%
- 2 Farmaceutická fakulta, Univerzita Komenského 989 1083 48,30%
- 3 Stavebná fakulta, Žilinská univerzita 804 838 48,00%
- 4 Fakulta riadenia a informatiky, Žilinská univerzita 871 937 46,50%
- 5 Fakulta priemyselných technológií, Trenčianska univerzita A. Dubčeka 756 789 46,40%
- 6 Fakulta špeciálneho inžinierstva, Žilinská univerzita 727 767 45,40%
- 7 Fakulta výrobných technológií, Technická univerzita (Košice, Prešov) 713 752 40,60%
- 8 Fakulta špeciálnej techniky, Trenčianska univerzita A. Dubčeka 790 845 40,20%
- 9 Fak. baníctva, ekológie, riadenia, Technická univerzita (Košice, Prešov) 684 717 40,10%
- 10 Filozofická fakulta, Prešovská univerzita 679 733 39,90%
- 11 Materiálovotechnologická fakulta, Slovenská technická univerzita 793 834 38,50%
- 12 Fakulta prírodných vied, Univerzita Mateja Bela 715 747 38,50%
- 13 Ekonomická fakulta, Technická univerzita (Košice, Prešov) 747 765 38,40%
- 14 Fakulta manažmentu, Univerzita Komenského 885 905 37,30%
- 15 Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita 786 802 36,50%
- 16 Prírodovedecká fakulta, Univerzita P. J. Šafárika 682 737 35,40%
- 17 Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela 740 773 33,20%
- 18 Fak. Politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela 808 852 33,00%
- 19 Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov, Slov. Poľnohospodárska fakulta 688 719 32,30%
- 20 Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa 689 718 32,30%

AUTOR - Nový Čas, jaš

[Späť na obsah](#)

36. Technické smery stále populárne u zamestnávateľov

[Téma: Ekonomická univerzita; Strategie.sk; 17/05/2010; redakcia]

Zamestnávateľa majú najväčší záujem o absolventov Fakulty informatiky na Slovenskej technickej univerzite. Vlni sa na jedno miesto na tejto fakulte pritom hlásili dvaja stredoškólači.

Na Právnickú fakultu Univerzity Mateja Bela sa hlásilo na jedno miesto 11 ľudí. Podľa rebríčka zamestnávateľov jej absolventi nezaujali. Vyplýva to z rebríčka úspešnosti vysokých škôl a univerzít, a záujmu zamestnávateľov o ich absolventov, ktoré už po tretí krát zostavila spoločnosť Profesia.sk. Najlepšie šance uspieť na trhu práce a uplatniť sa po škole aj v zamestnaní majú dlhodobo absolventi fakúlt zameraných na informatiku. Malý záujem majú zamestnávateľa o absolventov teológie, pedagogiky, ale aj študentmi preferovaného práva.

Rebríček vedú informatici a ekonómovia

Najlepšiu šancu nájsť si po škole prácu majú podľa analýzy informatici a ekonómovia. Analýza porovnávajúca šance absolventov jednotlivých vysokých škôl pri hľadaní zamestnania, vychádzala z databázy pracovného portálu Profesia.sk a spracované boli životopisy uverejnené na portáli od roku 2007 zhruba do konca roka 2009. Do porovnávania univerzít a fakúlt sú zaradené len tie, ktoré boli v databáze zastúpené životopismi aspoň od 100 svojich absolventov za sledované obdobie. V dôsledku toho z rebríčka vypadli inštitúcie, ktorých absolventi nepoužívajú portál Profesia.sk pri hľadaní si práce. Najčastejšie zamestnávateľa dlhodobo vyhľadávajú potenciálnych zamestnancov spomedzi absolventov fakúlt zameraných na informatiku a aj v roku 2009 fakulty informatiky obsadili prvých šesť miest v rebríčku uplatniteľnosti ich absolventov. Medzi TOP 10 fakúlt sa zaradila aj **Stavebná fakulta Slovenskej technickej univerzity**, **Fakulta medzinárodných vzťahov**, **Obchodná fakulta Ekonomickéj univerzity** či **Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda**.

Programátorov bol dostatok iba v kríze

Na slovenskom trhu práce je dlhodobo vyšší dopyt po ľuďoch z IT sektora, ako je počet uchádzačov na pozície v informačných technológiách. Ponuka práce napríklad pre programátorov bola podľa štatistiky Profesia.sk nižšia ako bol záujem uchádzačov len v čase krízy v druhom štvrtroku 2009. Od septembra 2009 už opäť počet pracovných ponúk pre programátorov prevyšuje záujem uchádzačov o tieto pozície. Podobne ako pri triedení podľa fakúlt aj pri triedení podľa univerzít a vysokých škôl vidieť zo strany zamestnávateľov najväčší záujem o technicky a ekonomicky orientované univerzity.

Záujem študentov nekopíruje dopyt

Napriek tomu, že ľudia hľadajúci si zamestnanie v stavebníctve si vlni v súvislosti s krízou pohoršili v šanci uplatniť sa na trhu práce, pri triedení fakúlt podľa zamerania patria stavebné fakulty po fakultách informatiky na druhé miesto v rebríčku záujmu zamestnávateľov. Podľa zamerania fakúlt sú zamestnávateľmi spomedzi absolventov tretí najviac vyhľadávaní absolventi ekonomických fakúlt. Naopak horšie sa na trhu práce uplatnia vyštudovaní teológovia, právnici a pedagógovia.

Pri pohľade na záujem študentov o štúdium na jednotlivých fakultách vidieť oproti záujmu zamestnávateľov o zamestnávanie absolventov veľké disproporcie najmä pri právnických fakultách. Napríklad na právnické fakulty sa vlni snažilo dostať najviac ľudí. Podľa štatistiky Ústavu informácií a prognóz školstva sa na jedno plánované miesto na právnické fakulty hlásili približne štyria ľudia. Napríklad na banskobystrickú Právnickú fakultu Univerzity Mateja Bela sa hlásilo na jedno miesto približne 11 uchádzačov. Na Právnickú fakultu Univerzity Komenského sa na jedno plánované miesto hlásili štyria uchádzači.

[Späť na obsah](#)

37. Nový MBA program na **EU** v Bratislave

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/05/2010; s.: 10,11; Ľudský kapitál; kk]

Hovoríme s rektorom **Ekonomickéj univerzity v Bratislave** Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfom Sivákom; PhD.

Ekonomická univerzita v Bratislave (EU) je verejnosti známa predovšetkým ako univerzita poskytujúca tradičné vysokoškolské vzdelanie v ekonomických a manažérskych vedných odboroch. Aké miesto majú v činnosti univerzity programy vzdelávania manažérov?

EU v Bratislave ako kľúčová inštitúcia v SR v oblasti vysokoškolského vzdelávania v ekonomických a manažérskych vedných disciplínach posilňuje v súčasnosti svoje postavenie aj na trhu vzdelávania manažérov na Slovensku i v stredoeurópskom regióne. Univerzita sa zameriava na poskytovanie postgraduálneho vzdelávania manažérov vo forme ucelených študijných programov smerujúcich k získaniu diplomu a titulu MBA, ako aj kratších špecializovaných programov a tréningov.

Ako je vzdelávanie manažérov na **EU** v Bratislave organizačne zabezpečené?

Rozšírená nová ponuka jednotlivých programov vzdelávania manažérov, ako aj ďalšie formy celoživotného vzdelávania, sa na **EU** v Bratislave budú uskutočňovať na novovzniknutej Bratislavskej Business School (ďalej len BBS) **EU** v Bratislave. BBS je samostatným organizačným celkom univerzity,

ktorého úlohou je pripravovať lídrov pre podnikateľské prostredie. Kladieme dôraz na to, aby poskytoval postgraduálne vzdelávanie manažérov porovnateľné s najlepšimi medzinárodnými štandardmi, pričom sa orientujeme nielen na klientov zo slovenskej, ale aj z medzinárodnej podnikateľskej sféry.

Čo ponúka BBS záujemcom o ucelené študijné programy pre manažérov?

Jedným z prvých programov, ktoré BBS pre svojich klientov pripravila, je nový MBA program v anglickom jazyku, ktorý sa začne v októbri 2010. Program je pripravený v spolupráci s Franklinovou univerzitou pôsobiacou v štáte Ohio, USA. Absolventi programu získajú titul Master of Business Administration a bude im udelený diplom vydaný Franklinovou univerzitou, ktorá vznikla v roku 1902. Jej najprestížnejším programom je práve MBA program, ktorý ponúkame na BBS.

Poznamenávam, že študijné programy vedúce k získaniu titulu MBA sú zamerané na inú cieľovú skupinu ako inžinierske a magisterské programy. Napriek tomu, že systém slovenského vysokého školstva titul MBA oficiálne nepozná, vo svete sa často považuje za najvyššiu manažérsku kvalifikáciu. Program MBA je určený prioritne odborníkom z praxe, ktorí "cítia", že pre úspech v pracovnej pozícii, ktorú zastávajú, je vhodné doplniť si ešte manažérske ekonomické vzdelanie.

- V regióne existuje ponuka viacerých MBA programov. Prečo by sa mali uchádzači rozhodnúť práve pre ten, ktorý ponúka **EU** v Bratislave?

Nový MBA program výrazne obohatí ponuku podobných programov v regióne. Program je pripravený tak, aby vychádzal v ústrety záujemcom aj z hľadiska organizácie. Výučba sa bude konať vždy v blokoch koncom týždňa. Medzi jednotlivými sústredeniami budú "študenti" v kontakte medzi sebou a s inštruktormi formou webovej platformy. Absolventi MBA programu získajú medzinárodne uznávaný titul MBA z americkej univerzity a zvýšia si svoju konkurencieschopnosť na trhu práce. Minimálne polovicu programu budú zabezpečovať skúsení odborníci z USA. O tom, že titul MBA vydaný Franklinovou univerzitou má na trhu "cveng", sa už presvedčili početní absolventi tohto programu v USA, ale aj v iných krajinách. Účastníci budú mať k dispozícii rovnaké študijné zdroje a konzultačné možnosti ako študenti na Franklinovej univerzite.

- Aké podmienky musia splniť uchádzači, aby boli prijatí na tento program?

Prvým predpokladom na účasť v programe je ukončený bakalársky stupeň vysokoškolského štúdia. Z dôvodu, že výučba prebieha v anglickom jazyku, nevyhnutným predpokladom je primeraná znalosť tohto jazyka. Štúdium MBA je spravidla platenou formou štúdia, podmienkou je teda i úhrada školného. Podrobnosti o prijímacom pokračovaní, organizácii štúdia a odpovede na ďalšie otázky, ktoré by uchádzačov mohli zaujímať, možno získať na webovej stránke **EU** v Bratislave. Všetci, ktorých naša ponuka MBA programu zaujala, sú tiež vítaní na MBA v dni, ktorý sa uskutoční dňa 22. júna 2010 v priestoroch univerzity. Tu sa záujemcovia môžu stretnúť sa aj s vyučujúcimi z Franklinovej univerzity.

(kk)

RUDOLF SIVÁK

Prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD. sa narodil 9. 11. 1955 v Topoľčanoch. Stredoškolské štúdiá ukončil v roku 1974 na Gymnáziu v Topoľčanoch.

V roku 1977 v skrátenom termíne a s vyznamenaním ukončil štúdium na Národohospodárskej fakulte Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. V roku 1987 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu a bol mu priznaný titul CSc. V roku 1995 obhájil habilitačnú prácu a bol vymenovaný za docenta pre odbor Národohospodárska teória a politika. V roku 2001 bol vymenovaný za profesora pre odbor Financie, bankovníctvo a investovanie.

Prof. Sivák nastúpil ako asistent na NHF VŠE 15. 12. 1977 a od tohto obdobia pôsobí na fakulte ako odborný asistent, docent a profesor. V roku 1981 absolvoval pedagogické minimum a v roku 1987 špecializované štúdium pedagogiky. Pod jeho vedením ukončili doktorandské štúdium a získali titul PhD. 7 doktorandi, v súčasnosti školí 4 doktorandov.

Prof. Sivák je uznávaný ako skúsený, kvalifikovaný vysokoškolský učiteľ s veľmi dobrými výsledkami v pedagogickom pôsobení s pozoruhodnou aplikáciou najnovších vedeckých poznatkov a s väzbou na aktuálne problémy hospodárskej praxe. Pedagogicky pôsobí aj na Vysokej škole manažmentu a bankovníctva v Krakove, kde prednáša a vedie diplomové práce.

Vypracoval viaceré práce pre hospodársku prax a vystúpil na cca 60 domácich a zahraničných vedeckých konferenciách. Je autorom, resp. spoluautorom 7 monografií, spoluautorom 4 vysokoškolských a jednej stredoškolskej učebnice, autorom desiatok skrípt a viac ako 60 vedeckých a odborných štúdií a článkov publikovaných v karentovaných, vedeckých a odborných časopisoch doma a v zahraničí. Vedecká a odborná verejnosť vníma prof. Siváka ako vyprofilovanú vedeckú osobnosť, o čom svedčia desiatky citácií, recenzií, odkazov a iných ohlasov na jeho publikačnú činnosť.

V roku 2006 bol zvolený za rektora **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a túto funkciu vykonáva od

februára 2007. V roku 2007 mu Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne udelila čestnú vedeckú hodnosť doctor honoris causa.

Je členom viacerých vedeckých rád v SR a ČR. V súčasnosti je členom Rady pre vysoké školstvo a celoživotné vzdelávanie, poradného orgánu ministra školstva SR.

Je ženatý, manželka je zamestnaná v Štátnom pedagogickom ústave, syn ukončil štúdium na vysokej škole a pracuje v audítorskej spoločnosti a dcéra študuje na vysokej škole.

Absolventi programu získajú titul Master of Business Administration s diplomom, vydaným Franklinovou univerzitou, ktorá vznikla v roku 1902.

Prof. R. Sivák

[Späť na obsah](#)

38. **Ekonomická univerzita a SARIO podpíšu spoluprácu**

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 25/05/2010; SITA]

Pre partnerské strany bude zmluva predstavovať záväzok k spolupráci pri organizovaní seminárov, konferencií či vedeckovýskumných projektov.

BRATISLAVA 25. mája (WEBNOVINY) - Dohodu o vzájomnej spolupráci podpíšu v stredu rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák a generálny riaditeľ Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) Juraj Kiesel.

Pre partnerské strany bude zmluva predstavovať záväzok k spolupráci pri organizovaní seminárov, konferencií či vedeckovýskumných projektov. V oblasti vzdelávania umožní SARIO študentom **Ekonomickej univerzity v Bratislave** absolvovať odborné stáže, vypracovávať seminárne a diplomové práce podľa dohodnutých tematických okruhov a ďalšie aktivity.

Agentúru SITA informovalo Centrum komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

SITA

[Späť na obsah](#)

39. **Študentka mala úspech**

[Téma: Ekonomická univerzita; Plus jeden deň; 22/05/2010; s.: 8; SLOVENSKO; sita]

BRATISLAVA - Poslucháčka **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Mária Vojtková zaznamenala úspech na medzinárodnom študentskom fóre v Grécku.

Vysokoškolačka súťažila za tím London, ktorý tvorili študenti zo Švajčiarska, z Nórska, Číny a USA. V konkurencii deviatich tímov získalo družstvo so Slovenkou prvenstvo v hlavnej súťaži. Prezentovali víziu kandidatúry Johannesburgu pre Letné olympijské hry roku 2013. (sita)

[Späť na obsah](#)

40. **Študentka zabodovala na medzinárodnom fóre**

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 22/05/2010; s.: 4; Správy; SITA]

Poslucháčka **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Mária Vojtková zaznamenala úspech na medzinárodnom Deloitte študentskom fóre v Grécku. Vysokoškolačka súťažila za tím London, ktorý tvorili piati študenti zo Švajčiarska, Nórska, Číny a USA a tiež dvaja tréneri zo spoločnosti Deloitte. V konkurencii deviatich medzinárodných tímov získalo družstvo so slovenskou študentkou prvenstvo v hlavnej súťaži. "Pred odbornou porotou zloženou z odborníkov z akademickej a firemnej praxe sme prezentovali našu víziu kandidatúry mesta Johannesburg pre mimoriadne Letné olympijské hry roku 2013," predstavila projekt svojho tímu Mária Vojtková. Na trojdňovom fóre sa zúčastnilo 50 študentov z rôznych štátov.

(SITA)

[Späť na obsah](#)

41. SBA má dvoch nových členov

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 27/05/2010; TS SBA]

Zhromaždenie členov Slovenskej bankovej asociácie zvolilo do prezídia Igora Kottmana zo Citibank Europe, za riadneho člena prijalo AXA Bank Europe a spoločnosť Reiffeisen International Direct bank AG prijali za pridruženého člena.

Po prijatí nových členov sa členská základňa SBA rozrástla na 28 finančných subjektov. "V súčasnosti Slovenská banková asociácia zastupuje takmer 100% slovenského bankového sektora," uviedol výkonný riaditeľ SBA Ladislav Unčovský.

Igor Kottman pracuje v Citibank už viac ako 15 rokov. Počas tohto obdobia prešiel niekoľkými pozíciami. Okrem Slovenska pôsobil aj v Rusku, Českej Republike a v Ugande. Je absolventom **Ekonomickej Univerzity v Bratislave** a viacerých špecializovaných certifikovaných kurzov v USA, Veľkej Británii, Turecku a Austrálii.

AXA Bank Europe je pobočkou francúzsko-belgickej bankovej skupiny Axa, ktorej hlavným komunikačným kanálom bude internet. Finančná skupina na Slovensku pôsobí v oblasti poistenia, dôchodkového sporenia a investovania.

Reiffeisen International Direct bank AG je pobočkou rakúskej bankovej skupiny Raiffeisen International Bank-Holding AG. Skupina Raiffeisen International vstupuje na trhy SVE s modelom direct banky. Banka sa zameria na skupinu spotrebiteľov, ktorí pri kontakte s bankou využívajú primárne internet. ZDROJ - TS SBA.

[Späť na obsah](#)

42. Igor Kottman sa stal novým členom Prezídia SBA

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 27/05/2010; Redakcia]

Na dnešnom Zhromaždení členov Slovenskej bankovej asociácie (SBA) bol do Prezídia SBA zvolený Igor Kottman, generálny riaditeľ pobočky Citibank Europe plc v Slovenskej republike. Zhromaždenie členov SBA zároveň prijalo spoločnosť AXA Bank Europe za riadneho člena SBA a spoločnosť Reiffeisen International Direct bank AG za pridruženého člena SBA.

Po prijatí nových členov sa členská základňa SBA rozrástla na 28 finančných subjektov. "V súčasnosti Slovenská banková asociácia zastupuje takmer 100% slovenského bankového sektora," uviedol Ladislav Unčovský, výkonný riaditeľ SBA.

Zhromaždenie členov SBA je najvyšším orgánom združenia a tvoria ho štatutárni zástupcovia členov asociácie. Do jeho pôsobnosti patrí okrem iného aj schvaľovanie Stanov SBA, rozpočtu SBA a voľba členov Prezídia SBA.

Sedemčlenné Prezídium SBA je štatutárnym orgánom, ktorý riadi činnosť asociácie. Za svoju činnosť sú členovia Prezídia zodpovední priamo Zhromaždeniu SBA. Funkčné obdobie Prezídia je 4-ročné.

Nový člen Prezídia SBA

Igor Kottman - pracuje v Citibank už viac ako 15 rokov. Počas tohto obdobia prešiel v rámci Citibank niekoľkými pozíciami. Okrem Slovenska pôsobil aj v Rusku, Českej Republike a v Ugande. Je absolventom **Ekonomickej Univerzity v Bratislave** a viacerých špecializovaných certifikovaných kurzov v USA, Veľkej Británii, Turecku a Austrálii.

Noví členovia SBA

AXA Bank Europe – je pobočkou francúzsko-belgickej bankovej skupiny Axa, ktorej hlavným komunikačným kanálom bude internet. Finančná skupina na Slovensku pôsobí v oblasti poistenia, dôchodkového sporenia a investovania.

Reiffeisen International Direct bank AG - je pobočkou rakúskej bankovej skupiny Raiffeisen International Bank-Holding AG. Skupina Raiffeisen International vstupuje na trhy SVE s modelom direct banky. Banka sa zameria na skupinu spotrebiteľov, ktorí pri kontakte s bankou využívajú primárne internet.

[Späť na obsah](#)

43. anketa

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 28/05/2010; Dušan Uhrín]

Aké má vaša spoločnosť skúsenosti so zamestnávaním absolventov?

Dušan Dvořák, Senior Manager Head of PR Kia Motors Slovakia

Považujeme vysokoškolsky vzdelaných mladých ľudí za potenciál a budúcnosť našej firmy. Vzhľadom na to, sme sa rozhodli spolupracovať so študentmi vysokých škôl nielen pri diplomových prácach, ale naši odborníci začali prednášať určité témy na vysokej škole. Tiež vytvárame pracovné miesta s možnosťou uplatnenia a kariérového rastu pre ambiciózných absolventov. Snažíme sa podporovať

záujem študentov o prácu v našej spoločnosti, pričom skúsenosti s takto motivovanými absolventmi vysokých škôl máme pozitívne.

Daniela Schweizer, náborová manažérka PSA Peugeot Citroën Slovakia

Od začiatku sa orientujeme na absolventov škôl. Aj preto patríme s priemerným vekom okolo 33 rokov k najmladším výrobným centrom v skupine PSA. Výhodou je ich flexibilita, znalosť cudzích jazykov, ovládanie nových odborných metód naučených v škole. Často však závisí aj od konkrétnej vysokej školy, ktorú absolvent ukončil. Kvalita vysokých škôl na Slovensku stále kolíše a nie je absolvent ako absolvent.

Vladimír Machalík, hovorca spoločnosti Volkswagen Slovakia

Máme dobré skúsenosti so zamestnávaním absolventov. Uvedomujeme si však, že im zvyčajne chýbajú skúsenosti z praxe. Môžu ich získať práve prostredníctvom nášho Trainee programu prácou na projektoch, zahraničnej stáži v závodoch koncernu VW a rotácie v rámci oddelení. Pracujeme aj na projektoch, ktoré sú zamerané na získavanie praktických skúseností už počas štúdia, taký je napríklad náš projekt IngA - Inžinier v automobilovom priemysle. Študentom u nás tiež umožňujeme absolvovať odbornú prax v rozmedzí niekoľkých mesiacov už počas štúdia. Ako absolventi tak získajú skúsenosti z praxe a nájdu si ľahšie uplatnenie na pracovnom trhu.

Martin Pitorák, viceprezident pre ľudské zdroje U.S. Steel Košice

So zamestnávaním absolventov máme dobré skúsenosti, keďže väčšinu z nich už poznáme z programu Letnej stáže, ktorý u nás absolvovali po štvrtom ročníku, resp. boli vo firme na odbornej praxi. Program Letnej stáže, počas ktorého študenti nielenže pracujú vo vybraných prevádzkach, ale absolvujú aj školenia na zlepšenie komunikačných a manažérskych zručností, nám slúži už niekoľko rokov ako nástroj výberu potenciálnych zamestnancov z radov absolventov.

Ľudmila Radosová, riaditeľka sekcie stratégie a politiky HR SPP

Absolventom vysokých škôl ponúkame možnosť zapojiť sa do absolventského rozvojového programu. Program je určený študentom posledného ročníka VŠ a absolventom do dvoch rokov od ukončenia štúdia, teda absolventom bez praxe alebo len s prvými pracovnými skúsenosťami, avšak s vysokým potenciálom a ambíciou ďalej sa rozvíjať.

Absolventi sa počas programu zúčastňujú na tréningoch, ktoré sú zamerané na rozvoj odborných vedomostí a zručností a pracujú na pridelených úlohách a projektoch pod vedením skúsených manažérov, rozvíjajú svoje schopnosti a zručnosti, oboznamujú sa s firemnou kultúrou. V minulom roku SPP prijal v rámci absolventského rozvojového programu 14 absolventov vysokých škôl. Okrem toho SPP dlhodobo spolupracuje so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave, **Ekonomickou univerzitou v Bratislave** pri získavaní perspektívnych študentov a ich do zaradení do pracovného procesu.

Dušan Uhrín

[Späť na obsah](#)

44. NEHCEME MAŤ IMIDŽ "FAN STRANY"

[Téma: Ekonomická univerzita; Línia; 25/05/2010; 05/2010; s.: 64, 65; NEZARADENÉ; Denisa Marinkovičová]

Do politiky vstúpil najmä preto, aby mohol v našom štáte výrazne zmeniť pravidlá. "Desať rokov som podnikal, čas sa naplnil a chcelo to zmenu. No nechceme byť len stranou 'fan party', ponúkame konkrétne riešenia vážnych spoločenských problémov," hovorí predseda strany Sloboda a Solidarita (SaS) Ing. Richard Sulík

- V čom sa SaS odlišuje od ostatných politických strán?

V mnohých veciach. Dali sme si záležať na odbornom programe.

Sme jediná pravicová a liberálna strana.

A sme strana bez komunistov a eštablíkov.

- Sympatické je, že ako jednu z podmienok vstupu do strany vyžadujete daňové priznania na internete.

Áno.

Okrem toho musí každý záujemca o členstvo v SaS podpísať čestné vyhlásenie.

Chceme poznať záujemcov a vedieť, akých budeme mať členov.

- Vaša predvolebná kampaň je zameraná najmä na strednú a mladšiu generáciu.

Máme veľa mladých voličov, ale naše reformné riešenia, najmä detailne rozpracovaná reforma odvodov, sa týka všetkých obyvateľov, predovšetkým dvoch miliónov pracujúcich. No nechceme mať len imidž "fan strany".

- Napríklad takej, ktorá propaguje marihuanu?

To nie je pravda. My len nechceme, aby 20-ročné deti skončili v base so záznamom v registri trestov kvôli takejto hlúposti. Paradoxné je, že naša spoločnosť toleruje alkohol bez problémov, hoci na jeho následky zomiera ročne približne 5000 ľudí. Ide nám o primeranosť trestov. Dnes napríklad dostane človek za neúmyselné zabitie tri roky, ale ak u niekoho nájdú štyri-päť marihuanových cigariet, dostane päť rokov. To je absurdné!

Chceme, aby prechovávanie marihuany nebol trestný čin, ale priestupok. A týka sa to len marihuany a ničoho iného. No nie sme za jej legalizáciu. V našom programe však riešime predovšetkým množstvo naozaj vážnych problémov.

- Môžete hovoriť konkrétne?

V programe máme viac ako 120 konkrétnych návrhov.

Myslím si, že vieme zlepšiť život na Slovensku. Ide najmä o komplexnú reformu odvodov, ale aj podnikateľských slobôd. Máme dobre rozpracovaný program, ktorý už bol niekoľkokrát pochválený ako najlepší predvolebný program politických strán.

- Napríklad?

Návrhy v školstve smerujú k väčšej miere rozhodovania škôl. Chceme, aby mali jeden normatív ako zdroj financovania od štátu. Dnes školy dostanú normatív plus knižky plus peniaze na opravu strechy a potom im z krajských úradov diktujú, na čo majú peniaze použiť. V zdravotníctve navrhujeme, aby ten, kto si celý rok nečerpal zdravotnú starostlivosť, dostal polovicu svojho odvodu nazad. V súdnictve navrhujeme zaviesť audiozáznamy, ale aj prísnejšiu kontrolu sudcov. Máme prepracovanú aj kapitolu k rómskej problematike. Naš program je komplexný a má veľa konkrétnych návrhov.

- Prečo by vás mali voliť mladé rodiny?

Lebo im zoberieme oveľa menej na odvodoch.

Na to máme vyrobenú pomôcku, otáčacie koliesko, kde si môžu v závislosti od množstva detí a príjmu celej rodiny vytočiť, o koľko im vzrastie čistý príjem.

- Prečo ste sa rozhodli vstúpiť do politiky?

Najmä preto, že sa v našom štáte dajú výrazne zmeniť pravidlá. Desať rokov som podnikal, čas sa naplnil a chcelo to zmenu. Myslím, že v politike je čo robiť, preto sa tu plánujem istý čas zmysluplne angažovať. Predtým tu bola pravicová a liberálna strana ANO, no tá zanikla a priestor ostal neobsadený. My zakladajúci členovia SaS sme si povedali, že by sme ho mohli obsadiť a zatiaľ sa nám celkom darí.

- Myslíte si, že chudobný človek by do politiky nemal vstupovať?

Pravdou je, že kto nemá zabezpečené živobytie, má si ho najprv zabezpečiť. Pokiaľ ide o rozpočet našej strany, na kampaň dávame 300-tisíc eur.

Na členskom sme vybrali okolo 200-tisíc, ďalšie peniaze sme dostali od našich členov v daroch. Všetky výdavky aj príjmy sú na našej webovej stránke

- Čo vaša rodina?

Som rozvedený, mám štyri deti. Dcéra má 16 rokov, syn 14 a z "čerstvého kola" mám ešte polročnú dcéru a dvaapolročného syna.

- Beriete svoje deti ako partnerov?

Tie staršie určite. S dcérou sa viem baviť ako s úplne rovnocenným partnerom. Ho ci si nemyslím, že by sa moje deti raz chceli angažovať v politike, je pre mňa silnou motiváciou, aby chceli žiť na Slovensku.

- Debatujete s deťmi aj o politike?

Často a rád. Moja dcéra teraz rada mudruje. Ale aj moja bývalá svokra, dcérina babka - to je veľký

politický komentátor. Keď som s nimi, je vždy o čom hovoriť.

- Neofutovali ste svoj vstup do politického diania - trebárs aj v súvislosti so stratou súkromia?

Je pravda, že súkromie postupne strácam. Do istej miery som s tým aj rátal. Nie je to zatiaľ dramatické, reportéri mi nestoja za dverami a dúfam, že k tomu ani nepríde. Je to zriedkavé, aby takto sledovali politikov, na to sme príliš bezvýznamní. Vybudovanie strany a rozbeh politickej kariéry však bol časovo veľmi náročný a teraz je už neskoro na banovanie.

- Veď ani podnikateľ sa v práci nezastaví.
V politike je toho ešte viac?

Rovnako veľa. Keď som pred rokmi rozbiehal svoju firmu, v prvej fáze to bolo doslova od nevidím do nevidím. Vo fáze živelného rastu treba totiž všetko hneď a naraz a vždy je už neskoro. Budovanie politickej strany mi pripomenulo toto obdobie.

- Neodsunuli ste kvôli podnikaniu rodinu na vedľajšiu koľaj?

V prvotnej fáze som ešte rodinu nemal. Začínal som v roku 1991 a dcéra sa narodila až v roku 1994. No pravdou je, že v ďalších rokoch podnikanie ovplyvnilo môj rodinný život a ukrojilo mi veľa času z môjho súkromia. Na druhej strane, venoval som sa mu desať rokov a dúfam, že zo zisku budem žiť možno až do konca života. To nie je zlé. Každý si musí zvážiť, či mu desať rokov stojí za to, aby sa potom mohol venovať tomu, na čo má chuť.

- Nemôže podnikanie aj za rozpad vašej rodiny?

To nie je otázka podnikania.

Stále veľmi dobre vychádzam so svojimi staršími deťmi, aj s bývalou manželkou.

Navyše, teraz mám dve ďalšie deti, ktoré by som v pôvodnej rodine nemal. Je to obohatenie. S partnerkou nie sme zosobášení, ale spolu žijeme. Nič vo svojom živote by som nemenil.

- Kto stojí za názvom a logom strany?

Názov som vymyslel ja, všetko ostatné vymyslel Juraj Miškov.

- Prečo práve sloboda a solidarita?

Sú to dve konkrétne hodnoty, ktoré sú pre našu stranu dôležité. Bol som proti, aby sme mali marketingový názov typu Smer, Vpred, teda nejaký ničnehovoriaci názov.

Chcel som, aby vyjadroval hodnoty, ktoré chceme realizovať v programe i v praxi.

Na týchto dvoch hodnotách by mala byť postavená aj spoločnosť.

- Aké hodnoty sú pre vás dôležité?

Čím viac slobody pri zachovaní základnej miery solidarity. Na tom sa dá postaviť aj politická strana aj súkromný život.

- Akceptujete aj iné názory?

Samozrejme, že áno. No keď vznikala strana SaS, spísal som, čo si pod slobodou a solidaritou predstavujeme, a potom sme hľadali ľudí, ktorí sú s tým stotožnení. Keď niekto prišiel a povedal, sloboda nie, som za to, aby sa o všetko staral štát, povedali sme mu, aby zvážil, či nepôjde radšej do inej strany. Hoci je povolené mať akýkoľvek názor, na druhej strane som presvedčený, že drvivá väčšina ľudí z SaS ich má v tomto smere rovnaké.

Je veľmi dôležité ťahať za jeden povraz.

- Nemáte obavy, že vás časom politické prostredie zomelie a pojmy ostanú len na papieri?

Nechajme sa prevkapiť. Robíme však opatrenia, aby sme neopustili hodnoty, ktoré sú v našom programe záväzné.

Nemôžeme však s určitosťou povedať, čo sa stane v budúcnosti.

- Akým spôsobom prebieha u vás výber členov?

Je veľmi náročný. Každý záujemca musí poslať životopis a čestné vyhlásenie o straníckej príslušnosti. Tí, ktorí prejdú sitom prvej selekcie, sú pozvaní na pohovor. O tých, ktorí prejdú pohovorom, napíšeme ostatným členom a opýtame sa, či nemajú výhrady voči ich prijatiu.

Keď nie, sú prijatí.

- Nemôže sa stať, že niekto nebude prijatý len kvôli osobnej averzii?

Na pohovore musia byť za SaS vždy dvaja. Sú to profesionáli, preto nemám obavu, že by riešili osobné sympatie. No ak by tam bola prudká antipatia, tak pre mňa je aj toto dôvod. Načo sa zbytočne trápiť?

- Je meritom aj vzdelanie?

Určite áno.

Sme stranou, ktorá chce meniť v krajine pravidlá, a na to potrebujeme odborníkov.

Samozrejme, nie každý, kto má vzdelanie, je aj odborník - aj ja poznám hlupákov, ktorí majú vzdelanie. Ale naopak to platí - každý odborník má aj patričné vzdelanie.

- Keď voľby dopadnú pre vás úspešne, čo urobíte na druhý deň?

Poriadne to oslávime.

- Tak si zapálite :-) ?

To nie. Po voľbách sa najprv pozriem, ako dopadli ostatní. Uvidíme, kto sa do parlamentu dostane a podľa toho začne vznikať koalícia, ktorá prevezme moc v tejto krajine.

- S kým si viete predstaviť áno? A s kým rozhodne nie?

Určite nie so Smerom, pretože voči Smeru sme sa jasne vyhranili od prvého dňa. Nie s HZDS nie je dôležité, lebo oni bojujú o prežitie na hranici 4-5 %. Keby však k tomu došlo, ani s HZDS, ani so SNS by sme nešli vládnúť.

Naša povesť je pre nás dôležitá. Ostávajú pravicové strany. Musíme však počkať a vidieť, aké budú výsledky.

Denisa Marinkovičová

Foto: [www. sulik. sk](http://www.sulik.sk)

Ing. Richard Sulík sa narodil v r. 1968 v Bratislave, ale v 1980-om celá rodina emigrovala do Nemecka. Jeho rodičia aj dve sestry tam dodnes žijú. Na Slovensko sa vrátil v r. 1991 a po štúdiách v Nemecku začal študovať na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. V r. 1991 založil firmu FaxCopy, ktorú viedol do r. 2001. V r. 2002 oslovil vtedajšieho ministra financií Ivana Mikloša s náčrtom rovnej dane. Stal sa jeho poradcom a vypracoval Konceptiu daňovej reformy, ktorá bola aj jeho diplomovkou. Bol riaditeľom firmy OLO, a. s., v júli 2006 sa stal opäť poradcom ministra financií Jána Počiatka, kde zotrval do apríla 2007.

[Späť na obsah](#)

45. Ambasádorky radia, ako podnikateľ

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/05/2010; s.: 14,15; Ľudský kapitál; mš]

Ženy, ktoré uvažujú nad osamostatnením sa a založením vlastného podniku, prišli do Banskej Bystrice načerpať motiváciu a inšpiráciu od ambasádoriek podnikateľiek Slovenska - Silvie Martákovvej a Marty Radošinskej.

Stretnutie sa uskutočnilo koncom apríla v rámci projektu PODPORA PODNIKANIA ŽIEN NA SLOVENSKU. Podujatie pripravila Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) v spolupráci s nadáciou Integra.

Podnikanie a kapitál

Najväčší záujem o motivačný seminár prejavili zamestnané ženy, ktoré uvažujú nad kariérou podnikateľky -39,3 %, študentky (i zo stredných škôl) - 19,6 % a mamičky na materskej dovolenke - 18,03 %. Užitočné informácie, ako začať podnikať, prišlo získať i 16,3 % nezamestnaných žien. Celkovo sa neustále zvyšuje počet záujemkýň o motivačné semináre, ktoré organizuje NARMSP v spolupráci s partnermi každý mesiac. Do Banskej Bystrice prišlo takmer 70 žien. Celkovo, od januára do apríla 2010, sa ambasádorky podnikateľiek pre jednotlivé kraje Slovenska stretli s 300 potenciálnymi podnikateľkami. Na základe hodnotiacich dotazníkov uviedli Banskobystričanky, že od podnikania ich odrádza najmä nedostatok počiatočného kapitálu. Rady by tiež získali informácie o tom, ako komunikovať s úradmi, aby

sa vyhli prílišnej byrokracii. Otázky účastníčok sa týkali aj možnosti získania obchodných kontaktov, prekonania problémov spojených so zakladaním a s rozbehom firmy, zladenia súkromného života s podnikateľskou kariérou.

Príbehy ambasádoriek

Silným motivačným a inšpirujúcim impulzom boli konkrétne príbehy ambasádoriek podnikateliek Slovenska. Silvia Martáková, majiteľka spoločnosti SM Complicity, s. r. o. (výroba predaj vlastnej tehotenskej značky), povzbudila ženy, aby sa nebáli prípadného počiatočného neúspechu. Spolu s Martinou Radošinskou, majiteľkou firmy Sublprint, s. r. o. (sublimačná potlač látok), účastníčky ubezpečili, že ak majú jasnú predstavu o fungovaní svojho podniku, dokážu prekonať problémy, ktoré by ich mohli stretnúť, a poučiť sa z nich.

Prospešný projekt

Iniciatíva Podpora podnikania žien na Slovensku sa organizuje v rámci siete Enterprise Europe Network na základe výzvy Európskej komisie **EU Network of Female Entrepreneurship Ambassadors**. Partnerom projektu je Regionálne poradenské a informačné centrum Prešov, asociovanými partnermi sú: Top Centrum podnikateliek, Nadácia Integra, Materské centrum MACKO, **Ekonomická univerzita** Bratislava, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Európsku sieť podnikateliek - ambasádoriek slávnostne otvorila 5. októbra 2009 v Štokholme švédka korunná princezná Viktória. Slovenské ambasádorky podnikateliek sa predstavili verejnosti v novembri 2009 počas úvodnej konferencie. Cieľom projektu je šíriť povedomie o podnikaní žien, inšpirovať a motivovať ich na to, aby sa nebáli vydať na samostatnú podnikateľskú dráhu. Viac informácií o projekte: www.nadsme.sk/?article=712.

Radí i podporuje

NARMSP bola založená v roku 1993 na podporu sektora malého a stredného podnikania, zvýšenia jeho konkurencieschopnosti a uľahčenie prístupu ku kapitálovým zdrojom. Podieľala sa na implementácii predstupových programov PHARE a od mája 2004 i na implementácii štrukturálnych fondov a štátnych programov. Poskytuje tiež poradenstvo v jednotlivých regiónoch SR prostredníctvom inštitucionálnej siete regionálnych centier (13 regionálnych poradenských a informačných centier, 5 podnikateľských inovačných centier, 9 centier prvého kontaktu, 16 podnikateľských/technologických inkubátorov a dcérskej spoločnosti Fond fondov, s. r. o.).

(mš)

SEMINÁRE

Najbližšie motivačné semináre v roku 2010:

20. mája, Trenčín -ambasádorka Martina Radošinská (Sublprint, s. r. o.)

24. júna, Bratislava -ambasádorka Petra Marko (ExtravaDansa, s. r. o.)

[Späť na obsah](#)

46. Len spievať mu nestačí

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 25/05/2010; 21/2010; s.: 87; TALENTY NOVEJ EURÓPY; ĽUDMILA GRODOVSKÁ]

JURAJ KUCHÁR TÚŽI BYŤ INŽINIEROM EKONÓMIE AJ OPERNÝM SPEVÁKOM

V týchto dňoch skladá štátnice z kvantitatívnych metód v ekonómii a z informatiky na **Ekonomickej univerzite**, a pritom sníva o kariére operného speváka, ktorý dobýja najslávnejšie svetové scény. Nie je to neuskutočniteľný sen - pri ceste za ním dvadsaťročný JURAJ KUCHÁR z Bratislavy prešiel už kus cesty.

Tvrdí, že hudba je od malička nielen jeho súčasťou, ale i zmyslom života. "K spevu ma priviedli rodičia, ktorí tiež majú tento dar, no nemali príležitosť využiť ho. Ako šesťročného ma prihlásili do Bratislavského chlapčenského zboru pani dirigentky Magdalény Rovňákovej, kde som až do začatia štúdia na konzervatóriu spieval aj ako sólista - najprv sopránový, neskôr tenorový, " rozpráva Juraj.

V čase rozhodovania o strednej škole si však nebol istý, či jeho hlas po mutácii bude dostatočne dobrý, preto sa prihlásil na obchodnú akadémiu a po jej skončení na **Ekonomickú univerzitu**. No v priebehu rokov, keď získal aj tituly laureáta na speváckych súťažiach, v ňom rástlo rozhodnutie naplno sa venovať spevu, preto začal súčasne študovať aj na konzervatóriu. **Ekonomickú univerzitu** však chce dokončiť. "Treba mať nejakú istotu, lebo umelecký život je vrtkavý, " tvrdí.

Juraj sa od malička venoval vážnej hudbe. Po zborových vystúpeniach aj malých sólových sopránových rolách v predstaveniach SND si obľúbil operu a vybral si štúdium operného spevu. No vďaka dlhoročnej

skúsenosti, ktorá mu otvorila dvere do sveta hudby, získal široký hudobný rozhľad, oboznámil sa s rôznymi hudobnými žánrami a formami. Začal tvoriť vlastnú elektronickú hudbu, v ktorej sa usiluje aplikovať aj prvky vážnej. Najväčšími doterajšími Jurajovými úspechmi sú prvé miesta a získanie titulu laureáta na Celoslovenskej súťaži Petra Dvorského v Košiciach (2009) a na súťaži Nitrianska lutna (2008). S Bratislavským chlapčenským zborom navštívil množstvo krajín a vystupoval na mnohých pódiumoch po svete. Teraz sa viac venuje technike spevu, preto menej vystupuje a viac trénuje. Aj letné prázdniny chce využiť na navštevovanie lekcií operného spevu v zahraničí, aby získal nové pohľady na spev a hudbu. Vybavil si súkromné hodiny spevu v Paríži u Richarda Crossa. Nie je to lacná záležitosť, preto je Juraj vďačný, že na to bude môcť použiť peniaze z projektu Talenty novej Európy. "Mojím hlavným cieľom je stať sa kvalitným operným spevákom," zdôrazňuje. "No keďže sa venujem nielen spevu, ale aj súčasnej a elektronickej hudbe, chcel by som na Slovensko priniesť nové, netradičné, svojské spojenie týchto dvoch hudobných svetov. Obohatil by som slovenskú kultúru a prispel k spolupráci Slovenska s ostatnými európskymi krajinami. V budúcnosti by som chcel pomáhať aj pri rozvoji mladých talentovaných ľudí, ktorí sú rovnakí hudobní nadšenci ako ja. Z toho sa odvíja ďalší z mojich odvážnych cieľov - založiť školu hudby na svetovej úrovni, ktorá na Slovensku tak veľmi chýba," rozvíja svoje plány budúci operný spevák, ktorý sa popri tom usiluje aj o titul inžiniera ekonómie.

LUDMILA GRODOVSKÁ Foto: archív J. K.

[Späť na obsah](#)

47. Starý most je od 15. mája 2010 úplne zatvorený

[Téma: Ekonomická univerzita; Bratislavské noviny; 20/05/2010; 19/2010; s.: 1; Titulná strana; rob]

STARÉ MESTO Starý most je od 15. mája 2010 úplne uzatvorený. Dôvodom je kritický stav betónu mostovej konštrukcie, ktorá sa začala v poslednom období prepadať. Starý most oproti predpokladom aj rýchlejšie hrdzavie.

Zástupcovia mesta a spoločnosti Metro Bratislava, ktorá robí sondáž mosta a pripravuje ho na obnovu, sa domnievali že most vydrží do začiatku rekonštrukčných prác aspoň v takom stave, ako bol pred rokom. Z dôvodu šesťnásobného posunutia mostovky nad pilierom číslo štyri smerom dole sa však kompetentní rozhodli, že pre bezpečnosť treba most pre verejnosť úplne uzatvoriť. Podľa generálneho riaditeľa Metro Bratislava Vladimíra Kovalčíka by totiž mohlo dôjsť až k zrúteniu niektorej časti mosta. Metro požiadalo aj slovenských plynárov, aby odstavili plynové potrubie cez most.

Uzatvorenie mosta znamenalo zmeny aj v MHD. Linka číslo 50 bude premávať od OD Slimák po Autobusovú stanicu Mlynské nivy, odtiaľ cez Landererovu na Most Apollo, Einsteinovu, k Auparku. Z neho bude jazdiť cez Nový most k Malej scéne na autobusovú stanicu a pokračovať bude po súčasnej trase. Linka nezastaví na Šafárikovom námestí. Číslo 78 bude premávať od Čiližskej po Trnavské mýto bez zmien, odtiaľ pôjde na Most Apollo, k **Ekonomickej univerzite**, cez Gettingovu do Ovsíšťa a späť. Linka číslo 95 pôjde zo Šafárikovho námestia na Most Apollo, odkiaľ bude pokračovať na Einsteinovu, Jantárovu, Námestie hraničiarov a po súčasnej trase na Vyšehradskú.

Naspäť pôjde cez ulicu Pri Starom háji.

Nočné linky N80 a N95 budú premávať cez Nový most. (rob)

[Späť na obsah](#)

48. Rebríček najžiadanejších absolventov

[Téma: Ekonomická univerzita; www.itnews.sk; 21/05/2010; redakcia]

Zamestnávateľia majú najväčší záujem o absolventov Fakulty informatiky na Slovenskej technickej univerzite. Vlani sa na jedno miesto na tejto fakulte pritom hlásili dvaja stredoškólači. Na Právnickú fakultu Univerzity Mateja Bela sa hlásilo na jedno miesto 11 ľudí. Podľa rebríčka zamestnávateľov jej absolventi nezaujali.

Spoločnosť Profesia už tretí rok po sebe pripravila rebríček úspešnosti vysokých škôl a univerzít podľa toho, aký záujem majú zamestnávateľia o absolventov jednotlivých škôl.

Najlepšie šance uspieť na trhu práce a uplatniť sa po škole aj v zamestnaní majú dlhodobo absolventi fakúlt zameraných na informatiku. Malý záujem majú zamestnávateľia o absolventov teológie, pedagogiky, ale aj študentmi preferovaného práva.

Rebríček vedú informatici a ekonómovia

Najlepšiu šancu nájsť si po škole prácu majú podľa analýzy informatici a ekonómovia. Analýza

porovnávajúca šance absolventov jednotlivých vysokých škôl pri hľadaní zamestnania, vychádzala z databázy pracovného portálu Profesia.sk a spracované boli životopisy uverejnené na portáli od roku 2007 zhruba do konca roka 2009. Ukazovateľom uplatniteľnosti absolventa na trhu práce bol výber jeho konkrétneho životopisu potenciálnym zamestnávateľom, teda koľkokrát si konkrétny životopis zamestnávateľa vybrali pri hľadaní potenciálneho zamestnanca.

Do porovnávania univerzít a fakúlt sú zaradené len tie, ktoré boli v databáze zastúpené životopismi aspoň od 100 svojich absolventov za sledované obdobie. V dôsledku toho z rebríčka vypadli inštitúcie, ktorých absolventi nepoužívajú portál Profesia.sk pri hľadaní si práce.

Do hodnotenia fakúlt sa napríklad pre nedostatok životopisov nedostali umelecké fakulty Vysokiej školy múzických umení. Na každej z jej troch fakúlt ročne získa diplom na druhom stupni štúdia približne sto ľudí, ktorí, pokiaľ chcú zostať pracovať vo vyštudovanom odbore, hľadajú si prácu pravdepodobne iným spôsobom.

Najčastejšie zamestnávateľa dlhodobo vyhľadávajú potenciálnych zamestnancov spomedzi absolventov fakúlt zameraných na informatiku a aj v roku 2009 fakulty informatiky obsadili prvých šesť miest v rebríčku uplatniteľnosti ich absolventov. Medzi TOP 10 fakúlt sa zaradila aj Stavebná fakulta Slovenskej technickej univerzity, Fakulta medzinárodných vzťahov, Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity** či Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda.

Programátorov bol dostatok iba v kríze

Na slovenskom trhu práce je dlhodobo vyšší dopyt po ľuďoch z IT sektora, ako je počet uchádzačov na pozície v informačných technológiách.

Ponuka práce napríklad pre programátorov bola podľa štatistiky Profesia.sk nižšia, ako bol záujem uchádzačov, len v čase krízy v druhom štvrtroku 2009. Od septembra 2009 už opäť počet pracovných ponúk pre programátorov prevyšuje záujem uchádzačov o tieto pozície

Tabuľka: TOP 20 fakúlt podľa záujmu zamestnávateľov o absolventov

[Späť na obsah](#)

49. Na trhu sa najlepšia uplatňujú informatici a ekonómovia

[Téma: Ekonomická univerzita; zive.sk; 24/05/2010; SITA]

AUTOR - SITA

Zamestnávateľa majú najväčší záujem o absolventov Fakulty informatiky na Slovenskej technickej univerzite, vyplýva to z rebríčka pracovného portálu Profesia.sk. Na túto najžiadanejšiu fakultu sa pritom vlni na jedno miesto hlásili len dvaja stredoškooláci. Omnoho viac ľudí chcelo študovať na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela, kde na jedno miesto pripadali jedenásti uchádzači. Jej absolventi však podľa rebríčka zamestnávateľov nezaujali. Spoločnosť Profesia.sk zostavuje poradie najžiadanejších absolventov už tretí rok po sebe. Z výsledkov vyplýva, že najvyššie šance uspieť na trhu práce po škole majú informatici a ekonómovia. Na chvoste sú absolventi teológie, pedagogiky, ale aj študenti preferovaného práva.

Fakulty informatiky obsadili v zamestnávateľskom rebríčku najžiadanejších absolventov prvých šesť miest. Do top desiatky sa podľa portálu Profesia.sk zaradili aj Stavebná fakulta Slovenskej technickej univerzity, Fakulta medzinárodných vzťahov, Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity** či Fakulta masmediálnej komunikácie Univerzity sv. Cyrila a Metoda. Dopyt po informatikoch na slovenskom pracovnom trhu dlhodobo presahuje počet uchádzačov na pozície v informačných technológiách. Ponúk práce pre programátorov bolo podľa štatistiky menej len v čase hospodárskej krízy v druhom štvrtroku 2009. Od vlaňajšieho septembra sa však situácia vrátila do starých koľají.

Aj z pohľadu škôl sú na trhu najžiadanejšie technicky a ekonomicky orientované vysoké školy a univerzity. Záujem študentov však dopyt nekopíruje. Ľuďom hľadajúcim si zamestnanie v stavebníctve sa vlni šance pre krízu zhoršili, no pri triedení fakúlt podľa zamerania patria stavebné fakulty po fakultách informatiky na druhé miesto v rebríčku záujmu zamestnávateľov. Skupiny teologických a umeleckých fakúlt sú v databáze absolventov zastúpené len slabo, preto nie je možné relevantne porovnávať záujem zamestnávateľov s inými skupinami. Ide o odbory, v ktorých si pravdepodobne ľudia hľadajú prácu inými cestami.

Pri pohľade na záujem študentov o štúdium na jednotlivých fakultách vidieť oproti záujmu zamestnávateľov o zamestnávanie absolventov veľké disproporcie najmä pri právnických fakultách. Práve na právnickej fakulte sa snažilo vlni dostať najviac ľudí. Podľa štatistiky Ústavu informácií a prognóz školstva sa na jedno plánované miesto na právnickej fakulte hlásili približne štyria ľudia. Napríklad na banskobystrickú Právnickú fakultu Univerzity Mateja Bela sa hlásilo na jedno miesto približne jedenásť uchádzačov. Na Právnickú fakultu Univerzity Komenského sa na jedno plánované

miesto hlásili štyria uchádzači.

Analýza šancí absolventov jednotlivých vysokých škôl nájsť si zamestnanie vychádza zo životopisov uverejnených na portáli Profesia.sk od roku 2007 do konca roka 2009. Ukazovateľom uplatniteľnosti absolventa na trhu práce bol výber jeho životopisu potenciálnym zamestnávateľom, teda koľkokrát si konkrétny životopis zamestnávateľa vybrali pri hľadaní potenciálneho zamestnanca. Profesia.sk porovnávala len tie univerzity a fakulty, z ktorých svoj životopis uverejnilo na portáli aspoň sto absolventov za sledované obdobie. Pre nedostatok životopisov v porovnaní preto chýbajú umelecké fakulty Vysoké školy múzických umení. Na každej z jej troch fakúlt ročne získa diplom na druhom stupni štúdia približne sto ľudí, ktorí pokiaľ chcú zostať pracovať vo vyštudovanom odbore, hľadajú si prácu pravdepodobne iným spôsobom.

Agentúru SITA informovala PR manažérka portálu Profesia.sk. Lucia Burianová.

[Späť na obsah](#)

50. Novú daň si odnesú klienti

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 27/05/2010; s.: 9; Ekonomika; Ľuboš Jančík]

Eurokomisia chce, aby banky platili špeciálnu daň do záchranného fondu

Brusel predstavil novýtrest pre banky. Majú platiť špeciálnu daň. Ekonomovia varujú, že tento trest prenesú na klientov.

Bratislava. Banky v únii by podľa Bruselu mali platiť špeciálnu daň, oznámila to včera Európska komisia. Peniaze z tejto dane budú prúdiť do záchranných fondov. Tie majú pomáhať bankám v núdzi a zabrániť, aby sa im na problémy skladali daňoví poplatníci. Fond by mala mať každá krajina únie. Brusel chce z tejto dane získať vyše sto miliárd eur.

Eurokomisár pre vnútorný trh Michal Barnier sa domnieva, že špeciálne fondy posilnia finančný systém a zabránia ďalšej kríze. Ekonomovia však návrh považujú za populizmus, nesúci sa na vlnu nenávisťi proti bankám, ktoré sú obviňované z toho, že zapríčinili krízu.

Varujú aj pred morálnym hazardom. Banky aj klienti sa totiž môžu spoliehať na to, že štát cez fond zasiahne a budú sa správať menej zodpovedne.

Znečisťovateľa populizmus

"Je nepripustné, aby daňoví poplatníci naďalej znášali vysoké náklady na záchranu bankového sektora. Nemali by stáť v prvej línii. Zastávam princíp: znečisťovateľ platí," zdôvodňuje svoj návrh Barnier. Zatiaľ však nie je jasné, aká vysoká daň bude, či ju banky budú platiť zo zisku, alebo z aktív. Ani to, či bude príjmom štátnych rozpočtov, alebo špeciálnych záchranných fondov.

"Vidím v tom prejav populizmu. Tí, ktorí podporujú osobitnú daň pre banky, chcú naoko ukázať, ako chránia záujmy klientov a ako chcú zabrániť bankám v údajnej protispoločenskej činnosti," vraví profesor Oto Sobek z **Ekonomickej univerzity**.

Fond by mal kryť iba časť nákladov, ak by sa banka dostala do problémov, myslí si riaditeľ inštitútu Ineko Peter Goliaš. Tým by sa predišlo riziku, že banky sa budú spoliehať na fond, a viac riskovať. Rovnako aj klienti budú menej opatrne vyberať, do ktorej banky si uložia peniaze. Barnier tvrdí, že eurokomisia si toto riziko uvedomuje: "Fond sa nebude používať na posilňovanie bánk v konkurze, ale na uľahčenie metodického riešenia konkurzu."

Sobek si myslí, že ak únia daň zavedie, odnesú si to klienti cez vyššie poplatky alebo cez úroky.

Rovnaký názor má aj český minister financií Eduard Janota, ktorý sa k návrhu stavia zdržanlivo.

"Bankový sektor na Slovensku je v dobrom stave a nepotrebuje nijakú pomoc," naznačuje postoj nášho ministerstva financií Miroslav Šmál s tým, že konečné slovo k bankovej dani dá až nová vláda.

Možno už o rok

Banky sú proti novej dani, komentovať ju však odmietajú s tým, že nepoznajú detaily. Podľa analytika Slovenskej bankovej asociácie Marcela Lazniu je preto predčasné hovoriť, či by sa nová daň odrazila na poplatkoch a úrokoch pre klientov.

Komisia chce budúci mesiac predstaviť návrh ministrom financií únie a na summite štátov G20. Daň by sa mala platiť od polovice budúceho roka. Musia s ňou však súhlasiť šéfovia vlád členov únie.

Ľuboš Jančík sme

Bankový sektor na Slovensku je v dobrom stave. Nepotrebuje nijakú pomoc. Miroslav Šmál, hovorca ministerstva financií

Lehman Brothers spustil v roku 2008 lavínu finančnej krízy. Brusel chce podobným krízam čeliť bankovou daňou. ilustračné foto-sita/ap

[Späť na obsah](#)

51. CityUniversity je pojem aj na Slovensku

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 28/05/2010; s.: 8,9; Ľudský kapitál; Milan Valášek]

Hovoríme s Mgr. Branislavom Zlochom, riaditeľom marketingu a rozvoja CityUniversity of Seattle na Slovensku, ktorá je zriaďovateľom Vysokej školy manažmentu, prvej neštátnej vysokej školy v SR, aj o problematike a význame štúdia MBA.

- Je známe, že CityUniversity of Seattle prišla na Slovensko v roku 1991. Mohli by ste nám priblížiť okolnosti a začiatky jej pôsobenia?

Príchod v spomenutom roku možno chápať ako prvú etapu a založenie prvej súkromnej vysokej školy manažmentu v Trenčíne (v tom čase v Trenčíne nebola vysoká škola) považujeme za druhú etapu v existencii tejto vysokej školy. Stala sa pokračovateľkou programov CityUniversity a obohatila ich aj o vlastné akreditované programy. Zriaďovateľkou oboch týchto detašovaných akademických pracovísk je CityUniversity of Seattle, preto aj označenie budov v Trenčíne i v Bratislave je spoločné: Vysoká škola manažmentu/CityUniversity of Seattle. Po novembri 1989 sa potvrdila správnosť orientácie na študijné programy pre trhovou ekonomiku, ktoré v tom čase na Slovensku absentovali. Dnes navštevuje našu Vysokú školu manažmentu/CityUniversity of Seattle takmer 1 900 študentov. CityUniversity prišla na Slovensko s dvoma programami: bakalárskym študijným programom Bachelor of Science in Business Administration (v podstate ide o štúdium podnikového manažmentu) a s programom MBA (Master of Business Administration), ktorý je nadstavbovým programom na bakalára.

- Ako sa vníma na Slovensku akademická "hodnota" MBA?

V Európe, a na Slovensku obzvlášť, sú na MBA (Master of Business Administration) dva názory: podľa prvého je to forma celoživotného štúdia, my tvrdíme, že MBA je akademickým programom druhého stupňa. MBA je ekvivalent u nás udeľovanému titulu magister alebo inžinier. Naš MBA program sa, pochopiteľne, prispôsobuje nárokom vonkajšieho ekonomického prostredia, je vysoko praktický. To znamená, že pracujeme so živými materiálmi, prípadovými štúdiami a máme bohatú on-line knižnicu, do ktorej má prístup každý študent študujúci na našej vysokej škole. Naši absolventi nachádzajú uplatnenie, zamestnávateľa ich "berú", sú draví, pribojní, pretože počas štúdia sú motivovaní, za štúdium si totiž platia a chcú sa teda naučiť čo najviac. Nedarí sa nám zatiaľ vo vysokoškolskej legislatíve dosiahnuť, aby titul MBA bol postavený na úroveň druhého stupňa štúdia na vysokej škole. Je to paradox, pretože keď vám napríklad **Ekonomická univerzita** vystaví zahraničný ekvivalent diplomu Master of Science, tak potom môžete byť Master of... čokoľvek iné, teda aj Master of Business Administration. Ťažko povedať, ako sa veci vyvinú v najbližších rokoch, možno je to len otázka času, keď sa tieto záležitosti dajú do poriadku.

- Mohli by ste na základe poskytovaného vzdelania a výsledkov dosahovaných vašimi študentmi zaradiť CityUniversity do pomyselného rebríčka najlepších slovenských vysokých škôl?

Je to relatívne, najmä, ak si uvedomíme, že žiadna zo slovenských vysokých škôl sa nevyskytuje v prvej päťstovke zahraničných hodnotení vysokých škôl a de facto CityUniversity je americkou školou. Avšak čo sa týka zaradenia City University of Seattle, časopis Forbes zaradil City University ako jednu z "Top 20 univerzít" v USA poskytujúcich on-line štúdium, Harvardova univerzita ju zaradila medzi najprestížnejšie univerzity poskytujúce on-line vzdelávacie programy v USA a časopis Fast Company uskutočnil prehľad piatich amerických univerzít ponúkajúcich on-line programy a udelil City University celkovú známku A a z piatich porovnávaných univerzít skončila City University na druhom mieste. City University je akreditovaná vysoká škola (aj v Kanade, Mexiku, Českej republike, Bulharsku, Grécku, Rumunsku, vo Švajčiarsku a v Číne), teda jej študijné programy sú akreditované. Je veľmi progresívna v oblastiach distančného a on-line vzdelávania, možno povedať, že táto charakteristika platí aj pre USA. Na Slovensku v raných deväťdesiatych rokoch takýto systém vzdelávania absentoval. Podujali sme sa zaplniť medzeru v ekonomicky orientovanom vzdelávaní, ktorú spôsobila zmena politického, ale predovšetkým hospodárskeho systému. Pochopiteľne, nebolo vtedy možné americký systém edukácie jednoducho preklopiť do našich pomerov, to by nefungovalo (iný právny systém, iné účtovné predpisy, atď.). Takže americké programy sme adaptovali, resp. lokalizovali tak, aby zodpovedali európskemu kontextu. Sme tu už dvadsať rokov, máme stovky úspešných absolventov, "ideme za svoje", škola je súkromná, a teda spoľahlivá. To však neznamená, že "kto platí, aj skončí...". Chápem, kam mierite, aj my vnímame takéto vonkajšie signály, ktoré, žiaľ, vychádzajú z nastavenia verejnej mienky proti súkromným vysokým školám... Naš študent počas štúdia musí udržiavať predpísaný priemer dosahovaných známok podliehajúci kontrolnému systému. Ak poľaví, má šancu "polepšiť sa", pravda, ak chce u nás zostať. Záleží nám na dobrom mene našej školy. Uvedomme si, že aj vo vysokom školstve je tvrdá konkurencia..., hoci my sme skôr alternatívou ako konkurenciou. Napokon, prečo sa báť

konkurencie?

Do MBA programov sa nezapájajú len naši, ale aj študenti či absolventi iných vysokých škôl, minimálne bakalári a musia zvládnuť test angličtiny, pretože MBA program sa študuje v tomto jazyku jednoducho preto, aby sme neporušili podmienky americkej akreditácie. Keď vezmeme do úvahy nie rozsiahly operačný priestor, v ktorom sa v rámci vysokých škôl pohybujeme, tak nami požadovaná úroveň ovládania angličtiny býva limitujúcim faktorom pre uchádzačov o štúdium na CityUniversity. Hoci na študentov kladieme vysoké nároky, počet študujúcich v programoch MBA je u nás najvyšší možno aj preto, že máme vlastnú "liaheň bakalárov" študujúcich v angličtine. Máme však aj študentov z krajín Blízkeho východu, záujemcov máme aj z Indie, Pakistanu, Bangladéša, ale aj z Ruska, Ukrajiny, Maďarska či Poľska. Problémom je vízová povinnosť..., vybavovanie víz sa totiž nekončí vždy úspešne.

- Čo sa vám páči, resp. čo považujete za prínosné na spôsobe štúdia na City University of Seattle?

Spomenul som, že pracujeme s prípadovými štúdiami, teda usilujeme sa, aby naši študenti rozvíjali svoje kritické myslenie pri riešení nastolených problémov. Na jeseň 2009 sme aplikovali nový MBA program, ktorý sme obohatili o biznis simulačnú hru CAP-SIM. To znamená, že študenti majú k dispozícii špeciálny program spájajúci jednotlivé predmety, až po vytvorenie biznis plánov a stratégií. Slovom, syntetizuje a vzájomne prepája učivo jednotlivých predmetov (financie, marketing, ľudské zdroje, atď.), aby študenti, keď skončia program MBA, dokázali nadobudnuté vedomosti v praxi využiť, spájať do plánov, stratégií, aby vedeli efektívne pracovať.

- Kto zostane stáť, vlastne zaostáva. Vy sa zaoberáte aj rozvojom. Mohli by ste načrtnúť ďalšiu orientáciu v horizonte najbližších rokov?

Kvalitný rozvoj vysokej školy sa dnes nezaobíde bez kvalitného personálneho obsadenia. Snažíme sa kombinovať špičkových domácich a zahraničných vyučujúcich. Máme medzinárodné obsadenie učiteľského zboru, čo študenti kvitujú, dokonca to je korením štúdia MBA. Plánujeme a rozvíjame MBA program v ďalších špecializáciách. MBA program má šestnásť predmetov, z ktorých dvanásť je všeobecné jadro a štyri tvoria špecializáciu, čo tiež znamená, že napríklad náš študent absolvuje u nás to spoločné z programu a špecializáciu študuje napríklad v Prahe. Čiže rozvíjame možnosti takými smermi, aby naši študenti dostali čo najväčšie penzum vedomostí, aby sa v praxi bez väčších problémov uplatnili, či už ako manažéri, alebo ako podnikatelia.

Milan Valášek

CITYUNIVERSITY

- CityUniversity Bratislava (CUB) ponúka dištančné manažérske vzdelávanie v oblasti marketingu, financií a manažmentu ľudských zdrojov s možnosťou získať certifikát, diplom alebo titul MBA britskej The Open University Business School.
- Štúdium je organizované popri zamestnaní, bez prijímacích pohovorov.
- Certifikátna a diplomová úroveň prebieha v slovenskom jazyku podľa výberu v regiónoch Slovenska.
- Samotné štúdium MBA je organizované v anglickom jazyku.
- CityUniversity Bratislava tiež organizuje verejné semináre a špeciálne kurzy pre firmy v oblasti manažmentu.

VÍZIA

- Služiť intelektuálnym potrebám a profesionálnym aspiráciám študentov.
- Vytvárať učiacu sa spoločnosť, ktorá stojí na morálnych a etických princípoch správania sa všetkých jej členov.
- Vytvárať povedomie, že je poslaním organizácií a jednotlivcov vyvíjať pracovné úsilie smerujúce k zlepšovaniu životných podmienok ľudí.
- Vytvárať prostredie pre zamestnancov, ktoré stimuluje rozvoj schopností a osobnostný rast pri zachovaní cieľov a poslania školy

[Späť na obsah](#)

52. Budeme Švédsko, alebo banánová republika?

[Téma: Ekonomická univerzita; SLOVO; 26/05/2010; 22/2010; s.: 14, 15, 16, 17; KNS]

Vysokoškolská pedagogička z **Ekonomickej univerzity** Olga Nachtmannová a starosta národnostne zmiešanej Hurbanovej Vsi Ľubomír Petrák by si radi znova sadli do parlamentných lavíc. Mladý politológ a filozof Ľuboš Blaha kandiduje na poslanecký post prvý raz.

Táto trojica kandidátov za stranu Smer-sociálna demokracia poodhalila na stretnutí Klubu Nového slova v odpovediach na otázky diskutérov svoje hodnoty a názory.

Aké priority by ste radi presadzovali, ak by ste sa dostali do Národnej rady SR?

Ľuboš Blaha: Základom programu Smeru je stabilita a kontinuita. To znamená, že chce nadviazať na všetky sociálne výdobytky, ktoré zaviedol počas svojej vlády.

K tomu, samozrejme, patria otázky sociálneho štátu a solidarity. Moje priority nadväzujú na tieto programové ciele Smeru a koncentrujú sa predovšetkým na ľavicové koncepty.

Prvou je projekt ekonomickej demokracie, ktorý som podrobne predstavil v knihe Späť k Marxovi? Ide o posilnenie pozície zamestnancov v súkromných firmách, o ich väčšiu participáciu, o výrobnú samosprávu. Väčšinu života človek strávi v práci, a preto by sme sa mali snažiť posilňovať myšlienku demokracie aj v pracovnom prostredí.

Druhou prioritou je zvýšenie prerozdeľovania a miery solidarity v spoločnosti. Som zástancom silnej progresivity daní, teda toho, aby bohatí platili vyššie a chudobní nižšie dane. Je to pre mňa nielen otázka efektívnejšieho výberu daní, ale najmä otázka solidarity a znižovania sociálnej nerovnosti. Inak ako prerozdeľovaním sociálnu rovnosť nenaplníme.

Tretou prioritou je projekt všeobecného základného príjmu, ktorý je v posledných rokoch veľmi aktuálny v prostredí západnej ľavice. Tento príjem by každému garantoval pozitívnu slobodu, teda dôstojnú životnú úroveň, nech sa ocitne v akejkoľvek životnej situácii. Viem si predstaviť, že by raz takéto opatrenie zaviedla EÚ pre každého európskeho občana. Samozrejme, moje priority závisia od toho, ako sa bude vyvíjať situácia po voľbách. Príjmenšom by sme však o nich mali začať vážne diskutovať.

Ľubomír Petrák: Smer v uplynulom volebnom období preukázal, že na ľudí práce myslí nielen v časoch konjunktúry, ale je predovšetkým oporou v ťažkých časoch finančnej a hospodárskej krízy. Napriek obrovskej tlaku médií, opozície a podnikateľskej sféry sme nedovolili znížiť istoty garantované Zákoníkom práce. Väčšina opatrení na zmiernenie dôsledkov krízy sa orientuje na podporu zamestnanosti a sociálnych istôt. To je politika, v ktorej treba pokračovať.

Napĺňanie týchto cieľov sa nedá uskutočniť bez silného a efektívneho štátu. Ten je druhým z troch pilierov nášho volebného programu a vidím v ňom najväčší priestor na svoje budúce pôsobenie v parlamente. Pozície štátu boli za Dzurindových vlád veľmi oslabené. Dnes je zrejmé, že trh nie je schopný vyriešiť všetky problémy. Treba posilniť regulačné a kontrolné funkcie štátu tak, aby sme minimalizovali možnosť vzniku kríz v budúcnosti a aby sme boli schopní zmenšiť ich dopad na obyvateľov.

Nestačí však, keď bude štát iba silný. Musí byť aj efektívny pri výkone svojich funkcií.

Preto bude nevyhnutný návrat k integrovanej štátnej správe. Významným prínosom bude informatizácia, ktorá by mala výrazne zefektívniť jej fungovanie, zjednodušiť a uľahčiť komunikáciu občana so štátom. Dôležitá je aj vymožitelnosť práva na Slovensku. Za jednu z najväčších výziev do nasledujúceho volebného obdobia považujem zefektívnenie súdnictva.

Oľga Nachtmannová: Mojm cieľom v ďalšom volebnom období je dbať na kvalitné vzdelanie našich ľudí a prípravu na profesionálny život. Členstvo v EÚ a v menovej únii nám síce dáva výhodu, ale ak máme byť skutočne úspešným členom, musíme za hlavnú prioritu považovať vzdelávanie. Ľudské zdroje sú náš základný a jediný zdroj konkurenčnej výhody. Iné inputové položky sú na Slovensku nedostatkové, preto musíme za zdroj úspechu považovať vzdelaných ľudí. Ich počty však nemožno zvyšovať mechanicky, ale s ohľadom na potreby všetky oblastí, ktoré v štáte pôsobia.

Vzdelanie nesmie byť biznisom, ale prostriedkom na dosiahnutie komparatívnej výhody. Stredné a vysoké školstvo u nás je však málo prepojené s potrebami praxe, a tak každoročne vychádza zo škôl množstvo absolventov "nepotrebných" odborov a inde odborníci chýbajú. Preto je dobré, že sa prijal zákon o odbornom vzdelávaní predpokladajúci aktívnu spoluúčasť samospráv, podnikateľských subjektov, profesijných združení na stanovení požiadaviek pre jednotlivé odbory. Je najvyšší čas orientovať sa na kvalitu. Za pôsobenia súčasnej vlády sa trend samoučelného nárastu počtu VŠ na Slovensku zastavil. Jedným z bodov volebného programu strany Smer-SD je aj posun vo vnímaní bakalárskeho vzdelania tak, aby sa pokladal za plnohodnotné vysokoškolské vzdelanie. Stredným a základným školám by zasa pomohla zmena v normatívoch, aby sa neprideľovali na žiaka, ale na triedu. Aby totiž dostali financie, bojujú o každého žiaka a nemôžu si dovoliť vyhodiť ani tých s problematickým správaním či prospechom.

Čo rozhodne o nastávajúcich parlamentných voľbách?

Ľ. Petrák: Voliči. Samozrejme, politické strany im musia pred voľbami vytvoriť priestor na rozhodovanie svojimi volebnými programami, ponukou osobností, ktoré ich majú realizovať, skúsenosťou z ich doterajšieho pôsobenia. Slovensko trpí kliatbou troch Svätoplukových prútov. Každý subjekt, ktorý chce efektívne vládnuť, musí byť vnútorne silný a jednotný. Smer v predchádzajúcom období zjednotil všetky relevantné ľavicové sily a preukázal jednotnosť poslaneckého klubu počas dvoch volebných období. To je základ, na ktorom sa dá stavať aj do budúcnosti. Politický aj volebný program Smeru sa dlhodobo orientuje na ochranu slabších - ľudí, ktorí sa živia svojou prácou, dôchodcov, občanov, ktorí sa ocitli v ťažkých životných situáciách a potrebujú pomoc. Slovenské príslovie hovorí, že v núdzi poznáš priateľa. Politika Smeru je istota aj v čase nepohody.

Ľ. Blaha: Voľba je jasná. Ľudia si budú vyberať z dvoch alternatív - ľavica, alebo pravica. Som

presvedčený, že ak by voľby vyhrala pravica, Slovensko čaká v čase krízy sociálny kolaps. Ľavica, teda Smer, ponúka európsky sociálny model. Chcel by som, aby Slovensko išlo do budúcnosti cestou silného sociálneho štátu, ku ktorému patrí rozsiahly verejný sektor, kvalitné bezplatné školstvo a zdravotníctvo. To je cesta škandinávskych krajín. Cesta pravice kopíruje politiku banánových štátov Latinskej Ameriky a nemôže nám priniesť nič pozitívne. O výsledkoch volieb rozhodne to, či si ľudia uvedomia, kto stojí na ich strane.

Nemôže globalizácia svetových trhov skomplikovať projekt silného sociálneho štátu?

Ľ. Blaha: Do istej miery môže. Podľa pesimistických teoretikov globalizácie je situácia národných štátov veľmi komplikovaná. V mene konkurencieschopnosti navzájom bojujú o nadnárodný kapitál, aby umožnili rast zamestnanosti na svojich územiach. To však vedie k tomu, že pri lákaní investorov sa pretekajú dať nadnárodným korporáciám čo najnižšie alebo žiadne dane. Národné vlády sú v znevýhodnenej vyjednávajúcej pozícii a musia kapitálu ustupovať. Trpí tým sociálny štát v celej Európe, lebo ak bohatí odmietajú platiť dane, chýbajú zdroje na sociálne programy. Hovorí sa tomu preteky k dnu. Kapitál sa môže vždy vyhrážať, že presunie výrobu niekam na Filipíny alebo do Číny, kde budú ľudia robiť za 50 centov na hodinu 14 hodín denne, bez akýchkoľvek sociálnych práv. Dá sa tomuto konkurovať? To má byť naša perspektíva? Vedie ma to k jedinému záveru: ak kapitalizmus nedokáže svetu ponúknuť inú perspektívu, ako je ustavičné znižovanie sociálnych istôt pre bežných občanov, pre mňa to neznamená, že zlyhal sociálny štát, ale že zlyhal kapitalizmus. Nedajme sa však vydierať a vykorisťovať korporáciami. Slovensko so svojou otvorenou ekonomikou nie je oproti investorom v dobrej vyjednávacej pozícii, preto by pre dobro svojich občanov malo zmeniť štruktúru ekonomiky.

Ľ. Petrák: Globalizáciu vidím čiastočne ako prínos. Priviedla k nám totiž investície nadnárodných spoločností, ktoré znamenajú vytváranie pracovných miest a rast slovenskej ekonomiky. Problémom je ich jednostranná štruktúra - automobilový a elektrotechnický priemysel a malé investície do výskumu a vývoja. Nevytvára sa dostatočný priestor na budovanie znalostnej ekonomiky, ktorá je predpokladom trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti. Ďalší vážny problém súvisiaci s globalizáciou je štruktúra slovenského hospodárstva z hľadiska tvorby hrubého domáceho produktu. Viac ako 80 percent tvorí niekoľko desiatok veľkých nadnárodných spoločností. Odchod niekoľkých z nich by pre Slovensko znamenal krízu porovnateľnú so zrušením zbrojárkeho priemyslu po roku 1990. S týmto rizikom sa v budúcom období musíme vysporiadať. Lenže globalizácia je nadnárodná a pod "kontrolu" sa dá dostať iba na nadnárodnej úrovni. Prioritou je však silný a stabilný štát s efektívnym výberom daní, vďaka ktorým občania budú môcť dostať čoraz viac kvalitných služieb. Zlepšenie podnikateľského prostredia nevidím v znižovaní daní a odvodov, ale vo väčšej vymožitelnosti práva a skresaní administratívy.

Čo s tým však urobiť v praktickej politike? Môžeme na Slovensku presadzovať sociálne opatrenia, ak sme v takejto situácii?

Ľ. Blaha: Súhlasím, že je to problematické, no nevidel by som to až také čierne. Ako tvrdí významný dánsky sociológ Esping Andersen, nadnárodný kapitál môže do krajín tretieho sveta presúvať iba málo sofistikovanú priemyselnú výrobu, napríklad výrobu tenisiek alebo oblečenia. Na výrobu s vyššou pridanou hodnotou mu lacná pracovná sila nestačí. Potrebuje ju vzdelanú, a na Filipínach či v Bangladéši takú nenájde. Slovensko teda môže využiť proces globalizácie na reštrukturalizáciu svojej výroby, na posilnenie sektora služieb či väčší dôraz na vzdelanostnú ekonomiku. Odpoveďou na globalizáciu je silný verejný sektor a oblasť vzdelávania. Ďalšou odpoveďou je projekt ekonomickej demokracie, ktorý už v 70. rokoch minulého storočia pomohol napríklad Švédsku, aby štát v rámci projektu robotníckych fondov získal väčšiu kontrolu nad tokom investícií na svojom území.

Nemôže projekt ekonomickej demokracie ohroziť to, že zamestnanci v podnikoch nemajú dost' vedomostí, aby participovali na kľúčových rozhodnutiach firiem?

Ľ. Blaha: Zamestnanci si v rámci ekonomickej demokracie volia manažérov. Je to ten istý proces ako v súkromných akciových spoločnostiach. Nadnárodné korporácie takisto neriadia vlastníci, respektíve akcionári. Tí sa len raz ročne stretnú na obrovských štadiónoch, ako to poznáme napríklad z USA, kde ich manažéri informujú o svojich rozhodnutiach a stratégiách. Tito akcionári alebo súkromní vlastníci tiež nie sú žiadni "lumeni". Ide o to, že majú nad manažérmi kontrolu. A tú by mali mať v rámci projektu ekonomickej demokracie zamestnanci, ktorí sa podieľajú na výrobe v konkrétnom podniku. Tak to funguje napríklad v korporácii Mondragon, ktorá sídli v španielskom Baskicku a je jednou z najúspešnejších firiem v tejto oblasti. Vlastníkmi firmy sú výlučne jej zamestnanci a tí si volia svojich manažérov. Takémuto projektu rozhodne nechýba ekonomická racionalita, navyše pomáha naplniť sociálnu spravodlivosť a posilniť demokraciu. Nehovorím, že čosi

také môžeme na Slovensku vytvoriť zo dňa na deň, ale prinajmenšom by sme túto tému mali otvoriť.

L. Petrák: Projekt ekonomickej demokracie by som neprečeňoval. Aj súčasný právny poriadok dáva možnosti na podobný charakter podnikania, či už sú to zamestnanecké akciové spoločnosti alebo družstvá. Nenašli u nás veľkú odozvu.

Dobrym vlastníkom môže byť aj štát, no musia sa jasne definovať ciele pôsobenia a osobná zodpovednosť manažmentu. V každom prípade podporujem participáciu zamestnancov na ekonomických výsledkoch podniku. Je to jedna z najlepších motivácií na dobré fungovanie akejkoľvek firmy. Rovnako treba zaistiť zodpovedajúce pracovné podmienky a sociálne zabezpečenie, lebo len spokojný zamestnanec môže dávať plnohodnotný výkon, ktorý je predpokladom konkurencieschopnosti v globalizovanom prostredí.

Na týchto princípoch sa dá budovať "ekonomická demokracia" všade.

O. Nachtmannová: V tejto otázke sa plne zhodujem s kolegom Petrákom.

Pani Nachtmannová bola pôvodne podpredsedníčkou Sociálnodemokratickej strany Slovenska, pán Petrák posledným predsedom Strany demokratickej ľavice. Ako po rokoch hodnotíte svoje rozhodnutie stať sa po ich zlúčení so Smerom jeho členmi?

L. Petrák: Bol to dobrý krok, ktorý neľutujem. Zjednotená ľavica vďaka nemu získala v roku 2004 silu a voličskú základňu, s ktorou mohla uspieť v nasledujúcich parlamentných voľbách. Keby šli ľavicové politické subjekty v roku 2006 do volieb ako samostatné strany, politická situácia by dnes vyzerala inak.

O. Nachtmannová: Bolo to dobré rozhodnutie. Keď sme obnovovali sociálnu demokraciu po roku 1989, bolo našim základným cieľom presadzovať v slovenskej spoločnosti hodnoty a myšlienky sociálnej demokracie. Akcentovať silný, sociálny štát by sa "osamelým bežcom" určite nepodarilo.

Prečo bude Smer-SD, ako to tvrdia prieskumy verejnej mienky, znova voliť iba 65 percent občanov, ktorí mu dali svoj hlas v roku 2006?

L. Blaha: Dôvodom je posun od liberálnej kultúrnej politiky ku konzervatívnej. Liberálnych intelektuálov Smer sklamal.

Keďže preferencie strany narástli, Smer zrejme doplnil svoj košík voličmi iných strán, ktorým vyhovuje konzervatívnejšia, národnejšia a tradičnejšia kultúrna politika. Osobne by mi vyhovovalo liberálnejšie smerovanie. Také názory by som zastupoval aj v poslaneckej lavici.

O. Nachtmannová: Myslím, že ide o prirodzený proces. Časť voličov sa môže cítiť sklamaná, časť si naopak Smer-SD svojou konkrétnou politikou získal. Je zrejmé, že elektorát Smeru vykazuje dynamiku viac ako iné strany. Pozitívne je, že celkové referencie vzrástli a počas celých štyroch rokov ani jeden prieskum verejnej mienky nezaznamenal horší výsledok ako vo voľbách v roku 2006. Takýto jav sme na Slovensku v minulých obdobiach nezaznamenali.

Ako vidí Smer možnú konšteláciu povolebnej koalície?

L. Petrák: Pri pohľade na hráčov na slovenskom politickom ihrisku sú možnosti len zlé a horšie. Spojenie so SNS a HZDS bolo manželstvo z rozumu, a zďaleka nie ideálne. Rokovania s pravicovými stranami, víťazom ťahanice o maďarské hlasy alebo kresťanskými demokratmi bude pre Smer horká pilulka znamenajúca väčšie kompromisy v principiálnej ľavicovej politike.

Myslíte si, že Smer robí politiku pre bežných ľudí?

L. Petrák: Hovoria za nás výsledky. Bezprostredne po prevzatí vlády začal Smer presadzovať program návratu k sociálnemu štátu a k solidarite. Zrušili sa poplatky v zdravotníctve, ktoré poškodzovali najmä starších a chronicky chorých ľudí, znížila sa daň z pridanej hodnoty na lieky a knihy, znižujú sa ceny liekov a zvyšuje sa dostupnosť kúpeľnej liečby. Každý rok sa vyplácajú vianočné príspevky dôchodcom a dôchodky sa za štyri roky zvýšili priemerne o 60 eur.

Zákonník práce vrátil zamestnancom ochranu na pracovisku. Rozšíril sa okruh platnosti kolektívnych zmlúv. Príspevok pri narodení prvých troch detí sa zvýšil päťnásobne, na 830 eur. Zaviedli sa zvýhodnené hypotéky pre ľudí do 35 rokov. Zvýšenie nezdaniteľného minima, zamestnanecká prémie a daňový bonus na dieťa znížili dane. Rozšíril sa okruh osôb, ktoré poskytujú náhradné výživné a sprísnila sa vymožitelnosť vyživovacej povinnosti voči deťom. Reálne príjmy sa napriek kríze zvyšujú. V treťom štvrtroku roku 2008 bola priemerná mzda 704 eur. V treťom štvrtroku roku 2009 napriek kríze je to 722 eur, pričom rast cien je na historicky najnižšej úrovni od vzniku Slovenskej republiky. Sú potrebné lepšie dôkazy charakterizujúce politiku strany Smer-SD?

L. Blaha: Smer je na Slovensku jedinou politickou stranou brániacou záujmy bežných ľudí. Zdôraznil by som najmä slovo záujmy. Pretože nejde iba o solidaritu. Nestačí prosíkať bohatých a mocných, aby boli

solidárnejší so slabšími a bezbrannými. Ľavica sa musí postaviť a jasne povedať, že ľudia majú sociálne práva a vlastné sociálno-ekonomické záujmy. A tie bude presadzovať za každú cenu. Mojou predstavou je obhajovať záujmy slabých a bezbranných, bez ohľadu na to, čo si o tom myslí sféra kapitálu. Kapitál bude vždy bojovať o mal nižšie dane a viac trhovej slobody. Úlohou ľavice však nie je starať sa o záujmy kapitálu. Pracujúci potrebujú sociálny štát a sociálne práva, a to je jediné, čo ma zaujíma. Ak sa pozrieme na základné programové heslo Smeru, ktorým je "sociálno-trhové hospodárstvo", budem vždy klásať dôraz na "sociálne".

O. Nachtmannová: Kolega Petrák spomenul niektoré výsledky pôsobenia tejto vlády. Už z tohto krátkeho výpočtu je zrejme, že strane Smer-SD záleží práve na bežnom človeku. Myslím si, že ľudia na Slovensku vidia priepastný rozdiel v politike tejto vlády a v politike Dzurindových vlád. Veď si len spomeňme na ich vierolomnosť: tí istí ľudia, ktorí tvrdili, že strategické podniky sa nebudú privatizovať, začali hneď po konštituovaní svojej vlády s prípravou privatizácie. Tí istí, ktorí pred voľbami v roku 2002 schválili 22 sociálnych zákonov, ich hneď po zostavení svojej druhej vlády v skrátrenom legislatívnom procese zrušili. Takáto bezbrehá privatizácia je pre občanov obrovská strata.

A každoročné balíčky úsporných opatrení, ktoré nám Dzurindove vlády servirovali vždy so sľubom, že je to posledný raz? A to sa dialo v období konjunktúry.

Ako by sa asi mali občania, keby vládli aj po nástupe krízy? Súčasná vláda neprijala opatrenie, ktoré by zaťažilo občanov.

Udržala aj ceny energií, niektoré dokonca zlacneli. Ľudia si konečne vydýchli a pevne verím, že si ten rozdiel uvedomili a že nezabúdajú.

Ako sme v predchádzajúcom čísle písali, krátko po skončení KNS našu redaktorku vo vlaku na bratislavskej železničnej stanici okradli práve o fotoaparát a diktafón i so záznamom besedy. Preto sme ju zrekonštruovali s pomocou našich hostí a Zlatica Beňovej, ktorá nám poskytla svoje fotografie.

Ľuboš Blaha a predseda KNS Jozef Lysý, ktorý besedu moderoval.

Poslanec Ľubomír Petrák so svojimi budúcimi voličkami?

[Späť na obsah](#)

53. Bratislava: Inovatívne výučbové pracoviská

[Téma: Ekonomická univerzita; www.svet-komunikacie.sk; 27/05/2010; SK]

Ekonomická univerzita v Bratislave získala 7 000 eur na podporu vytvorenia moderných výučbových pracovísk.

Poskytnuté prostriedky použila univerzita na vytvorenie inovatívneho počítačového pracoviska pre doktorantských študentov a na vytvorenie nového IT výučbového laboratória, kde študenti získajú informácie o najmodernejších technológiách a ich využití v praxi. Študenti zároveň získajú bezplatný prístup k softvéru, učebným materiálom, tréningom a knihám.

Prepojenie teórie a praxe prinášajú aj prednášky "Guest lectures". Venujú sa aktuálnej téme a manažéri v nich kombinujú teoretické informácie s príkladmi z reálnej praxe. Obľúbené sú prednášky v oblasti financií, účtovníctva, či personálneho manažmentu, ktoré je možné poskytnúť okrem slovenského jazyka aj v iných jazykoch.

Obdobnou aktivitou je "Teach the teach" program. Cieľom programu je poskytnúť univerzitným profesorom skúsenosti a názory z každodennej praxe, ktoré sú následne zapracovávané do prednášok jednotlivých predmetov. Študenti tak získajú aktuálne informácie k danej problematike.

SK
IBM

[Späť na obsah](#)

54. Bratislava: Inovatívne výučbové pracoviská

[Téma: Ekonomická univerzita; www.svet-komunikacie.sk; 27/05/2010; SK]

Ekonomická univerzita v Bratislave získala 7 000 eur na podporu vytvorenia moderných výučbových pracovísk.

Poskytnuté prostriedky použila univerzita na vytvorenie inovatívneho počítačového pracoviska pre

doktorantských študentov a na vytvorenie nového IT výučbového laboratória, kde študenti získajú informácie o najmodernejších technológiách a ich využití v praxi. Študenti zároveň získajú bezplatný prístup k softvéru, učebným materiálom, tréningom a knihám.

Prepojenie teórie a praxe prinášajú aj prednášky "Guest lectures". Venujú sa aktuálnej téme a manažéri v nich kombinujú teoretické informácie s príkladmi z reálnej praxe. Oblíbené sú prednášky v oblasti financií, účtovníctva, či personálneho manažmentu, ktoré je možné poskytnúť okrem slovenského jazyka aj v iných jazykoch.

Obdobnou aktivitou je "Teach the teach" program. Cieľom programu je poskytnúť univerzitným profesorom skúsenosti a názory z každodennej praxe, ktoré sú následne zapracované do prednášok jednotlivých predmetov. Študenti tak získajú aktuálne informácie k danej problematike.

SK
IBM

[Späť na obsah](#)

55. TS: IBM podporilo vytvorenie inovatívnych výučbových pracovísk na **Ekonomickej univerzite**

[Téma: Ekonomická univerzita; www.itnews.sk; 28/05/2010; TS]

Spoločnosť IBM poskytla **Ekonomickej univerzite v Bratislave** finančný a materiálny dar v hodnote 7 000 eur na podporu vytvorenia moderných výučbových pracovísk. Poskytnuté prostriedky použila univerzita na vytvorenie inovatívneho počítačového pracoviska pre doktorantských študentov a na vytvorenie nového IT výučbového laboratória, kde študenti získajú informácie o najmodernejších IBM technológiách a ich využití v praxi.

IBM celosvetovo podporuje mnoho akademických iniciatív, ktorých cieľom je najmä podpora a modernizácia výučbových metód a postupov. Študenti zároveň získajú bezplatný prístup k najmodernejším technológiám, softvéru, učebným materiálom, tréningom a knihám.

"Partnerstvo s vysokými školami je prioritou aj na Slovenku, kde IBM spolupracuje s viacerými významnými slovenskými univerzitami," zdôraznila riaditeľka ľudských zdrojov IBM Slovensko Tatiana Orglerová. "Okrem **Ekonomickej univerzity** máme nadviazanú úzku spoluprácu s Fakultou manažmentu UK, City university v Bratislave, Slovenskou technickou univerzitou, Technickou univerzitou v Košiciach alebo Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici."

Univerzitné projekty

Z pohľadu študentov je veľmi vyhľadávaným projektom "Day in Life of IBM" alebo "Deň v živote IBM". Počas jedného dňa stráveného v priestoroch IBM získajú študenti formou prezentácií a stretnutí s manažérmi jednotlivých oddelení bližšie informácie o IBM a na vlastnej koži si vyskúšajú prácu vo veľkej medzinárodnej spoločnosti.

Prepojenie teórie a praxe prinášajú prednášky "Guest lectures" na univerzitách. Prednášky sa venujú aktuálnej téme a IBM manažéri v nich kombinujú teoretické informácie s príkladmi z reálnej praxe. Oblíbené sú prednášky v oblasti financií, účtovníctva, či personálneho manažmentu, ktoré je možné poskytnúť okrem slovenského jazyka aj v iných jazykoch.

Obdobnou aktivitou je "Teach the teach" program. Cieľom programu je poskytnúť univerzitným profesorom skúsenosti a názory z každodennej praxe, ktoré sú následne zapracované do prednášok jednotlivých predmetov. Študenti tak získajú aktuálne informácie k danej problematike.

Stáže a študentské kontrakty

Záujemcovia z radov študentov majú príležitosť pracovať v IBM na študentský kontrakt alebo sa zúčastniť každoročných stáží. Aj tento rok IBM pripravuje pre študentov možnosť zapojiť sa do platenej stáže v IBM, a to už počas leta v mesiacoch júl a august. Počas stáží študenti pracujú vo vybraných oddeleniach a aktívne sa zúčastňujú na plnení každodenných úloh.

[Späť na obsah](#)

56. Vôňa Mexika na Slovensku

[Téma: Ekonomická univerzita; Markíza, 19:00; 28/05/2010; Televízne noviny; z domova; Danica Kleinová]

MODERÁTOR: Marianna Ďurianová

Marianna Ďurianová, moderátorka TV Markíza: "Pred 200 rokmi sa zbavili španielskej nadvlády a o sto rokov neskôr sa osamostatnili. Reč je o Mexiku. Tieto dve veľké udalosti si krajina pripomína tento rok, aj na Slovensku."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Mexiko je krajinou indiánskych kmeňov, dávnych civilizácií, pyramíd a zabudnutých mayských miest. Má takmer polovičnú rozlohu západnej Európy a 93 miliónov obyvateľov."

Václav Mika, honorárny konzul Mexika na Slovensku: "Mexiko je veľmi komplexná krajina históriou, súčasnosťou a je tam naozaj všetko, je tak rozmanitá."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Je to zem tak tropických pralesov, ale aj nádherných pláží, no a mexická kuchyňa považujú za najlepšiu na svete."

Alejandro Díaz, mexický veľvyslanec: "Čili papričky nemusia štípať, no musia chutiť, nesmiete prehádzať."

Václav Mika, honorárny konzul Mexika na Slovensku: "Samozrejme tá fazuľa, tie strukoviny prevládajú a tá čierna fazuľa je úplne, to je niečo skvelé."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Dedičstvo indiánov a stovky rokov trvajúca španielska nadvláda vytvorili od Karibiku až po Andy unikátnu kultúru. Tú majú teraz možnosť si vychutnať aj Slováci v rámci Mexických kultúrnych dní. Rozdiely sú možno v kostýmoch, či farbách, ale čo majú všetci spoločné, je srdečnosť a temperament."

Václav Mika, honorárny konzul Mexika na Slovensku: "Mexičania sú veľmi hrdí, ale hrdí sú najmä preto, že tá mexická história veľmi ovplyvnila Latinská Ameriku."

Alejandro Díaz, mexický veľvyslanec: "Máme síce veľa problémov, no sme veľmi súdržní a to, čo je v našom srdci, ľudské teplo, to nás spája."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Čoraz viac študentov na **Ekonomickej univerzite** má záujem študovať španielčinu a tým sa postupne pripravovať na stáže v Mexiku."

Alejandro Díaz, mexický veľvyslanec: "Budeme radi, keď spoznáte našu kultúru, spev, tanec a môžete degustovať aj našu kuchyňa."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Kus mexickej kultúry a týchto mexických tanečníkov budú môcť vidieť aj ľudia v Piešťanoch, Petržalke a v Nitre."

TV Markíza, Danica Kleinová, TV Markíza.

[Späť na obsah](#)

57. Keď ešte kúpele boli dostupné všetkým

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 29/05/2010; s.: 32,33; nostalgia; Vladimír Jancura]

Vladimír Jancura
Bratislava

Kto chcel v Bratislave kedysi niečo znamenať, musel navštíviť v sezóne piešťanské kúpele. Alebo niektoré iné, dostatočne známe. Neskôr sa kúpeľná liečba alebo oddych stali dostupné pre najširšie vrstvy. Dnes na to ľudia s nostalgiou spomínajú

Nedávno ukázala Česká televízia na svojom prvom programe Soňu Šimkovú z Košíc, ako hľadá svoje priateľky, s ktorými bola pred 26 rokmi na kúpeľnom pobyte v Lúčkach. Odvtedy sa nevideli. Pošte pre teba s Ester Janečkovou sa podarilo nájsť pre Košičanku tri "stratené" Češky - Broňu, Jarmilu a Janu. Stretnutie v televíznom štúdiu bolo vzrušujúce, chvíľami až dojímavé.

Tri týždne strávené v osobitnom prostredí kúpeľného mesta alebo mestečka dokážu zanechať v duši človeka hlbokú stopu, vytvoriť priateľstvá a ešte tuhšie zväzky na celý život. Kto by nepočul o fenoméne kúpeľnej lásky?

"Zo svojej praxe poznám prípady, keď sa dvaja ľudia v kúpeľoch zaľúbili a kvôli tomu sa rozvedli, aby sa mohli zobrať," rozpráva psychologička Mária Hargašová. "Ale aj také, keď sa po skončení kúpeľného pobytu rozišli, lebo kúpeľná láska pomerne rýchlo vyprchá."

Podľa Hargašovej prostredie kúpeľov praje nadväzovaniu ľúbostných vzťahov. Prispieva k tomu odlúčenosť od rodiny i každodenných starostí, sprievodný spoločenský program. Problémy sa začínajú po návrate do bežného života, najmä pre menej skúsených a nezrelých ľudí.

"Tí druhí si ponechajú ilúziu ideálneho partnera, srdce nechajú v kúpeľoch, trpia a niektorí prichádzajú do našej poradne," dodáva psychologička.

Závislosť od kúpeľov existuje

Hovorí sa, že do kúpeľov sa chodilo za zábavou najmä v čase monarchie. Vtedy tam však hrali prím grófi a baróni s privezenými baletkami budapeštianskeho divadla.

Neskôr, medzi dvoma vojnami, vraj vyhľadávali ústranie kúpeľov bohaté paničky fabrikantov a ich fičúrski nápadníci.

Za vlády komunistov sa karta obrátila a režim otvoril svetoznáme kúpele aj najširším vrstvám. To však neznamena, že vrstvička "papalášov" a iných vyvolených nemala aj v kúpeľoch privilégiá. V Dudinciach pre nich postavili špeciálny pavilón, kde si mohli užívať skrytí pred zrakmi verejnosti. "Mali sme vtedy aj opitých pacientov - funkcionárov na pohotovosti," spomína nestor slovenských kardiológov Alojz Kocinger (85). "Tesne pred revolúciou však prišiel pokyn zhora - koho pristihnete pod parou, ihneď prepustiť. Zažil som situácie, že pristihnutí na druhý deň prosíkali, aby sme to nerobili."

Dnes už málokto vie, že po februári 1948 sa časť slovenských kúpeľov dostala pod správu odborových zväzov, a teda slúžila najmä odborárskej rekreácii. Týkalo sa to napríklad Rajeckých Teplíc alebo Vyšných Ružbách.

"Handlovskí baníci, horehronskí drevorubači a maloroľníci zo Šariša sa budú môcť odteraz zotavovať tam, kde doteraz mohli vkročiť len boháči," rečnil zabudnutý slovenský politik, vtedy však postrach menom Oskar Jeleň.

Neprešlo však ani desať rokov a všetky kúpele v bývalom Československu bolo treba združiť pod zdravotnícku správu. Dôvod? Ako uviedol v parlamente poslanec Kácl, "v mnohých prípadoch zaberajú kúpeľné miesta skutočným chorým rôzni rekreanti, ktorí tam nemajú čo robiť".

Pán Jozef Kováč z Bratislavy, nazvime ho tak, sa dostal do kúpeľov takmer každý rok. Raz do slovenských, inokedy českých. Stačilo odporúčanie obvodného lekára a niekedy "pomastiť" posudkového. Hoci mal Kováč problémy s chrbticou, zase až tak veľmi kúpeľnú liečbu nepotreboval.

"Postupne som si na ne zvykol tak, že mi chýbali už po pol roku a hľadal som možnosti, ako sa tam znovu dostať," priznáva. "Bola to priam závislosť od kúpeľov a po zmene pomerov mi trvalo dosť dlho, kým som sa zmieril s tým, že tie zlaté časy sa už zrejme nevrátia.

O lacných kúpeľoch možno len snívať

Po roku 1989 sa aj slovenské kúpele postupne sprivatizovali. Zdravotné poisťovne sa stali podnikateľskými subjektmi a na kúpeľnú starostlivosť vyčleňovali čoraz menej finančných prostriedkov. Kúpeľný poukaz sa stal vzácnosťou.

"Ak mali kúpeľné podniky prežiť, museli sa čoraz viac orientovať na zahraničnú klientelu," vysvetľuje český expert na kúpeľníctvo Jan Balcar. "Tá však je oveľa náročnejšia ako domáci odborár alebo rekreaant, ktorý musí byť spokojný so službami ponúkanými takmer zadarmo."

Majitelia kúpeľov, ktorí sa medzitým zmenili aj viackrát, začali horúčkovo investovať do drahých pavilónov pre cudzincov a pre wellnessové programy pre solventných cudzincov.

Zabúda sa na ostatných, ktorí nemajú na to, aby si doplatili nadštandardné služby a o pobyte v kúpeľoch preto iba snívajú. Alebo spomínajú, aké krásne to bolo v kúpeľoch pred mnohými rokmi...

Podľa Dariny Eliášovej z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** však potenciálnych záujemcov o kúpeľnú liečbu odrádza aj "vysoký stupeň byrokracie pri jej vybavovaní".

Summa summarum: len v tomto desaťročí klesol počet poistencov, ktorí podstúpili kúpeľnú liečbu, o polovicu. A v porovnaní s rokom 1989 - päťnásobne. Bude zaujímavé skúmať, ako sa to prejaví na zdraví populácie.

"Zdravie je však ťažko vyčísliteľná kategória. Preto sa jej význam pre ekonomiku často bagatelizuje," pripomína bývalý šéf kúpeľných inšpektorov Peter Krahulec. Ináč by rozvoju kúpeľníctva na Slovensku už výraznejšie pomohol aj štát.

Najznámejšie slovenské kúpele

Piešťany

Najväčšie kúpele na Slovensku vďaka za svoju povesť unikátnym prameňom sírnej termálnej minerálnej vody. Tieto prírodné liečivé zdroje zveľadil v minulom storočí zakladateľ piešťanských kúpeľov Ľudovít Winter.

Bardejovské kúpele

Preslávili sa najmä svojimi minerálnymi vodami, ktoré blahodárne pôsobia na tráviaci trakt. Prvá zmienka o Bardejovských Kúpeľoch je z roku 1247, keď uhorský kráľ Béla IV. daroval územie dnešných kúpeľov aj s prameňmi mestu Bardejov.

Trenčianske Teplice

Patria medzi najstaršie kúpele na liečbu a prevenciu ochorení pohybového aparátu. Ukrývajú aj európsky unikát - turecký kúpeľ Hammam, postavený v 19. storočí. Svojho času bol najdrahším kúpeľom v Trenčianskych Tepliciach.

"Mali sme vtedy aj opitých pacientov -funkcionárov na pohotovosti. Tesne pred revolúciou však prišiel pokyn zhora - koho pristihnete pod parou, ihneď prepustiť."

Alojz Kocinger nestor slovenských kardiológov

Foto:

Františkovy Lázně v roku 1951. Do kúpeľov v Čechách sa chodievali liečiť aj slovenskí pacienti. Vznikali v nich Česko - slovenské priateľstvá, ktoré občas prerástli aj do manželstva. FOTO: ARCHIV í TK

[Späť na obsah](#)

58. Keď ešte kúpele boli dostupné všetkým

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 31/05/2010; Vladimír Jancura]

Vladimír Jancura | 31. mája 2010

Kto chcel v Bratislave kedysi niečo znamenať, musel navštíviť v sezóne piešťanské kúpele. Alebo niektoré iné, dostatočne známe.

Neskôr sa kúpeľná liečba alebo oddych stali dostupné pre najširšie vrstvy. Dnes na to ľudia s nostalgiou spomínajú.

Nedávno ukázala Česká televízia na svojom prvom programe Soňu Šimkovú z Košíc, ako hľadá svoje priateľky, s ktorými bola pred 26 rokmi na kúpeľnom pobyte v Lúčkach. Odvtedy sa nevideli. Pošte pre teba s Ester Janečkovou sa podarilo nájsť pre Košičanku tri "stratené" Češky - Broňu, Jarmilu a Janu. Stretnutie v televíznom štúdiu bolo vzrušujúce, chvíľami až dojímavé.

Tri týždne strávené v osobitnom prostredí kúpeľného mesta alebo mestečka dokážu zanechať v duši človeka hlbokú stopu, vytvoriť priateľstvá a ešte tuhšie zväzky na celý život. Kto by nepočul o fenoméne kúpeľnej lásky?

"Zo svojej praxe poznám prípady, keď sa dvaja ľudia v kúpeľoch zaľúbili a kvôli tomu sa rozviedli, aby sa mohli zobrať," rozpráva psychologička Mária Hargašová. "Ale aj také, keď sa po skončení kúpeľného pobytu rozišli, lebo kúpeľná láska pomerne rýchlo vyprchá."

Podľa Hargašovej prostredie kúpeľov praje nadväzovaniu ľúbostných vzťahov. Prispieva k tomu odlúčenosť od rodiny i každodenných starostí, sprievodný spoločenský program. Problémy sa začínajú po návrate do bežného života, najmä pre menej skúsených a nezrelých ľudí.

"Tí druhí si ponechajú ilúziu ideálneho partnera, srdce nechajú v kúpeľoch, trpia a niektorí prichádzajú do našej poradne," dodáva psychologička.

Závislosť od kúpeľov existuje

Hovorí sa, že do kúpeľov sa chodilo za zábavou najmä v čase monarchie. Vtedy tam však hrali prím grófi a baróni s privezenými baletkami budapešťianskeho divadla.

Neskôr, medzi dvoma vojnami, vraj vyhľadávali ústranie kúpeľov bohaté paničky fabrikantov a ich fičúrski nápadníci.

Za vlády komunistov sa karta obrátila a režim otvoril svetoznáme kúpele aj najširším vrstvám. To však neznamená, že vrstvička "papalášov" a iných vyvolených nemala aj v kúpeľoch privilégiá. V Dudinciach pre nich postavili špeciálny pavilón, kde si mohli užívať skrytí pred zrakmi verejnosti. "Mali sme vtedy aj opitých pacientov - funkcionárov na pohotovosti," spomína nestor slovenských kardiológov Alojz Kocinger (85). "Tesne pred revolúciou však prišiel pokyn zhora - koho pristihnete pod parou, ihneď prepustiť. Zažil som situácie, že pristihnutí na druhý deň prosíkali, aby sme to nerobili."

Dnes už málokto vie, že po februári 1948 sa časť slovenských kúpeľov dostala pod správu odborových zväzov, a teda slúžila najmä odborárskej rekreácii. Týkalo sa to napríklad Rajeckých Teplíc alebo Vyšných Ružbách.

"Handlovskí baníci, horehronskí drevorubači a maloroľníci zo Šariša sa budú môcť odteraz zotavovať tam, kde doteraz mohli vkročiť len boháči," rečnil zabudnutý slovenský politik, vtedy však postrach menom Oskar Jeleň.

Neprešlo však ani desať rokov a všetky kúpele v bývalom Československu bolo treba združiť pod zdravotnícku správu. Dôvod? Ako uviedol v parlamente poslanec Kácl, "v mnohých prípadoch zaberajú kúpeľné miesta skutočným chorým rôzni rekreanti, ktorí tam nemajú čo robiť".

Pán Jozef Kováč z Bratislavy, nazvime ho tak, sa dostal do kúpeľov takmer každý rok. Raz do slovenských, inokedy českých. Stačilo odporúčanie obvodného lekára a niekedy "pomastiť" posudkového. Hoci mal Kováč problémy s chrbticou, zase až tak veľmi kúpeľnú liečbu nepotreboval.

"Postupne som si na ne zvykol tak, že mi chýbali už po pol roku a hľadal som možnosti, ako sa tam znovu dostať," priznáva. "Bola to priam závislosť od kúpeľov a po zmene pomerov mi trvalo dosť dlho, kým som sa zmieril s tým, že tie zlaté časy sa už zrejme nevrátia."

O lacných kúpeľoch možno len snívať

Po roku 1989 sa aj slovenské kúpele postupne sprivatizovali. Zdravotné poisťovne sa stali podnikateľskými subjektmi a na kúpeľnú starostlivosť vyčleňovali čoraz menej finančných prostriedkov. Kúpeľný poukaz sa stal vzácnosťou.

"Ak mali kúpeľné podniky prežiť, museli sa čoraz viac orientovať na zahraničnú klientelu," vysvetľuje

český expert na kúpeľníctvo Jan Balcar. "Tá však je oveľa náročnejšia ako domáci odborár alebo rekreaant, ktorý musí byť spokojný so službami ponúkanými takmer zadarmo."
Majitelia kúpeľov, ktorí sa medzitým zmenili aj viackrát, začali horúčkovo investovať do drahých pavilónov pre cudzincov a pre wellnessové programy pre solventných cudzincov.

Zabúda sa na ostatných, ktorí nemajú na to, aby si doplatili nadštandardné služby a o pobyte v kúpeľoch preto iba snívajú. Alebo spomínajú, aké krásne to bolo v kúpeľoch pred mnohými rokmi...

Podľa Dariny Eliášovej z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** však potenciálnych záujemcov o kúpeľnú liečbu odrádza aj "vysoký stupeň byrokracie pri jej vybavovaní".

Summa summarum: len v tomto desaťročí klesol počet poistencov, ktorí podstúpili kúpeľnú liečbu, o po lovicu. A v porovnaní s rokom 1989 - päťnásobne. Bude zaujímavé skúmať, ako sa to prejaví na zdraví populácie.

"Zdravie je však ťažko vyčísliteľná kategória. Preto sa jej význam pre ekonomiku často bagatelizuje," pri pomínaní bývalý šéf kúpeľných inšpektorov Peter Krahulec. Ináč by rozvoju kúpeľníctva na Slovensku už výraznejšie pomohol aj štát.

Najznámejšie slovenské kúpele

Piešťany

Najväčšie kúpele na Slovensku vďaka za svoju povesť unikátnym prameňom sírnej termálnej minerálnej vody. Tieto prírodné liečivé zdroje zveľadil v minulom storočí zakladateľ piešťanských kúpeľov Ľudovít Winter.

Bardejovské kúpele

Preslávili sa najmä svojimi minerálnymi vodami, ktoré blahodárne pôsobia na tráviaci trakt. Prvá zmienka o Bardejovských Kúpeľoch je z roku 1247, keď uhorský kráľ Béla IV. daroval územie dnešných kúpeľov aj s prameňmi mestu Bardejov.

Trenčianske Teplice

Patria medzi najstaršie kúpele na liečbu a prevenciu ochorení pohybového aparátu. Ukrývajú aj európsky unikát - turecký kúpeľ Hammam, postavený v 19. storočí. Svojho času bol najdrahším kúpeľom v Trenčianskych Tepliciach.

Kúpele v číslach

151-tisíc poistencov absolvovalo v roku 1988 liečebný pobyt v slovenských kúpeľoch na poukazy

102-tisíc ich bolo v roku 1997

62-tisíc ľudí na Slovensku sa liečilo v kúpeľoch v roku 2001

30-tisíc obyvateľov Slovenska navštívilo kúpele v roku 2004

33-tisíc poistencov sa liečilo v kúpeľoch v roku 2009

22 obcí na Slovensku má štatút kúpeľov

62 % kúpeľných hostí v Piešťanoch bolo v roku 2001 cudzincov

[Späť na obsah](#)

59. Skúmali rozvoj cestovného ruchu v regióne

[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny - Naše Novosti; 31/05/2010; 21/2010; s.: 7; Spravodajstvo; MIROSLAV ANTONI]

Na pôde tunajšieho pracoviska Bakalárskeho štúdia Obchodnej fakulty **ekonomickej univerzity** Bratislava usporiadali vedeckú konferenciu o cestovnom ruchu.

NOVÉ ZÁMKY. Témou boli trendy vo vývoji obchodu, služieb a cestovného ruchu po roku 2000. Hlavným organizátorom bola Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity** (OF **EU**) Bratislava, Katedra služieb a cestovného ruchu.

Šok z budúcnosti

"Súčasný vývoj charakterizujú rýchle zmeny s ťažko predvídateľnou budúcnosťou," povedal vo svojom vystúpení Milan Šíkula, riaditeľ Ekonomického ústavu SAV. "Len farmácia skúma vopred aj vedľajšie účinky svojich objavov. Iné vedné odbory objavujú negatívne dôsledky až dodatočne. Súčasnú krízu najprv charakterizovali ako finančnú, neskôr ekonomickú a sociálnu, ale my ju nazývame civilizačnou." Ako dodal, aj vedecké prognózy sa málokedy splnia, ale je dôležité zaoberať sa budúcnosťou. Vtedy omnoho zodpovednejšie posudzujeme svoje súčasné konanie.

Za najexaktnější prognostický výrok označil vyjadrenie uja z Važca: "Neviem, neviem. Ťažko, ťažko - a keď aj, tak sotva."

O turizme na pedáloch

Peter Jankovič z Bratislavy prišiel na konferenciu s témou cykloturizmu, budovania cyklistických trás na vidieku a prehliadkových v mestách.

"V spolupráci s nadáciou Ekopolis chceme mapovať jestvujúce cyklotrasy a podnieť budovanie ich hviezdicovej siete po celom Slovensku," povedal pre MY. "Chceme pre tento zámer získať finančnú

podporu z ministerstiev, grantov, prípadne spoluprácu študentov odborov cestovného ruchu."

Piešťany nie sú len kúpele

Riaditeľ Balneologického múzea Piešťany Vladimír Krupa chcel spropagovať okrem iného modernizovať archeologickú expozíciu, ktorú majú otvoriť 11. júna.

"Naše múzeá a galérie nie sú dostatočne financované. Hrady a zámky si turisti nájdu, aj my sa snažíme zatráktívniť expozície," povedal.

"Premietame dokumenty, využívame digitálne technológie a ďalšie grafické možnosti. Piešťany nie sú len kúpele. Preto nám o to viac chýba akvapark alebo aspoň moderné termálne kúpalisko," dodal.

Ekonómovia obnovujú mladú vedu

Práve na pôde **EU** Bratislava sa po Novembri 1989 obnovila tradícia Študentskej vedeckej odbornej činnosti. Novozámocká akademická pôda bola dejiskom niekoľkých medzinárodných konferencií doktorandov EDAMBA. Vlni si Obchodná fakulta **EU** pripomenula 60. výročie vzniku.

Ako povedal na konferencii dekan OF **EU** Bratislava Jaroslav Kita, v roku 1940 mala vtedajšia Vysoká škola obchodná 267 študentov, z toho len 12 žien. Bola treťou vysokou školou na Slovensku, dnes ich máme vyše 30.

Obchodnú fakultu **EU** vlni ukončilo 634 absolventov bakalárskeho a 579 absolventov inžinierskeho štúdia.

MIROSLAV ANTONI

[Späť na obsah](#)

60. STV v správach propaguje nové knižky bývalých plagiátorov

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 28/05/2010; Medialne; Tomáš Czwtkovics]

Nové diela napísal Pavol Dinka aj Marián Tkáč.

Tomáš Czwtkovics

Nie je veľa kníh, ktoré by pre redakciu Slovenskej televízie boli tak dôležité, aby to dotiahli až do hlavnej spravodajskej relácie Správy STV. Tento rok to boli napríklad knihy o živote Štefana Kvietika, o Milanovi Rúfusovi či rakúska publikácia o Slovensku – zväčša biografie či knihy o krásach slovenskej prírody a histórii.

V stredu sa k nim pridala ďalšia publikácia – nové dielo od "publicistu" Pavla Dinku. "Žurnalisti by sa nemali správať ako svorka rozdráždených vlkov naháňajúcich koristi. To je myšlienka švédskej tlačovej ombudsmanky Yrsy Steniusovej, ktorá inšpirovala publicistu Pavla Dinku k napísaniu jeho najnovšej knihy," uviedla príspevok Médiá pod drobnohľadom moderátorka Natália Žembová.

Dinka v príspevku o sebe hovorí, že sa cíti telom i dušou žurnalista. "A, samozrejme, vyprovokovali a vyburcovali ma niektoré veci, ktoré sledujem v našich masmédiách." K slovu sa dostane aj vydavateľ, ktorý knihu propaguje ako pomôcku pre učiteľov mediálnej výchovy.

Dinka, člen Rady pre vysielanie a retransmisii, upútal pozornosť už svojou poslednou knihou Slovenské masmédiá. Nie samotnými myšlienkami, ale odkiaľ pochádzali. Dinka ukradol celé pasáže zo seminárnej práce bývalého šéfredaktora Sme.sk Tomáša Bellu.

Aktuálna kniha, ktorá mapuje "mediálne udalosti" v rokoch 2006 až 2010, je Dinkova siedma. Jeho ostatné sa zaoberajú "otázkami demokracie", novelou jazykového zákona a dve sa venujú otužovaniu.

STV sa iba minulý týždeň venovala ďalšej knihe od autora, ktorého preslávil prípad plagiátorstva. "Ekonóm a spisovateľ" Marián Tkáč, ktorý je v súčasnosti aj člen Rady STV, napísal knihu Pravdivý slovenský príbeh. "Marián Tkáč píše o zhruba päťtisíc ročných dejinách Slovenska a keďže takmer každé obdobie dopĺňa ilustrácie mince z daného obdobia, nezaprel v sebe tak trochu ani ekonóm. Ved' s jeho menom sa spája aj vznik slovenskej meny, slovenskej koruny," uzavrela príspevok novinárka STV.

Tkáč ukradol vo svojich skriptách Hospodárske dejiny viac než dve tretiny zo skript kolektívu autorov Jozefa Faltusa, Emílie Krajniakovej a Václava Prúchu. **Ekonomická univerzita** s ním následne rozviazala spoluprácu. Viac informácií o kauze.

[Späť na obsah](#)

61. Koniec kopírovaniu diplomoviek

[Téma: Rektor EU; Markíza, 19:00; 13/05/2010; Televízne noviny; z domova; Martin Jedinák a Andrea Šprochová]

MODERÁTOR: Martina Šimkovičová

Martina Šimkovičová, moderátorka TV Markíza: "Odpisovať sa nemá, ale vraj to robia takmer všetci. Slovo plagiát sa asi najčastejšie skloňuje na vysokých školách. Študenti by si mali rozmyslieť, či kopírovanie z cudzích diplomoviek risknú. Po novom ich kontroluje počítač."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Doteraz to bolo len na školách ako odhalia kopírovanie záverečných prác. Mnohé využívajú špeciálne softvéry na hľadanie rovnakého textu."

Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Študenti si môžu testovať práce a tým zároveň eventuálne upravovať ďalší postup."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Po novom študentom pozerá na prsty aj systém na odhaľovanie plagiátorstva za takmer 200 tisíc eur."

vysokoškoláci: "Kopírovať sa bude vždy, aj keď bude toto, len sa to bude trochu retušovať."

vysokoškoláci: "Ak mám citáciu slovenskú, tak určite to uvediem."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Vysoké školy doňho vkladajú práce elektronicky ešte pred obhajobou. Počítač si každú diplomovku prečíta a vyhodnotí na koľko percent sa podobá tým v centrálnom registri. Škola dostane protokol o kontrole."

Oleg Cvik, Centrum vedecko-technických informácií: "My neurčujeme, že niečo je alebo nie je plagiátom, len dávame tej škole takú indíciu, že tu je niečo podozrivé, je to nejaká veľká zhoda."

Ivana Cimermanová, prorektorka pre vzdelávanie Prešovskej Univerzity: "Následne musí školiteľ rozhodnúť či sa jedná o plagiát alebo sa jedná iba o citáciu."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Každým dňom pribúdajú do systému ďalšie diplomovky. V registri je ich zatiaľ asi 35 tisíc. Je to iba zlomok toho, čo sa ukrýva v archívoch a knižniciach vysokých škôl. Môže trvať roky, kým sa nové diplomovky budú môcť porovnávať so staršími prácami ešte v papierovej podobe. Navyše autori s tým musia súhlasiť."

Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Teraz každý študent súhlasí s tým, že jeho práca je porovnávaná, kdežto u tých prác, ktoré boli obhajované pred piatimi, šiestimi rokmi, toto už nie je možné zabezpečiť."

Andrea Šprochová, redaktorka TV Markíza: "Systém na odhaľovanie kopírovania sa ešte len rozbieha. Napriek tomu študenti si už nemôžu byť úplne istí, že im na plagiátorstvo nikto nepríde."

Martin Jedinák a Andrea Šprochová, TV Markíza.

[Späť na obsah](#)

62. Ekonomická univerzita a SARIO podpíšu spoluprácu

[Téma: Rektor EU; webnoviny.sk; 25/05/2010; SITA]

Pre partnerské strany bude zmluva predstavovať záväzok k spolupráci pri organizovaní seminárov, konferencií či vedeckovýskumných projektov.

BRATISLAVA 25. mája (WEBNOVINY) - Dohodu o vzájomnej spolupráci podpíšu v stredu **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák** a generálny riaditeľ Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) Juraj Kiesel.

Pre partnerské strany bude zmluva predstavovať záväzok k spolupráci pri organizovaní seminárov, konferencií či vedeckovýskumných projektov. V oblasti vzdelávania umožní SARIO študentom **Ekonomickej univerzity v Bratislave** absolvovať odborné stáže, vypracovávať seminárne a diplomové práce podľa dohodnutých tematických okruhov a ďalšie aktivity.

Agentúru SITA informovalo Centrum komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

SITA

[Späť na obsah](#)

63. Nový MBA program na EU v Bratislave

[Téma: Rektor EU; HN; 28/05/2010; s.: 10,11; Ľudský kapitál; kk]

Hovoríme s **rektorom Ekonomickej univerzity v Bratislave** Dr. h. c. prof. Ing. **Rudolfom Sivákom**; PhD.

Ekonomická univerzita v Bratislave (EU) je verejnosti známa predovšetkým ako univerzita poskytujúca tradičné vysokoškolské vzdelanie v ekonomických a manažérskych vedných odboroch. Aké miesta majú v činnosti univerzity programy vzdelávania manažérov?

EU v Bratislave ako kľúčová inštitúcia v SR v oblasti vysokoškolského vzdelávania v ekonomických a manažérskych vedných disciplínach posilňuje v súčasnosti svoje postavenie aj na trhu vzdelávania manažérov na Slovensku i v stredoeurópskom regióne. Univerzita sa zameriava na poskytovanie postgraduálneho vzdelávania manažérov vo forme ucelených študijných programov smerujúcich k získaniu diplomu a titulu MBA, ako aj kratších špecializovaných programov a tréningov.

Ako je vzdelávanie manažérov na EU v Bratislave organizačne zabezpečené?

Rozšírená nová ponuka jednotlivých programov vzdelávania manažérov, ako aj ďalšie formy celoživotného vzdelávania, sa na EU v Bratislave budú uskutočňovať na novovzniknutej Bratislavskej Business School (ďalej len BBS) EU v Bratislave. BBS je samostatným organizačným celkom univerzity, ktorého úlohou je pripravovať lídrov pre podnikateľské prostredie. Kladieme dôraz na to, aby poskytoval postgraduálne vzdelávanie manažérov porovnateľné s najlepšimi medzinárodnými štandardmi, pričom sa orientujeme nielen na klientov zo slovenskej, ale aj z medzinárodnej podnikateľskej sféry.

Čo ponúka BBS záujemcom o ucelené študijné programy pre manažérov?

Jedným z prvých programov, ktoré BBS pre svojich klientov pripravila, je nový MBA program v anglickom jazyku, ktorý sa začne v októbri 2010. Program je pripravený v spolupráci s Franklinovou univerzitou pôsobiacou v štáte Ohio, USA. Absolventi programu získajú titul Master of Business Administration a bude im udelený diplom vydaný Franklinovou univerzitou, ktorá vznikla v roku 1902. Jej najprestížnejším programom je práve MBA program, ktorý ponúkame na BBS.

Poznamenávam, že študijné programy vedúce k získaniu titulu MBA sú zamerané na inú cieľovú skupinu ako inžinierske a magisterské programy. Napriek tomu, že systém slovenského vysokého školstva titul MBA oficiálne nepozná, vo svete sa často považuje za najvyššiu manažérsku kvalifikáciu. Program MBA je určený prioritne odborníkom z praxe, ktorí "cítia", že pre úspech v pracovnej pozícii, ktorú zastávajú, je vhodné doplniť si ešte manažérske ekonomické vzdelanie.

- V regióne existuje ponuka viacerých MBA programov. Prečo by sa mali uchádzači rozhodnúť práve pre ten, ktorý ponúka EU v Bratislave?

Nový MBA program výrazne obohatí ponuku podobných programov v regióne. Program je pripravený tak, aby vychádzal v ústrety záujemcom aj z hľadiska organizácie. Výučba sa bude konať vždy v blokoch koncom týždňa. Medzi jednotlivými sústredzeniami budú "študenti" v kontakte medzi sebou a s inštruktormi formou webovej platformy. Absolventi MBA programu získajú medzinárodne uznávaný titul MBA z americkej univerzity a zvýšia si svoju konkurencieschopnosť na trhu práce. Minimálne polovicu programu budú zabezpečovať skúsení odborníci z USA. O tom, že titul MBA vydaný Franklinovou univerzitou má na trhu "cveng", sa už presvedčili početní absolventi tohto programu v USA, ale aj v iných krajinách. Účastníci budú mať k dispozícii rovnaké študijné zdroje a konzultačné možnosti ako študenti na Franklinovej univerzite.

- Aké podmienky musia splniť uchádzači, aby boli prijatí na tento program?

Prvým predpokladom na účasť v programe je ukončený bakalársky stupeň vysokoškolského štúdia. Z dôvodu, že výučba prebieha v anglickom jazyku, nevyhnutným predpokladom je primeraná znalosť tohto jazyka. Štúdium MBA je spravidla platenou formou štúdia, podmienkou je teda i úhrada školného. Podrobnosti o prijímacom pokračovaní, organizácii štúdia a odpovede na ďalšie otázky, ktoré by uchádzačov mohli zaujímať, možno získať na webovej stránke EU v Bratislave. Všetci, ktorých naša ponuka MBA programu zaujala, sú tiež vítaní na MBA v dni, ktorý sa uskutoční dňa 22. júna 2010 v priestoroch univerzity. Tu sa záujemcovia môžu stretnúť sa aj s vyučujúcimi z Franklinovej univerzity.

(kk)

RUDOLF SIVÁK

Prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD. sa narodil 9. 11. 1955 v Topolčanoch. Stredoškolské štúdiá ukončil v roku 1974 na Gymnáziu v Topolčanoch.

V roku 1977 v skrátenom termíne a s vyznamenaním ukončil štúdium na Národohospodárskej fakulte Vysokiej školy ekonomickej v Bratislave. V roku 1987 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu a bol mu priznaný titul CSc. V roku 1995 obhájil habilitačnú prácu a bol vymenovaný za docenta pre odbor Národohospodárska teória a politika. V roku 2001 bol vymenovaný za profesora pre odbor Financie, bankovníctvo a investovanie.

Prof. Sivák nastúpil ako asistent na NHF VŠE 15. 12. 1977 a od tohto obdobia pôsobí na fakulte ako odborný asistent, docent a profesor. V roku 1981 absolvoval pedagogické minimum a v roku 1987 špecializované štúdium pedagogiky. Pod jeho vedením ukončili doktorandské štúdium a získali titul PhD. 7 doktorandi, v súčasnosti školí 4 doktorandov.

Prof. Sivák je uznávaný ako skúsený, kvalifikovaný vysokoškolský učiteľ s veľmi dobrými výsledkami v pedagogickom pôsobení s pozoruhodnou aplikáciou najnovších vedeckých poznatkov a s väzbou na aktuálne problémy hospodárskej praxe. Pedagogicky pôsobí aj na Vysokiej škole manažmentu a bankovníctva v Krakove, kde prednáša a vedie diplomové práce.

Vypracoval viaceré práce pre hospodársku prax a vystúpil na cca 60 domácich a zahraničných vedeckých konferenciách. Je autorom, resp. spoluautorom 7 monografií, spoluautorom 4 vysokoškolských a jednej stredoškolskej učebnice, autorom desiatok skrípt a viac ako 60 vedeckých a odborných štúdií a článkov publikovaných v karentovaných, vedeckých a odborných časopisoch doma a v zahraničí. Vedecká a odborná verejnosť vníma prof. Siváka ako vyprofilovanú vedeckú osobnosť, o čom svedčia desiatky citácií, recenzií, odkazov a iných ohlasov na jeho publikačnú činnosť.

V roku 2006 bol zvolený za **rektora Ekonomickej univerzity v Bratislave** a túto funkciu vykonáva od februára 2007. V roku 2007 mu Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne udelila čestnú vedeckú hodnosť doctor honoris causa.

Je členom viacerých vedeckých rád v SR a ČR. V súčasnosti je členom Rady pre vysoké školstvo a celoživotné vzdelávanie, poradného orgánu ministra školstva SR.

Je ženatý, manželka je zamestnaná v Štátnom pedagogickom ústave, syn ukončil štúdium na vysokej škole a pracuje v audítorskej spoločnosti a dcéra študuje na vysokej škole.

Absolventi programu získajú titul Master of Business Administration s diplomom, vydaným Franklinovou univerzitou, ktorá vznikla v roku 1902.

Prof. R. Sivák

[Späť na obsah](#)

64. Vôňa Mexika na Slovensku

[Téma: Rektor EU; Markíza, 19:00; 28/05/2010; Televízne noviny; z domova; Danica Kleinová]

MODERÁTOR: Marianna Ďurianová

Marianna Ďurianová, moderátorka TV Markíza: "Pred 200 rokmi sa zbavili španielskej nadvlády a o sto rokov neskôr sa osamostatnili. Reč je o Mexiku. Tieto dve veľké udalosti si krajina pripomína tento rok, aj na Slovensku."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Mexiko je krajinou indiánskych kmeňov, dávnych civilizácií, pyramíd a zabudnutých mayských miest. Má takmer polovičnú rozlohu západnej Európy a 93 miliónov obyvateľov."

Václav Mika, honorárny konzul Mexika na Slovensku: "Mexiko je veľmi komplexná krajina históriou, súčasnosťou a je tam naozaj všetko, je tak rozmanitá."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Je to zem tak tropických pralesov, ale aj nádherných pláží, no a mexickú kuchyňu považujú za najlepšiu na svete."

Alejandro Díaz, mexický veľvyslanec: "Čili papričky nemusia štípať, no musia chutiť, nesmiete prehádzať."

Václav Mika, honorárny konzul Mexika na Slovensku: "Samozrejme tá fazuľa, tie strukoviny prevládajú a tá čierna fazuľa je úplne, to je niečo skvelé."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Dedičstvo indiánov a stovky rokov trvajúca španielska nadvláda vytvorili od Karibiku až po Andy unikátnu kultúru. Tú majú teraz možnosť si vychutnať aj Slováci v rámci Mexických kultúrnych dní. Rozdiely sú možno v kostýmoch, či farbách, ale čo majú všetci spoločné, je srdečnosť a temperament."

Václav Mika, honorárny konzul Mexika na Slovensku: "Mexičania sú veľmi hrdí, ale hrdí sú najmä preto, že tá mexická história veľmi ovplyvnila Latinská Ameriku."

Alejandro Díaz, mexický veľvyslanec: "Máme síce veľa problémov, no sme veľmi súdržní a to, čo je

v našom srdci, ľudské teplo, to nás spája."

Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Čoraz viac študentov na **Ekonomickej univerzite** má záujem študovať španielčinu a tým sa postupne pripravovať na stáže v Mexiku."

Alejandro Díaz, mexický veľvyslanec: "Budeme radi, keď spoznáte našu kultúru, spev, tanec a môžete degustovať aj našu kuchyňu."

Danica Kleinová, redaktorka TV Markíza: "Kus mexickej kultúry a týchto mexických tanečníkov budú môcť vidieť aj ľudia v Piešťanoch, Petržalke a v Nitre."

TV Markíza, Danica Kleinová, TV Markíza.

[Späť na obsah](#)
